

20
19
18
17
16
15
14
13
12
11
10
9
8
7
6
5
4
3
2
1
0

REJESTR

DO

POWSZECHNÉY
ORDYNACYI SĄDOWÉY

DLA

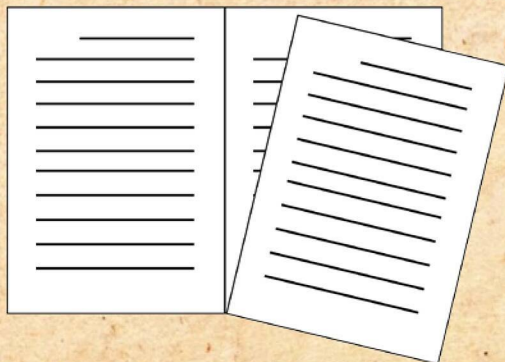
PAŃSTW PRUSKICH.

NOWE WYDANIE.

POZNAN, 1824.

Czcionkami WILH. DEKERA i spółki.

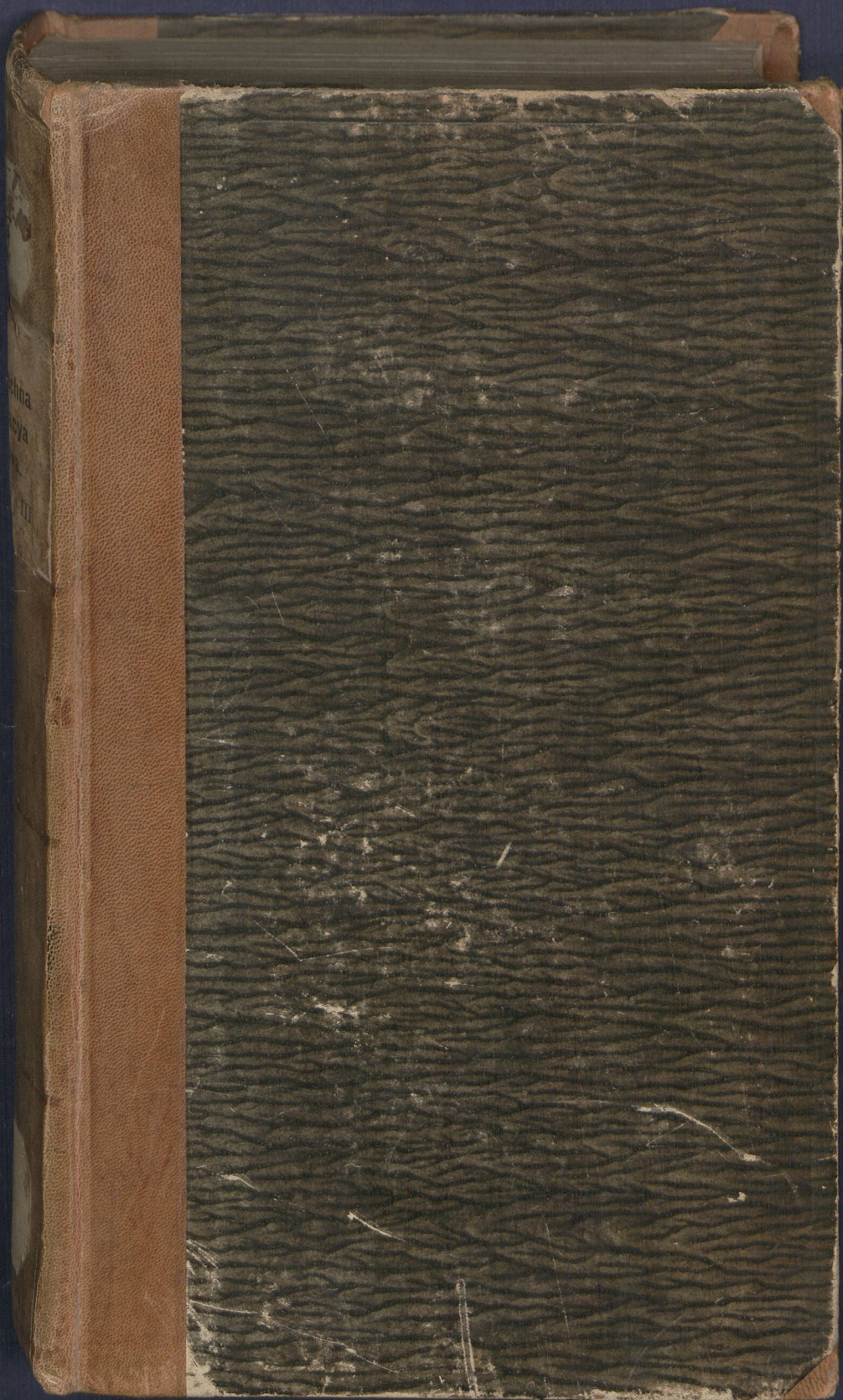
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11

W woluminie kolejno współoprawne sygnatury:

326572 II /2

326572 II /3

phia
oya
III

Lit. III 10° 7.

T. A 103.

REJESTR

DO

POWSZECHNÉY
ORDYNACYI SĄDOWÉY

DLA

PAŃSTW PRUSKICH.

NOWE WYDANIE.

POZNAŃ, 1824.

Czcionkami WILH. DEKERA i spółki.

R E S T R

ORDYNACYI SĄDOWEJ
POWIAKOWEJ

3265721 / 10

Faint, mostly illegible text and markings at the bottom of the page, possibly bleed-through from the reverse side.

REJESTR

DO

ORDYNACYI SĄDOWEY.

Liczba kościelna oznacza Część, pierwsza liczba niemiecka Tytuł, a U. dla R. i K., Ustawę ogólną dla Registratur i Kancellaryi. Liczby między [] znajdujące się, oznaczają paragrafy Dodatku z dnia 4. Lutego 1815. Każdy §. Dodatku tym sposobem przytoczony, znajdzie się bezpośrednio przy §. Ordynacyi na ostatku wymienionym. Skoro §. Ordynacyi i §. Dodatku zaraz obok siebie są cytowane, natenczas rzecz znajdzie się tylko w §. Dodatku; jeżeli zaś między nimi jest litera i, wtedy przedmiot znajdzie się w obudwóch.

A.

Adcytacya czyli przypozwanie; o tém i o Litisdenuncyacyach w ogólności, mówi I. 17. §. 1. i następ. o przypozwaniu które sędzia z urzędu wydaje, I. 17. §. 5. i nast., o przypozwaniu lub litisdenuncyacyi przez strony, p. Litisdenuncyacya.

Adjudykacya, patrz przysądzenie.

Adjudykacyiny wyrok przy subhastacyach koniecznych. I. 52. §§. 58. 59. Skutek onegoż, §. 60. i nast. p. t. appellacya. Postępowanie kiedy nabywca nie płaci, §. 62. i następ.

Administracya, p. sekwestracya. O iey zaprowadzeniu w konkursach nad kupcami i fabrykantami otworzonych, p. massa czynna.

Administracya drzewa opałowego. Jęj się użądają prawa fiskalne, I. 50. §. 361. O obwieszczeniu względem utraconych obligacyi téżże, p. obwieszczenie.

Administracya drzewa użytkowego ma prawa fiskalne, I. 50. §. 361. O obwieszczeniu względem utraconych obligacyi téżże, p. obwieszczenie.

Adopcya czyli przysposobienie dzieci.

Agnicyiny wyrok. Kiedy wydanym być ma. I. 8. §. 14. 15. 16. [63].

4 Akademia umiejętności i kunsztów. Akta manualne.

Akademia umiejętności i kunsztów, iéy członkowie i urzędnicy. Wolna iest od opłaty kosztów. I. 23. §. 46. [145].

Akademie rycerskie, ustanowieni przy nich Koniuszowie i Uieżdżacze należą do osób z pod jurysdykcji zwyczajnéy wyłączonych. I. 2. §. 73.

Akademicki sąd, temuż podlegają Doktorowie, Licencyjaci, Magistrowie etc. wtenczas tylko, kiedy na akademiach bawią, I. 2. §. 74. tudzież Professorowie w rzeczywistéy służbie będący, §. 75., niemniéy uczniowie akademii §. 76. O forum osób do akademii należących §. 76. [24].

Akcyie, w jakim sposobie akcyie towarzystwa assekuracyjnego, kompanii handlu morskiego i instytutu śledziółstwa w Emden aresztem mogą być zaięte. I. 29. §. 19. patrz także akcyie handlu morskiego.

Akcyie handlu morskiego, w przypadku zaszłego uszkodzenia i dowodnego zniszczenia dokumentu, wydanie innego nie ma miejsca. I. 51. §. 141., owszem właściciel powinien poprzestać na rekognicyi przez iustytut wydanéy. W których przypadkach obwieszczenie względem dokumentu nastąpi i postępowanie w tym razie, §. 142. sqq. §. 120. [388].

Akta, ich urządzenie, p. registratura.

Akta manualne muszą być utrzymywane od wszystkich Pełnomocników i Assystentów bez różnicy, I. 3. §. 77. także od Fiskalów w fiskalnych sprawach cywilnych, 35. §. 6. W jakim przypadku wierzytelna kopia protokołu względem wystawionego przez gminę pełnomocnictwa przy aktach manualnych iéy Assystenta lub Pełnomocnika zachowaną być powinna, §. 42. Muszą być przedłożone sądowi, kiedy się donosi, iż wiadomości do informacyi potrzebne od strony ieszcze nie nadeszły, §. 74. (także 20. §. 9. tudzież 25. §. 79). Protokół osobny lub rezolucyia względem uczynionych Powodowi przełożeń, nie powinien być wzięty do akt sądowych, lecz do akt manualnych iego Assystenta lub Pełnomocnika, 5. §. 14. — Kiedy się sporządza osobny protokół względem skargi, wtedy protokół informacyjny wraca się również do akt manualnych, 5. §. 15. co się w tym przypadku także przy odpowiedzi na skargę uczynić powinno, 9. §. 15. Do skargi na piśmie podaiący się powinny być dołączone akta manualne, 5. §. 16., a Decernent powinien skargę z aktami manualnemi i z informacją ściśle porównać 6. §. 2. Akta manualne powinny Sądowi ieszcze być przedłożone, kie-

dy Kommissarz sprawiedliwości, iako Pełnomocnik, żąda odłożenia terminu, 8. §. 28. i powinny w tym przypadku z szczególniejszą troskliwością bydź roztrząsane, 9. §. 47. Kiedy akta sądowe do zawyrokowania mają bydź przedłożone, powinny bydź w Registraturze oddane zapieczętowane, 12. §. 21. tudzież przy podaniu wywodu appellacyjnego, 14. §. 21. Kiedy takowe przy przesyłaniu akt sądowych do Sędziego zamiejscowego dołączone bydź muszą, 15. §. 6. Także do raportu, którym Kommissarz sprawiedliwości iako Pełnomocnik strony zakłada rekurs do Sądu głównego względem ułożonego od Sądu niższego *Status Causae et Controversiae*, akta manualne dołączone bydź powinny, 25. §. 14., niemniéy do próby o moratorium przez Kommissarza sprawiedliwości iako doradcę strony na piśmie podanę, 47. §. 53., albo do próby o przypuszczenie do dobrodzieystwa cessy, I. 48. §. 12.

Aktorowie, patrz: Teatr narodowy.

Aktuariusz, kiedy takowego przy iakowym Sądzie niższym niema, należy przybrać do czynności Assessorów sądowych, I. 25. §. 51. patrz także: Protokulista. Jak dalece w czynnościach dobrej woli miejsce Sędziego zastępować może II. 2. §. 15. p. t. Jurysdykcyja dobrej woli.

Akuszerowie p. Akuszerki.

Akuszerki i Akuszerowie, ich należytości równe mają prawa z kosztami lekarskimi, I. 50. §. 368.

Alimenta, przy skargach o bieżące alimenta żadna kaucya żadaną bydź niemoże I. 21. §. 2. n. 1. Na ich zapłacenie może połowa pensyi dłużnika drogą exekucyi bydź odciągnięta, 24. §. 106—108. [168.] alimenta wdowie przypadające mogą bydź aresztem zajęte, 29. §. 26. Zaległe dla dzieci z nieprawego łoża, należą do szóstey klasy, 50. §. 420. i §. 461. Także alimenta od iednego successora drugiemu winne, skoro nie są przekazane na pewne grunta, w którymto przypadku w piątęy umieszczają się klasie, §. 460. Niemniéy inne alimenta, do placenia których wspólny dłużnik z czynu niedozwolonego jest obowiązany, należą do klasy szóstey, §. 461.; iednakże wszystkie te gatunki alimentów tylko co do zaległości iednoroczney; dawniejsze należą do klasy siódmey §. 462. Alimenta z samęy tylko szczodrobliwosci umieszczają się po wszystkich innych, §. 463. Ugody względem przyszłych alimentów należą do Sędziego osobistego II. 1. §. 6.

Alimentacya uwięzionego, iak w téy mierze postąpić, I. 24. §. 143. tudzież 29. §. 77. i nast.

Allodium, odłączenie iego od lenu albo fideicommissu patrz: Rozdział wspólności.

Antrepreneurowie loteryi mają prawo piątej klasy względem defektów, iakie ciążą Kollektorów.

Appellacya, w iakim przypadku iéy niepotrzeba, p. Deklaracya. Kiedy ma miejsce. Skutek iéy, kiedy względem więcéy kategorii wyrok zapadł, a nie względem wszystkich appellacya założona, I. 14. §. 10. Między stronami spór wiodącemi nie ma byđz wspólném dobrodzieystwem prawa, §. 11., iednakże Zaappellowany może w pewnych okolicznościach zaniechaną z początku appellacyą ieszcze wniesć przed ukończeniem instrukcyi drugiéy Instancyi, §. 12. Skutek iéy co do więcéy Współczyniących, §. 13. i nast. Wniesienie i dalsze iéy wprowadzenie, §. 16—1., gdy strona w miejscu obecna, opatrzoną iest Assystentem, §. 17. i nast. — W iakim przeciągu czasu wywód appellacyiny w tym przypadku podanym byđz winien, §. 21. 2) Kiedy żadnego nie ma Assystenta prawnego, §. 27. sqq. 3) Kiedy strona nieprzytomna, a) ma Assystenta prawnego, §. 30. i następ. Oznaczenie czasu do appellacyi w tym przypadku §. 31. i restytucya przeciw iéy zaniechaniu. b) Kiedy nie ma Assystenta prawnego, §. 37. W iakim przypadku ze strony Pozwanego nie restytucya, lecz appellacya przeciw wyrokowi zaocznemu wniesioną byđz musi, p. wyrok zaoczny. Powód zaś musi koniecznie appellacyą założyć, skoro na nim zaprzestać niechce, §. 79. — Postępowanie, gdy obiedwie strony appellują §. 62. [122]. Odesłanie do osobnéy rozprawy, kiedy przy instrukcyi w drugiéy Instancyi pretensye wzajemne zakładają się, §. 75. [128]. Appellacya strony zagranicznéy wzbraniaiącéy się stawić kaucyą na zabezpieczenie kosztów processowych, musi byđz zawieszoną, aż kaucya iest złożoną, 21. §. 13.

Patrz zresztą: appellacya w sprawach bagatelnych, appellacya w sądach niższych, wywód appellacyiny, czas do appellacyi, Instancya appellacyina, wyrok klasyfikacyiny w sprawach konkursowych lub likwidacyinych, środek prawny, dalsza obrona.

Appellacya niema miejsca 1) kiedy przedmiot sporu iest za mały: tenże wynosić winien w Sądach głównych nad 50, a w Sądach niższych nad 20 Tal. I. §. 3. [108], także, kiedy w iakiéy sprawie kilka pretensyi z iednego głównego interessu pochodzących, tylko razem summę tę wynoszą [109.]; 2) gdy strona tylko sądzi się przeciążoną co do kosztów, a te nad 30 Tal. nie wynoszą; porównay §. 3

n. 2. [110.] 31. §. 18. [215.]; 3) kiedy zapadły wyrok stanowi karę pieniężną lub więzienia w Ordynacyi Sądowej oznaczoną; 4) kiedy strona uznana została za niezdolną do złożenia przesięgi koniecznej; 5) kiedy uciążliwości tyczą się tylko punktów incydentalnych, I. 14. §. 3., albo gdy appellacya założoną jest przeciw decyzji żadnej wątpliwości niepodlegającej, §. 4. [111.]; 6) in *Possessorio summarissimo*, 31. §. 18.; — 7) w processie dyffamacyjnym, kiedy tylko na to wyrok zapadł, czyli dyffamacyą za udowodnioną lub nieudowodnioną przyjąć należy, 32. §. 16. i 17.; 8) w sprawach injurynych o pokrzywdzenie słowne lub letkie realne, a) między ludźmi prostego stanu, 34. §. 4. b) między osobami stanu średniego czyli wyższego mieyskiego, kiedy wyrok tylko zapadł na 50 Tal, kary pieniężnej lub 4 tygodnie więzienia, §. 15.; 9) w indagacyach fiskalnych, a) ze strony Oskarzonego, iak ad 8. 6. 35. §. 87., b) ze strony Skarżącego, §. 97. wyjątek §. 98.; — 10) od wyroków uznających kogo za pomieszanie zmysłów cierpiącego lub za niedołężnego, ze strony krewnych, skoro z takowym ich wnioskiem oddaleni zostali, 38. §. 8.; — 11) kiedy pomimo sprzeciwieństwa krewnych, wyrok uznający kogo za marnotrawcę, uchylonym został, §. 43.; — 12) gdy przy rozdziale sukcesorów lennych i allodialnych ustanowionem zostało *Interimisticum*, 46. §. 32.; — 13) kiedy przeciw sukcesorowi zapadł wyrok zaoczny stanowiący, iż utracił dobrodzieystwo inwentarza, w którym to jednak przypadku w ciągu dni 10ciu może jeszcze przedstawić przyczyny swojego niestawiennictwa, 51. §. 16.; — 14) od wyroku adjudykacyjnego, 52. §. 60. Stronie, któraby sądziła, iż z appellacyą swą niesłusznie oddaloną została, wolno odwołać się w téj mierze drogą rekursu do wyższej władzy, 14. §. 4. b.

Appellacya ma tylko *effectum devolutivum*, 1) kiedy kto skazanym został na płacenie alimentów, I. 14. §. 6. n. 1. i [112.]; 2) gdy zachodzi niebezpieczeństwo w przewłóce, §. 6. i nast. szczególniej w iakich przypadkach w sprawach między panami a czeladzią, §. 6. n. 2. [113.]; 3) skoro kto z iaką excepcyą przeciw nakazaney eksekucyi oddalonym został, 24. §. 40.; — 4) w sprawach wexlowych co do Pozwanego, 27. §. 33.; — 5) w processie eksekucyjnym co do Pozwanego, 28. §. 5.; — 6) w sprawach areztownych, bądź że areszt w pierwszym wyroku uznany jest za usprawiedliwiony, bądź że uchylenie iego nakazanem zostało, 29. §. 60.; 7) w sprawach o uznanie kogo za marnotrawcę, co do Oskarzonego, 38. §. 25. Wyjątek

8 *Appellacya w sprawach bagatelnych. Archiwaryusz.*

§. 30.; — 8) w sprawach o naiem, 44. §. 63., lecz nie w sprawach dzierżawnych, 44. §. 41. [299.]; — 9) w rozprawach o moratorium specyalne, a) kiedy tylko odmówienie Indultu jest przedmiotem uciążliwości appellacyjnych, 47. §. 29., b) kiedy na wniosek wierzyciela dłużnik oddalony został od dobrodzieystwa indultu §. 42.; 15, w rozprawach o przypuszczenie do moratorium jeneralnego, a) kiedy dłużnik do niego przypuszczonym został z ustanowieniem pewnych warunków do zabezpieczenia wierzycieli zmierzających §. 88.; b) gdy z żądaniem swém o dozwole nie mu indultu zupełnie oddalonym został, I. 47. §. 89.; 16) w razie wniesionéj próśby o przypuszczenie do dobrodzieystwa ustąpienia dóbr swoich na rzecz wierzycieli, 48. §. 26. i nast. i 17) względem kompetencyi, 49. §. 19.

Appellacya w sprawach bagatelnych 1) w Sądach głównych I. 26. §. 9. i nast., 2) w Sądach niższych, §. 21. i następ.

Appellacya w Sądach niższych, 1) pierwszéj klasy I. 25. §. 21. sqq. O zgłoszeniu się z nią, §. 23. O dalszém instrukcyi i czyli się odbywa w Sądach niższych, §. 24. 25. lub w Sądzie głównym §. 26. i nast. i [181.]. Postępowanie w Sądzie głównym, a) kiedy instrukcyja względem appellacyi w Sądzie niższym nastąpiła, §. 29., — b) gdy takowa odbydź się ma w Sądzie głównym §. 32. i nast. 2) O appellacyach od wyroków Sądów niższych drugiéj klasy §. 67. i nast. Zgłoszenie się z niemi i ich przyjęcie §. 72. 73. Odesłanie akt do Sądu głównego, §. 74. — dalsze postępowanie w Sądzie głównym, §. 75. i nast. p. także wywód.

Appellacyiny wówód, rozporządzenie, 1) kiedy żadne nowe okoliczności nie zostały wniesione, I. 14. §. 38. sqq. §. 43. [116.] p. t. Inrotulacya, kara porządkowa, wywód ostateczny: kiedy Zaappellowany w miejscu Sądu bawiący się, instrukcyi pierwszéj Instancyi osobiście i sam tylko dopilnował, §. 47. kiedy w takim razie Zaappellowany jest nieprzytomny, §. 48.; 2) Rozporządzenie, gdy zawiera nowe okoliczności lub dowody §. 49. sqq. Postępowanie, gdy obiedwie strony appellacyą zakładają §. 62. [122.] p. t. Instancya appellacyjina, termin instrukcyiny, Instruent.

Aręda, patrz naiem.

Arceykapłan ma uprzywileiowane forum I. 2. §. 45.

Archiwaryusz przy głównym Sądzie krajowym obowiązany jest zachowywać co do wydziału swego

przepisy dla głównej Registratury dane. U. dla R. i K. §. 97. p. t. Registrator i Registratura.

Areszt, o tym mówi I. 29. (o areszcie co do osób, p. osobisty areszt) znaczenie i podział, §. 1. Ma tylko miejsce co do samego Dłużnika, lecz nie przeciw temu, kto tylko miejsce jego zastępuje, §. 2. Przeciw jakim osobom założenie aresztu miejsce znajduje lub nie, §. 3. p. t. Kapitały czynne, Kautor, małżonka, successor, gmina, grunta, wspólnicy handlu. Na jakie rzeczy areszt położonym być może lub nie, §. 13. sqq. 24. §. 106. [160—170] I. 29. §. 22. [197]. — Ostrożność przy założeniu aresztu, §. 28. — Ogólne warunki do założenia aresztu, §. 29. A. wniesienie prośby o szybkie założenie aresztu, §. 30, ięty uzasadnienie, §. 31. sqq. p. t. kaucya. Rozporządzenie na to, §. 35. dalsze postępowanie, §. 36. sqq. Rozpoczęcie sprawy głównej 1mo, kiedy Sędzia aresztujący zarazem w sprawie głównej jest właściwym, §. 42. — 2do, gdy właściwym jest Sędzią w sprawie głównej, §. 43. sqq. (także I. 2. §. 118). B., Uzasadnienie zwyczajnego wniosku o założenie aresztu, §. 27. sqq., szczególnięty przeciw osobom zagranicznym, I. 29. §. 48. [198]. Rozporządzenie na to, §. 51. sqq. Jeżeli w wyroku głównym areszt za usprawiedliwiony jest uznany, powinien natychmiast być założony, §. 52. [199]. Dalsze postępowanie 1mo, co do aresztów realnych, §. 56. sqq. a) kiedy areszt wyrokiem prawomocnym całkowiecie jest uchylony, §. 62. b) kiedy przed rozstrzygnięciem sprawy głównej zniesienie aresztu jest poszukiwanem, §. 63. sqq. Przedłużenie trziedniowego przeciągu czasu do przedstawienia uciążliwości appellacyjnych ustanowionego, nigdy miejsca nieznajduje, §. 68. [200], p. t. Appellacya ma tylko effectum devolutivum, wyrok, rewizya nie ma miejsca 2do. Postępowanie względem aresztów osobistych, §. 70. sqq. Skutek aresztu, §. 80. sqq. O aresztach obcych przeciw obcym, §. 88. sqq. — przeciw panującym Xiążętom niemieckim, przeciw Xiążętom udzielnym z domów panujących Xiążąt niemieckich i przeciw obcym, przy dworze tutejszym akkredytowanym Posłom i Sprawującym interesa, jeżeli ciż ostatni iurysdykcyi tutejszēy nie zostali podległemi, żaden areszt miejsca nie znajduje, §. 76. 88. 90. [201]. Przeciw innym zaś Xiążętom i obcym Posłom przejeżdżającym, tudzież przeciw obcym urzędnikom dworskim, wojskowym i cywilnym takowy ma miejsce: wszelakoż z zachowaniem przepisanych w tēy mierze for-

malności [202. 203.]. Postępowanie, gdy charakter takowych przeieżdżających osób nie iest wiadomy lub wątpliwy. [204]. Przeciw innym osobom zagranicznym areszt może mieć miejsce; formalności w téy mierze zachować się mające, skoro osoby takowe znakomitą posiadają rangę [205]. Postępowanie przeciw zagranicznym przy założeniu aresztu [206], osobliwie względem uczynić im się mającego oświadczenia, iż kaucya ich uwalnia od aresztu, [207. 208.]. Postępowanie względem ustanowienia, przyjęcia i dostateczności kaucyi [209—211]. Postępowanie względem uchylenia znowu założonego przeciwko zagranicznym aresztu [212]. Wierzyciel dziedzica może poszukiwać założenia aresztu na pozostałości, Dłużnikowi iego przypadłéy, II. 5. §. 12.

Areszt wexlowy — p. osobisty areszt.

Assekuracye (police) z nich ma miejsce proces eksekucyjny o zapłacenie przyrzeczoney w dokumencie takowym nagrody, I. 28. §. 2. Nr. 6.

Assessorowie mogą być umieszczeni przy głównych Sądach prowincjonalnych, lecz tylko w rzeczach do zadekretowania i referowania im przepisanych mają zupełne votum, III. 3. §. 62.

Assystent, takowego strona sama sobie obrac lub o przydanie iego dopraszać się może, I. 3. §. 14. Obowiązki iego §. 15. sqq.; iak dalece przez pełnomocnictwo legitymować się musi, §. 20. Jakie osoby sądowe Assystentami być nie mogą, §. 22. [45]. — Obok obrońcy prawnego muszą także inne osoby, w których strona szczególne pokłada zaufanie, iako Assystenci być przypuszczone, §. 21. — W indagacyach fiskalnych może Oskarzony do czynności względem *status causae et controversiae* przybrać sobie obrońcę prawnego, 33. §. 59. — Przybranie Assystentów prawnych do Kommissyi lokalnych w sporach o robociznę, zazwyczaj nie iest potrzebném, 41. §. 35. — Obowiązki członków Sądu, skoro przydani są za Assystentów, III. 3. §. 21.

Attest przez Kollegium prowincjonalne, Magistrat lub Sąd wystawiony, iest dokumentem publicznym zasadowym, I. 10. §. 127 i [79], p. t. Xięga kościelna.

Audytor, może być przypuszczony iako obrońca strony przytomnéy, ale nie iako Pełnomocnik strony nieobecney, I. 3. §. 22.

Audytoryat jeneralny; do tego zaskarzeni być muszą Generalowie i Szefowie pułków, osoby do sztabu

generalnego należące, urzędnicy w tajnej kancelaryi wojennej umieszczeni i w ogóle wszyscy, którzy do etatu wojskowego w ogólności, a nie do pojedynczych pułków należą, I. 2. §. 50. Z tymże Audytoryatem znieść się trzeba, kiedy *forum* kilku Zaskarżonych, częścią pod Sądami cywilnymi, częścią zaś pod Sądami wojskowemi zostających, ma być oznaczone, §. 139.

Aukcyą, postępowanie, kiedy takowa zatradowane ruchomości ma za przedmioty, I. 24. §. 78. sqq. Aukcyą ruchomości w konkursach, 50, §. 227. i nast. — Zebrane z aukcyi pieniądze powinny być oddane do Depozytu, §. 231. — Nie ma się nigdy odbywać w niedzielę lub święta, II. 2. §. 11. [420].

Auskultator, jego umieszczenie, III. 4. §. 1. i nast. — Każdy Kandydat prawa, skoro do examinu chce być przypuszczony, powinien złożyć na to dowód, iż trzechletni kurs na akademii odbył, §. 4. [448] i wygotować *Curriculum vitae* w języku łacińskim [449]. — Examen, §. 3—5. [450]. Zatrudnienia. §. 6. sqq. [451.] Examen na Referendaryusza §. 9. i nast. — Zobowiązanie jego przysięga, §. 37. [456.] — Jak dalece Auskultatorowie do urzędów ważniejszych przypuszczeni być mogą, lubo przy Sądzie głównym niepracowali. III. 8. §. 10. [472].

Patrz z resztą: Referendaryusz. Sądy niższe.

B.

Bakalarze i Nauczyciele szkół tak nazwanych pospolitych po miastach i wsiach nie są wyłączeni od zwyczajnej jurysdykcyi, I. 2. §. 47. W niedostatku innych osób zdolnych, mogą być na Ławników sądowych wybierani, 25. §. 53.

Bank, jak dalece na umieszczone w nim za prowizyą pieniądze areszt położonym być może, I. 29. §. 19. Ma prawa fiskalne, 50, §. 361, których się jednak co do interesów swych kupieckich zrzekł, §. 401. — Postępowanie przy obwieszczeniu zaginionych obligacyi bankowych, p. Obwieszczenie.

Bankierut, rozmyslny, nie może być świadkiem dowód stanowiącym, I. 10. §. 230. n. 15.

Baron, ma wyłączne *forum*, I. 2. §. 42.

Berlin, jurysdykcyą nad czeladzią osób uprzywilejowane *forum* mających, zleconą jest urzędowi czeladniemu, I. 2. §. 101.

Bezpieczeństwo, jak toż ma być udowodnione przy podaniu prosby o Moratorium, I. 47. §. 81. §. 14. sqq.

Patrz z resztą: Moratorium. Jak dalece wolno iest wierzycielowi, który swemu Dłużnikowi musiał pozwolić względu; a od swych własnych ciężony iest wierzycieli, wskazać im ku ich bezpieczeństwu tę samą porękę, która mu dla własnéy iego pewności, stawioną była przez swego Dłużnika, §. 43. Zmniejszenie wskazanego bezpieczeństwa iest także powodem do uchylenia udzielonego Moratorium, §. 110.

Bezśrednie miasta; ich gminy i Sądy uważają się za wyłączone (eximirt), I. 2. §. 103, ale nie pojedynczo członki ustanowionych w nich Magistratów i Sądów, §. 104.

Bilet au porteur, patrz: Obwieszczenie.

Biskup, p. Uprzywileiowani.

Biegli, przydają się Instruentowi na terminie instrukcyjnym, jeżeli idzie o znaomość i wprawę w pewnéy sztuce lub umiejętności, I. 9. §. 38; iakie się przy tém zachowuje postępowanie [64] i od kogo wybór Biegłych zależy, [65]. 10. §. 384. [97] powinni bydz okolicznie przez Instruenta do protokołu wysłuchani, a gdy żądają, aby im było dozwolono złożyć swe zdanie na piśmie, przez Instruenta w téy mierze w dokładną instrukcyą opatrzeni. Zdanie to powinno bydz potém stronom w celu oświadczenia się na nie, udzieloném, 10. §. 59. O przybieraniu Biegłych przy porównaniu rękopismów, §. 151. sqq. i [80], patrz także i porównanie rękopismów. Przy rozpoznaniu xiąg handlowych, §. 165. Przysięga znawców, §. 202. (oraz §. 388). Gdy raz na zawsze są przysięgłymi, powtarzanie przysięgi w szczególnych przypadkach nie iest potrzebny, §. 203. No. 4.; w przeciwnym zaś razie nawet urzędnicy publiczni opinii przez nich dane zaprzysiądz muszą, [84]. Przy naocznych rewizyach przybierani będą znawcy tam, gdzie tego potrzeba, §. 383. — Jakie osoby do tego wyznaczają się, §. 384. i 9. §. 38. [64. 65.] 10. §. 384. [97.] Przedmiot ich opinii wskaże im się dokładnie, a jeżeli ich iest kilku, każdy z osobna zdanie swe dać winien, oraz, gdzie tego potrzeba, sporządzić rysunek. §. 388. — Gdy się w instrukcyi appellatoryi przybierają nowe osoby biegłe, należy nietylko ich zdanie wysłuchać, lecz też, skoro ich myśl oddala się od opinii pierwszych Znanców, powinny bydz zniewolone, aby dokładnie oświadczyły, co mają do zarzucenia względem rzetelności zdania Biegłych w pierwszej Instancyi użytych. W przypadkach zastanawiających

wolno nawet stawieć naprzeciw sobie Znaćców obydwóch Instancyi. Sędzia rozważy potém, które z tych różnych zdań Znaćców na pierwszeństwo zasługuie; a jeżeli nie znalazł dosyć pobudek do zdecydowania się, wolno mu mianować z urzędu trzeciego Znaćcę, którego opinia rozstrzyga różniące się między sobą zdania, 14. §. 60. Konfrontacya ta, oraz rozpoznanie Sędziego względem przybierania trzeciego Bieglego, nastąpić ma szczególniey w sprawach budowniczych, 42. §. 39. — O użyciu Bieglych w sprawach handlowych, 30. §. 3. sqq. osobliwie w Instancyi appellacyiney, §§. 7—8. Kiedy Inkwirent w sprawach fiskalnych indagacyinych obowiązany jest wysłuchania opinią Znaćcy, §. 41. §. 34. Kiedy Kommissarz ma obowiązek i mocen jest rekwirować bezpośrednio o asystencyą Znaćcy, I. 41. §. 40. a. — O użyciu ich w sprawach granicznych, 42. §§. 9. 13. 14. 16. 17. 21., osobliwie w Instancyi appellacyiney, §. 28., w sprawach o budowli §. 35. w Instancyi appellacyiney, §. 39. przy rozdziale współnictw, przy rozmiarze i bonitowaniu, §. 21. sqq. Jak dalece używać należy Bieglych w sporach z obrachunków dzierżawnych, 44. §§. 7—13., w sprawach o remissyą §. 27., w processach exmissyinych, §. 39., oraz w sprawach o zwrot toczących się, §§. 49. 50. Użycie Rachmistrza, 45. §§. 7. 12.; czyli Bieglego w sprawach o złożenie rachunku §. 17. w sprawach o działy, 46. §. 18. o rozłączenie między następcami lenu albo fideikommissu a dziedzicami allodyalnymi. §. 28. Do separacyi towarzystw kupieckich przydać należy Instruentowi zaraz z początku Bieglego iako Współkommissarza, §. 36. Nr. 1. O obowiązkach iego. — Nr. 2—4. i §. 37. — W rozłączeniach mniejszey wagi, lub gdy strony są zgodne w sprawie główney, a tylko względem szczególnych artykułów na sądowy wyrok odwołują się; tylko do instrukcyi przybrać należy Znaćcę, a to stosownie do Tytułu 30. §. 3. sqq. §. 40. — Jak dalece Kuratorowi głównemu w konkursie należy przydać znających się na rzeczy Assistentów za Współkuratorów, 50. §. 71. albo do zamknięcia xiąg handlowych w konkursie użyć Bieglych, §. 216.

Bonitacya i rozmiar przy podziale wspólności gminnych, o tém mówi I. 43. §. 20. sqq.

C.

Cechy, niemają wyłącznego forum, I. 2. §. 104. — W jaki sposób pełnomocnictwa przez nie zeznawane, układane bydź winny, 3. §. 49.

Cessya, względem nabytę przez nią wierzytelności zastósują się co do ferowania przysięgi przepisy o litisdenuncyacji, I. 10. §. 279. — Postępowanie przy rekonwencyach, kiedy czynności, z której roszczone nawzajem pretensye wynikają, zaszła między Pozwanym a Trzecim, a tenże prawo przekazał Powodowi, 19. §. 7. 8. Przeciw Powodowi iako Cessyonaryuszowi Trzeciego skarżącemu, Pozwany nie może względem pretensyi do Cedenta z innego interesu mu służących, tylko pod pewnemi ograniczeniami założyć rekonwencyą, §. 19. — W iakich przypadkach w konkursach niepotrzeba żadnego wyraźnego ustąpienia praw zapłaconego już pierwotnego wierzyciela wspólnego dłużnika, aby wstąpić w miejsce iego, 50. §. 161.

Cessya, iako dobrodzieystwo prawa, znaczenie i zamiar, I. 48. §. 1. sqq. warunki prawne §. 4. sqq. Wniesienie o to prósy, §. 8. Przyjęcie ięy, §. 9. sqq. Rozporządzenie na nią §. 12. sqq. p. t. aktá manualne, rezolucya, Wierzyciele wexlowi. Instrukcya §. 18. sqq. Wyrok, §. 22. sqq. Środek prawny, §. 26. sqq. p. t. appellacya ma tylko *effectum devolutivum*. Koszta, §. 30. Tegoż dobrodzieystwa prawa nie można się zrzec przed czasem §. 31. Skutek cessyi §. 32. W iakich przypadkach Wierzyciele wniesć mogą o uchylenie znowu tego dobrodzieystwa prawa §. 33. Nie zastania bynajmnię przeciw nowym długom §. 34. 35. — Jak dalece dłużnik nim się ieszcze zastaniać może przy exekucyi §. 36. — Co prawo mieć chce imo kiedy stan majątku dłużnika znowu się polepszył, §. 37. sqq., 2do kiedy się do dobrodzieystwa cessyi nie kwalifikuje, §. 45. — O prósbach o przypuszczenie do cessyi przeciw pojedynczym Wierzycielom, §. 46. sqq. — Kiedy dłużnik żąda byđż przypuszczonym do dobrodzieystwa cessyi, konkurs z urzędu otworzonym byđż winien, 50. §. 4. Nr. 1. — Dłużnikowi do dobrodzieystwa cessyi kwalifikującemu się, dozwołoném byđż ma pomieszkánie w domu lub dobrach iego aż do ich sprzedaży, §. 266.

Chargés d'affaires, obcy, — nie są podlegli Sądowi wniectwu kraiwemu, I. 2. §. 26.

Chór, forum osób do choru Królewskiego należących, patrz wyłączeni.

Chorążowie, podlegają zwyczajnéy Jurysdykcyi, I. 2. §. 48. sqq. [13.].

Chorzy i położnice, na pościel, na której leżą, wyfantowanie nie ma byđż rozciągnięne, I. 24. §. 71.

Chyrgowie przy kompaniach podlegają Jurysdykcyi Sądu niższego w miejscu garnizonowém, I. 2.

§. 48. sqq. [13.]; nie są wolni od opłaty kosztów, I. 23.

§. 42. [143.].

Ciężary i podatki, bieżące, publiczne i wspólne wolne są od wdawania się w konkurs, I. 50. §. 270. Od dwóch lat zaległe otrzymują miejsce swoje w drugiey klasie, §. 357. także i dawniejsze, jeżeli z powodu nowszych praw moratoryjnych zaległy, §. 356. sqq. [357.]. — Dawniejsze jak dwuletnie, umieszczają się w czwartéy klasie, §. 396. i §. 404. Przepisy względem exekucyi co do bieżących podatków publicznych, I. 24. §. 106 — 108. [170.].

Cło prywatne, ile przez defraudacyą takowego uzasadnia się Jurysdykcyą, I. 2. §. 120. b.

Collegium notaryackie. III. 7. §. 90. sqq. W departamentach rozległych może kilka Deputacyi jego być urządzonych, §. 93. O jego registraturze, §. 95. sqq. Każdy Notaryusz powinien tam akta swoje na końcu roku oddać, §. 96. sqq. które na żądanie stron także zapieczętowane złożone być mogą, §. 99. Także zamieyscowi Notaryusze Departamentu winni tam akta swoje oddawać, §. 100. Registratura zostaje pod dozorem Dyrektora Collegi notaryackiego, §. 101., do którego względem wypisów z nich udać się trzeba, §. 102. Który ich zaś bez rozkazu Sądu głównego, prócz Interessentom, nikomu udzielać niepowinien, §. 103. Nominacya tegoż Dyrektora, §. 104. 105. lubo obsadzenie miejsca tego nie jest potrzebném, lecz w razie potrzeby przez najstarszego z Kommissarzy sprawiedliwości zastąpioném być może, §. 104. [473.]. Obowiązki jego urzędowe są: 1mo. prowadzenie dozoru nad osobami do Collegium należącemi, III. 7. §. 106.; 2do. rewizya Instrumentów, §. 107.; 3tio. wskazywanie stronom ubogim lub żadney zności niemiającym Notaryusza, na którego koléy, §. 108.; 4to. udzielenie Notaryuszom rady i zdania swego, §. 109. 5to. Ma także prawo wyznaczać konferencye, §. 110.; 6to. dozór nad registraturą, §. 111., emolumenta, §. 112. 113. 114. Przy każdym Collegium notaryackiem ma być ustanowiony wspólny Kancellista, §. 115.

Comparatio literarum, patrz: porównanie rękopismów.

Cudzoziemiec, który po swém uwolnieniu od wojska tuteyszego zaraz z kraiu wyszedł, uważa się jako zagraniczny, I. 2. §. 84. — Jak dalece zagraniczny, w kraiu tuteyszym dobra nieruchome posiadający, także względem pretensyi osobistych do Sądu tychże dóbr zaskarżonym być może, §. 114. i [34.]. W przypadkach aresztownych

podlega także co do sprawy głównej Sędziemu aresztującemu, §. 119., wszelakoż istnące w téj mierze urządzenia szczególne zachowują się także i nadal w swéj mocy, §. 120., — a) kiedy w kraiu tutejszym zaskarżony bydz może o rozwód, §. 129. kiedy proces konfiskacyiny przeciw wyszłym z kraiu synom cudzoziemców, którzy się do kraiu wprowadzili, mieysca nie znajduie, 36. §. 19. [269.]

Cytacya realna, — w sprawach cywilnych wtenczas tylko ma mieysce, gdy przytomność strony koniecznie jest potrzebną, tak, iż bez niéy zaoeznie nie możnaby w czynności daléy postąpić, I. 7. §. 18. Jak dalece takowa w sprawach rozwodowych jest dozwolona, 40. §. 25.

Czarny rejestr, — pod tym tytułem utrzymywany będzie rejestr stron takowych, które się stały winnymi w Sądzie złośliwego zapierania się, albo zeznania z umysłu nieprawdy, a stąd nie są zdolnymi do wykonania koniecznéj przysięgi, I. 23. §. 52. Nr. 5.

Czas do założenia appellacyi przepisany, trwa dni 10. rachując od publikacyi wyroku, I. 14. §. 21. Obrachowanie onegoż co do strony nieprzytomnéj, §. 31. Jak dalece względem zaniedbanego czasu do appellacyi, restytucya ma mieysce, §. 34. i [114—116.] p. t. Restytucya. — W sprawach areztownych, gdzie rozprawa o założenie areztu nie została razem z sprawą główną iustruowana, appellacya wniesiona bydz winna w ciągu trzech dni, 29. §. 68. i [200.]. W sprawach kupieckich w ciągu 24. godzin, 30. §. 31. — W sprawach fiskalnych cywilnych ze strony Fiskusa w ciągu 8miu tygodni, 34. §. 22. — W sprawach budowniczych w ciągu trzech dni, 42. §. 38.

Czeladź, patrz: Sługi.

Część obowiązkowa, należących do niéy sztuk żona wspólnego dłużnika żądać nie może, I. 50. §. 316.

Czyn, kiedy się uważa za zupełnie dowiedziony, I. 13. §. 10., gdy tylko poczęści jest udowodnionym, §. 11. Domysł nie ma mieysca, §. 28.

D.

Dalsza obrona — środek prawny téżże. Kiedy takowa w sprawach injuryinych ma mieysce, I. 34. §. 1—11. [220.]. Postępowanie względem odvodu strony przeciwnéj [221.]. — Uciążliwości Powoda względem zbyt łagodnego ukarania Oskarżonego, lub uwolnienia go od kary, §. 13—16. [223. 224.]. — Jak postąpić, gdy kara

w drugiéj Instancyi obostrzoną została [225.] w sprawach fiskalnych indagacyjnych, 35. §. 88. sqq.

Dar obłubieńczy czyli podarunek zaranny — może żona dochodzić, iako swéy własności, w klassie pierwszéj, I. 50. §. 313.

Dar weselny, ile takowy żona wspólnego dłużnika całkowiec lub tylko połowę iego w klassie pierwszéj windykować może, I. 50. §. 312.

Darowizna; — takowéy czynić nie może dłużnik wspólny podczas rozprawy o dozwoleńie mu moratoryi, I. 47. §. 67. Ten, który ma pretensyą z ważnéy darowizny, obowiązany iest do wyznaczenia wspólnemu dłużnikowi kompetencyi, 49. §. 16. Nr. 6. Jak postąpić względem służącego wierzycielom prawa odwołania darowizny przez wspólnego dłużnika przed otworzeniem konkursu uczynionéy, 50. §. 48. sqq. Co się uważa w równi z takową darowizną odwołaniu podlegającą, §§. 50. 51. — Opłacanie wyprawy lub wyposażenia, czyli to dla dzieci lub obcych osób za darowiznę uważać nie należy, §. 52. Darowizny przez wspólnego dłużnika żonie w ciągu małżeństwa uczynione, podlegają odwołaniu §. 314. — Podarunki, które dzieci wspólnego dłużnika od swych chresnych lub od innych osób, byle nie od wspólnego dłużnika otrzymały, dochodzone byż mogą w klassie pierwszéj, §. 327. Jak dalece zostaną przy nich podarunki przez wspólnego dłużnika im dane, §. 328. — Ci, którym się alimenta z saméy, tylko szczodroblivości pochodzące, §. 463., zgoła ci, którym się podarunki od wspólnego dłużnika, lub cokolwiek innego z iego szczodroblivości należy, przychodzą dopiero po zaspokoieniu siódméy klasy do percepcyi, §. 479. Postępowanie w przyjmowaniu umów o darowiznę. II. 3. §. 17.

Decernent, ma następujące obowiązki ogólne: winien przedewszystkiem dostawić mu memoriały, protokoly i doniesienia z pilnością przeczytać, z zdziałanemi poprzednio czynnościami porównać i takowe według przepisów prawa roztrząsać, III. 3. §§. 42. 43. Sprawozdanie samo powinno byż krótkie, iednak dokładne, §. 33. — Dekret musi byż iasny, dokładny i powodami wsparty, i pospolicie przed Sessyą byż ułożony, §. 44. W ogólności nie ma zostawiać żadnéy z przypisanych mu rzeczy aż do iednego z przyszłych posiedzień, §. 45. tudzież U. R. i K. §. 99. sqq. — Co ma do zachowania w tym nadzwyczajnym przypadku, kiedy rzecz iuż przedstawioną wraz z aktami znowu bierze do domu, Ur. R. i K. §§. 106. 115.

116. Obowiązki iego przy rewizyi ekspedycyi, tamże §. 144. sqq. Kiedy która z ekspedycyi zupełnie upada, §. 146. Kiedy nayduie za rzecz potrzebną, iaką ekspedycyą u siebie zatrzymać, §. 147. — Co 1) przy sprawozdaniu względem skarg i odpowiedzi, 2) przy wyznaczaniu terminów instrukcyjnych, 3) przy zapytaniach i doniesieniach Instrumenta, III. 3. §. 46., 4) przy zażaleniach na Sądy niższe, §. 37. ma do zachowania.

Dedukcyja czyli wywód, nie jest istotną częścią processu I. 12. §. 11. przesyła się stronie przeciwnéy przy wypisie dekretu [98.] ma pospolicie na terminie ostatcznym ustnie bydź oświadczoną do protokołu, w ważniejszych zaś sprawach może strona wywód na piśmie sporządzić kazać przez obranego sobie prawnika; wywód takowy musi atoli bydź podpisany przez którego z Kommissarzy sprawiedliwości przy Sądzie, w którym sprawa się toczy, ustanowionych, §. 12., do czego ma bydź dozwolony przeciąg czasu ośmiödniowy, a naywięcéy sześć tygodni, §. 14. Czas do iego podania w Instancyi pierwszéy jest prekluzyiny i żadna komunikacya pism nie ma mieysca, §. 15. Postępowanie, kiedy strona z dedukcyą raz już prekludowana, takową ieszcze podać [99]. W drugiéy Instancyi nie jest prekluzyiny i może bydź podany odwód, 14. §. 62. jest prekluzyiny [118.]. Kiedy dalsza dylacya może bydź dozwolona, [119.]. Kiedy dedukcyja za późno jest podana, musi bydź ieszcze przesłaną [120.] nie ma iednak wstrzymać zawyrokovania [121.]. W Sądach niższych drugiéy klasy termin do podania odwodu, ieżeli w drugiéy Instancyi żadna nowa nie zachodzi instrukcyja, naywięcéy raz tylko może bydź przedłużonym, I. 25. §. 80. — W trzeciéy Instancyi jest znowu prekluzyiny, iednakże komunikacya pism ma mieysce, 15. §. 6. Zalecenie względem iéy rozporządzenia, 12. §. 16—18. Na zupełnie nowe czyny lub dowody dopiero w dedukcyi przedstawione pospolicie w téy Instancyi żaden wzgląd mianym bydź nie ma, 10. §. 3. tudzież 12. §. 19., względem wyjątku patrz nowe czyny. Dedukcyja piśmienna A. wcale nie ma mieysca 1) w sprawach bagatelnych, 26. §. 5. Nr. 6. — 2) w processie wexlowym 27. §. 30., — 3) w processie exekucyjnym, 28. §. 5., — 4) w sprawach aresztownych kiedy to ma bydź zdecydowane, czyli przed zawyrokovaniem sprawy głównej poszukiwane zniesienie aresztu ma mieysce, 29. §. 65., 5) *in possessorio summarissimo*, 31. §. 15., 6) w processie dyffamacyjnym, 32. §. 15. 19., 7) w processie prowokacyjnym, tamże §. 34., 8) w sprawach injuryjnych

w razie zaszłego pokrzywdzenia słownego lub lekkiego realnego między ludźmi prostego stanu, 34. §. 2. 3., 9) przeciw obronie Zaskarżonego w indagacjach fiskalnych, 35. §. 92. (wtenczas iednak dedukcyja ma miejsce, gdy władza fiskalna sądzi, iż zapadły wyrok iest za łagodny, §. 98. musi atoli iedynie bydź wzięta z akt pierwszhey Instancyi, §. 99.; 10) w rozprawach o uznanie kogo za marnotrawcę, 38. §. 23.; 11) w sprawach budowniczych w pierwszhey i drugiey instancyi, 42. §. 35—38. (w Instancyi trzeciey ma miejsce §. 41.), 12) w sprawach o uchycenie wspólności granicznych, w sporach o plan separacyiny w Instancyi pierwszhey 43. §. 38.; 13) w sprawach dzierzawnych a) kiedy skarżono o exmissyą Dzierżawcy w Instancyi pierwszhey, 44. §. 39., b) o wprowadzenie znowu Dzierżawcy samowładnie exmittowanego, §. 44., 14) w sprawach o naiem, §. 62. 64. 15) w rozprawach o dopuszczenie do moratorium jeneralnego w Instancyi pierwszhey, 47. §. 83. 16) w rozprawach o przypuszczenie do dobrodzieystwa cessyi, 48. §. 21., 17) w processach o tę kwestyą: czyli konkurs ma bydź otworzony, 50. §. 18. — B. Dedukcyja ma tylko miejsce pod pewnemi ograniczeniami 1) w właściwym processie kupieckim, gdzie przedłożenie akt do zawyrokowania przez podanie dedukcyi nie nad trzy dni ma bydź wstrzymaném, 30. §. 28., 2) w pierwszhey Instancyi, w processach poddanych włóścian, w właściwych sporach o robociznę 31. §. 39. N. 4. i §§. 44. 45. (w następujących dwóch Instancyach dozwołona iest iak w innych processach zwyczajnych §. 55.) 3) w sprawach o uchycenie wspólności gminnych, kiedy punkta prejudycyalne w sporze będące tylko mają za przedmiot prawa do udziału, 33. §. 15. i §. 19., 4) w sprawach dzierzawnych względem sporów o obrachowanie się względem dzierżawcy w pierwszhey i drugiey Instancyi, 44. §. 8. i 13. (*in revisorio* postępuje się, iak w processie zwyczajnym §. 14.), 5) w sprawach rachunkowych względem defektów w pierwszhey Instancyi, l. 45. §. 20. (w następnych dwóch Instancyach zastosują się ogólne przepisy, §. 24.).

Defektatorium, p. sprawy rachunkowe.

Defraudacya kass i dochodów publicznych, względem teyże ma miejsce indagacya fiskalna l. 35. §. 34. Nr. 2. Defraudacya cła prywatnego, kiedy i iak dalece przez to ugruntuie się Jurysdykcyja, p. Jurysdykcyja.

Dekret, iak ma bydź ułożonym, p. Decernent. W których przypadkach niepotrzeba wyroku lecz tylko dekretu czyli rezolucyi, p. Rezolucyja.

Delegacya jurysdykcyi, p. zadanie jurysdykcyi.
Delegowany, p. Instruent.

Departament zagraniczny, uwiadomionym bydź powinien:

- 1) gdy osoby do poselstwa którego należące, zaskarżone lub na świadków podane zostały, I. 1. §. 63. 64.;
- 2) gdy przeciw Konsulowi narodu zagranicznego arezt osobisty ma bydź nakazany, §. 65.;
- 3) gdy kto do obcego poselstwa należący, względem posiadanych przez niego w kraiu tutejszym nieruchomości iest zaskarżony, iednakże żadna właściwa skarga realna nie iest wniesioną, §. 66.; —
- 4) kiedy Sąd zagraniczny wzbrania się uskutecznić wroczenie, 7. §. 11.;
- 5) gdy przeciw osobie zagraniczney znakomitéy iakiéy rangi, arezt osobisty nakazanym został, 29. §. 76.;
- 6) kiedy spory iakie graniczne tyczą się zarazem granicy kraiówéy, 42. §. 33.

Depozycya, p. złożenie.

Depozyt, czyli rzecz komu do tymczasowego zachowania powierzona, a znajduiąca się ieszcze w naturze, windykuie się w pierwszey klassie, co iednak względem deponowanych pieniędzy podlega ograniczeniom, I. 50. §. 296. Kiedy depozytu iuż w naturze nie ma, wartość iego wynagradza się w szóstey klassie, §. 456. — Ci, którzy wydania lub przystawienia iego od dłużnika żądaią, skoro ten był ustanowiony do zauiadywania Depozytami sądowemi w Sądach Królewskich, umieszczaią się w klassie drugiéy; a iezeli pieniądze niedostawszy się wcale do Depozytu sądowego, przez niego na inny cel obrócone zostały, w klassie czwartéy, §. 398. Jezeli dłużnik był Jurysdykcyonaryuszem lub Justycyaryuszem Sądów prywatnych, umieszczenie dzieie się według różnicy przypadków w §. 398. wymienionych, albo: w czwartéy lub szóstey klassie, I. 50. §. 428.

Deputacya pojedynczych osób sądowch dzieie się powszechnie, i gdzie nie dla pewnych rodzajów czynności stale deputacye są wyznaczone, tylko w pewnych oznaczonych przypadkach, II. 2. §. 3.

Deputowany Sądu, p. Instruent.

Desertio malitiosa, p. złośliwe opuszczenie.

Dezertter, p. Zbieg.

Długi. — O exekucyi względem długów z czynów niedozwolonych, I. 24. §. 70. [157.] §. 106—108. [169.] patrz Exekucya.

Dłużnik, p. Wspólny dłużnik.

Dni sesyjonalne, muszą być raz na zawsze wyznaczone III. 1. §. 38. Na sessjach wszyscy członkowie i Subalterni kollegii, tudzież Referendaryusze i Auskultatorowie powinni być obecni, §. 39. oraz utrzymywana być ma porządna lista przytomności, §. 40. Na przedpołudnie dnia sesyjonalnego zazwyczaj żadne terminy instrukcyjne wyznaczane być nie powinny, §. 41. — Posiedzenia zaczynać się mają o godzinie 8miej zrana, §. 42. Na nich I. o. ogłaszają się reskrypta od Dworu nadeszłe, tyżące się przedmiotów ogólnych, §. 43. Po II. e. przedstawiają się memorialia, które albo takie rzeczy ogólne, lub okoliczności niesporne mają za przedmiot, §. 44. — Po III. e. przypuszczają się ci, którzy w rzeczach nie do jurysdykcji spornej należących mają co do przedstawienia, §. 45. — Po IV. e. postępuje się dalej z przedstawieniem tych memorialiów, które do jurysdykcji spornej należą, §. 46. Wreszcie przedsiębiorą się po V. e. jeżeli czas do tego ieszcze wystarczy, ustne i piśmienne relacye, §. 47. Tym końcem kollegia z kilku Senatów składające się, rozłączyć się winny, §. 48. — Gdyby czas do odczytania relacyi był zakrótki, wyznaczają się do tego nadzwyczajne posiedzenia, §. 49. Odmiany tych ogólnych przepisów oznaczone są w szczególnych instrukcyach dla każdego kollegium, §. 50. Zwyczajne sessye podczas feryów sądowych nie odbywają się, §. 51. Wszelako do załatwienia tych czynności, które niecierpią przewłoki, wyznaczony jest jeden dzień w tygodniu, a jeżeliby potrzeba było, nadzwyczajne posiedzenie będzie zwołane, §. 54. Przedstawienie stanu sprawy w znaczniejszych kollegiach nie nastąpi na sessyi zwyczajnej, lecz w dniu do odczytania relacyi na piśmie wyznaczonym, 10. §. 48.

Dni świąteczne i niedziela, w tych niepowinno pospolicie żadne wręczenie być uskutecznione, I. 7. §. 23. Gdy przez omyłkę w zapozwie był wyznaczony termin na niedzielę lub dzień świąteczny, rozumieć zawsze należy, że go wyznaczono na najbliższy dzień po święcie, oprócz gdy Pozwany ma się stawieć przed zgromadzonym Sądem, bo w tym przypadku musi to nastąpić w najbliższym dniu sądowym 8. §. 5. wyjąwszy w sprawach wexlowych i areztowych, kiedy jest mowa o śpiesznym i nagłym areście, [62.]. W niedzielę i dni świąteczne bez potrzeby czynności dobrej woli przyjmować nie należy, II. 2. §. 41. osobliwie aukcyja niema być nigdy odbyta, [420.].

Dni świąteczne żydów, I. 10. §. 319—21. i §. 320. [90.].

Dobra w kommis zlecone, dane wspólnemu dłużnikowi w kommis efekta lub towaru, windykowane będą w klasie pierwszój, I. 50. §§. 300. i 301. równie iak zakupione w kommis towary za pieniądze już zaassygnowane, §. 302—304.

Dobra duchowne, p. Forum.

Dobra lenne, gdy się nad nimi otworzy proces likwidacyjny, przypozwani będą Współlennicy i Agnaci, I. 51. §. 49.

Dobra szlacheckie, zostają pod Jurysdykcyą Głównych Sądów krajowych, I. 2. §. 108.

Dobra ziemskie, postępowanie przy ich otaxowaniu, p. Taxa. Jak w konkursach postąpić kiedy dobra takowe do masy należą, p. opieczętowanie w konkursach. Nie mają być wydzierżawione w konkursach, kiedy względem subhastacyi żadnej niema przeszkody, I. 50. §. 249. Na co w konkursach uważać, kiedy takowe w dzierżawę są puszczone, §. 251. sqq. Co zachować, kiedy sprzedaży nie podlegają, §. 265. Postępowanie przy ich sekwestracyi w konkursach, gdy pod inną położone są jurysdykcyą realną §. 656. sqq. Jak dalece dobra szlacheckie w konkurs wpadłe, listami zastawnymi obciążone być mogą, §. 629. Taxa dóbr szlacheckich ma zawsze być sporządzoną podług prawdziwego ich dochodu II. 6. §. 12. 13., a taxa dóbr nieszlacheckich, które wolną są własnością ich posiadziela i żadnemu dominio nie podległe, ma w ogólności podług tych samych zasad być zrobioną, iakie w tój Prowincyi względem dóbr szlacheckich miejsce mają. §. 14.

Dobrodzieystwo odstąpienia dóbr, p. Cessya.

Dobrodzieystwo kompetencyi, p. Kompetencya.

Documentum noviter repertum, p. Restytucya.

Dochody dóbr, postępowanie przy ich zaięciu drogą exekucyi, I. 24. §. 110. sqq.

Dodatek do płacy Oficerów sztabowych, wyłączony jest od potrąceń na zapłacenie ich długów drogą exekucyi uczynić się mających, I. 24. §. 106—108. [167.].

Doktor, ma wyłączne forum, I. 2. §. 74.

Dokumenta, co zachować względem złożenia takowych przy przyjmowaniu skargi, I. 5. §. 5. lub gdy się przy uregulowaniu *status causae et controversiae* jeszcze okazuje,

iz gdziekolwiek znajdzie się dokument ważny, 10. §. 58. O dowodzie przez dokumenta w ogólności mówi §. 59. sqq. W którym czasie dokumenta złożone być powinny, §. 90. O edycyi, §. 91. sqq. Wszelkie dokumenta w oryginale będą składane, §. 110. W którym przypadku złożenie o-ryginału nie jest potrzebném, §. 111. Postępowanie, gdy dokument zawiera w sobie niektóre miejsca do sprawy niena-leżące, a mająca go złożyć strona niechce go oddać w całości do akt, §. 112. W których przypadkach złożenie doku-mentu, do którego się dokument złożony ściąga, nie jest potrzebném, §. 113. Dokumenta w obcych językach uło-żone, muszą być przez przysięgłego Tłomacza przełożone, §. 114. Względem ważności dokumentu co do jego formy, stanowią prawa miejscowe, gdzie takowy obowiązującą uzyskał dzielność, §. 115. Prawne skutki ich uchybień, §. 116. Sprzeczność i niedokładność osnowy dokumentu, §. 117. Poprawy, skrobania i t. d., §. 118. Podarte lub po-rozcinane dokumenta, §. 119. Do stwierdzenia przysięga osnowy dokumentu z umysłu utraconego, stronę przeci-wną zawsze przypuścić należy, §. 120. Zfalszowanie do-kumentów nie będzie domniemaném, §. 121. O postępo-waniu, gdy strona twierdzi, iż służące na poparcie téy praw dokumenta przez przypadek lub inne zdarzenie nieodwro-tne zaginęły lub stały się nieczytelnymi, §. 122. Co się ro-zumie przez dokumenta publiczne i publiczne sądowe, §. 123., 1mo. sądownie przyjęte, §. 124., 2do. przyznane dokumenta, §. 125. Takie dokumenta nie potrzebują już dalszey rekognicyi, §. 126., 3tio. o publicznych dokumen-tach zasądowych, §. 127—130. i 127. [79.] p. Kommissarz sprawiedliwości jako Notaryusz, protokół. Dokumenta te wprawdzie rekognicyi także nie potrzebują, jednakowoż względem niedokładności lub nierzetelności tychże dowód ma miejsce, §. 131. Przez wzniecenie wątpliwości przeci-w wiarogodności publicznego dokumentu, nieutraca ie-szcze też strona prawa odwoływania się do tegoż doku-mentu w czasie następnym w swoim także interesie, §. 132. Prywatny tylko dokument przedłożony być musi stronie przeciwnéy do rekognicyi, §. 133. O dyffessyi dokumen-tów, §. 134. sqq. p. Dyffessya. O porównaniu rękopis-mów. Kiedy dokumenta muszą być zwrócone Producent-owi, lub do prawodzielnego wyroku przy aktach zatrzy-mane, §. 157. O dzielności prywatnych dokumentów, 1mo. w ogólności, §§. 158. a. b., 2do. takich które z Ar-chiwum są produkowane, §. 158. c., 3tio. urbaryów, re-jestrów czynszowych, metryk, etc., §. 159., 4to. kwitów

i innych dowodów, §§. 160. 161., 5to. xiąg domowych, §. 162., 6to. xiąg handlowych, §. 163—165. 168. p. Xięgi handlowe. Postępowanie, gdy między kilku dokumentami sprzeczność zachodzi, §. 392., 2. gdy wiarogodność dokumentu przez zeznanie świadków staie się wątpliwą, §. 394. albo 3. z zeznania świadków okazuje się co przeciwnego temu, co obeymują dokumenta, §. 395. Obowiązki Referenta w téy mierze, p. Referent. O restytucyi dla nowo wynalezionych dokumentów, p. Restytucya.

Dokumenta prywatne. O wydaniu względem takowych obwieszczenia, p. Obwieszczenie.

Domy w miastach nie mogą bydź ocenione podług samych tylko dochodów. II. 4. §. 15.

Dom sierot w Postdamie, prawa należących do niego fabryk w konkursie, p. Fabryka.

Domysł. Ustanowiony dla iakiego mieysca lub dystryktu naybliższy Sędzia, ma za sobą domysł, że wszelkie w tém mieyscu albo dystrykcie znajdujące się rzeczy są podległe rzeczowéy iego jurysdykcyi, I. 2. §. 5. O wszelkich wyłączonych osobach (*eximirt*) ma mieysce domysł, iż są podległe wyższemu Sądowi Prowincyi, §. 77. Woźny sądowy ma za sobą domysł, iż wręczenie przyzwoicie skuteczniał, 7. §. 40. Nie czyni się domysłu, aby dokument był zfałszowany, 10. §. 121. Jak dalece kopie sądowych dokumentów stanowią domniemanie prawne, §. 124. Jeżeli instrukcya względem dowodu była wcale bezskuteczną, domysł prawny rozwiązuie spór, 13. §. 27.; ieżeli zaś żadnego nie ma domniemania, natenczas zastósuie się ta zasada, iż względem żadnego czynu i żadnéy odmiany domysł nie ma mieysca, §. 28. zatém też domniemywać się nie można, iż kto był żonaty i że dzieci spłodził; [106.].

Donacya, p. Darowizpa.

Dopuszczalność i ważność czynności dobrej woli, powinien Sędzia ściśle rozpoznać, II. 2. §. 28—30.

Doradzca nieprawny, p. Główne Sądy krajowe.

Doradzca pokatny, p. Główne Sądy krajowe.

Dowód, iak przy przyjmowaniu skargi ma bydź przygotowany, I. 5. §. 5. i przy przyjęciu odpowiedzi na skargę, 9. §. 4. 5. — Kiedy ważność lub nieważność iego zawisła od prawa wątpliwego, należy zapytać się u Kommissyi prawodawczéy, 10. §. 52. — Powinien także bydź przyjęty względem osnowy obcego prawa, §. 53., tudzież względem exystencji Statutu Sądowi niewiadomego, §. 54. i

praw zwyczajowych, §. 55. Czyny powszechnie wiadome tego niepotrzebują, p. Status causae et controversiae. O dowodzie przez rewizyą naoczną, p. Rewizya naoczna; przez przysięgę, p. przysięga; — przez dokumenta, p. dokumenta; — przez świadków, p. świadek; — przez przyznanie, p. przyznanie. Formalne przyięcie dowodu nie ma miejsca w sprawach takich, których przedmiotem jest poszukiwane oddalenie opiekuna, 39. §. 17.

Dowód na wieczną pamiętkę, o tym mówi I. 33. W iakich przypadkach dowód ten, który tak przez świadków, iako też rewizyą naoczną prowadzonym być może, miejsce znajduje, §. 1. Postępowanie, §. 2. A. gdy skarga główna jeszcze dopiero ma być podaną, §. 3. Przeciw komu wniosek ma miejsce, §. 4. Uzasadnienie jego, §. 5. 6. Kiedy iako bezzasadny jest uznany, powołujący powinien być przez rezolucyą oddalony §. 7., w razie zaś przeciwnym względem przyięcia tegoż dowodu potrzebne rozporządzenie wydanem być powinno, §. 8. Postępowanie, kiedy 1mo. przyięcie nastąpić może przez Sędziego instrukcyą wyprowadzającego, §. 9. sqq. — Powołany powinien być zapozwany na termin przed przyięciem dowodu wyznaczyć się mający, w celu oddania oświadczenia swego, §. 10. 11. Postępowanie, kiedy się nie zgłasza, §. 12. Kiedy się zgłasza, §. 13. i albo czyn przez Powołującego przedstawiony przyznaie, (w którymto przypadku przyięcia dowodu niepotrzeba) §. 14., albo czyn zaprzecza, §. 15. Z excepcyami przeciw samemu czynowi lub przeciw tymczasowemu przyięciu dowodu Powołany powinien wprawdzie być słuchanym, lecz żaden proces względem tego nie ma być dopuszczony, I. 33. §. 16. Postępowanie, gdy Powołany względem *Speciesfacti* Powołującego ma co do nadmienienia, §. 17. lub względem własności dowodów czyni excepcyę, §. 18. Względem powodów oddalenia także i tu żaden szczególny wyrok nie ma miejsca, §. 19. Postępowanie, kiedy 2do. przyięcie dowodu nastąpić musi w innym Sądzie, §. 20. Postępowanie w przypadkach nagłych, §. 21. 22. Jak dalece każdy Sędzia, w którego obwodzie jurysdykcyjnym świadek się znajduje, wysłuchanie jego na wieczną pamiętkę rozporządzić może, §. 22. B. Postępowanie, kiedy się sprawa główna już toczy, §. 23—25. Przepisy względem przyięcia samychże dowodów, §. 26. 27. Przyięcie dowodu na wieczną pamiętkę dzieie się zawsze kosztem Powołującego, §. 28. Jaki użytek ma być zrobiony z przyiętych w tym

względnie protokółów przy wyjaśnieniu sprawy głównej, §. 29. —

Dowody, czyn iaki zupełnie wykazujące, I. 13. §. 10. W jakim przypadku czynnie może być uważany za zupełnie udowodniony, §. 11. O sprzeczkach między dowodami, §. 12. a) między dokumentami, 10. §. 392. i 13. §. 13. sqq. b) między świadkami, 10. §. 393. i 13. §. 16. 17. c) między dokumentami i świadkami, 10. §. 394. 395. i 13. §. 18. i nast. d) przy deferowaniu przysięgi, tamże §. 21. e) przy rewizjach naocznych 10. §. 396. i 13. §. 22. O niedostateczności dowodów, §. 24. p. t. przysięga konieczna. Kiedy instrukcja ich zupełnie była bezskuteczną, na ten czas strona prawne domysły za sobą mająca, powinna otrzymać wyrok pomyślny 13. §. 27. 28. Gdyby się w dowodach znaleźć miała sprzeczka wcale załatwioną być nie mogąca, przedmiot sprawy powinien być dzielony §. 29. 30. Przyjęcie nowych dowodów, p. Instancya appellacyjna. Jak dalece takowe jeszcze w trzecięj Instancyi może być dopuszczonem, 15. §. 11. sq. Instrukcja ich zawsze i do tego zarazem ma być wymierzona, dla czego dowody te dopiero w trzecięj Instancyi podane zostały. §. 15. —

Dowód xiąg domowych, p. Xięgi domowe.

Dowody przy rachunku złożone, o ich dzielności I. 10. §. 160.

Dowody okrętowe, expedycja takowych należy przed Sądy morskie, tam gdzie się takowe znajdują, w innych zaś miejscach takowe przed każdym Sądem lub Kommissarzem Sprawiedliwości iako Notaryuszem zeznane być mogą. II. 1. §. 5.

Dowódzca Pułku, forum iego, p. Audytoryat Jeneralny.

Dozorca woźnych, i Sługa kancelaryiny, iego nominacya. III. 5. §. 72. 73. i obowiązki, §. 74. sqq. szczególnięj przy podziale rezolucyi wręczonemi być mających pomiędzy Woźnych. U. d. R. i K. §. 182 sq. Złożenie przysięgi III. 5. §. 84. §. 71. [459].

Duchowny, forum iego, p. Wyłączeni. Ile takowy do wykonania przysięgi ma być przybrany, I. 10. §. 36.9. oraz w sprawach rozwodowych, p. Sprawy rozwodowe.

Dymissya, iéy skutki we względnie jurysdykcji p. Cudzoziemiec, Referendaryusz.

Dyffessya, kto podpis swój uznać musi, nie może być przypuszczony do zaprzysiężonęj dyffessyi osnowy chociażby ta nawet pisaną była przez inną rękę I. 10. §. 136.

— Dyffessya Instrumentu, którego podpis sądownie za własny uznany został miejsca nie znajduje II. 3. §. 26. Jak postąpić, kiedy Produkujący Pozwanego do przysięgi względem nieuznania dokumentu przez Trzeciego wystawionym bydź mającego przypuścić nie chce. I. 10. §. 139. 140. — Postępowanie przy rekognicyi lub dyffessyi przez Kuratorów lub Opiekunów czynić się mającý, §. 141. — 143. — Kiedy Instrument nakoniec odprzysiężonym został, wtedy przeciw niemu w tymże samym procesie żaden dowód rzetelności podpisu ze strony Produkującego już nie ma miejsca, §. 144. Dowód przeciw ofiarowaney dyffessyi, §. 145. sq. Kara Pozwanego za zamierzone krzywoprzysięstwo, kiedy rzetelność zepreczonego dokumentu przez zeznania świadków zupełnie jest udowodnioną. §. 148.

Dyrekcya bankowa, p. Towarzystwo Kredytowe.

Dyrektor Głównego Sądu krajowego, p. Prezes.

Dyrektor kancelaryi, do niego należy dyrekcyja w Registraturze i Kancellaryi w ogólności, U. d. R. i K. §. 1. Nr. 1. Powinien prowadzić codzienne Listy przytomności względem wszystkich Subalternów §. 5. Kiedy Kancellisicte pozwolić może opuścić kancelaryą jeszcze przed upłynieniem godzin do pracy przeznaczonych, §. 10. Winien zatłwiać okoliczność względem zrównania pracy między Sekretarzami, §. 123. Obowiązki jego co do rzeczy na sessyi już przedstawionych §. 124. i nast. Ma dozór nad wszystkimi Subalternami, §. 238. Winien często zrewidować Registraturę §. 239. Mieć uwagę na zachowanie się Sekretarzy, §. 240. Trzymać Inspektora kancelaryi pod ciągłym dozorem, §. 241. Obowiązek jego gdy spostrzeżę taki nieporządek, §. 243.

Dystrubucya, p. podział Massy.

Działy, o tych mówi I. 46. Różne przypadki, w których względem działów spór zachodzić może, §. 1. A. sprawy sukcesyjne, a to: 1) względem prawa do sukcesyi lub względem porcyi, §. 2. Aż punkta te prejudycyalne są rozstrzygnięte, stronom wolno domagać się tymczasowych rozporządzeń, w celu zabezpieczenia ewentualnych ich pretensyi §. 3. Kto bez sprzeczyki jest dziedzicem, wszelakoż mniejsza mu się tylko przyczyna porcyi aniżeli żąda; może wnieść o ewentualne wysłedenie jego kwoty na obadwa przypadki, §. 4. Które to iednak obadwa wnioski [§. 3. i 4.] z instrukcyą sprawy główney niepo-

winny być mieszane, §. 5. Jak postąpić, kiedy zarazem prawo do successyi i ewentualna kwota są zaprzeczone, §. 6. Kiedy dziedzice niezaprzeczeni na posiadacza pozostałości użalają się, iż im inwentarz i rachunki administracyjne zatrzymuje, nie potrzeba żadnego formalnego processu, §. 7., 2) Sprawy względem działów, §. 8. i nast. przy czém fundusze na ciągle utrzymywanie fabryki dane nigdy do podziału przyść nie mogą §. 8. [305]. Wstęp §. 9. 10. Co Sąd przy oznajmieniu terminu dla ułatwienia instrukcyi zarazem z urzędu rozporządzić winien, §. 10. Postępowanie na terminie, §. 11. Jak działy ułożone być mają, kiedy w sprawie główny dobrowolny układ do skutku przychodzi i tylko niektóre punkta poboczne w sporze pozostają, §. 14. Jeżeli strony pogodzone być nie mogą, musi być uregulowane Intermisticum, aż decyzja nastąpi, §. 15. Dalsza Instrukcyja, §. 16. sposób iey stosuje się co do różnych punktów do natury przedmiotu §. 17. Postępowanie, kiedy względem większej części i nayważniejszy punktów kommissya lokalna jest potrzebna §. 18. Kiedy ta tylko potrzebna jest względem punktów mniej ważnych §. 19. Co zachować względem punktów prejudycyalnych przy instrukcyi zachodzących, §. 20. Zakończenie Instrukcyi §. 21. Wyrok, §. 22. Środki prawne §. 23. 24. Sporządzenie działów, §. 25. i 8. [305.] Jak dalece Kommissarz Sprawiedliwości będący zarazem Notaryuszem zdziałać może Dokumenta publiczne względem działów III. 7. §. 71. — B. o działach między successorami lennemi i fideikommissalnemi a allodialnemi 46. §. 26. sqq. C. Podział wspólności gminnych §. 33. D. Działy między Towarzystwami handlowemi §. 34. sq. Dane tu przepisy udzielone są dla ważnych i zawikłanych punktów spornych pomiędzy Towarzystwami handlu. Co do przedmiotów mniejszej wagi zastósują się ogólne zasady, §. 40.

Dzieci mogą skarżyć przeciw swym rodzicom. I. 1. §. 2. (Infantes) nie mogą stawać w Sądzie, lecz muszą przez Opiekunów być zastąpione, §. 3. Podlegają foro rodziców póty, póki oddzielnego nie brały sobie zamieszkania I. 2. §. 17. Forum to stanowi zamieszkanie oycy, §. 18. Forum matki ma dziecko, którego oyciec niewiadomy, lub które się nie urodziło z małżeństwa na prawą rękę, §. 21. i §. 99. Dzieci osób wojskowych mają forum oycy, §. 96., dzieci zaś Podofficerów i żołnierzy forum swych Maystrów lub Państwa swego, §. 97. Kiedy dzieci własność swoją w pierwszey klassie windykować mogą, 50. §. 327. W konkursie wstępują zawsze w miejsce zmar-

tę swęj matki (żony dłużnika) co do służącego ięj prawa czwartęj klasy §. 413. Żądaią wynagrodzenia własności swoięj, skoro w czasie otwarcia konkursu iuż nieexistowała, w czwartęj klassie, §. 417. 418. Do czego iednak fideikommiss pieniężny nie rachuje się, §. 419. Legitymacya dzieci niemalżeńskich musi bydz wygotowaną u Dworu II. 1. §. 8.

Dziedzic, iakie skargi na niego przechodzą, i iak dalece więcéj współdziedziców razem lub poiedynczo skarzyc albo zaskarżonemi bydz mogą. I. 1. §. 39. Jak długo do Jurysdykcyi spadku zapożywanym bydz może. Kiedy kilkoma dziedzicom nawet w tenczas, gdy forum spadku leżącego iuż mieysca nie znayduie w celu zapobieżenia pomnożeniu processów, zalecić można, aby w iednymże Sądzie sprawę popierali, §. 140. Jak dziedzic legitymować się winien, kiedy skargę zanieść zamysła §. 4. No. 6. O wręczeniu dziedzicom czynić się maiących, 7. §. 32, sqq. Prawa i obowiązki ich co do przysięg ich Spadkodawcy deferoowanych, referowanych lub wyrokiem nakazanych, 10. §. 378. 379. Dziedzice tylko obowiązani są wykonać względem czynówich Spadkodawcy przysięgę konieczną de ignorantia, 22. §. 6. 7. Także przeciw dziedzicom Uszkodziciela ma mieysce juramentum in litem, §. 14. — Jak dalece obowiązany iest do wykonania przysięgi manifestacyinęj, §. 29. No. 3. Na wyrokach przeciw Spadkodawcy zapadłych także i on zaprzestać musi. 24. §. 6. Tylko przeciw temu dziedzicowi ma mieysce areoszt względem długów Spadkodawcy, który spadek obiał bez zastrzeżenia; wszelakoż na effekta do spadku należące w każdym razie ma mieysce areoszt realny, w którymby przeciw Spadkodawcy był dozwołony. 29. §. 6. także względem własnych długów dziedzica areoszt położonym bydz może na rzeczy do pozostałości należące, §. 7. Moratorium Spadkodawcy dozwołone, dziedzicom nie służy. 47. §. 113. Kiedy dziedzic należy do ludzi prostych, interesów'prawnych niewiadomych, powinny mu przepisy względem przyięcia spadku z zastrzeżeniem lub bez zastrzeżenia, bydz oznaymione i iasno tłumaczone, II. 5. §. 2.

Dziedzic beneficalny, iego prawa i obowiązki w procesie spadkowo-likwidacyinym, p. proces spadkowo-likwidacyiny.

Dziedzic dóbr na czynsz wieczysty wypuszczonych, o ile takowy względem zaległego czynszu przez wspólnego Dłużnika, iako czynszownika dziedzic

cznego nieopłaconego, do trzeciéj lub piątéj klasy należy. I. 50. §. 431.

Dziedzic niewiadomy, o iego zapozwaniu, p. Obwieszczenie.

Dziedzice dóbr i wynajmujący uważają się w równi z wierzycielami zastawnymi względem pretensyi ich do wspólnego dłużnika z dzierzawy lub najmu wynikających i mają prawo do drugiéj klasy. I. 50. §. 382. a. Równie pierwszeństwo służy oberzystom względem zapłaty za stacją i dostarczane potrzeby. (359.)

Dziennik inteligencyiny, p. Gazety.

Dziennik, p. Registratura.

Dzierzawa wieczysta, przez kogo sprawy o dobra w dzierzawę wieczystą lub deżywocie oddane, prowadzone byđź mają, I. 1. §. 32. a. Puszczenie nieruchomości w dzierzawę wieczystą lub na czynsz wieczysty, nastąpi przed Sądem realnym. II. 1. §. 3. Nro. 2. 6.

Dzierzawcy całych dóbr Ziemiańskich są obowiązani przyjmować zapozwy do Dziedzica I. 7. §. 22. — Jak dalece Dzierzawcy królewscy podlegają jurysdykcyi Sądów wyższych, 2. §. 54. — Forum innych Dzierzawców, §. 12. (5. 6.)

Dziesięcina, p. Urzędnicy szkolni, kościelni.

E.

Edycja dokumentów; takich, które u Trzeciego znajdować się mają, ma miejsce I. 10. §. 91. Pod dokumentami wydawać się mającemi rozumie się także korespondencya prywatna, jednakże tylko ta pomiędzy samemi stronami, §. 92. a. Warunki do uzasadnienia wniosku o edycyą, §. 92. b. Kiedy takowy do osobnéj rozprawy odesłanym byđź musi, §. 93. Każda strona musi czynić edycyą, albo wykonać przysięgę edycyina, §. 94. Postępowanie, kiedy edycyą żądana jest od strony, do którój się papiery dopięro z rąk Trzeciego dostały. §. 95., albo kiedy żądana jest od osoby pod opieką zostaiący, §. 96., lub od Kollegium albo Korporacyi, §. 97., alboliteż kiedy strona twierdzi, iż wydać się mający dokument nic takiego nie zawiera, coby się sprawy tyczyło, §. 98. 99. Kiedy strona odmawia edycyi i zarazem wzbrania się wykonać przysięgę edycyina, dokument musi byđź *in contumaciam* uznany za wydany i rekognoskowany, §. 100. Trzeci musi także skutecznić edycyą, §. 101. Co Poszukujący edycyi w tym przypadku udowodnić winien i czego

Trzeci od niego żądać może, §. 102. Trzeci może oświadczenie swoje, iż dokument nic co do sprawy niezawiera, przysięgą stwierdzić, naczem Poszukujący edycyi zaprzestać musi. I. 10. §. 103. Postępowanie, gdy Trzeci powątpiewa, czyli się dokument w zachowaniu jego znajduje, §. 104. Prawne skutki niezadosyc uczynienia przez Trzeciego tymże przepisom, §. 105. Kiedy na wniesione przeciw Trzeciemu żądanie edycyi, żaden wzgląd mianym być niewinien, §. 106. Postępowanie, kiedy Trzeci Sądowi zagranicznemu jest podległy, §. 107. Wszelkie rozporządzenia, tyczące się przedmiotu edycyi, wydaia się w sposobie prostego dekretu lub rezolucyi, §. 108. Edycya dzieie się pospolicie w zwyczajnym miejscu sądowym; iey koszta, §. 109. Postępowanie, kiedy edycya potrzebna iest w indagacyach fiskalnych, 35, §. 58. [258.]

Ekwipaz, zakłady pieniężne Oficerowi za zezwoleniem Szefa nań dane, umieszczaią się w klassie czwartéy I. 50. §. 423., ile maia pierwszeństwo w konkursie przed wszelkimi innymi pretensyami, §. 268. [353.]; maia również pierwszeństwo natenczas, gdy płaca drogą exekucyi iest zajęta, 24. §. 106—108. [166.] p. exekucya. Postępowanie, gdy się przy opieczetowaniu pozostałości znajduia rzeczy do ekwipazu należące II. 5. §. 17. [435].

Exceptio litis finitae, o tém mówi I. 10. §. 6. i następ. Czyni się albo z zaprzeczeniem zasady skargi, więc tylko ewentualnie, albo zasada skargi przyznane się i tylko wniosek Powoda odpiera się przez też *excepcya*, §. 60. Wrazie ostatnim sama *excepcya* stanowi przedmiot instrukcyi, §. 61. Na co w pierwszym przypadku uwagę zwrócić, §. 62.; a) postępowanie, kiedy instrukcya sprawy głównej i *excepcyi* co do czasu i kosztów prawie w równym zostaią stosunku, §. 63.; b) kiedy tylko sprawa główna łatwą iest do dochodzenia, §§. 64. 65. Skutek *appellacyi* w tym przypadku, §. 66.; c) kiedy tylko dochodzenie *excepcyi* iest krótkie, §. 68. Skutek użytych środków prawnych w miarę, czyli *excepcya* za uzasadnioną uznana lub odrzucona zostala, §. 69. i nast. Względem instrukcyi *excepcyi* oddzielny *volumen* akt założonym być winien, §. 77. i czynności iey się tyczące powinny być szczególniey przyspieszone, §. 78. a. Jak dalece na *excepcya* w tymczasowym postępowaniu odrzucona następnie ieszcze względ mianym być może, §. 78. b.

Exceptio litis ingressum impediens, w tym względzie zastósuią się przepisy względem *exceptionis litis finitae* dane, I. 10. §. 79. 80.

Exceptio veritatis, w sprawach injurynych I. 34. §. 10. i nast. §. 13—16. [228.].

Excepce, ile takowe ieszcze w exekucyi są dozwo-
lone I. 24. §. 35. sqq. [152.] p. appellacya, która ma
tylko *effectum devolutivum*.

Excepcey prawne, iak dalece Instruent i Sędzia
wyrok wydaiący na takowe z urzędu uwagę mieć powi-
nien, I. 9. §. 11. III. 3. §. 30.

Exekucya, o iéy poszukiwaniu i rozporządzeniu, I.
24. Powinna bydz nakazaną przez ten Sąd, który w pier-
wszék Instancyi zawyrokował §. 1. Exekucya może bydz
poszukiwaną, skoro wyrok stał się prawomocnym, §. 2.
Kiedy od tego czasu cały rok upłynął, a exekucya poszuki-
waną nie została; trzeba na nowo *ex judicato* skarzyć, §. 3.;
chyba, że ważna przeszkoda przeciw zrealizowaniu exeku-
cyi wykazaną została, [148.]. Także z wyroku zaoczne-
go, z sądowego przyznania dłułu przez rezolucyą zatwier-
dzonego i z ugody sądownie zawarték może w ciągu roku
exekucya bydz poszukiwaną, §. 4. Kiedy pomimo założo-
néy appellacyi exekucya rozporządzoną bydz musi, 14. §. 6.
Kiedy w wyroku kilka oddzielnych punktów iest zadecy-
dowanych i tylko względem niektórych appellacya iest za-
łożoną, wyrok względem drugich musi bydz wykonanym,
§. 10. Przeciw komu exekucya poszukiwaną bydz może,
I. 24. §. 5.; iak dalece przeciw dziedzicowi, §. 6.; przeciw
poręczycielom, §. 8.; przeciw posiadzicielowi rzeczy
w sporze będącéy, §. 9.; przeciw fałszywemu Pełnomo-
cnikowi, §. 10.; przeciw opiekunom i kuratorom, §. 12.;
przeciw wspólnikom sprawy, §. 13. Bliższe przepisy
względem exekucyi przeciw dziedzicom, §. 15. Kiedy
dziedzic zrzeką się spadku, §. 16.; kiedy oświadcza, iż chce
bydz bezwarunkowo dziedzicem, §. 17.; w którymto przy-
padku nawet przez zwołanie wierzycieli pozostałości prze-
ciw exekucyi zasłonić się nie może. 51. §. 98. Kiedy się al-
bo wcale nie, lub z dobrodzieystwem inwentarza oświadc-
czył, 24. §. 18. Kiedy ieszcze przed prawomocném roz-
strzygnięciem sprawy do spadku przyszedł, §. 19. Co suk-
cessor beneficjalny ma do zachowania, §. 20. Exekucye
z urzędu mieysca nie znajduią, §. 21. Jak prośba o naka-
zanie exekucyi ma bydz ułożoną, §. 22., szczególniéy kiedy
sprawa tyczyła się kilku punktów, pretensyi i roszczeń
wzajemnych, lub formalnego sporu rachunkowego, §. 23.
Kiedy prośba o exekucyą przyzwocie iest ułożoną, taż
ostatnia niezwłocznie powinna bydz nakazaną i niepo-
trzeba w tym względzie żadnego oświadczenia się strony

przeciwneý, §. 24. W iakim razie podczas feryów sądowych exekucya miejsce ma lub nie, §. 25. Kiedy Sędzia exekucyą bezpośrednio, §. 26. lub przez rekwizycyą wykonać musi, §. 27. Dokąd szczególnieý należy co do osób woyskowych rekwizycya Sądów woyskowych, lub według zachodzących okoliczności Audytoryatu jeneralnego, a co do żandarmów głównego Brygadiera prowincyi, §. 26. [149.]. To samo ma miejsce względem żon, dzieci i służących, osób woyskowych, kiedy się u tychże w miejscu garnizonu znajdują [150.]. Jak dalece iednak Sądy cywilne przeciw nieczynnym osobom woyskowym zapadłe wyroki, same wykonać mogą, 2. §. 48. [18.]. Exekucyi wyroku w rekonwencyi wydanego Sędzia konwencyi nie bezpośrednio, lecz tylko przez rekwizycyą zwyczajnego Sędziego strony nawzajem pozwanej wykonać może 24. §. 27. [151.]. Żarekwirowany Sąd kraiowy powinien niewzbronnie przystąpić do wykonania exekucyi, a dłużnika z excepcyami jego odesłać do Sądu rekwirującego, §. 28. Postępowanie, gdy władza zarekwirowana Sądu rekwirującego przy wykonaniu exekucyi, iakie ma zastanowienie, §. 29., albo kiedy przy rekwizycyi Sądu zagranicznego, iaka zachodzi trudność, §. 30. O wydawaniu nakazu exekucyinego i monitorium do strony wyexekwowaną byđź mającý §. 31. i nast. Jak dalece Extrahent exekucyi dłużnikowi odpowiedzialnym iest za zniewagę, szkody i koszta, albo ten, pomimo uskutecznioneý zapłaty, koszta rozpoczętý exekucyi ponieść musi; I. 24. §. 34. O excepcyach w exekucyi dozwolonych, §. 35. Czas, z którego excecye te pochodzą, żadnéj nieczyni różnicy, §. 36. [152.]. Kiedy takowe excecye tylko iakożkolwiek są udowodnione, exekucya natychmiast zawieszoną i iak naybliższy termin do instrukcyi wyznaczonym byđź winien, §. 38. Postępowanie w tym terminie, którego przedłużenie Odwołującemu się pod żadnym pretextem dozwołoném byđź niepowinno, §. 39. Dalsze rozporządzenie w miarę, czyli excecya uznana iest za słuszną lub nie, §. 40. Osobliwie, gdy excecya tylko ieden, lub kilka z więcéy punktów ma za przedmiot, §. 41. Pod pretextem niemożności uiszczenia się na teraz, exekucya niema byđź wstrzymaną lub uchyloną, §. 42. Nikt nie ma względem niéy użalać się u N. Pana lub u Ministerium, §. 43. Obowiązek Sądów, gdyby exekucya iednak przez rozkaz Gabinetowy lub rekskrypt zawieszoną byđź miała, §. 44. O wykonaniu exekucyi, §. 45. Postępowanie przy exekucyach przeciw osobom moralnym, §. 45. [153.]; przeciw znaczney liczbie lu-

dzi, §. 150. [179.]. Ogólne przepisy dla Ezekutorów, §. 45—47. Postępowanie I) przy Ezekucjach *ad faciendum*, §. 48. O ustanowieniu potrzebnych do tego kosztów, §. 49. [154.]; II) przy Ezekucjach na zaniechanie, §. 54.; III) na wydanie rzeczy ruchoméj, §. 55. sq.; IV) na ustąpienie z nieruchomości, §. 58. sq.; V) na zapłacenie summy pieniężnéj, §. 62. 63. A) Ezekucya osobista, a wprawdzie 1) wstawienie Ezekutora, §. 64. sq.; 2) zaięcie rzeczy ruchomych, §. 68. Jak dalece nieruchomości Oficerów Ezekucyi niepodlegają, §. 70. [155.] i iak dalece nie u Urzędników cywilnych, §. 70. [156.]. Wyjątku względem długów z czynów niedozwolonych, §. 70. [157.] §. 71. [158.]. Jak postąpić, kiedy kto trzeci rzeczy zaięte iako swe własne reklamuje, §. 75. sq.; 3) aukcya, §. 78. sq. Szczególne przepisy przy zaięciu zboża §. 93. 94.; przy narzędziach do kunsztu lub rzemiosła używanych, §. 95. 96. Postępowanie, kiedy Artysci i Rzemieślnicy wyznaczonych im terminów do uiszczenia się niedotrzymują, a potrącenia od ich zarobku nie są wystarczające, §. 95. 96. [159.]. Co do inwentarzy gospodarskich, §. 97. sq.; 4) zaięcie kapitałów czynnych, §. 101. sq.; płac i pensyi, §. 106. 107. niema miejsca co do Urzędników administracyi, akcyzy i cła, §. 108. Odmieniono I. 29. §. 22—25. [197.]. Zaięcie pensyi i emolumentów urzędników cywilnych rozciąga się tylko na połowę ilości nad 400 Tal. wynoszące, 24. §. 106—108. [160.]. Jacy inni urzędnicy z tymi równe w téj mierze mają prawo [161.]. Co o pensyach [162.]. Zrzeczenie się tego dobrodzieystwa jest nieważném, [163.]. Do iakich kass te potrącenia mają być zapłacone, [164.]. O potrąceniach od pensyi Oficerów, [165.]. Pierwszeństwo potrąceń względem zwrócenia pieniędzy na ekwipowanie danych, [166.]. Pieniądze stołowe Oficerów sztabowych niepodlegają żadnemu potrąceniu, [167.]. Szczególne przepisy względem alimentów, [168.] względem długów z czynów zakazanych [169.] i względem bieżących podatków publicznych [170.]. 5) Zaięcie dochodów dóbr I. 24. §. 110. i nast. Kiedy z tego powodu sekwestracya, a kiedy subhastacya rozporządzoną być winna, §. 110. [171.]. 6) Sekwestracya, §. 116. sq.; a) gruntów miejskich, §. 121.; b) dóbr ziemskich nieszlacheckich, §. 127.; c) szlacheckich, §. 128.; przycém rozróżnić trzeba, czyli dobra te ciążą listy zastawne lub nie, §. 126. [172.]. B) Ezekucya realna, w iakim przypadku takowa ma miejsce i iak przycém postąpić, §. 141. i [173.]. C) Ezekucya przeciw osobie, §. 142. sq. Kiedy dłużnik zostaje w służbie królew-

skiéy, §. 145. Przeciw urzędnikom cywilnym pensyonomwanym areszt osobisty mieysca nie znajduie i wyiątek w sprawach wexlowych, §. 142. [174.]. O alimentacyi dłużnika w areszcie będącego i o iego zatrudnieniach, §. 143. [175.]. Familii iego nie należy się alimentacya [176.]. Koszta przyaresztowania [177.]. Pod iakimi okolicznosciami dłużnik, gdy areszt iego iuż rok potrwał o uwolnienie wnosic może, §. 146. i [178.] 147. Przestroga względem oporu przy exekucyach, §. 148. Postępowanie, kiedy rzeczywisty czyni się odpór, §. 149. 150. O używaniu pomocy woyskowej przy exekucyach, [179.]. O exekucyach w sprawach wexlowych, 27. §. 48. sq. §. 45. [187. 188.]; w processie exekucyjnym, 28. §. 7. sq. Exekucya wyroku polubownego musi byđz nakazaną przez zwyczajnego Sędzię, 30. §. 54. także 2. §. 176. W processie fiskalnym §. 35. Exekucya wyroku w indagacyach fiskalnych, §. 105. 106. Exekucya wyroku zaocznego w nagłych sprawach tyczących się naymu, 44. §. 63. [303.]. Posiedziciel spadku może na naleganie dziedzica, bez poprzedniczego wyroku, przez exekucyę byđz zagnlony do wydania inwentarza i rachunków administracyjnych, 46. §. 7. Kiedy moratorium zostało poszukiwane, exekucya musi byđz niezwłocznie zawieszoną, aż do rozstrzygnięcia rzeczy I. 47. §. 63.; iednakże po upłynieniu indultu tak specyjalnego iako też iednralnego potrzeba znówu natychmiast do niéy przystąpić, bez zanieśienia o to nowéy skargi, §. 45. i §. 112. Wniesienie prawnego żądania o przypuszczenie do moratorium uchyla exekucyę, lecz nie postępowania względem ręcznia ubezpieczenia, 47. §. 11. [306.]. Dalsze w téy mierze postępowanie, §. 63. [308. 309.] §. 35 — 62. [310.].

Exekucya wexlowa, o nakazaniu iéy, I. 27. §. 45 i [187. 188.]. Powód może iéy także poszukiwać na majątku dłużnika, §. 46. O opieczetowaniu ruchomości, §. 47. Jeżeli zapłata w ciągu dwudziestu czterech godzin po nakazaném opieczetowaniu nie nastąpi, sprzedaż sądowa na wniosek Powoda rozporządzoną zostanie, §. 48., chyba, że w ciągu tego czasu otwózenie konkursu będzie żądaniem, w którymto razie wierzyciel przez wyrobiony areszt żadnego w konkursie niedostępuie pierwszeństwa, §. 49. Gdy wniosek o otwarciu konkursu dopiero po upłynieniu 24 godzin od założenia aresztu został uczyniony, wierzyciel może żądać umieszczenia siebie w klasie piątéy, ile wystarcza wartość zajętych efektów, §. 50. Przeciw exekucyi wexlowéy Zaskarżony tylko złożeniem de Depozytu summy bronic się może, §. 51.

Exekutor, o iego urzędzie i Woźnych mówi III. 5. §. 93. i nast. Umieszczenie iego, §. 93. W jakim razie do stawienia kaucyi ma być zagniony, §. 95. Jak względem ściągania wyekwować się mających przez niego pieniędzy postąpić, kiedy kaucyi nie stawil, I. 24. §. 66. Obowiązki iego III. 5. §. 96 i następ. Jak zanesione przeciw niemu zażalenia dochodzone i wykroczenia ukarane być mają, III. 5. §. 104. Przysięga iego, §. 105. §. 71. i 105 [459]. Kiedy wręczenia przez Exekutora uskutecznione być muszą, I. 7. §. 39, albo osoby wzbraniające się złożyć świadectwa, przez niego przystawione być mają, 10. §. 183, albo w indagacyach fiskalnych obrońca do podania obrony przez wstawienie mu Exekutora zagnonym być winien, 35, §. 67.

Exmissya dzierzawców o processach o to, mówi I. 44. §. 36. sq. Do Kommissyi lokalney w celu bliższego dochodzenia uczynionego w téj mierze wniosku zawsze przybranym być winien Biegły w gospodarstwie, §. 38. Postępowanie na terminie, przy publikacyi wyroku, §. 40. Środek prawny, §. 41 — 43.

Exmissya dłużnika w konkursie, I. 50. §. 266. [351.].

Exmissya włościan, o tém I. 41. §. 87. sq. nigdy nie powinna być nakazaną bez wyroku, §. 88. Instrukcyja należy do Sądów miejscowych, §. 89. Środek prawny, §. 90.

Expedycya, iak dla niéy pokóy ma być urządzony. U. d. R. i K. §. 63. Jakie księgi w Sekretaryacie mają być utrzymywane, §. 64. Urządzenie i cel księgi expedycyjney, §. 65. sq., księgi kopiałynéy §. 68. Obiedwie te księgi powinny być prowadzone z naywiększą akuratnością, §. 70. sq. Przeznaczenie kalendarza sądowego, §. 73. Te trzy księgi zawsze powinny być w Sekretaryacie pod ręką §. 74. Podział rzeczy zadekretowanych, do Sekretaryatu przychodzących, §. 117. Expedycye przez dzień wygotowane, powinny być niezwłocznie odsyłane do rewizyi §. 136. i nast., patrz także: Inspektor Kancellaryi, Sekretarz.

Ewikcyja, iak dalece takowa co do taxy przy subhastacyach koniecznych ręczoną być musi, I. 52. §. 12.

F.

Fabryka, Entreprenierom fabryk na utrzymanie domu sierot w Potsdamie przeznaczonych, tudzież fabryce złota

śrebra, służy pierwszeństwo piątéj klasy, I. 50. §. 445. Fundusze na ciągle utrzymywanie fabryki dane, niewchodzą wcale w podział successyi, lecz temu przypadają dziedzicowi, który się dalszego prowadzenia fabryki podejmie, 46. §. 8. [305.].

Fabrykant, forszusowane mu od Antreprenerów fabryk materyały windykuia się w pierwszém klassie, skoro się ieszcze w naturze znajduia, I. 50. §. 336—338. Równé prawo służy także funduszowi na wsparcie fabryk przeznaczonemu, §. 339—341., i Instytutowi ratunku w Berlinie, §. 337. [334.] §. 338. [355. 356.]. Takowego używają także Antreprenerowie fabryk sukna i wełny, §. 342. Wszelakoż ci wszyscy tyko wtenczas, ieżeli dostarczenie nastąpiło w ciągu roku rachuiąc napowrot od otwarcia konkursu, §. 341. W niedostaku tegoż prawa pierwszeństwa wierzytelność otrzymuje tylko mieysce w szóstém klassie, §. 469. Jak z administracją ich fabryk postąpić, kiedy w konkurs wpadaia, p. massa czynna.

Facta, p. czyn.

Facti species, p. Species facti.

Faierwerkerowie, nie mają wyłącznego forum I. 2. §. 48. [13.].

Falszywe świadectwo, kto o to iest przekonany, nie może bydź świadkiem I. 10. §. 227.

Familie osób woyskowych, ich forum, p. osoby woyskowe. O exekucyi przeciw nim, I. 24. §. 26. [150.].

Fantowanie, iak dalece przez takowe, jurysdykcyja może bydź uzasadniona, I. 2. §. 120. b.

Felczerowie obozowi, należą pod Sąd regimentowy I. 2. §. 48.

Feldwebel nie iest wyłączonym, I. 2. §. 48. sq. [13.].

Ferye sądowe, ich czas, III. 1. §. 51. Podczas tychże feryów popolicie żadne termina processowe, których strony same dopilnować mają, wyznaczane bydź nie mogą i żadna exekucya nie może bydź wykonaną, §. 52. wyiawszy w sprawach wexlowych, alimentacyjnych, aresztowych i innych, gdzie przewłoka pociąga za sobą niebezpieczeństwo, §. 53. Jeżeli termin iaki przez omyłkę na dzień podczas feryów przypadający wyznaczonym został, to postępowanie dla tego nie iest nieważnem, §. 52. [444.]. Prócz tych przypadków exekucya także ma mieysce podczas feryów 1) kiedy termin zapłaty przypada w czasie feryów, 2) kiedy się dobrodzieystwa feryów zrzczeno, 3) kiedy exekucya przed zaczęciem feryów rzeczywiscie wsta-

wioną została, I. 24. §. 25. Osobliwie podczas feryów Sądy niższe mają być rewidowane, III. 8. §. 20.

Fideikommissa, dotyczące się nieruchomości ogłoszone będą w Sądzie rzeczy, II. 1. §. 6. Nr. 2.

Fiskał, o jego pełnomocnictwie w ogólności, I. 3. §. 50. W celu deferowania przysięgi, powinien złożyć wyraźne zezwolenie Władzy, 10. §. 259. Przysięgę onemu deferowaną potrzebuje tylko wykonać *de ignorantia*, §. 295. Mianowanie jego, III. 6. §. 1. 2. Obowiązki §. 3. sqq., szczególniej jako stróża prawa §. 6. 7. Powinien na zachowanie się wszystkich urzędników sądowych w ich urzędowaniu baczną mieć oko, §. 8. 9. W indygiacjach postępować sumiennie, §. 10. i stosować się do udzielonych mu oddzielnych instrukcyi, §. 11. Nagroda jego §. 16. i [460.]. Przysięga, §. 17. i [461.].

Fiskał jeneralny, zostaje pod dozorem Głównego Sądu Departamentowego, III. 5. §. 12. Obowiązany jest podwładnych mu Fiskałów pod ciągłym trzymać dozorem, §. 13. Powinien także ze swęj strony jako stróż prawa postępować, §. 14. Nie jest obowiązany sam prowadzić indygiacye, §. 15. Indygiacya względem zakazaney gry nie należy już do fiskalatu jeneralnego, lecz do zwyczajnych Sądów Oskarzonego, I. 35. §. 34. [249.].

Fiskalny urząd, temu powinna być udzielona wiadomość o wydanym po znikłego zapozwie, iako też o wyznaczonym terminie I. 37. §. 7.

Fiskalny proces cywilny, o tym mówi I. 35. §. 4—33. Postępuje się w nim iak w drugich sprawach, §. 1. Rejencye mocne są wytoczyć podobne processa bez dalszego zapytania się, §. 1—3. [238.]. Fiskałowie mają przy tém obowiązki Kommissarzy sprawiedliwości iako Pełnomocnicy, §. 2. Jak Fiskał legitymować się ma, §. 3. Powinien starać się o zasiągnięcie potrzebnęj informacyi, §. 4. gdyż Sąd w téj mierze iedynie jego się trzyma §. 5., i utrzymywać dokładne akta doręczne, §. 6. Z powodu osobistych tylko a pospolicie także dla urzędowych przeszkód żadne dylacye nie mają być dozwolone, §. 7. Co zachować, kiedy do złeconęj mu indygiacyi za miejscem Sądu dla zachodzącego niebezpieczeństwa w przewłóce śpiesznie oddalić się musi, §. 8. Jaka sprawa przed drugą przedsięwziętą być musi, kiedy między kilkoma terminami fiskalnemi zachodzi kollizya, §. 9. Fiskał powinien być obecny przy wszystkich czynnościach od początku instrukcyi aż do końca, §. 10. Obowiązki Rejencyi i innych Władz skarbowych, §. 11. i nast. Powinny przy popieraniu pro-

cessu fiskalem dvyrgować, §. 11. O szczególnych prawach Rejencyi przy fiskalnych sprawach cywilnych [239.]. Sąd powinien zatem Władzę o zanesionęj przeciw nięj skardze niezwłocznie bezpłatnie uwiadomić, I 35. §. 12. tak też o skargach przeciw Fiskusowi pocztowemu Jeneralny Urząd Poczty [240.]. Obowiązki Rejencyi i t. d., kiedy taka wiadomość przychodzi, §. 13. sqq. Maią także przy swém Kollegium o każdęj takowęj sprawie osobny założyć volumen akt, §. 17. Także i w tym rodzaju spraw nie należy postąpić z zanadto wielkim pośpiechem, lub poświęcać istotne prawa samym tylko formalnościom, §. 18. Władze sądowe i ich Prezesowie maią na popieranie spraw fiskalnych szczególną mieć uwagę, §. 19. Przepisy prawa względem zaocznego postępowannia, stósują się też do Fiskusa, §. 20. chociażby też do tego ieszcze nie przyszło; opieczętowane Władze fiskalne obowiązane są wynagrodzić stronie przeciwnęj zrządzone ięj niepotrzebne koszta lub szkodę, §. 21. Przepisy względem czasu do appellacyi lub rewizyi dozwolonego, §. 22. względem zachodzących sporów jurysdykcyinych, §. 23. względem *possessorii summarissimi*, §. 24. względem innych przywileiów fiskalnych w procesie, §. 25. względem kosztów, §. 26. i nast. i [241.] względem exekucyi, §. 33. i [242.].

Fiskus ma iako Powód, Pozwany, Interwenient lub Przypozwany forum uprzywileiowane, I. 2. §. 126; ieżeli zaś stronie tylko assystuie lub na wypadek procesu ma bacznie, natenczas forum przez to nieodmienia się §. 127. Forum uprzywileiowane Fiskusa ma tylko mieysce a) gdyby sprawa takowe miała przy sporze między osobami prywatnemi, §. 126 [35.]; b) kiedy przedmiot sporu zostaje pod bezpośredniem zawiadywaniem Rejencyi [35.]; c) kiedy Rejencye podczas niedokończonęj nowęj organizacyi Sądów niższych i Władz policyinych sądzą za rzecz potrzebną użyć pomocy urzędników sądowych do zasięgnięcia informacji i assystencyi ich przy prowadzeniu samego procesu, a natenczas wnosić o exempcyę [36.]; d) w sprawach konfiskacyinych, I. 36. §. 4. [266], wyjąwszy Dezerterów, §. 46 [279]. Zapozywa się przez Praesidia Rejencyi, I. 7. §. 28 [57]. Prawa iego, kiedy wyrok dla tego zaskarzony iest iako nieważny, ponieważ Sędzia żadną jurysdykcyą nieopatrzony, instrukcyą sprawy prowadził i wyrok ferował, 16, §. 7. Wolny iest od stawienia kaucyi z powodu kosztów processowych, 21, §. 2. także przy subhastacyach koniecznych, kiedy przeciwnym iest przyzadzeniu, 52, §. 33. Wolność od kosztów służy mu tylko

co do Sądu, lecz nie co do Przeciwnika, I. 35, §. 26. Jakie władze i Instytutu zarówno z nim używają téj wolności, 23, §. 46 [145], iakie koszta, gdy na ich wynagrodzenie jest osądzony, Przeciwnikowi zwrócić musi, 35, §. 27. Koszta za instrukcyą i wyrok w takowym przypadku umarzają się całkownie, §. 28. W iakim razie Urzędnik fiskalny lub inny skarbowy także i koszta za instrukcyą i wyrok z własnego majątku zapłacić musi, §. 29. Któryto przepis iednakże nie ma byćz rozciągnięty na Radzców i Decernentów przy Kamerach etc. §. 30. Względem kosztów przez Fiskusa Przeciwnikowi zwrócić się mających, tenże trzyma się Władzy skarbowéy, §. 31. W procesie konfiskacyinym główna kassa Rejencyina wnosi pretensye imieniem Fiskusa, 36, §. 5. [267]. Osobliwie względem kosztów Fiskusa ciężących, §. 39. [267—278]. Od składek do kosztów wspólnych w konkursach Fiskus iest wolny, 50, §. 531. Koszta sądowe, ściągające się do przypadających, mu w konkursie summy, muszą byćz umorzone, §. 532; nawet i wtenczas, kiedy pretensya iego całą masę zabiera, §. 533. Jak dalece mu wolność ta służy względem pretensyi przez cessyą nabytych, §. 534. Assystencya iego nie uwalnia strony assystowaney od kosztów, 23, §. 46. Prawa iego mają także byćz przestrzeżone przy ogłoszeniu kogo za umarłego, 37, §. 7. Względem zaległego podatku dwuletniego umieszcza się w drugiéy klasie, 50, §. 356. i względem dawniejszych także, iezeli z powodu nowszych praw moratoryinych urosły [357]. Toż pierwszeństwo drugiéy klasy służy mu na majątku urzędników kasowych co do wszystkich instytutów, fiskalnemi prawami opatrzonych, §§. 360. 361. Prawo to iuz teraz mieysca nie znajduje, §. 393 Nro. 4. [361]. Co do pretensyi iego, szczególniejszém prawem nieopatrzonych, otrzymuie mieysce w czwartéy klasie, 50, §. 395 i nast. Tu należą 1) podatki więcéy od dwóch lat zaległe, §. 396, które iednak należą do drugiéy klasy, iezeli z powodu nowszych praw moratoryinych urosły, §. 356. [357]. 2) Co ma do żądania z kaucyi dla niéy stawionéy, lecz nie osobno zabezpieczonéy, §. 397. 3) pieniądze powierzone Urzędnikowi nie będącemu Urzędnikiem kasowym, §. 398. 4) Pretensya z dzierzawy przez wspólnego dłużnika mianéy, §. 399. W ogólnosci 5) wszelkie pretensye Fiskusowi z iakiegokolwiek powodu prawnego słuzące, §. 400. Przepisy na ten przypadek, kiedy Fiskus rości pretensye do spadku iako bezdziedzicznego, 51, §. 156. Fiskus i kto z nim równem ma prawa, może poszukiwać zaporozwania niewiadomych

Wierzycieli budowniczych, I. 51. §. 196 i nast. Także zapozwania Wierzycieli kassy królewskiej lub innej publicznej fiskalnemi prawami opatrzonej, §§. 171. d. 171. e.

Fiskus pocztowy. O skargach naprzeciw temu będzie Jeneralny Urząd Poczt bezpośrednio uwiadomiony, I. 35. §. 12. [240].

Formalności procesu są tylko środkiem do dojścia zamiaru tego, aby prawdę drogą najpewniejszą i najkrótszą wysledzić i zawsze od tegoż zamiaru są zawisłe, §. 34. Wstępu, także I. 10. §. 25. Samym tylko formalnościom żadne istotne prawa nie mają być poświęcane, 35, §. 18.

Forum, o tém mówi I. 2. Znaczenie forum zwyczajnego, osobistego, §. 3. rzeczownego, §. 4. 5. szczególnego forum rzeczy, §. 6. W iakich przypadkach nadzwyczajne forum ma miejsce, §. 7. W powszechności podlega każdy zwyczajnej jurysdykcji osobistey, §. 8.; która przez stałe zamieszkanie ugruntuie się, §. 9.; dzierzawców, §. 12.; właścicieli dóbr, §. 109. [33.]; kiedy podwójna jurysdykcya osobista ma miejsce, §. 15. Forum zamieszkania odmienia się zarazem z zamieszkaniem, §. 16. Póki kto własnego ieszcze nie obrał sobie zamieszkania, póty zostaje pod forum rodziców, §. 17.; które przez zamieszkanie oycy ugruntuie się, §. 18. Jak dalece przepis ten stósuie się do Auskultatorów i Referendaryuszów, [7]. Forum rzeczowne rozciąga się na wszelkie rzeczy nieruchome; §. 107. W Sądach wojskowych forum to zniesione i przeszło do zwyczajnych Sądów cywilnych, do których inne nieruchomości równego gatunku w prowincyi lub w miejscu tém należą, §. 105. [34]. Na mocy tego zostają wszelkie dobra duchowne, niemniej nieruchomości akademii i innych szkół uczonych pod Sądem Głównym, I. 2. §. 108. Jak dalece kaźdoczasowi właściciele podobnych gruntów, §. 109., iak wyjątki od prawideł rzeczownego ugruntowane być muszą, §. 110. Do forum rzeczy tylko skargi osobiste zanesione być niemoga, §. 111. Wyjątek, §. 112, 114. Jak dalece Powodowi wolny iest wybór między jurysdykcya osobista a rzeczowna, §. 115., albo względem rzeczy ruchomych jurysdykcya rzeczowna ma miejsce, §. 116. Forum spadku iest w ostatniej jurysdykcji osobistey Spadkodawcy, §. 121. Jak długo dziedzic od wierzycieli spadku do téjże jurysdykcji zaskarżonym być może, §. 122, lub też pretensye względem prawa do successyi w niy wniesione być mogą, §. 125. W iakich szczególnych przypadkach forum nadzwyczajne ma miejsce, §. 131. i nast. W szczególności 1) kiedy jurysdykcya między dwo-

ma Sądami jest spórna, §. 131. seq., gdzie sprawa aż do rozstrzygnięcia tegoż sporu ma być prowadzoną, §. 132. 133; 2) kiedy przeciw kilku osobom względem teyże samey pretensyi skarga ma być wytoczona, §. 136. sqq. W szczególności kiedy to ma mieć miejsce przeciw kilku dziedzicom po nastąpionym już podziale spadku, a to z pretensyi do Spadkodawcy mianey, §. 140. 3) kiedy Sąd właściwy nie wymierza prędkiéy i bezstronney sprawiedliwości, §. 142. 4) z powodu słusznego podeyrzenia, względem bezstronności właściwego Sędziego, §. 143. i [40]. 5) z powodu kontraktu pod iedną jurysdykcją zawartego, §. 148. sqq. 6) z powodu prowadzonéy pod iedną jurysdykcją administracyi; 7) z powodu koniecznéy i 8) dobrowolnéy prorogacyi jurysdykcyi, §. 159 i nast.

Forum konkursu jest forum osobiste wspólnego dłużnika, I. 50, §. 25. 26.; tam muszą być odsyłane wszystkie sprawy specyalne, wyjąwszy iedynie te, którym wskazane jest forum *speciale causae*, I. 50. §. 27. sqq. wyjątki, §. 27. [318. 319.] Wszelkie rozporządzenia do ustanowienia masy czynnéy potrzebne, poszukiwane być muszą u Sędziego konkursu, §. 31. Kiedy upadły pod kilkoma Sądami krajowemi posiada majątek, konkurs otworzonym być powinien tam, gdzie zwyczajne swe osobiste ma forum, §. 647. Jeżeli zaś nad majątkiem Zagranicznego, w kraju tutejszym majątek posiadającego, u iego osobistego forum zagranicznego konkurs się otwiera, tedy to samo uczynioném być powinno ze strony Sądu tutejszego, gdzie majątek znajduje się, §. 663. sqq.; któryto przepis i wtenczas się zastosuje, kiedy dłużnik tutejszy za granicą majątek posiada, i Sąd zagraniczny otworzyć chce konkurs specyalny, §. 670. §. 666. [378. 379.]

Francuska kolonia, p. Sąd kolonialny.

Fungibilis res, które wspólnemu dłużnikowi do zachowania są dane, tych wartość umieszcza się w siódméy klasie, I. 50. §. 456.

Furmani, ich pierwszeństwo w konkursie, p. Opłata furmanów.

G.

Gazety i dziennik intelligencyiny. Jeżeli Sąd zagraniczny wzbrania się skutecznic wręczenia, a toż na żaden inny sposób niemoże być załatwioném; musi być pozew raz ieden podany do gazet Prowincyi, w której Sąd wydający go odbywa swe urządowanie, I. 7. §. 11.

Do iakich] gazet i dzienników intelligencyinych zapozew edyktałny podać należy, §§. 43. 44. Umieszczenie tychże w gazetach, dla ich ważności nie jest koniecznie potrzebnym, §. 43. [59]. Nie potrzeba, aby były ogłaszane przez gazety lub pisma publiczne takich krajów obcych, z których podobne pozwy nie zwykły bywać do krajów tutejszych przesyłane, §. 45. Jak dalece skutecznie umieszczenia pozwów, niemniéy złożenie do akt exemplarzy, ile że to właściwie do Sądu należy, można zastawić Exrahentowi, §. 46. Co zachować, gdyby w czém uchybiono przy ogłoszeniu przez gazety i dzienniki intelligencyine, §. 47. *a.* Kantorom intelligencyinym i Redakcyom gazet wyraźnie oświadczyć należy, w których tygodniach umieszczenie za każdą razą nastąpić powinno, §. 47. *b.* Aukcyę muszą bydź ogłaszane przez gazety i pisma intelligencyine Prowincyi, 24. §. 84. Zapozew edyktałny zbiegłego kantonisty umieszcza się iedynie w gazetach i pismach publicznych Prowincyi, 36. §. 35. Do iakich pism publicznych i ile razy podać należy zapozew edyktałny znikłego, §. 6. No. 5 i 6, niemniéy obwieszczenie względem marnotrawstwa, 38. §. 34. Ile razy się podaje do gazet i dzienników intelligencyinych zapozew edyktałny wierzycieli w procesach konkursowych 1) iezeli massa przenosi 1000 Tal. 50. §. 109; iezeli tylko wynosi 1000 Tal. lub mniéy, §. 110; iezeli tylko 200 Tal. lub mniéy, §. 111; albo gdy ilość teyże jest wątpliwą, §. 112; przyczém się nadmieniam: iż iezeli w iakiéy Prowincyi wychodzi więcéy niż iedna gazeta, umieszczenie w iednéy z nich jest dostatecznym, §. 109. stronica 1163. *in fine.* O obwieszczeniu otwartego areztu przez gazety i dzienniki intelligencyine, §. 207. Umieszczenie w gazetach nie jest potrzebnym, [340]. Co do ogłoszenia zapozwu edyktałnego w właściwym procesie likwidacyinym zachować należy powyższe przepisy Ordynacyi konkursowéy, 51. §. 17. niemniéy w procesie spadkowo-likwidacyinym, §. 85., tudzież w zwołaniu do dobr leżących, §. 103. *b.*; do długów intabulowanych, §. 114; względem zaginionych dokumentów, §. 117. Obwieszczenie względem zaginionych obligacyi instytucyj publicznych, zawsze nastąpić musi przez pisma intelligencyine Berlińskie, §. 120 [388]; przy zapozwaniu niewiadomych successorów, §. 151 i Agnatów, §. 157; niemniéy niewiadomych wierzycieli budowniczych i kasowych, §. 171. *a.* Ile razy i w iakich gazetach i pismach intelligencyinych umieścić należy obwieszczenie względem listów zastawnych, §. 127; niemniéy akcyów Towarzystwa morskiego, §. 142. Podług

czego się oznacza liczba pozwów i sposób ich ogłoszenia, gdy się zapożyczają niewiadomi wierzyciele handlu i kompaniczni, §. 167., albo niewiadomi wierzyciele marnotrawcy, §. 177. W zapozwaniu niewiadomych kontrawenientów zachowują się przepisy Cz. I. Tyt. 7. §. 179. Ogłoszenie terminów licytacyjnych w subhastacjach koniecznych przez gazety i pisma intelligencyjne nastąpi stósownie do obiektu sprawy, 52. §. 30 i [397—399] zwłaszcza, gdy subhastacya ma być daléj popieraną, §. 55.; w razie nakazanéj dalszej subhastacyi, §. 62—64. [408], niemniéj przy subhastacyi ruchomości i przywileiów, §. 65.; szczególniéj okrętów, §. 65. [409]. 50. §§. 230. 231. [341. 344—346] hut i udziałów kopalni, §. 65. [410]. W subhastacjach dobrowolnych, jeżeli wierzyciele nie ułożą się inaczej w téj mierze, te same przepisy zachować należy, §. 67.

Giełdy; nie są wyłączone, I. 2. §. 104.

Głos. Jak Prezes przy zbieraniu głosów postępować winien, III. 2. §. 16. Gdy z obydwóch stron równe są vota, zdanie Prezesa rozstrzyga, §. 17. (względem wyjątku patrz: Rewizya). Radzcy niepowinni sobie w interessach swych własnych i swéj familii dozwałać głosu, 3. §. 12. sq. Assessorowie mają zupełne votum w tych sprawach, w których są Decernentami lub Referentami, w innych zaś służy im tylko *votum consultativum*, §. 62.

Główne Sądy krajowe, o tych mówi w ogólności III. 1) Ziakich osób są złożone, §. 1., ich przeznaczenie, §. 2. 1. *Extrajudicialia* §. 3. 2) Dozór nad Sądami niższymi, §. 4. 3) *Jurisdicció contentiosa*, §. 5. Obowiązki Sądów głównych §§. 6. 8. Ich prawa, ich powaga §. 9. 10. Dozór nad niemi, §. 11. Rozpoznanie podanych przeciwko nim zażaleń, §. 12. sqq. Kommissarze sprawiedliwości tudzież główne Sądy krajowe i niższe mają strony przeciwko innym Sądom słuszne zażalenia mające, bez względu na osobę wspierać, §. 16. O zażaleniach przeciw Sądom wojskowym, §. 18. (także I. 2. §. 52.). O zarzutach osobistych, §. 19. przeciwko pojedynczym członkom §. 20. 21. Przeciw całemu Kollegio lub Prezesowi, §. 22. Kary na niezetelnych urzędników sądowych, §. 23. sq. za zmyślane zażalenia i obrazę Sądów, §. 28. sq. i §. 15. [442. 443.] i na tych, którzy podobne pisma układają, §. 14. [440.]. Urządzenia zapobiegające, aby strony ubogie niebyły powodowane udawać się do Doradców pokątnych, 2. §. 36. Tok i porządek w czynnościach, 3. §. 35. sq. O sessyach §. 38. sq. Ferye, §. 51. sq. U kogo oddawane bydz mają rze czy w Kollegium przedstawionemi bydz mające U. R. i K.

§. 83. 84. Wszelkie rzeczy zapieczętowane mają bydź odawane u Prezesa, §. 86. Główne Sądy kraiove muszą wszystkie osoby Sądowi niższemu ich obwodu podległe bezpośrednio zapożywać, I. 7. §. 8.

Główne Kollegium wojenne, członkowie i urzędnicy podwładni tegoż, jeżeli nie są Oficerami w armii, podlegają jurysdykcyi Sądu kameralnego I. 2. §. 51. Do niego wstawiać się mogą Sądy cywilne za stronami swemi, gdyby im sprawiedliwość przez Sądy wojskowe była odmówioną lub opóźnioną, §. 52. Uwiadomione oraz będzie o odesłaniu majątku skonfiskowanego do kassy Inwalidów w tymże samym czasie, 36. §. 39.

Głuchoniemy, niezdolnym jest do złożenia świadectwa, jeżeli czytać i pisać nie umie, I. 10. §. 227. Nr. 4. Jak dalece głuchoniemy zawierać może umowy i iak w przyjmowaniu ich postępować należy, II. 3. §§. 6. 7. i I. 10. §. 19. [73.].

Głuchy, jeżeli czytać nie umie, niezdolnym jest do złożenia świadectwa, I. 10. §. 227. Nr. 3. Co Sędzia zachować winien, gdy głuchy zawierać chce umowę II. 3. §. 4. i I. 10. §. 19. [73.].

Gminy mieyskie, wolne są od stawienia kaucyi względem kosztów processowych I. 21. §. 2. Nr. 3. str. 537. Bezśrednie miasta mają wyłączne forum, 2. §. 103. [30.]. O alienacyi należących do niéy gruntów; co przytém zachować, II. 3. [424.].

Gminy mieyskie i wieyskie, oraz inne Kollegia lub korporacye powinny instrukcyi sprawy przez Deputowanych dopilnować I. 3. §. 11. Do spraw, które gminy mieyskie prowadzą, nie potrzeba zezwolenia Rejeneyi, iak dalece zaś zezwolenie to z strony Dominii jest potrzebne w processach gmin wieyskich, przepisunie I. §. 34. [4.]. Forma plenipotencyi, 3. §. 40—43. i §. 36. [46.] §. 40. sqq. [47.]. O przysiędze przez nie wykonac się mającý, 10. §. 270. sqq. O wykonaniu przeciw nim exekucyi, p. Exekucya.

Gminy wszelkiego rodzaju, mogą się dać zastępować przez swego Syndyka I. 3. §. 39. o ich pełnomocnictwach, p. pełnomocnictwo. Jak im uczynione bydź mają wręczenia 7. §. 29. i iak względem żadaný od nich edycyi postąpić, 10. §. 97. Jak dalece członkowie ich mogą bydź świadkami, §. 228. Nr. 10. Jak postąpić, kiedy gminy mają wykonać przysięgi, §. 270. i nast. Przeciw ich członkom z powodu długów gminy żaden areszt mieysca nie znayduie, chyba że się solidarnie zobowiązali, 29. §. 4.

Gra zakazana, p. Zakazana gra.

Granica kraiova. Postępowanie, gdy spór graniczny ściąga się także do niéy. I. 42. §. 33.

Grecy, postępowanie przy odbieraniu od nich przysięgi. I. 10. §. 356. i nast.

Gymnazye. Nauczyciele przy nich ustanowieni podlegają wyłącznéj jurysdykcji. I. 2. §. 45.

H.

Hańba, po świadku żądać nie można, aby wyznał coś ohydneho dla siebie lub bliskich swoich krewnych, I. 10. §. 180.

Hereditas jacens, p. Jacens hereditas.

Handle kupieckie, ich rozdział przy towarzystwach I. 46. §. 34. i nast. Jak względem nich, tudzież względem fabryk w konkursach postąpić, 50. §. 238. 239.; szczególniéy względem ich administracyi, p. Massa czynna. Postępowanie, kiedy handel kupiecki do pozostałości należy II. 5. 29.

Hrabia, ma uprzywileiowane forum, I. 2. §. 42.

Huty, p. Uty.

I.

Jacens hereditas, Kurator dla dziedzictwa takowego ustanowiony, może być zagniony do zaspokoienia wierzycieli spadkowych przez exekucyą, tak, iak dziedzic beneficyalny, I. 24. §. 14.

Jednostronne czynności sądowe między żyjącemi, n. p. zrzeczenia się, kwity, w przyimowaniu ich te same zachować należy przepisy, iak w przyimowaniu umów, II. 3. §. 25.

Jeneralne Moratorium, p. Moratorium.

Jeneralny dzierzawca, królewski, iak dalece należy do osób wyłączonych (eximirt) I. 2. §. 48.

Jenerał, zostaje pod Audytoriatem jeneralnym, I. 2 §. 50.

Illata, p. wniosek żony.

Immobilia, p. nieruchomości.

Immissya wierzycieli na własny rachunek drogą exekucyi nadal mieysca nie ma, I. 24. §. 118. chyba wtenczas tylko, kiedy wierzyciel z dłużnikiem o to się ułoży, §. 119. lecz i ta kończy się z otwarcieciem konkursu, 50. §. 250. Między wierzycielami trzeciéj klasy żadnego nie

stanowi pierwszeństwa, §. 388. Kiedy pociąga za sobą umieszczenie w piątéj klasie, §. 447. i nast. §. 448. [364.].

Indagacya fiskalna, o téj mówi I. 35. §. 34. sqq. Podobne indagacye mają miejsce 1) względem mniejszych występków, 2) względem defraudacyi, 3) względem oporu przeciw urzędnikom królewskim, 4) przy trzeciéj klasie spraw injuryinych, 5) względem wykroczeń urzędników królewskich, jeżeli wyznaczona za nie kara nie przechodzi kary uchylenia z urzędu, §. 1. Ma także miejsce przeciwko ludziom, którzy przez podstępne sposoby usiłują zniechęcić przeciw sobie umysły małżonków, 40. §. 30. — Jak dalece przeciw Opiekunowi, 39. §. 22. Kiedy Rejencye względem kontrawencyi i defraudacyi decydują przez rezolucye, od których iednak odwołać się można o prawne posłuchanie i wyrok, 35. §. 34. [243. 254.]. Postępowanie w razie popełnionych defraudacyi i kontrawencyi przez osoby woyskowe [244.] i na urlopie będące [245.]. Postępowanie Sądów głównych, kiedy Władza skarbowa indagacyą summaryczną przeciwko przyaresztowanemu Defraudantowi zwłacza, [246.]. Kiedy odwołanie się do Sądu miejsca nie ma, [247.]. O forum w razie popełnionego wykroczenia przeciw prawom fiskalnym, krajowym ustawom policynym, obowiązkom urzędowym i przeciw policyi miejscowéj, [248.] oraz dla indagacyi względem gry zakazanéj [249.]. Kiedy Sądy niższe względem defraudacyi wyrokują, [250. 251.]. Postępowanie w indagacyach przeciw urzędnikom rejencynym, [252.]. Kiedy i iak w Sądach głównych zastósuje się skrócone postępowanie w indagacyach fiskalnych, [253.] I. 35. §. 41. [256.]. Kiedy dla uzasadnienia indagacyi potrzebne iest tymczasowe wysłuchanie świadków, §. 40. [255.] przez kogo iest prowadzona, §. 35.; iéy rozpoczęcie, §. 36—38.; iéy uzasadnienie, §. 39. 40. i [255.]. Zapozew §. 41. sqq. i [256.]. W tymże Zaskarżony uwiadomionym byđż winien o karze prawem przepisanéj §. 43. Kiedy osobiste przyaresztowanie zarazem z zapozwem rozporządzoném byđż musi, §. 44. Postępowanie przy arestowaniu urzędnika rejencynego. [257.]. Zaskarżony zawsze osobiście zapozwany byđż winien, §. 45. Wyiątek i kiedy zastępstwo przez Pełnomocnika iest dozwoloném, §. 46. Jeżeli Oskarżony nie stawia się osobiście na pierwszy termin, zapozywa się na drugi z ostrzeżeniem, iż w razie powtórnego niestawienia się, indagacya przeciw niemu zaocznie prowadzoną będzie §. 47. i §. 41. i 47. [256.]. Postępowanie zaoczne: 1) kiedy denuncyacya zasadza się na doniesieniu przysięgłego urzę-

dnika, §. 48.; 2) kiedy dopiero przez świadków ma być udowodnioną, §. 49. W obudwóch przypadkach utracą prawo bronięcia się na piśmie, co mu w drugim zapozwie wyrażnie oznajmionem być powinno, §. 50. Publikacya wyroku, kiedy takowy tylko wypadł na karę pieniężną §. 52. Przeciw niemu ma miejsce restytucya w ciągu 10. dni, §. 53. Postępowanie przy publikacyi wyroku na karę więzienia lub cielesną wypadłego, §. 54. Kiedy restytucya jest założona, niepotrzebne jest pospolicie powtórzenie inkwizycyi świadków, §. 55. Po Oskarzonego, którego pobyt jest niewiadomy, wydaie się zapozew edyktałny, §. 56. Instrukcyja sprawy, kiedy Oskarzony stawia §. 57. sq. Postępowanie, kiedy edycya iaka jest potrzebna, §. 58. [258.]. Przytém musi być ułożony *status causae et controversiae* tak, iak w procesie cywilnym, §. 59. O inkwizycyi świadków po uregulowaniu *status causae et controversiae*, §. 60. Każdy Inkwirent jest mocen świadków w miejscu będących, bez względu na ich forum, bezpośrednio zapozwać, §. 61. Wyjątek co do Podoficerów i żołnierzy w czynney służbie będących, §. 62. Zakończenie indagacyi ile możności przyspieszać potrzeba, §. 65. Obrona, §. 66—68. Kiedy Oskarzony obronę sobie obrał, §. 67. Kiedy to nie jest, §. 68. Zakończenie i podanie akt do zawyrokovania, do których zawsze opinia Inkwirenta dołączoną być powinna, §. 69. W iakim przypadku akta przed odesłaniem ich do zawyrokovania Oskarzonemu przedłożone być muszą, §. 70. Wyrok, §. 71. Kiedy przed iego ferowaniem opinia Biegłego zażadana być powinna, §. 72. W sprawach fiskalnych wyrok nigdy nie ma stanowić wykonania przysięgi oczyszczającyey, §. 73. Kiedy ma miejsce tymczasowe uwolnienie (*ab instantia*) §. 74. Kiedy kara arbitralna, §. 75. iak ta oznaczoną być ma, I. 35. §. 76. Kiedy kara zwyczajna jest karą pieniężną §. 77. osobliwie w sprawach o defraudacyą akcyzy i cła, §. 78. Kiedy Sędzia odmienić może gatunek kary, n. p. stanowić karę więzienia zamiast pieniężney lub przeciwnie, §. 80. Koszta, §. 81. §. 82. [259—263.]. Publikacya wyroku, §. 86. i [264. 265.]. Środek prawny dla Oskarzonego, §. 87. Prawa władzy fiskalney, kiedy wyrok sądzi być zbyt łagodnym, §. 98. 99. Podczas téy drugiéy Instancyi wyrok, ile na korzyść Oskarzonego wypadł, wykonany być winien, §. 100. Jeżeli w téy drugiéy Instancyi wyrok niepomyślnie dla Oskarzonego odmienionym został, wolno mu zanieść prośbę o złagodzenie kary, albo użyć prawnego środka dalszey obrony, (iak przeciw wyro-

kowi pierwszém Instancyi) §. 101. Przy tém, co w drugiej Instancyi na korzyść Oskarżonego zawyroковано, zostaje się nieodmiennie, §. 102. Wyjątek w sprawach o defraudacyą akcyzy i cła niemniéy o zniszczeniu lasów i t. d. §. 103. Co zachować względem środków prawnych, kiedy indagacya, iak przy kontrawencyach leśnych i polowania, zarazem wymierzoną była na zrzadzoną szkodę, §. 104. Wykonanie wyroku §§. 105. 106.

Indult, patrz: Moratorium.

Infamia juris, p. utrata czci.

Informacya, co zawierać musi dla przyjęcia skargi, p. przyjęcie skargi. Przełożenia, iakie Powodowi przy końcu protokołu informacyjnego uczynione byđz powinny I. 5. §. 7. Kiedy takowa zasiega się przez korespondencyą, należy z listów ułożyć formalny protokół informacyjny §. 9.; czego iednak niepotrzeba, skoro udzielona informacya iest dokładną 48. Spostrzeżone przy iéy przyjęciu wątpliwości powinny byđz Sądowi osobno doniesione w celu wydania dalszego rozporządzenia I. 5. §. 11.

Inrotulacya, postępowanie I. 12. §. 9. 10. W Instancyi appellacyjnéy nie iest potrzebna, skoro żadna nowa instrukcyja nie nastąpiła, 14. §. 46.; także i w trzeciéy Instancyi nie, 15. §. 6. W trzeciéy Instancyi zawsze iest potrzebna; postępowanie przy niéy [132]. O inrotulacyi w procesie konkursowym 50. §. 140. i nast. Do téy zapożywa się tylko Kontradyktor, który Pełnomocnika wierzycieli o niéy uwiadomić winien, §. 141. Aż do tego terminu mogą ieszcze byż likwidowane pretensye, §. 142.

Inspektor kancelaryi, miejsce iego w izbie kancelaryjnéy. U. R. i K. §. 75. Obowiązki iego §. 76. szczególniéy co do expedycyi do rewizyi iść mających lub iuż rewidowanych, §. 138. i nast. Co do spieszego rozdzielania expedycyi do mundowania, §. 145. sq. i odsyłania mundów do podpisu i pieczętawania §. 166. sq. Wszelkie munda powinny pospolicie od iednego dnia pieczętowania do drugiego byđz wygotowane, §. 168. Wyjątek §. 169. Jak w tym razie postąpić, §. 170. sq. Co Inspektor kancelaryi względem mundów pieczętowanych ma do zachowania, §. 179. Względem konceptów rezolucyi takich, z których tylko proste kopie udzielaią się, §. 197. sq. Względem przedstawionych rzeczy processowych, §. 221. sqq. Względem papieru stęplowego, §. 228. sqq. Względem obrachowania i podzielenia kopiałów, §. 233. sq.

Inspektorowie przy domach kraiovych ubogich i Inwalidów są wyłączonymi I. 2. §. 73. [23].

Instancya, iak dalece pomienienie Instancyi drugiey albo też Instancyi appellacyiney i rewizyiney stronom ma byđz dozwolone, I. 12. §. 20. [100].

Instancya appellacyina, skoro Zaappellowany uporczywie wzbrania się odpowiedzieć na nowo wiesione okoliczności, te uznaią się zaocznie za przyznane, I. 14. §. 55. Jeżeli Appelluiący tylko podał nowe dowody, natenczas postępuje się zaocznie z ich przyięciem, §. 56. Koszta Instancyi appellacyiney, 23. §. 6. sq. Odesłanie do osobney rozprawy, kiedy przy instrukcyi w instancyi appellacyiney pretensye wzajemne zostały wniesione I. 14. §. 75. [128].

Instrukcyja sprawy, I. 10. §. 1. i nast. Wyznaczenie terminu instrukcyjnego §. 1. Ogólne obowiązki Instruenta, §. 2. szczególniey co do nowych czynów podczas instrukcyi aż do iey zakończenia lub dopiero w dedukcyi zachodzących, §. 3. 4. Ograniczenie prawa stron we wniesieniu nowych czynów, §. 5. a. i Sędziego przy śledzeniach w téy mierze z urzędu przedsięwziąć się maiących, §. 5. 6. Instruent z urzędu starać się winien o nieprzerwany tok instrukcyi, §. 6. i nast. Jeżeli na pierwszym nie może byđz zakończoną, trzeba ią pospolicie albo ieszcze tego samego dnia po południu, albo przynajmniey dnia następiącego kontynuować, §. 8. Dekret, którym odłożenie terminu dozwala się, powinien Instruentowi ieszcze tego samego dnia sesyjonalnego byđz okazany, i od tegoż zaraz nowy termin z Assystentami lub Pełnomocnikami byđz umówiony, §. 9. O przerwach i zwłokach z winy stron §. 10. 11. albo Kommissarzy sprawiedliwości. §. 12. W powszechności instrukcyja nie powinna byđz przerwana przez sprawozdanie w zgromadzonym Sądzie, lecz Instruent powinien wszelkie rozporządzenia sam przez rezolucyą ustanowić §. 16. Wyjątki §. 17. 18. Wysłuchanie stron, §. 20. Dokładnieysze słuchanie Powoda względem odpowiedzi na skargę, §. 21. Przy słuchaniu iego Pozwany nie ma byđz przytomny i przeciwnie §. 22. Po skończoném słuchaniu Powoda względem odpowiedzi na skargę, tenże oddala się i Pozwanego słucha się daléy, §. 23. Konfrontacyja stron, §. 24. Przepisy te [§§. 21. 23. 24.] nie wiążą iednak bynajmniey Instruenta I. 10. §. 35. Prawidła ostrożności względem przyznań stron, §. 26. O odwołaniu uczynionych przytoczeń i przyznań, §§. 27. a. 27. b. Uregulowanie *statu causae et controversiae* §. 27. c. Przybranie znawców do instrukcyi, §. 59. I. 9. 38. [64. 65.] I. 10. §. 384. [97]. O instrukcyi appellatoryi 14. §. 57. Przy téyże wszelkie poprzedzaiące przepisy zachowane byđz powinny

§. 57. Co ma miejsce, kiedy instrukcyja w instancyi rewizyjnej uznana jest za niedokładną, 15. §§. 8. 9.

Instrukcyja lokalna w miejscu zamieszkania stron; kiedy ma być nakazaną, gdy strony w miejscu Sądu osobiście stawić się nie mogą I. 3. §. 7. Jak przytém postąpić z wysłuchaniem stron *in re praesenti*, 10. §. 387., z przybraniem Biegłych, §. 388. i z wysłuchaniem świadków, §. 389. Kiedy w fiskalnych sprawach cywilnych jest nakazaną; Fiskal powinien pospolicie osobiście być przytomnym, 35. §. 10. Jak dalece instrukcyja lokalna jest potrzebną, kiedy tylko poiedynczy włościanie z Dominium są w sporze, 40. §. 3. Postępowanie przy saméj instrukcyi lokalnej, §. 37. sq. Gdy w drugiej Instancyi dalsza instrukcyja lokalna jest potrzebna, inni Kommissarze powinni być wyznaczeni, §. 51. W skargach o opuszczenie robocizny 41. §. 68. [296]. W sprawach granicznych nakazuje się zaraz instrukcyja lokalna, 42. §. 8. Czyli w sprawach o uchylenie wspólności gminnych punkta preiudycyalne przez instrukcyja lokalną mają być wyjaśnione, 43. §. 13. Kiedy takowa 1) przy sporach o obrachunki dzierżawne, 44. §. 6.; 2) przy żądaniu remissyi, §. 26. sq. i §. 31. przy wnioskach uczynionych o nakazaniu exmissyi, §. 38.; 4) przy skargach dzierżawcy o samowładną exmissyą, §. 44. [I. 21. §. 7.]; 5) przy sporach o melioracye i deteryoracye; kiedy retradycya już nastąpiła, §. 47.; 6) iak przy wniosku o sądową retradycyą ma być nakazaną, §. 48. albo przy sporach względem działów, 46. §§. 18. 19.

Instrukcyja na prośbę, p. Popis.

Instruent, o iego obowiązkach III. 3. §. 22. i nast. powinien główny zamiar Ordynacyi Processowéj, to jest: że prawda drogą naykrótszą ma być dochodzoną, zawsze mieć przed oczyma §. 1., przy słuchaniu stron zachować wszelką cierpliwosć i łagodnosć, §. 23. strzedz się wszelkich suggestyi, §. 24. nietrudnić stron zapytaniami do sprawy nienależącemi III. 3. §. 25. Jak postąpić, kiedy strona wzbrania się odpowiedzieć na uczynione iéy zapytanie, §. 26. Kiedy obiedwie strony przeciw dalszemu rozbieraniu czynów nawet rzeczywiście ważnych protestują, §. 27. Kiedy zachodzi podeyrzenie, iż strony prawdę umyślnie tają lub przeistaczają, §. 28. Kiedy strony żadnych Assystentów prawnych niemające, stanowcze okolicznosci przyznają §. 29. Przytoczenia stron powinny być w ich przytomności głośno dyktowane, §. 31. W iakich przypadkach naylepiéy każdą stronę w nieprzytomności drugiej wysłuchać, §. 32. Obowiązki Instruenta przy uregulowaniu sta-

ius causae et controversiae, §. 33. i I. 10. §. 270. sqq. [76] I. 14. §. 58. i 59. [117]. Powinien przy instrukcyi postępować podług pewnego planu III. 3. §. 34. Przygotować się należy do niéy, §. 35. do czego także przy czynnościach nie co dzień zdarzających się należy powtórzenie praw do nich ściągających się §. 36. starać się o nieprzerwany bieg wszelkich iego instrukcyi, §. 37. (także I. 10. §§. 7. 8.) i przy instrukcyi saméy postępować bezuprzedzenia, §. 38. Skutki powtórnych uchybień, §. 39. Obowiązek zachowania niezłomnie sekretu pod karą złożenia z urzędu §. 40. Doniesienia i zapytania u Kollegium powinien tylko wtenczas uczynić, kiedy się zdarzają rozporządzenia, których sam od siebie z należytym skutkiem wydać nie może, albo kiedy ważną iaką ma wątpliwość do istoty sprawy ściągającą się I. 10. §. 16—18. W instancyi appellacyinéy nigdy nie ma bydz Instruentem lub Decernentem, kto nim był w przeszléy instancyi. Postępowanie przy Kollegiach słaбіéy obsadzonych, 14. §. 49. Instruent powinien ściśle dochodzić, dla czego nowe czyny lub dowody nie iuz w pierwszéy Instancyi przytoczone zostały, §. 61.

Instruent, z iakiego proces exekucyiny ma miejsce I. 28. §. 2. i §. 1. [189. 190.] §. 2. Nr. 1. [191.] Nr. 7. [192.] Obwieszczenie zagubionego, 51. §. 115. i nast.

Instrumenta notaryackie, p. Kommissarz sprawiedliwości.

Instrumenta prywatne, iak dalece z nich ma miejsce proces exekucyiny I. 28. §. 2. Nr. 3. i 4.

Instytut ratunku w Berlinie, wolnym iest od opłaty kosztów I. 23. §. 46. [145] a w konkursie ma prawo pierwszeństwa klasy pierwszéy, względem zakładów swym fabrykantom danych, 50. §. 337. [354.] i 338. [355. 356.].

Instytuta pobożne, ich imieniem muszą ich Przełożeni stawać w Sądzie I. 3. §. 10. Którym także przysięga deferowaną bydz może, 10. §. 267. i którzy, aby deferowaną im przysięgę *de ignorantia* referować mogli, wyraźne zezwolenie Władzy swoiéy złożyć muszą, §. 292. Nr. 2. Instytuta pobożne mogą również iak Nieletni poszukiwać restytucyi, 16. §. 14. Wolne są od stawienia kaucyi względem kosztów processowych 21. §. 2. — Jak postąpić z exekucyą, kiedy kto iako Przełożony Instytutów pobożnych na zapłatę skazanym został, 24. §. 12. Ubogie Instytuta pobożne wolne są od stawienia kaucyi w nagłych przypadkach aresztowych, 29. §. 34. Umieszczają się z pretensyami swemi do dłużnika z powierzony mu administracyi

lub asserwacyi ich pieniędzy lub innego majątku pochodzącymi w czwartéy, 50. §. 405. i z temi *ex contractu* w niedostatku lepszego bezpieczeństwa w piątéy klassie I. 50. §. 444.

Instytuta ubogich, używają wolności od opłaty kosztów I. 23. §. 46. [145.].

Intabulowanie w xiędze hypotecznój nadaie miejsce w trzeciéy klassie I. 50. §. 387. sq. p. także: Xięga hypoteczna.

Intermisticum, ustanowione przez wyrok w sprawie possessoryinój, trwa tylko póty w swój mocy, aż wyrok pierwszój w sprawie głównej nastąpił [I. 31. §. 18.

W przypadku ogłoszenia kogo za niedołężnego na umyśle, wyrok pierwszój Instancyi stanowi *Interimisticum*, 38. §. 8.

Tymczasowe rozporządzenia, kiedy uczyniony został wniosek o ogłoszenie kogo za marnotrawcój I. 38. §. 21. czyli i iakie tymczasowe rozporządzenia wydane byđz mają, kiedy

žadane iest złożenie Opiekuna 39. §. 19. O *Interimisticum* przy zachodzących sporach o robociznę względem pełnić się mających w ciągu trwającój sprawy posług, 41. §. 58. i

nast. O *Interimisticum* w sprawach granicznych, 42. §. 19. 20. tudzież §. 26. 29. w sprawach dzierżawnych, 44. §. 22.

W sprawach sukcessyjnych, 1) względem prawa do sukcessyi i iéy porcyi, 45. §. 3—5. W iakich przypadkach

w sprawach, 2) o działach *Interimisticum* ma byđz uregulowane, §. 15. Przy działach między następcami lennymi i

fideikommissalnymi a Dziedzicami allodialnymi, 46. §. 27. i nast. W iakich przypadkach i iak w sprawach morator-

rynych ma byđz uregulowane, 47. §. 72—74. i przy układaniu się z wierzycielami w sprawie konkursowój, 50. §.

597. niemniój w processie spadkowo-likwidacyinym, kiedy wierzyciel Dziedzicowi dalszój administracyi zostawić nie-

chciał. §. 71.

Interessenci, niewiadomi, o ich publiczném wezwaniu w celu oddania pewnych oświadczeń lub wy-

konania pewnych praw I. 51. §. 145 sqq.

Interessenci depozytalni, niewiadomi, o ich zapozwaniu, p. Zapozew edyktalny.

Interessenci sukcessjonalni niewiadomi; o ich zapozwaniu, p. Obwieszczenie. Postępowanie, gdy się na wyznaczonym terminie nikt nie stawi; I. 51.

§. 153. Przepisy na przypadek, gdy dziedzic ubiegającój się do spadku, w czasie utworzenia takowego miał bliższych

lub równych sobie dziedziców, obeymuie powszechné prawo krajowe. (Cz. I. Tyt. IX. 471. sqq.) §. 154.

Interwencya, o téy mówi, I. 18. Jest albo pryncypalną lub tylko akcessoryiną, §. 2. Interwencya pryncy-

palna jest oddzielnym procesem, §§. 3. 4., przez który instrukcyja sprawy głównéj i wykonanie zapadłego w niéj wyroku nie ma bydź wstrzymaném, §. 5. Jak dalece dla uniknienia rozmnożenia procesów Interwenientowi zalecone będzie, aby z stroną, do którój prawa iego naywięcéj się zbliżają, wspólnie działał, i iak dalece, gdy wielu do iakiego gruntu chce wykonać prawo odkupu, spórnie ich prawo sposobem procesu *prioritatis* dochodzone i rozsządzone bydź powinno; §. 6. Postępowanie w razie zgłaszania się z interwencją akcessoryną, §. 7. sqq. Interwenient musi proces w tym położeniu przyjąć, w iakiém się w czasie zaniesienia interwencyi znajdował, §. 10. Po rozstrzygnięcéj prawomocnie głównéj sprawie, na interwencją akcessoryną nie będzie miano względu, §. 11. Koszta z interwencyi wynikłe, 23. §. 18.

Intraty roczne, iak dalece pobieranie ich uwalnia od złożenia kaucyi za koszta procesu, I. 21. §. 2. No. 5. Jakim sposobem w sprawach moratorynych przez nie bezpieczeństwo stawione bydź może, 47. §. 19. p. *Moratorium*. Postępowanie w konkursie, gdy do massy należą płace, pensye lub tym podobne intraty, 50. §. 240.

Invecta et illata, p. Wypuszczający.

Inwalidzi, iak dalece Sądom wojskowym są podlegli, I. 2. §. 49.

Inwentaryzacya może bydź zleconą Kommissarzowi Sprawiedliwości, iako Notaryuszowi, III. 7. §. 88.

Inwentaryzacya w procesie konkursowym, przy téj zachowane bydź powinny przepisy względem sporządzenia inwentarza pozostałości, I. 50. §. 214. O tém uwiadomić potrzeba władzę urzędową dłużnika, §. 215. Jeżeli handel należy do massy, potrzebna pospolicie jest inwentaryzacya, §. 216. Przy téj sposobności powinna bydź odebrana przysięga manifestacyina od osób tych, które ją wykonać są obowiązane, §. 217. *Dłużnikowi, jeżeli nie jest uważany iako bankrut, należy zostawić iego suknie zwyczajne i t. d. §. 218. Postępowanie, kiedy kto trzeci rości prawa własności, §. 219—221. W inwentarzu powinny wierzytelności massie przypadające bydź podzielone na trzy klasy; a) wymagalna i pewna, b) wątpliwa, c) oczywiście niepewna, §. 222. Po skończonéj inwentaryzacyi powinny gotowe pieniądze, rzeczy drogie i obligacye bydź oddane do Depozytu, inne zaś ruchomości i papiery Kuratorowi, §. 223, iako też papiery takie, które się tyczą pretensyi do massy, Kontradyktorowi, jeżeli oso-

by jest ustanowiony, §. 224. Obowiązek Sądu zaraz po nadejściu inwentarza, §. 225.

Inwentarz przez dziedzica włościaninowi swemu lub przez wydzierzawiającego dzierżawcy dany, windykuje się w pierwszój klasie, I. 50, §§. 310. 311. Jeżeli włościanin go sprzedał, a zatem windykowanym byź nie może, wartość iego umieszcza się w piątój klasie, §. 440.

Inwentarze gospodarskie, iak dalece mogą byź przedmiotem exekucyi, I. 24. §. 97. sqq. Pierwszeństwo trzeciój klasy wierzycielom zainstabulowanym służące, rozciąga się także do inwentarza w bydle i polowego do dóbr należącego, 50. §. 389. Jak dalece zakłady i dostarczenia na uzupełnienie inwentarza mają prawo klasy czwartój, §. 425. lub klasy siódmej, §. 426, p. Zakłady.

Istota osób; o téj Sąd w czynnościach dobrój woli przekonać się winien, II. 2. §. 23.

Jura honorifica, p. prawa honorowe.

Jura cessa, p. Cessya.

Juramentum in litem, I. 22. §. 9. i nast. W iakich przypadkach przysięga ta i przypuszczenie do niéy miejsce znajduje, §. 10. sqq.; przeciw komu może byź dopuszczona, §. 13. sqq.; ma także miejsce przeciw dziedzicom uszkodziciela, §. 14.; tudzież przeciw Poręczycielowi, §. 15. Przypuszczają się do niéy wszyscy, od których inne przysięgi konieczne wykonywane byź mogą. Kiedy ten, kto jest niezdolnym do wykończenia przysięgi koniecznej przypuszczonym byź może do *juramentum in litem*, §. 16.; iéy referowanie lub zastąpienie sumienia przez dowód nie ma miejsca, §. 17. Postępowanie, kiedy względem téj przysięgi zaraz na początku sprawy czyniony jest wniosek, I. 22. §. 18. 19. Kiedy o to dopiero chodzi przy exekucyi, §. 20. W takim przypadku Sędzia powinien do instrukcyi wyznaczyć termin prejudycyalny, §. 21., którego odłożenie miejsca nie ma, §. 22. Wyjątek kiedy żądane wynagrodzenie szkody więcéy iak 100 Tal. wynosi i obszernego wymaga dochodzenia, §. 23. Do czego instrukcyja przy oznaczeniu wartości przez *juramentum in litem* zaprzysiędz się mający zawsze ma byź wymierzona, §. 24. Wyższa ilość, iak w wyroku ustanowiona została, nigdy zaprzysiężoną byź nie może, §. 25. Przeciw *juramentum in litem* dowód ukrzywdzenia lub krzywoprzysięstwa miejsca nie znajduje, §. 26. Co czynić wypada, kiedy po wykonaniu przysięgi rzecz sama zwrócona byź może, §. 27. Kiedy dziedzic przeciw po-

siedzicielowi spadku przypuszczonym byź może do *juramentum in litem*, 46. §. 7.

Juramentum calumniae, żądać może osoba trzecia, mająca wydać dokument od wymagającego edycyi, I. 10. §. 102, a złożyć musi ten, który chce składać dowód przez porównanie rękopismów, §. 150. Żądane byź może od strony, która podaje świadków za granicą w odległych miejscach znajdujących się, a iest podeyrzenie, że się to dzieie bez potrzeby, §. 174. Przysięę tę ma i ten wykonać, kto żąda wysłuchania świadka w podróży będącego, którego powrotu oznaczyć nie można, §. 226. b. O przysiędze téy w ogólności mówi, I. 22. §. 37. sqq., o iéy celu, §. 37., w którym przypadku takowa ma miejsce, §. 38. Pospolicie Sąd tylko iest mocen, przysięgi téy żądać, §. 39. Postępowanie w przypadku, iż strona dobrowolnie przysięgi téy składać nie chce, §. 40. W razie tym będzie iéy, ieżeli Decernent iest przekonany, iż strona o szykanę iest istotnie podeyrzana, przysięga przez rezolucyą naznaczoną, §. 41. Skutek niewykonanéy przysięgi, §. 42. Takowy punkt środkowy wstrzymywać nigdy nie ma instrukcyi główneý, §. 43. Strona, która przysięę tę złożyła, a późniéy stała się winną szykany i o nią przekonaną została; zarówno z krzywoprzysięczą ma byź ukaraną, §. 44. Gdy strona w sprawach handlowych podaje dowody, których przyięcie z znaczną stratą czasu byłoby połączone; będzie od niéy odebrane *juramentum calumniae*, 30. §. 26.

Juramentum, p. Przysięga.

Juramentum manifestationis, p. Przysięga manifestacyjina.

Juramentum noviter repertorum, dokąd przysięga ta będzie wymierzoną, I. 16. §. 17. Nr. 3.

Jurysdykcyja dobrowolna, iéy czynności, o tych mówi, II. 1. Znaczenie, §. 1., gdzie takowe według różnicy przedmiotu zawierane byź powinny, §. 2. Do przyjmowania czynności takowych, niekoniecznie przed właściwym Sędzią przedsięwziąć się winnych, każdy inny Sąd dostatecznie obsadzony iest mocen, 2. §. 7. Jurysdykcyonaryusz może czynności dobrowolnéy jurysdykcyi przed Justycyaryuszem swoim w każdym miejscu przedsiębrać, §. 10. [419]. Sąd, aby mógł takowe czynności przedsięwziąć, powinien składać się przynajmniéy z iednéy osoby sędziowskiéy i iednego Aktuaryusza lub Protokulisty, §. 14. Ogólne przepisy przy tém zachować się mające, §. 22 i nast.

Jurysdykcyą. Posłowie obcy i należące do Poselstwa osoby nie są podległe jurysdykcyi tuteyszej, I. 2. §§. 62. 67. Jak dalece to także ma miejsce co do żon osób do nich należących, §. 68 i względem wdów samychże Posłów, §. 93.

Jus retentionis, kiedy takowego używa zadzierżwiający lub puszczający w komorne; założenie aresztu i przeciw tym ma miejsce, którzy w kraju mają nieruchomości, I. 29. §. 10. Nr. 2. Postępowanie, gdy Dzierżawca pod pozorem służącego mu prawa zatrzymania dóbr, wzbrania się z nich ustąpić. 44. §. 55. Gdy Dziezdzic chce zatrzymać Dzierżawcy wniesione do dóbr sprzęty gospodarskie i ruchomości przed nastąpionym zwrotem, §. 56. Jeżeli swe prawo zatrzymania chce przed zwrotem wykonywać na sprzętach Dzierżawcy, do gospodarstwa nie należących, §. 57. Gdy przytoczone przez Dziezdzica prawo zatrzymania dopiero przy zwrocie jest wnoszone, §. 58. Postępowanie, gdy w sprawach o naiem zachodzi kwestya o to: czyli wypuszczający może rościć prawo do zatrzymania wniesionych przez Komornika ruchomości, §. 60., które się jednak nie rozciąga do narzędzi i rzeczy do prowadzenia sztuki lub rzemiosła iemu potrzebnych, z których więc mu zatrzymać nie wolno iak tylko tyle, ile na zapłacenie zaległego komornego potrzeba [302.]. Na zasadzie samego tylko prawa zatrzymania, Dziezdzic allodyalny nigdy się ustąpieniu z dóbr lennych lub fideikommissyjnych opierać nie może, 46. §. 31. Postępowanie przy rozłączeniu między Dziezdzicami allodyalnymi a następcami lenu lub fideikommissu, gdzie według praw prowincyalnych pierwszym istotnie ieszcze służy takowe prawo zatrzymania, §. 32. skutki *jus retentionis* w razie założenia aresztu I. 29. §. 87. Nr. 1. Na to Sądy w konkursie powinny mieć wzgląd przyzwoity zwłaszcza względem pierwszeństwa pretensyi zagranicznych I. 50. §. 162.

Justitium, I. 20. §. 8. O zawieszeniu spraw Nieprzytomnego §. 13. sq.

Justycyaryatów, Kommissarz sprawiedliwości referimować nie może III. 7. §. 68. [469.]. Kiedy takowe od Referendaryusza przyjętemi byż mogą, 4. §. 32. [455.].

Justycyaryusze mają wyłączone forum, jeżeli po wsiach mieszkają I. 2. §. 23. [21.]. Płaca ich, ile za rok ieden zalega, będzie umieszczoną w klasie drugiey, 50. §. 571. Nr. 1. Jak dalece bez ich przybrania czynności dobrej woli działane byż mogą, p. Czynności dobrej woli. Jurysdykcyą dobrowolna.

K.

Kamera Xiążęca, iéy służą równe prawa pierwszeństwa z Kamerami Królewskimi w konkursie I. 50. §. 402.

Kamery Woienno-Ekonomiczne (Rejencye) spory pomiędzy niemi a Sądami głównemi krajowemi względem jurysdykcyi zachodzące; Kommissya jurysdykcyina rozstrzyga I. 2. §. 134. nie mają już sądownictwa §. 130. [39.] patrz Rejencye.

Kancellarya, iak izba dla niéy będzie urządzoną U. d. R. i K. §. 75.

Kancellarya woienna, tajna, umieszczone w niéy osoby zostają pod Audytoryatem jeneralnym I. 2. §. 50.

Kancellista, umieszczenie iego, III. 5. §. 56. 57. Obowiązki, §. 58. sq. osobliwie co do mundowania U. d. R. i K. §. 161. sq. Zobowiązanie przysięgą III. 5. §. 7. [459.]

Kanon, p. Intraty roczne.

Kanonik, p. wyłączeni.

Kapelani obozowi, podlegają jurysdykcyi Sądów regimentowych, I. 2. §. 48.; również Koniuszy obozowi.

Kapitały czynne, postępowanie przy ich zaięciu drogą exekucyi I. 24. §. 101. i nast. iak dalece kto należności dłużnika swego aresztem zaiąć może, 29. §. 5. albo w razie poszukiwania przez tegoż Indultu bezpieczeństwo niemi ręczoném byđż może I. 47. §. 20. i §. 23. iak przy dystrybucyi w konkursach postąpić należy z ściąganiem aktywów niepewnych, 50. §. 552. i §. 560. Postępowanie w rozprawach o pierwszeństwo do aktywów 51. §. 51. Patrz także wypowiedzenie kapitałów, Depozycya.

Kapitały, tych wspólny dłużnik do Moratorium jeneralnego przypuszczonym byđż chcący, w czasie traktowania o to podnieść i w użytek swóy obrócić nie może, I. 47. §. 67.

Kapituła, iéy forum, p. Wyłączeni.

Kara, przywłaszczenie obcáy jurysdykcyi z umysłu lub z grubéy omyłki popelnione, ma byđż od przełożonéy władzy zawsze przyzwóicic ukarane, I. 2. §. 164. Na końcu protokołu informacyi uwiadomiony winien byđż wyraźnie Powód o karze na samowolne pieniactwo oznaczonéy, 5. §. 7. Sąd kraiowy, wręczenia bez przyczyny odmawiający, będzie ukarany; 7. §. 10. Podobnież i ten, który się wzbrania przyiąć rezolucyi, §. 37., albo dowodu wręczenia podpisać nie chce, §. 38.; lub też wręczającego krzy-

wdzi, §. 39. Gdy się okaże, iż ten fałszywe uczynił doniesienie, natenczas ma być skassowanym i prócz tego jeszcze ukaranym, §. 41. O karze za niedbałe urzędowanie, 8. §. 31. Strony, które z umysłu sprawę zwlekły lub stały się winnymi przyćmienia prawdy, skazane będą na karę pieniężną, 20. 50. do 100. Tal. albo na stósowną karę więzienia, 10. §. 11. Kara na tego, który się wypiera dokumentu, którego rzetelność przez zeznanie świadków zupełnie została udowodnioną, §. 148. Na Sędziego niższego, który tylko przez ciekawość, albo z niedozwolonych zamiarów za daleko posunął swe zapytania, §. 181. Świadka, który się wzbrania przed Sądem stanąć, §. 183. albo na uczynione mu zapytania odpowiadać, §. 184.; strony, która z umysłu podała na świadków osoby od świadectwa wyłączone, §. 237.; tego, któryby zamiast deferowaney mu przysięgi inne dowody podał, skoro się w przyszłości okaże, iż nic przeciwnego temu, co zaprzysiężonem być miało, z przyiętych dowodów nie wykazało się; §. 299. Od kary krzywoprzysięstwa nie uwalnia samowolne tłumaczenie przysięgi, przez które ię się nadaie myśl do poprzeczających działań niestósowną, §. 309. Przed odebraniem przysięgi przypomni się Przysięgającemu kara krzywoprzysięstwa, §. 368. i 204. Od decyzji wyroku, przez który strona na karę pieniężną lub więzienia, Ordynacyą procesową oznaczoną, została skazaną, żadna appellacya nie służy, lecz tylko wolno stronie stósownie do okoliczności, podać prośbę o zmniejszenie kary, 14. §. 3. Nr. 3., albo się odwołać do środka prawnego dalszey obrony Nr. 4. Kara na stronę zaocznie skazaną, i jeżeli przy instrukcyi założonéy restytucyi wymówki na usprawiedliwienie się z zarzucenego ię nieposłuszeństwa przytoczone, bezzasadnemi się okazały, §. 77. Ten, kto na szykanę dopiero w trzeciéy Instancyi nowe podaie czyny lub dowody, ma być ukaranym, 15. §. 15. oraz i ta strona, która domagała się restytucyi z nowo wynalezionych dokumentów, skoro się okazało, iż się z umysłu z podaniem tychże dokumentów wstrzymywała, 16. §. 21. Kara na tego, kto bez dostatecznéy zasady zaskarza wyrok prawodzielny, §. 29. Względem kar należy w wyroku to, co potrzeba postanowić, 23. §. 48. (tudzież 13. §. 41.). Do tych należy: I) opłata za bezzasadne odwołanie się, §. 49. Jak dalece prócz opłaty sukumbencyinéy, ieszcze kara ma mieisce, §. 50. II) kara za złośliwe zapieranie się, przekręcanie lub wstrzymywanie prawdy, §. 51 sqq. p. Przysięga konieczna. Ci, którzy do tego stronę powodują, mają być karani §. 55. a.

III) kara za oszukaństwo, którego się strona stała winną w czynności, z której wynikł spór sprawy, §§. 56. i 57. O karze za szykanę przy wykonaniu exekucyi, 24. §. 40. i za opór przeciw Exekutorowi, §. 148.; za bezzasadne założenie rekursu do Sądu wyższego, 25. §. 18.; podanie bez potrzeby wniosku o dozwoleńie Moratoryi, 47. §. 18. Kary przez wspólnego dłużnika zapłacić się mające, umieszczają się w klasie siódmej, 50. §. 476. Przewiniona za defraudacyą akcyzy kara umieszcza się według czasu intabulacyi w trzeciej klasie, §. 387. [360.]; kary zaś akcyzowe i celne, ulokują się *post omnes*, §. 476. [367.]. Kara za odcięcie pieczęci sądowej, II. 5. §. 38.; na urzędników przeciw obowiązkom swym wykraczających, III. 1. §. 23.; za przekupienie, §§. 25. 26.; na nieprawnych kwerulantów §. 30—32. §. 15. [442. 443.] i nieprawne dawanie rad, §. 33. §. 14. [440.]. Jak ukarać należy Sędziego niższego, gdy podane na niego zażalenie okaże się być uzasadnionem, 3. §. 49. patrz z resztą: Kary porządkowe, Kara stęplowa.

Kara za bezzasadne odwołanie się, w przypadku niemożności strony, powinien być w wyroku stosowny areszt lub robota za karę oznaczona. Jak dalece opłata *sukkumbencyina* w drugiej Instancyi dostaje się Sędziemu *appellacyinemu*, albo między niego a Sąd pierwszy Instancyi ma być rozdzielona. Taż przedź nie ma miejsca, aż wyrok *appellacyiny* stanie się *prawodzielnym*, albo w trzeciej Instancyi zatwierdzonym. Względem opłaty *sukkumbencyiny*, zostawiają się w swęj mocy dotychczasowe urządzenia, 1. 23. §. 49.

Kara stęplowa na Kommissarzy sprawiedliwości, którzy podadzą do akt *plenipotencyą*, mnieyszą, niż przepisaną ustawą stęplową opatrzone ceną I. 3. §. 37.

Karby, ile takowe dowód stanowią I. 10. §. 164.; na nich ma być naznaczone, ile *robocizn* poddani w ciągu *processu*, *robocizny* spornej dotyczącej się, odbywali, 41. §. 59.

Kary pieniężne, jeżeli od wspólnego dłużnika mają być zapłacone, umieszczają się *post omnes*, I. 50. §. 476. i [367.].

Kary porządkowe, przez Sąd niższy ustanowionym poddać się winien Kommissarz sprawiedliwości iako Pełnomocnik lub Obrońca stron I. 2. §. 55. Kara takowa ma miejsce 1) gdy czas do uzupełnienia informacji niedokładnej, nie został zachowany, 6. §. 5.; 2) gdy strona, której złożenie dowody na rzeczywistość przeszkody, dla któ-

reży żądała przedłużenia terminu zostało nakazaném, dowodu takowego nie składa, 8. §. 24.; 3) gdy się strona opóźniła w udzieleniu Pełnomocnikowi swemu informacji, §. 29.; 4) gdy Kommissarz zamieyscowy opóźni załatwienie danego mu polecenia, §. 37.; 5) gdy się Powód lub Pozwany po wdaniu się w sprawę, nie stawia, 9. §. 4.; 6) gdy strona ieszcze na terminie do zakończenia instrukcyi wyznaczonym poda nowe dowody lub czyny, 12. §. 7.; 7) gdy Kommissarz sprawiedliwości lub inny obrońca wyvodu appellacyjnego albo odvodu wczasie oznaczonym nie poda. Która to kara póty ma bydź podwaiana, póki wywód nie nadeydzie, albo się go nie zrzecze Pełnomocnik za zezwoleniem strony 14. §. 43. W jakim przypadku darowanie kary nastąpi, §. 44.; 8) w ten sam sposób (§. 43. 44.) kara porządkowa ustanowioną będzie, gdy w Instancyi drugiey wywód lub odwód w oznaczonym czasie nie będzie podanym, §. 62.; 9) gdy Sędzia niższy spisanie skarg i wydanie na nie dalszego rozporządzenia opóźni, 25. §. 47.; 10) gdy się urzędnik fiskalny w processie cywilno-fiskalnym opieszalosci dopuści, 35. §. 19.; 11) gdy Kommissarz sprawiedliwości iako obrońca w indagacyach fiskalnych nie poda w czasie oznaczonym obrony, §. 67.; 12) gdy Członkowie, Subalterni Kollegii, tudzież Referendaryusze i Auskultatorowie bez słusznéj przyczyny na sessyą nie przychodzą, albo za późno przybywają, III. 1. §. 39.; 13) gdy osoby te obowiązków swych w ogólności uchybiają, 2. §. 11.

Kassa, względem tego, co kto kassie publiczney wienien, żadne Moratorium miejsca nie znajduie, I. 47. §. 97. Nr. 2. Prawo kas królewskich i innych publicznych bydź umieszczonemi w klassie 4tęy 50. §. 402. i nast. [362.]. Jak dalece kassy powiatowe, kamlaryjne i salaryjne Magistratów i innych Sądów nie królewskich w klassie piątęy umieszczają się, §. 444.

Kassa salaryjna, p. Kassa opłat sądowych.

Kassa opłat sądowych, iéy służą równe prawa pierwszeństwa z kassami królewskimi, to iest klasy czwartęy, I. 50. §. 402. Wszelako sądowe kassy idą po innych kassach królewskich lub innych wierzycielach w czwartęy klassie umieszczonych. Między sobą zaś dzielą się *in tributum*, bez względu na czas, kiedy ich pretensya wynikła, §. 403. Szczególne w téy mierze przepisy, §. 402. [362.].

Kassa Inwalidów, iéy prawo do majątku znikłego kantonisty niewylacza się przez sądowe tegoż ogłoszenie za

umarłego l. 36. §. 23. Pretensye, iakie dawniéy w sprawach konfiskacyinych czyniła, popiera teraz główna kassa rejencyina każdéy Prowincyi, §. 5. [267.].

Kassa powiatowa, p. Kassa, Podatki.

Kassy królewskie, komu zaięte drogą exekucyi płace urzędników wypłacać będą, l. 24. §. 106—108. [164.].

Kassacya, p. Złożenie z urzędu.

Kaucya, musi byđz stawioną przy domaganiu się aresztu w przypadkach naglących l. 29. §. 31. 32. Od złożenia iéy tylko Skarb królewski iest wolny, §. 33. Jak dalece od tego wolne są kościoły, szkoły i t. d. §. 34. Niepotrzeba iéy w razie porządnego i zwyczajnego aresztu, §. 51. Jak postąpić należy, kiedy Przyaresztowany żąda uchylenia aresztu za złożeniem kaucyi, §. 59. sqq. Postępowanie, gdy cudzoziemiec, u którego areszt iest położony, ofiaruię stawienie kaucyi za wierzytelność Aresztuiącego, §. 76. [207—211.] p. Areszt. Apeellacya ma tylko *effectum devolutivum*, Rewizya wcale nie służy. Od których osób kaucya ma byđz stawioną, kiedy iako Pełnomocnicy chcą byđz przypuszczeni, 3. §. 26. p. Pełnomocnik. Pospolicie każdy Pozwany od Powoda względem kosztów processu zaręczenia żądać może, 21. §. 1. Rodzay spraw, w których kaucya nie ma byđz wymaganą i osoby, które od stawienia iéy są wolne, §. 2. p. Alimenta. Wolność ta iednego ze Współczyniących nie służy drugiemu, §. 2. p. Koszta. W którym czasie kaucya żadaną byđz musi, §. 4. Postępowanie, §. 5. sqq. Jeżeli obowiązek do złożenia kaucyi oraz ilość téyże są zaprzeczone, natenczas w téy mierze deczyza przez rezolucyą wydaną byđz ma, od której żadna appellacya nie służy, §. 8. Stawienie kaucyi może byđz późniéy żadaném, skoro okoliczności, dla których Powód na początku processu od tego był wolnym, późniéy się zmieniaią, §. 9. Do złożenia iéy Powód nie dopelniaiący rozkazu sądowego przez exekucyą zniewolony będzie, §. 10.; gdy ta iest bezskuteczną, Powód na wyraźne żądanie Pozwanego ma złożyć przysięgę, §. 11., lub spodziewać się reponowania akt, §. 12. O stawieniu kaucyi przez cudzoziemców, §. 13. p. Appellacya. Każda inna rękoymia, iako to: *Cautia de iudicio sisti*, oraz *pro reconventione*, iest uchylona. *Cautia de lite prosequenda* przy Litisreascumcyach ma tylko miejsce w oznaczonym w Tyt. 20. §. 20. przypadku, wedle umiarkowania sądowego. Względem kaucyi, które same przez się mogą byđz przedmiotem processu, oddzielna nastąpi instrukcyja, §. 15. Skoro dłużnik wspólny od złożenia kaucyi iest wolny, koszta zwrócić się

maiące umieszczają się w klasie piątej, I. 50. §. 446. p. zresztą: Koszta, przysądzenie.

Kautor, odpowiedzialny jest za ilość długu przez *juramentum in litem* przeciw głównemu dłużnikowi ustanowioną I. 22. §. 15. Kiedy przeciw niemu założenie areztu ma miejsce, 29. §. 8. 9.; lub iak dalece mu służy Indult głównemu dłużnikowi dozwolony, 47. §. 114. 115.

Kaznodzieia albo Kapelan, iak dalece nie są obowiązani na okoliczności, pod tajemnicą spowiedzi, lub przyzwoitego urzędowi duchownemu milczenia sobie powierzone, składać świadectwa, I. 10. §. 180.

Klasyfikacya wierzycieli dzieie się na siedm klas, I. 50. §. 267. Jak postąpić względem pretensyi przed ogłoszeniem Powszechnéj Ordynacyi Sądowéj wynikłych, [352.]. Wierzyciele pierwszéj klasy §. 296. sqq.; tym przekazują się rzeczy windykowane, §. 355.

Wierzyciele drugiéj klasy, tamże, §. 365. sqq. następują po sobie podług porządku tam ustanowionego, §. 385. i z iakim względem na opóźnione od roku 1807. w skutek praw moratorynych poszukiwanie, §. 356. sq. [357.].

Wierzyciele trzeciéj klasy, §. 387. i nast. Porządek, w którym sposobie następują, stanowi czas nastą pionéj intabulacyi I. 50. §. 387. [360.].

Wierzyciele czwartéj klasy I. 50. §. 395. i nastę p. W téjże klasie zaspokajają się pretensye Fiskusa i kas nasamprzód, drugie zaś podług czasu, w którym wynikiły, §. 429.

Wierzyciele piątéj klasy, §. 430. i nast. uporząd kują się również podług czasu ich pochodzenia, §. 451.

Wierzyciele szóstéj klasy, §. 452. i nast.

Wierzyciele siódméj klasy, §. 474. 475.

Wierzyciele szóstéj i siódméj klasy i ci, którzy się *post omnes* lokują, otrzymają zaspokoienie swoje *in tributum*, I. 50. §. 473. 474. 482. Szczególne przywileie pojedynczych, §. 483—485. O remanencie massy 486. Przepisy porządku klasyfikacyjnego nie mająbydz zastosowane do innych podobnych tylko pretensyi, §. 488.

Klasyfikacya wierzycieli górniczych, ustanowioną jest w powszechném Prawie krajowém, I. 50. §. 677.

Klasyfikacya wierzycieli okrętowych, I. 50. §. 685. i nast.

Klasztor, ma wyłączne forum, I. 2. §. 103.

Kollegia pupillarne ważnie działać mogą czynności dobrej woli, takich dotyczące się osób i rzeczy, które są przedmiotem ich działań, II. 2. §. 7. [417.]

Kollegiata, p. Wyłączeni.

Kmiecie, iak ma bydź postąpione, gdy ci, lub włościanie, zaciężnicy, zagrodnicy i inne osoby, które gminy nie składają, będą zapozwani I. 7. §. 30. lub przysięgę złożyć mają, 10. §. 273.

Kommissarz, w iakich przypadkach instrukcyja sprawy Kommissarzowi zamieyscowemu może bydź zleconą, I. 3. §. 7. Jak go zachęcić do pilności, p. Kara porządkowa. Jak dalece przyjęte przez Kommissarza Sędziego realnego urtoWy względem nieruchomości żadnego szczególnego nie potrzebują w Sądzie ogłoszenia, II. 1. §. 3. I. Nr. 1. [414.].

Kommissarz sprawiedliwości ma forum swoje w Sądzie głównym, musi iednak poddać się karom porządkowym i exekucyom w rzeczach służby tyczących się Sądów niższych, przy których pracuje, I. 2. §. 55. Jak legitymować się winien iako Pełnomocnik stron. Jeżeli nie składa do akt stępla dla Pełnomocnictw przepisaneGo, podpada karze 10. Tal. III. §. 37. Jako Pełnomocnik lub Assystent winien starać się o dostateczną informacyą, §. 72. i stawać zawsze należycie przygotowany na terminach, §. 73. i 10. §. 12. Kiedy od stron potrzebnych wiadomości otrzymać nie może, powinien Sądowi przed terminem, z załączeniem akt doręcznych, o tém donieść, I. 3. §. 74. Jako Pełnomocnik lub Assystent do wszelkich czynności instrukcyjnych przypuszczonym bydź winien, a zatem też do inkwizycyi świadków, §. 75. i 10. §. 189.; lecz żadnego dyktowania lub recessowania dozwalać mu nie należy. Wszelakoż wolno mu właściwą opinią swoją dyktować do protokołu iako dodatek, 3. §. 76. Powinien dokładnie utrzymywać akta doręczne, §. 77. Prośby iego o odkładanie terminów, mają bydź z szczególną troskliwością roztrzasane, 8. §§. 28. 29. W iakim przypadku koszta zpełzłego terminu całkowicie lub przez połowę ponosić musi, 10. §§. 13. 14. Obowiązany iest każdego dnia sessyonalnego o pewnej godzinie znajdować się w zwyczajnym miejscu sądownym, 13. §. 47. Winien podejmować się obron w sprawach fiskalnych, 35. §. 68. Zaległe należitości iego umieszczają się w 6tęj klasie, 50. §. 467. O prośbie iego o urlop, skoro przy Kollegium kryminalnym zarazem umieszczony iest iako Członek, III. 3. §. 9. [446.]. O urzę-

dzie Kommissarza sprawiedliwości mówi III. 7. Przeznaczenie iego, §. 1. sq. Uważanym bydź ma iako rzeczywisty urzędnik, §. 3. [462.]. W iakiem mieyscu i wielu ich w iednym mieyscu ma bydź umieszczonych, §. 5. Co do praktyki processowéy ograniczony iest na ten Sąd, mieysce lub dystrykt, gdzie umieszczonym został, §. 6. 7. Kollegia Kommissarzy sprawiedliwości, §. 8. Funkcyja Kommissarza sprawiedliwości niekoniecznie musi bydź połączoną z funkcyą Notaryusza, §. 9. Zaden Kommissarz sprawiedliwości nie ma bez zezwolenia Głównego Sądu Kraiowego przyjmować funkcyi pobocznych, §. 10. Konieczne przymioty, aby bydź umieszczonym iako Kommissarz sprawiedliwości, §. 12. 13. Examen czyli popis, §. 14. §. 13. [463.]. Nominacya, §. 15. 16. Czynności Kommissarza sprawiedliwości czworakiego są gatunku, §. 17. Ogólne obowiązki iego, §. 18. 19. Winien się dokładnie obznajmić z przepisami prawa, §. 20. Popelnione przez niego uchybienia mają bydź ukarane pieniędzmi, a w razie powtórzenia oddaleniem z urzędu; ma także bydź obowiązany wynagrodzić szkodę z popelnionych przez niego nieważności wynikającą §§. 21. 22. Powinien sumienną zawsze zachowywać rzetelność, §. 23. O zaszczytciu ich nagrodami honorowemi [464.]. Przewinienia przeciw tym głównym obowiązkom mają bydź iak naysurowiey ukarane, III. 7. §. 24. Ma bydź chętnym w przysłużeniu się publiczności urzędem swoim, §. 25. Co iednak wtenczas podlega wyjątkowi, a) gdyby iego przysługa żadaną bydź miała do czynności nieprawnej, b) kiedy w sprawach o bezzasadności pretensyi lub wzbronienia się iest przekonany, c) gdy czynnościami urzędowemi iuż za nadto iest obarczony, d) kiedy czynność iakowa między dwiema stronami ma bydź załatwioną, które przy tém przeciwny sobie mają interes, a on iedney stronie iuż służy, tedy, gdyby druga strona równieź do niego się udać miała, niepowinien żadnego w téy okoliczności od niéy przyjmować zlecenia, ani iéy udzielać rady, §. 26. Szczególne obowiązki Kommissarza sprawiedliwości I) iako Doradzczy, §. 27.; II) iako Pełnomocnika i Assystenta prawnego w rzeczach żadney sprawy nietyczących się, §. 28. Jakie okoliczności szczególniey do nich należą, §. 29. We wszelkich podobnych okolicznościach stronom niewolno używać innego Assystenta, iak Kommissarza sprawiedliwości przy Sądzie ustanowionego, wyiawszy tylko pewne czynności depozytalne, §. 30. Do czynności iego iako Pełnomocnik stron należy załatwianie wszelkich czynności dobrowolney jurys-

dykcyi, §. 32. i nast. Pełnomocnicy Jeneralni nie potrzebują assystencyi Kommissarza sprawiedliwości do zawierania czynności sądowych, §. 35. (465). Może być używanym iako Kurator nieprzytomnego, tudzież iako Kurator *in litem*, §. 36. Dziedzice pełnoletni mogą go użyć do sporządzenia Inwentarza, §. 37. Która to czynność może mu także od Sądu być zleconą II. 5. §. 43. Można także przez niego ułożyć kazać ostateczne rozporządzenie, III. 7. 38. Kara, kiedy w interessach, do których był przybrany, zaniedbuie starać się o to, aby sprzedaż nieruchomości doniesioną była Władzy hypotecznój II. 3. [426]. III) Obowiązki Kommissarza sprawiedliwości iako Pełnomocnika i Assystenta w processach, III. 7. §. 39. i nast. [466]. Kara, kiedy instrukcyi zaniedbuie, §. 42. Wszelkie wywody I. 12. §. 12. i przedstawienia powinny być podpisane i legalizowane przez Kommissarza sprawiedliwości, a w razie przeciwnym nie mają być przyjmowane III. 1. §. 29. W sprawach włościan przeciw ich dziedzicom Kommissarze sprawiedliwości nie mogą być przypuszczeni iako Pełnomocnicy, lecz iako Assystenci stron, które osobiście stawiać muszą I. 41. §. 20. Kommissarze sprawiedliwości winni strony słuszne zażalenia na Sądy mające wspierać bez wszelkiéj obawy III. 1. §. 16. Kiedy należytości i wydatki Kommissarza sprawiedliwości iako Pełnomocnika strony od Przeciwnika na kosztą skazanego również zapłacone być muszą I. 23. §. 15. Nr. 9. We wszystkich większych miastach ma w zwyczajnym mieyccu sądowym być zawieszona Dezygnacya wszystkich Kommissarzy sprawiedliwości w Departamencie umieszczonych z oznaczeniem ich pomieszkań I. 23. §. 94. Należytości Kommissarza sprawiedliwości §§. 116. 117.; przysięga, §. 118. i [471]. Jakie należytości Kommissarz sprawiedliwości likwidować może iako Pełnomocnik, §. 25.; iakie w własnej swéj sprawie, §. 25. Nr. 9. 10. [137]. Jakie kosztą inni Assystenci prawni, Kommissarzami sprawiedliwości niebędący, likwidować mogą [138]. IV) Kommissarz sprawiedliwości iako Notaryusz, obowiązki jego III. 7. §. 45. sqq. Jakie czynności przed nimi lub przed każdym należyte obsadzonym Sądem zawierane być mogą, §. 46. także II. 1. §. 10. Kommissarz sprawiedliwości działa przytém w sposobie troiakim, III. 7. §. 47.; 1) przy przyjmowaniu czynności, §. 48., przyczém niepotrzebne jest użycie Protokulisty, chyba, że do tego należy strona pisać nieumiejąca, §. 49. O obowiązkach jego, kiedy przy sprzedaży nieruchomości jest użyty, p. Władza hypoteczna; 2)

urząd Kommissarza sprawiedliwości iako Notaryusza przy sporządzeniu Instrumentu, §. 50.; 3) przy iego podpisaniu, §. 51., a) kiedy ma bydź sądownie potwierdzony, §. 52. sqq. albo b) ma bydź uważanym iako *Documentum publicum extrajudiciale*, §. 62. 63. [467]. Instrument należycie podpisany powinien przed wręczeniem go Interessentom, bydź przedstawiony Dyrektorowi Kollegii Notaryackiego do rewizyi, §. 68. i [468] Instrument podług tych przepisów (§. 63—68.) ułożony, ma powagę *Documenti publici extrajudicialis*, §. 69. tudzież I. 10. §. 130. W wielu exemplarzach Instrument ma bydź wygotowany, III. 7. §. 70. Kommissarzom sprawiedliwości niewolno przyjmować Justycyaryatów §. 68. [469]. Jak dalece Kommissarz sprawiedliwości iako Notaryusz względem działów spadkowych sporządzać może publiczne dokumenta, §. 71. W miejscach, gdzie Kollegium notaryackiego niema, Kontrahenci udać się muszą do Sądu lub zezwolić na to, aby Instrument Dyrektorowi do rewizyi był przesłany, §. 72. O czynnościach jednostronnych, §. 73. 74. Przyimowanie attestów rekognicyjnych, §. 75. sq. O protestach wexlowych, §. 78. O widymacyach i odnowieniu Instrumentów, §. 79. sq. W iakich przypadkach Kommissarz sprawiedliwości iako Notaryusz trudnić się może wysłuchaniem świadków, §. 82. sq. O opieczętowaniu i inwentaryzacyi, §. 88. O innych zleceniach sądowych, §. 89. Z obligacyi przed Kommissarzem sprawiedliwości stósownie do przepisów (§. 63—68.) ułożonych i podpisanych, tudzież z takich, których osnowa i podpisy przed nim przyznane i przez niego zaświadczone zostały, skarżyć można w processie exekucyjnym, I. 28. §. 2. Nr. 2. 3. Pretensye z takowych obligacyi umieszczają się w szóstey klassie I. 50. §. 472.

Kommissarze w domach ubogich krajowych i Inwalidów, mają wyłączne forum, I. 2. §. 73. [23].

Kommissya prawodawcza, w iakim przypadku u niędy zapytać się I. 13. §. 32.; iak zapytanie ułożyć, §. 33. Zapytanie układa Referent i przedstawia ie tylko Kollegio do potwierdzenia. Po ogłoszeniu wyroku strony mogą wszelakoż otrzymać odpis iego, §. 34. Tymże samym sposobem postępować należy z zapytaniami w appellacyi, 14. §. 65. Zasiągnięcie decyzji Kommissyi prawodawczey pociąga za sobą kompensacyą kosztów, 23. §. 3. Nr. 5. Kiedy rozstrzygnięcie zapytania przyięcia dowodu tyczącego się zawisło od prawa wątpliwego, wolno Sędziemu, iuz przy uregulowaniu *status causae et controversiae* zapytać się u

Kommissyi prawodawczey, 10. §. 52. Zapytania podczas toczącego się procesu iuż teraz mieysca nie znaydują, [77]. Sędzia niższy zapytanie względem wątpliwego prawa nie bezpośrednio do Kommissyi prawodawczey, lecz do przełożonego sobie Sądu głównego uczynić ma, 25. §. 19. W sprawach bagatelnych czyni się zapytanie bez kosztów dla stron, wyiąwszy tylko portorium, 26. §. 5. Nr. 6.

Kommissya jurysdykcyina, rozstrzyga spory jurysdykcyine między głównemi Sądami prowincjonalnemi a Rejencyami, I. 2. §. 134. Decyzya iéy zażądana byđz musi, kiedy wniosek Fiskusa o uchylenie wyroku prawomocnego z powodu twierdzoney niewłaściwości wprawdzie może byđz uczyniony, niewłaściwość zaś iest wątpliwą, 16. §. 7. Jurysdykcyia, iaka dawniéy władzom policyinym i skarbowym była powierzona, przeszła teraz do zwyczajnych Sądów, 2. §. 130. [39].

Komornicy niemogą byđz wprawdzie uważani, iako członkowie gminy, wszelakoż ich zeznania za gminą nie mają zupełnéy wiary, I. 10. §. 228. Nr. 10.

Kompensacya kosztów, p. Koszta.

Kompensacya w konkursach, na tę przystać musi wierzyciel co do *creditum purum* względem *creditum in diem*, I. 50. §. 158. Ma także mieysce co do *creditum purum* wierzyciela względem *creditum iego in diem* pod warunkiem wynagrodzenia Massie prowizyi aż do dnia zapłaty, §. 159. W iakich przypadkach takowamieysca nieznayduie, §. 160.

Kompetencya iako dobrodzieystwo prawa; o tém mówi I. 49. §. 14. i nast. Znaczenie, §. 14. Co do niéy rachować, §. 16. Jakie osoby do iéy wyznaczenia obowiązane, §. 16. Przypadki, w których nie potrzeba, aby była dana, §. 17. Postępowanie względem iéy wyznaczenia, §. 18. Wyrok i środek prawny, §. 19. Podział ilości kompetencyi pomiędzy więcéy wierzycieli, §. 20. 21. Kiedy kompetencya ustaie, §. 22. sq. O kompetencyi takich dłużników, których majątek składa się z pewnych dochodów, pensyi, i t. d. §§. 27. 28. W iakich przypadkach takowi dłużnicy wyznaczenia sobie kompetencyi żądać nie mogą, 29. Wdowie mającéy prawo żądania na mocy kontraktu małżeńskiego osobistego utrzymania z majątku mężowskiego i t. d., musi także od własnych iéy wierzycieli byđz zostawiona kompetencya, §. 30. Ten rodzaj kompetencyi (§. 27 sq.) nie może także byđz odmówiony takim dłużnikom, którzy się do dobrodzieystwa cessyi niekwalifikuią, §. 31. i ma byđz zaraz po otwarciu konkursu uregulowaną, §. 32. Postępowanie, kiedy w tym

przypadku o to chodzi, wiele kompetencyi wspólnemu dłużnikowi ma być wyznaczono, §. 33. O wypłacanie kompetencyi Sąd staranie mieć powinien, §. 34. Z nię zalatwione być muszą koszta choroby dłużnika w czasie trwającego konkursu, §. 369. Nie może być zajęta arestem, I. 29. §. 21.

Konduktor, kiedy do rewizyi naocznę przybrany być winien, I. 10. §. 384. Kiedy w szczególności do instrukcyi w miejscu w sprawach włościan, 41. §. 34., w sprawach granicznych, 42. §. 9. i iak przytęm postępić winien, §. 14. Skoro w instancyi apelacyinę strona twierdzi, iż mappa iest mylną: nowę Kommissyi lokalnę inny Konduktor przydaný, iednakże przeszly zawsze przybrany być winien, aby nowego Konduktora w działaniu iego kontrollował, §. 28. Przybranie Konduktora do podziału wspólności gminnych, 43. §. 21. sq. Tenże powinien od Kommissyi separacyinę być opatrzony instrukcyą pismieną, §. 23.; do której, iakoteż zresztą do ustawy ziemiomierniczy prowincjonalnę, ściśle stósować się winien, §. 24. Powinien także oddać opinią: iak separacya naystósownię uregulowaną być może, §. 25.

Konfrontacya świadków, p. Świadek.

Koniusze, przy akademiach rycerskich umieszczeni, mają wyłączne forum, I. 2. §. 73. Koniusze zaś polni zostają pod Sądami pułkowemi, §. 48.; pod Sądem niższym miasta garnizonowego, [13.], p. Osoby wojskowe.

Konotacya, p. Termin likwidacyiny w konkursie.

Konsul narodu zagranicznego zostaje co do interesów iego prywatnych pod tymże samym Sądem krajowym, któremu co do innych przymiotów iego osobistych iest podległy, I. 2. §. 65.

Konwencya kartellowa; w procesie konfiskacyinym należy przy wydawaniu zapozwu do zaskarżonego mieć uwagę na konwencye kartellowe i traktaty z obcemi Rządami zawarte, I. 36. §. 34.

Kontradyktor, p. Kurator i Kontradyktor.

Kontrakt dzierzawny, który wspólny dłużnik iako dzierzawca zawarł, kontynuowany być może po otworzonym konkursie tylko wtenczas, gdy się wierzyciele i wydzierzawiający na to zgodzą, I. 50. §. 62. Jak dalece tenże przed Kommissarzem Sprawiedliwosci, iako Notaryuszem, lub sądownie przyjęty być winien, II. 1. §. 10. No. 3. Przepisy co do przyjmowania kontraktów dzierzawnych, 3. §. 12.

Kontrakt dzierzawno-zastawny, postępowanie przy jego przyjęciu, II. 3. §. 14.

Kontrakt pożyczki, postępowanie przy jego przyjęciu, II. 3. §. 13.

Kontrakt kupna względem gruntów i przywilejów, iak Sędzia przy jego przyjmowaniu postępować winien, II. 3. §. 11.

Kontrawenienci, niewiadomi; ich zapozwanie, I. 51. §. 179. sq. §. 181. [394.]

Kontrawencya przeciw urządzeniom krajowym; względem tych indagacye fiskalne mają miejsce, I. 35. §. 35. No. 1. Kiedy względem nich Rejencye przez rezolucye decydują i postępowanie w téj mierze, p. Indagacya fiskalna.

Kontrollerowie w domach ubogich krajowych i inwalidów mają wyłączne forum, I. 2. §. 73. [23.]

Kopacze do grzebania zmarłych ustanowieni, p. Urzędnicy kościelni, niżsi.

Kopalnie, przepisy, które przy ogłoszeniu umów względem alienacyi tychże zawartych zachowane będą, II. 3. [425.]

Korporacye i Towarzystwa, które się powszechnie iako osobą moralną uważają; mogą również iak inne osoby pojedyncze skarżyć i byćż zaskarżonemi, I. 1. §. 33. Jak postąpić, kiedy im się przysięga zadać, 10. §. 270. i nast.

Korreferent winien w sprawach bardzo obszernych i ważnych zawsze byćż przydanym Referentowi, I. 13. §. 1. W trzeciéj instancyi zawsze wyznaczonym byćż powinien, 15. §. 7.

Koszta, o tych mówi w ogólności I. 23. Względem nich, w wyroku zawsze, co potrzeba, razem ma byćż postanowioném, §. 1. i 13. §. 41. Postępowanie, kiedy strona używa prawa ubóstwa, §. 1. [134]; ich kompensacya w pierwszéj instancyi pospolicie nie ma mieć miejsca, §. 2. wyjąwszy: 1) kiedy Powód więcéj żądał, aniżeli mu przyznano, a przedmiot, którego więcéj żądał, nie jest zbyt mało znaczący; 2) kiedy przy niektórych punktach wyrok zapadł za Powodem, a przy innych za Pozwanym, przy czém koszta nie zawsze przez połowę poniesione, lecz w miarę ważności przy- lub odsądzonych pretensyi, podzielone byćż muszą; 3) kiedy czyn, z którego kto osądzony lub oddalony jest, nie tyczy się jego własnego, lecz czynu trzeciego, a on się o istocie jego dowodnie nieprędzć mógł przekonać, aż przy jego dochodzeniu; 4) kiedy

wyrok stanowi wykonanie przysięgi konieczny, chyba że a) kupiec rzetelność ciąg swych handlowych zaprzysięga, albo b) strona przeciwna o zasadzie lub bezzasadności czynu zaprzysiędź się mającego, z własny wiedzy może być zainformowaną; 5) kiedy decyzja Kommissyi 'prawodawczy' musiała być zasięgnięta, §. 3. Skutek kompensacji kosztów i iak rachunek ma być ułożony, §. 4.; osobliwie kiedy obiedwie strony appellowały lub rewidowały, [135]. W iakich przypadkach strona wygrywająca koszta zwrócić musi, §. 5. Koszta instancyi appellacyney, kiedy wyrok pierwszy całkowicie lub w części jest potwierdzony, §. 6. Kiedy w skutek nowego śledztwa jest odmieniony, §. 7. 8. Jak dalece kompensacja kosztów następuje, kiedy wyrok na mocy nowych przez Zaappellowanego na poparcie przeszłego wyroku przytoczonych czynów lub dowodów jest potwierdzony, §. 9. Koszta instancyi rewizyney, §. 12. i 15. §. 15. Jak dalece przy skargach o nieważność koszta od Imploranta, od Implorata, albo od kogo trzeciego, n. p. od Sędziego, który nieważność popełnił, poniesione być muszą, l. 23 i §. 6. O kosztach w razie wniesioney prośby o restytucyę, §. 14.; osobliwie z powodu nieletności, 15. We wszelkich przypadkach, gdzie skarga o nieważność uznana jest za prawną, albo restytucya otrzymuje się, powinno w nowym wyroku głównym względem kosztów przeszłego procesu, co potrzeba, razem być postanowionem, §. 16. O kosztach przy litisdenuncyacyach, §. 17.; przy interwencyach, §. 18.; przy nominacyi, §. 19.; przy litisrenuncyacyach, §. 20.; przy ugodach, §. 21 i [136]. Kiedy postanowienie względem kosztów w wyroku zupełnie zostało opuszczonem, musi być poszukiwana deklaracya, §. 22. Koszta sprawy główney powinny od tych, które z powodu pewnych przy téy okazji zasłych okoliczności pobocznych wynikły, ściśle być rozróznione, do ostatnich należą: 1) koszta kontumacyalne, które Przegrywający, nawet i Fiskus, [35. §. 20.]; na wszelki przypadek sam ponosić musi; 2) koszta spełzłego terminu; 3) koszta dochodzenia okoliczności przez Instruenta i Assystentów, także i przez wyrok za mnię znaczącą uznany; 4) koszta bez potrzeby żadanego wysłuchania więcéy świadków iak trzech, względem tegoż samego czynu; którychto niepotrzebnych kosztów zwrotu Producent żadać nie może; 5) koszta bez prawnego powodu żadanego dochodzenia, tak zwanych punktów incydentalnych, które Extrahent sam ponosić musi, §. 23. Dotąd należą także koszta przez bezzasadne

excepce przeciw osobie świadków lub też przez to urosło, że kto wiadomie świadków niezdolnych podał 10. §§. 236. 237.: 6) koszta zrządzone przez niestawienie się osobiste bez słusznego powodu odmówione, §. 24. albo 7) kiedy kto przez odwołanie uczynionego już przyznania zwleka instrukcją, 10. §. 27. b.: albo też 8) zamiast przysięgi względem takiej okoliczności mu deferowaney, która mu z własnéy wiedzy wiadomą bydź może, żąda przyzięcia innych dowodów, 10. §. 255. Jakie koszta rachowane bydź winny do tych, o których w Tytule obecnym [23] iest mowa, 23. §. 25. Jakich należytości i kosztów Kommissarze sprawiedliwości w własnéy swéy sprawie żądać mogą, §. 25. Nr. 9. 10. [137]. Jakie koszta inni Prawnicy, Kommissarzami sprawiedliwości niebędący, likwidować mogą [138] kiedy w sprawach injuryinych żadne koszta za Pełnomocnika nie wynagradzają się [139]. Postępowanie przy likwidowaniu i ustanawianiu kosztów §§. 26. 27. Ustanawiają się tylko przez prostą rezolucją przeciw której tylko rekurs ma miejsce, §. 28. Jak dalece kilku Współczyniących na wynagrodzenie kosztów osadzonych, Przeciwnikowi takowe *pro rata* lub *in solidum* zwrócić są obowiązani, §. 29. O prawie ubogich, §. 30. sq. Jak dalece Podoficerowie i żołnierze, tudzież niżsi urzędnicy przy woysku umieszczeni, iako też ich żony i dzieci od opłaty kosztów są wolni, 1. 23. §. 42. sq. §. 42. [143] §. 43. [144] iednak nie Chirurgowie kompanii, §. 42. [143]. Wolność od opłaty kosztów Fiskusa i innych Władz i Instytutów z nim równe prawa w téy mierze mających, p. Fiskus. Wolność od opłaty kosztów Xiążąt domu Królewskiego §. 46. [146]. Która strona koszta założyć musi, §. 47. i [147] osobliwie przy edycyi dokumentów, w miarę tego, czyli od strony iest żadaną, lub z urzędu rozporzadzoną, 10. §. 109. i przy exekucyach, których koszta wierzyciel iako Extrahent założyć musi, 24. §. 100. Sąd kraiowy odmawiający bez słusznéy przyczyny wręczenia iakiéy rezolucyi, musi wszelkie przez to zrządzone koszta wynagrodzić, 7. §. 10. W iakim przypadku Kommissarz sprawiedliwosi koszta spóźlego terminu całkowicie, 10. §. 13. albo przez połowę ponosić musi, §. 14. Świadek, który w Sądzie niższym odmawia odpowiedzi na zapytanie iakie, która potem w Sądzie głównym uznana iest za konieczną, obowiązany iest ponosić wszelkie ze wzbraniania się iego wynikłe koszta, §. 181. Powtórzenie inkwizycyi świadków musi w pewnych okolicznościach nastąpić kosztem przeszłego Instruenta, §. 210., albo tego, przez którego niebacznosc sporządzony wzglę-

dem niey protokół zaginał, §. 211. Kiedy względem kosztów appellacya iest dozwolona, 14. §. 3. Nr. 2. albo względem kosztów processowych kaucya może bydź żadaną, p. Kaucya. Jak postąpić względem kosztów appellatoryi, kiedy który ze Współczyniących dopiero przystępuje do appellacyi po ogłoszonym iuż wyroku appellacyjnym, 14. §. 14. a. Jak dalece Extrahent albo dłużnik obowiązany iest ponieść koszta rozpoczętęy exekucyi, kiedy zapłata następuje przed ięy wykonaniem, 24. §. 33. O kosztach exekucyi, §. 49. [154] i za alimentacyą uwięzionego dłużnika i za samo przyaresztowanie, §. 143. [176. 177]. Co zachować względem kosztów rekursu, 25. §. 18. Względem kosztów spraw w Sądach niższych toczących się, zachowuią się przepisy Tytułu 23. §. 44. Kto wyraźnie żada, aby w sprawie bagatelney do Sądu głównego należący od zwyczajnego Sędziego appellacyjnego wyrok był ferowany, musi koszta za odesłanie akt sam ponieść, 26. §. 14. Kto w sprawie possessyiny na koszta osadzony został, nie może żadać ich zwrotu, chociażby w sprawie główney wygrał, 31. §. 19.; iednakże dozwolona iest appellacya względem kosztów, §. 18. [215]. Jak dalece w sprawie dyffamacyiny Powołuiący koszta ponieść musi, 32. §§. 16. 13. 16. albo zwrotu ich od Powołanego w sprawie główney żadać może, §. 12. Przyięcie dowodu na wieczną pamiątkę dzieie się kosztem Powołuiącego, który iednak w sprawie główney zwrotu ich żadać może, 33. §. 28. Jak dalece w sprawach injuryinych koszta przez Jurysdykeyonaryusza *in subsidium* poniesione bydź muszą, I: 34. §. 32. Co do kosztów w sprawach injuryinych to wszystko ma mieysce, co w processach względem nich w ogólności przepisano, [237]. Za udzielenie Władzy skarbowey skargi przeciw Fiskusowi żadne koszta likwidowane bydź nie mają, 35. §. 12. Władza fiskalna obowiązana iest wynagrodzić stronie przeciwnę większe koszta i szkody przez zwłokę zrządzone, §. 21. Koszta indagacyi fiskalney poniesione bydź muszą przez Oskarzonego, skoro za winnego został uznany, lub też tylko *ab instantia* uwolniony, §. 82. przez Denuncyanta, iezeli nierzetelność denuncyacyi iego wykazała się, §. 83. umarzaią się, kiedy Oskarzony walczące przeciw niemu podeyrzenie zbił dostatecznie, §. 84. §. 82. [259]. Magistraty i posiedziciele dóbr nigdy nie są odpowiedzialni *in subsidium* za koszta indagacyi fiskalnych [262]. Oskarzony winien zwrócić gotowe wydatki, kiedy uwolnienie iego tylko iest skutkiem excepcyi w ciągu indagacyi dochodzoney, §. 85. Kiedy na appellacyą władzy fiskalney uwalnia-

iący wyrok potwierdzonym został, powinno być mianę skuteczne staranie o to, aby Oskarżony zrządzone mu koszta miał sobie zwrócone, §. 102. Jakie koszta Fiskus w processie konfiskacyinym zapłacić musi, 36. §. 39. i [276—278]. Koszta instrukcyi względem wniesionéy próśby o przypuszczenie do moratorium, dłużnik pospolicie sam ponosić musi, 47. §. 36. i §. 95. Za instrukcyą próśby o przypuszczenie do dobrodzieystwa cessayi, na konto dłużnika żadne koszta rachowane być nie mogą; przypadające zaś na rachunek wierzycieli, wzięte być mają z massy, chyba, że przez sprzeciwianie się pojedynczych wierzycieli, za bezzasadne uznane, urosły, 48. §. 30. — O kosztach w processie konkursowym w ogólności, §. 153. i [330] także §. 193. Wierzyciele późniéy likwiduiący, muszą wynikające z téy zwłoki koszta sami ponieść, 50. §. 141. i §. 168. Jak dalece współwierzyciele nie appelluiący przykładać się muszą do kosztów appellacyi iednego wierzyciela, 50. §. 181. Koszta depozycyi sam ponieść musi, kto ze swemi pretensyami wzajemnymi i excepcyami do osobnéy rozprawy odesłanym został, §. 292. Jakich kosztów Kassy salaryine do tego prawo mające w czwartéy klassie żądać mogą, a iakich w klassie siódméy, §. 402. [362]. Jakie koszta w konkursach przy podziale dochodów każdego roku z góry odciągane być mogą lub nie, §§. 496. 497. O kosztach wspólnych, §. 530. i nast. Koszta środków prawnych od iednego wierzyciela przeciw drugiemu założonych, nie ciążą bynajmniéy massy, §. 530. Wierzyciele intabulowani muszą sami ponieść koszta expedycyi i intabulacyi, kiedy ich obligacye w księdze hypotecznój na listy zastawne mają być zamienione, I. 50. §. 629. O kosztach sprawy likwidacyinój, 1) kiedy nieruchomość lub iéy summa szacunkowa oczywiście iest dostarczaiącą, 51. §. 33.; 2) kiedy summa niewystarcza, §. 47. O kosztach processu spadkowego-likwidacyinego, §. 95.; obwieszczenia publicznego I. nieruchomości przeciw niewiadomym Pretendentom realnym, §. 108.; II. summ intabulowanych, których właściciele nie są wiadomi, §. 114.; III. zginionych listów zastawnych, kiedy posiadziciel ich edyktałnylnie zapozwanym być musi, §. 127. O kosztach rewizyi sądowych III. 8. §. 40.

Koszta, względem nich zawsze uważać się będzie, iż strony zrzekły się zwyczajnéy swéy jurysdykcyi, I. 21. §. 3.

Koszta sądowe zaległe, iak dalece takowe w klassie szóstéy, I. 50. §. 465., lub siódméy umieszczone będą,

§. 466. p. Kommissarz sprawiedliwości. Kiedy takowe nie powinny być żądane lub umóbrane, p. Koszta.

Koszta podróży, iak dalece takowe wynagradzają się stronie wygrywającéy; I. 23. §. 25. Nr. 6. sq. §. 26. 27. Kiedy wynagrodzenie ich nie ma miejsca 3. §. 6. [44].

Koszta żałoby wdów i dzieci wspólnego dłużnika, umieszczają się w konkursie *post omnes*, I. 50. §. 478.

Koszta wspólne w konkursie, co się przez nie rozumie, I. 50. §. 330. i [371—373.] umieszczają się na końcu, §. 477. a. kto jest wolnym od przyłożenia się do nich, §. 531. sq. i [374]. Gdyby massa wspólna do poniesienia tych kosztów nie miała być dostarczającą, brakującą reszta poniesioną być musi z massy nieruchomości, §. 536. Co prócz tego przytém uważać, §. 544. [370].

Koszta lekarskie za choroby dłużnika lub familii iego z ostatniego roku przed otwarciem konkursu urosłe, umieszczają się w drugiéy klassie I. 50. §. 367—369. Jak dalece dawniejszym także prawo to służy, §. 356. sq. [357]. Kiedy niepotrzeba aby ilość tychże kosztów od władzy lekarskiéy prowincjonalnéy przez rezolucyą była ustanowiona, §. 367. [358]. Koszta podobne z przedostatniego roku pochodzące, umieszczają się w szóstéy, a ieszcze dawniejsze w klassie siódméy. W pewnym atoli przypadku przyimują się także trzyletnie zaległości do klasy szóstéy, §. 468.

Koszta pogrzebowe, co się do nich rachuje, i iaka ich ilość w drugiéy klassie miejsce otrzymuje, I. 50. §. 363. 364. Kiedy kto trzeci koszta pogrzebowe wyłożył, otrzymuje kwotę w klassie téy umieszczoną być mogącą, winien jednak zaspokoić tych, którzy do pogrzebu robotę lub rzecz iaką dostarczyli, §. 365. Massa krydalna nie jest obowiązana wyłożyć koszta pogrzebu zmarłego po otworzonym konkursie dłużnika, żony, dzieci lub krewnych iego, §. 366. Koszta pogrzebowe umieszczają się na samym końcu, skoro więcéy wynoszą iak kwotę w drugiéy klassie umieścić się mogącą, §. 478.

Kowale obozowi, zostają pod Sądem pułkowym I. 2. §. 48. Podlegają jurysdykeyi Sądów niższych w mieście garnizonowém [13].

Kradzież rzeczy, które tym lub innym niedozwolonym sposobem do zachowania wspólnego dłużnika dostały się, windykują się w pierwszéy klassie, I. 50. §. 299., iezeli zaś iuż nie znajdują się w naturze, wartość ich umieszcza się w klassie szóstéy, §. 456.

Krawcy, pretensye ich za dostarczane dłużnikowi wspólnemu w ostatnich sześciu miesiącach przed otworze-

niem konkursu codziennych sukien, umieszczają się w klasie drugiej, I. 50. §. 376.

Kredyt, towary dłużnikowi na kredyt dane, pospolicie w klasie pierwszój windykowane bydź nie mogą, I. 50. §. 305. i nast. Kiedy towary za kredytowane uważają się, §. 309. b.

Krewni nieprzytomnego kantonisty, pod iakimi warunkami domagać się mogą uznania go za zmarłego, I. 36. §. 23. [270].

Krzywoprzysięstwo, kary jego powinny Przysięgającemu przed wykonaniem przysięgi mocno bydź przed umysł przedstawione, I. 10. §. 204. i §. 368. Kto o to przekonany został, nie może już świadczyć, §. 227. Nr. 6. Jak dalece oświadczenie gotowości do wykonania przysięgi stanowić może domysł zamierzonego krzywoprzysięstwa, kiedy przez złożone późniój dowody dokładnie dowiedzionem zostało, iż się rzecz ma zupełnie przeciwnie, iak ią Akceptant chciał zaprzysiądz, §. 299. Kiedy dowód popełnionego krzywoprzysięstwa ma miejsce przez dokumenta lub świadków; przepisano w Ordynacyi kryminalnej, 16. §. 24. Dowód jego niedopuszcza się przeciw wykonanemu *Juramento in litem*, 22. §. 26. Przeciw przysiędze manifestacyjnej tylko tak dalece ma miejsce, ile co z wiedzą zamierzonym zostało, §. 33.

Książki niepotrzebują bydź otaxowane przy Inwentaryzacyach, II. 5. §. 49.

Księgi domowe rodziców, iaki stanowią dowód, I. 10. §. 162.

Księga dystrybucyjna, p. Registratura.

Księga expedycyjna, przeznaczenie teyż III. 5. §. 14. i U. d. R. i K. §. 131. Wzór iey znajduje się w ustawie dla Kass szportlowych, §. 166.

Księgi handlowe, postępowanie przy ich składaniu I. 10. §. 165. Do tego Powołujący może ze sobą przyprowadzić Znaćcę, §. 164. jeżeli ten ważną iaką znajduje wątpliwość, potrzeba zasięgać zdania Starszego kupców, §. 166. Co zachować względem zaprzysiężenia ksiąg handlowych, w miarę czyli względem nich zachodzi wątpliwość lub nie, §. 167. Przysięga powinna tylko bydź wymierzona do miejsca tego, o które właściwie chodzi (*ad passum concernentem*) §. 168.

Księga hipoteczna. Kiedy działy gminności do skutku przyszły, Sąd rzeczą tą kierujący powinien o to mieć staranie, aby zachodzące przy tém odmiany w księdze hipotecznej były zapisane I. 43. §. 46. Prawa tego, kto w do-

brę wierzcie się hipotecznę wdał się z dłużnikiem w czynności sądowe, jeżeli własność jego jako Sukcessora beneficyalnego nie była intabulowaną I. 50. §. 281. Nieruchomości intabulowane żoną dłużnika tylko wtenczas może windykować, kiedy na ię imię są zapisane a to na mocy tytułu prawowaznego §. 320. Jeżeli zaś nieruchomość tylko imię samego męża jest intabulowaną, windykacja na żaden przypadek miejsca nie znajduje, §. 321. Skoro tytuł possessy zapisany jest na imię obojga małżonków, przysięmuie się, iż połowa wartości szacunkowę z majątku żony zapłaconą została, §. 322. W takim przypadku mąż bez zezwolenia żony ię połowy obciążać nie może, §. 323. Wszystko, co na połowie jego jest zapisanę, poprzedza bez ograniczenia pretensye żony, §. 324. Domyśl [322] ma tylko wtenczas miejsce, kiedy z się hipotecznę nie okazuje się, wiele z majątku każdego małżonka zapłacono, §. 325. Wierzytelności w się hipotecznę zapisane otrzymają miejsce w trzeciej klasie, 50. §. 387. a to bez względu na hipotekę generalną lub specjalną, na immisyy albo zastrzeżoną własność, §. 388. Rozciągłość tegoż prawa, §. 389. Klasyfikacja wierzytelności, kiedy więcę nieruchomości do masy należy, §. 391. Kiedy summa szacunkowa na zaspokoienie wierzycieli intabulowanych niewystarcza, to co brakuie, umieszcza się w szóstę klasie, §. 392 i §§. 452. 453. W miejscach, gdzie żadne się hipoteczne nie są urządzone, trzecia klasa nie ma miejsca, §. 394. Karana Urzędników sądowych, którzy będąc przybrani do Punktacyi lub Kontraktów względem sprzedaży gruntów, nie mają o to starania, aby Władza hipoteczna zawartę czynności w ciągu dni 14 po nastąpie tradycyi naturalnej była uwiadomiona, II. 3. [426.]

Księga kościelna, Attestzniey jest *Documentum publicum extrajudiciale*, I. 10. §. 128.

Kupiec, kiedy mu wolno wnosic o publiczne wezwanie niewiadomych wierzycieli handlu, I. 51. §. 159.

Kupony na prowizye, względem nich obwieszczenia sądowego niepotrzeba, gdy sam List zastawny jeszcze się znajduje, I. 51. §. 137.

Kurator i kontradyktor A, w procesie konkursowym, o ustanowieniu i obowiazkach jego mówi I. 50. §. 64. i nast. O ustanowieniu Kuratora tymczasowego, §. 64. Zobowiazanie przysięga, §. 65. Ustanowienie właściwego Kuratora i Kontradyktora następie dopiero na terminie likwidacyinym, §§. 66. 67. Nominacja, §. 68. Kiedy funkcy te jednę lub więcę osobom mają bydz po-

ruczone, §. 69. i nast. Urząd Kontradyktora, §. 72., Kuratora, §. 73. sq. Zniesienie się z wierzycielami, §. 77. sq. Pościąganie pieniędzy do Depozytu sądowego, §. 86. sq. Składanie rachunków, §. 90. 91. Honorarium, §. 92. Tak Kontradyktor przygotować się winien na termin likwidacyiny, §. 115. i §. 223. Na tymże złożyć musi pozwy edyktalne, tudzież gazety i dziennik intelligencyiny do Akt, §. 116. Urząd iego na terminie weryfikacyiny, §. 124. sq. tudzież §. 132. Tylko między nim a dłużnikami lub wierzycielami massy przysięga może bydź nawzajem deferowaną, 10. §. 281. i potrzebuie tylko deferowaną sobie przysięgę, skoro własnych iego nie tyczy się czynów, wykonać *de ignorantia*, §. 283. p. Termin weryfikacyiny. Kurator winien, gdy już formalnie ustanowionym został, niezwłocznie poszukiwać dalszych rozporządzeń względem ustanowienia massy czynnéy I. 50. §§. 211. 212. także mieć starunek o sprzedanie rzeczy zepsuciu podległych lub niepotrzebne koszta zrzadzających, tudzież o oddalenie niepotrzebnych sług, §. 213. a na mocy podanego Inwentarza, o ściąganie massy czynnéy dalsze mieć staranie, §. 226. sq. Obowiązki iego co do wypożyczonych kapitałów czynnych, §. 223. sq.; ma względem toczących się o nie procesów co miesiąc bez napomnienia składać raport, §. 237. Obowiązek iego 1, względem należących do massy Handlów kupieckich, §§. 238. 239. 2, względem płac i pensyi, §. 240. 3, dóbr pod sekwestracją zostających, §. 248. 4, przedaży nieruchomości, §. 261. 5, działów między wierzycielami Upadłego a Interessentami posiadanego przezeń lenu lub fideikommissu, §. 331. 6, względem bieżących ciężarów i podatków, tamże, §. 1073. Prawa massie krydalnéy do majątku iego służące. Przy iakich małych konkursach nie potrzeba Kuratora i Kontradyktora, p. Sądy niższe. Obowiązki iego, kiedy Upadły pod obcemi Sądami posiada majątek, §. 648. sq. Musi bydź ustanowiony przez sąd górniczy, skoro część kopalni do majątku Upadłego należy, §. 676. Powinności iego przy podziale I. massy nieruchomości, tamże, §. 504. i §. 518; II. massy wspólnej, §. 539. sq. Przez prawomocny wyrok dystrybucyiny uwalnia się Kurator od iego urzędu, §. 560. Musi także bydź ustanowiony w tym przypadku, kiedy się czynią propozycye do ugody w celu ułożenia się z wierzycielami w konkursach, §. 596. Tak dalece przybrany bydź ma do tentowania zgody w konkursach, §. 608. Musi bydź ustanowiony B., w procesie spadkowo-likwidacyiny 1, kiedy niedostateczność iest iasną; w którym to przypadku Sukcessor za zezwoleniem wierzycielami

cieli kuratele przyjąć może, 51. §. 65.; 2, kiedy niedostateczność wprawdzie nie jest iasną, lecz dziedzic administracyi massy zręka się, §. 74. Obowiązki Kuratora w tym przypadku §§. 75. 76.

Patrz z resztą: Proces konkursowy.

Kurator nieprzytomnego, p. uznanie śmierci.

Kwatermistrz regimentowy, zostaje pod Sądem regimentowym I. 2. §. 48.

Kwerulant nieprawny, o jego ukaraniu III. 1. §§. 33. 34.

Kwit, o dzielności prawnej tegoż, I. 10. §. 160.

Kwota, takowa należy się Urzędnikowi fiskalnemu z zajętego majątku zbiegłego kantonisty, I. 36. §. 39. i w szczególności w każdym przypadku, gdy przez pilne jego czuwanie i usiłowanie kary fiskalne są ustanowione i ściągnięte, III. 6. §. 16. Kiedy takowa żądana byż nie może [460.]

L.

Legitymacya dzieci niemających, poszukiwaną byż musi u Dworu, rozpoznanie zaś wniesionę o to prośby należy do Sędziego osobistego, albo, jeżeli się tyczy Nieletnich, do Sądu nadopieczuńczego II. 1. §. 8.

Lekarz otrzymuje jednoroczną zaległość pensyi swojej w klasie drugiey I. 50. §. 371. Nr. 2. Co do zającia jego dochodów, z urzędnikami cywilnymi równego nie ma prawa, 24. §. 106—108. [161] p. Eksekucya.

Lekarz regimentowy, zostaje pod Sądem regimentowym I. 2. §. 48.

Len albo Fideikommiss, odłączanie jego od Allodium, I. 46. §. 26. sq. osobliwie, kiedy względem melioracyi spór zachodzi, §. 26. Kiedy własność lenna lub fideikommissalna sama jest zaprzeczoną, §. 27. W tym przypadku dziedzic allodyalny zostaje w posiadaniu aż po skończony sprawie §. 28. Sędzia powinien jednak takie poczynić rozporządzenia, aby przyszłe odłączenie lenu od dziedzictwa nie było utrudnionem, §. 29. Postępowanie, kiedy własność lenna lub fideikommissalna sama przez się nie jest zaprzeczona, lecz tylko legitymacya zgłaszającego się Następey fideikommissalnego lub lennego, I. 46. §. 30. Na mocy samego tylko prawa retencyi dziedzic allodyalny w pospolocie wzbraniać się nie może ustąpić z possessyi, §. 31., lecz dla uniknienia sporów względem prowadzoney przez dziedzica administracyi, powinno byż instruowane Inter-misticum i wyrok w tym względzie ferowany, §. 32.

W konkursach wolno Interessentom lennym lub fideikommissalnym żądać, aby im len lub fideikommiss był oddany, z obowiązkiem jednak opłacenia długów z niego szczególniej zaspokoić się mających, 50. §. 330. Dział ten nie należy jednak do postępowania likwidacyjnego względem masy biernej, §. 331. Jeżeli dłużnik jeszcze żyje, oddanie lenu lub fideikommissu zawiesza się aż po jego śmierci, §. 332. Postępowanie, kiedy kto w konkursie zgłasza się, który prawa swe do podobnych dóbr na przyszły przypadek chce sobie zastrzedz, §. 333. Prawo windykacyjne do podobnych dóbr w klasie pierwszjej ma tylko wtenczas miejsce, kiedy ich własność lenna lub fideikommissalna w księdze hipotecznej jest zapisaną, §. 334.

Liberya osób wyłączne forum mających, podlega Sądownictwu Państwa swego, I. 2. §. 100.

Licytacja, powinna przy subhastacjach zawsze być odbyta w zwyczajnym miejscu sądowym, I. 52. §. 34. Do podawania ofert przeznaczony jest cały dzień do ostatniego terminu wyznaczony aż do godziny szóstej wieczorem, §§. 37. 38. Otwarcie licytacji, §. 39. Dalszy jej postęp, §. 40.

Likwidum, iak przy sporach o obrachowanie się względem pieniędzy dzierzawnych w wyroku ma być ustanowionem, I. 44. §. 9. W szczególności iak uregulowanem być ma tymczasowo przy nieudowodnionych jeszcze pretensjach kompensacyjnych dzierzawcy, §. 16. sqq. Ustanowienie jego przy odbieraniu rachunków, 45. §. 12. Jak takowa nastąpić musi przez wyrok *in Defectorio*, §. 21. Ustanowienie jego nie należy do Sądu konkursem kierującego, kiedy dłużnik co winien został kasie publicznej, przy której jako Urzędnik rachunkowy był umieszczony, lecz do Władzy urzędowej, §. 50. §. 134.

Lista instrukcyjna. Przeznaczenie i urządzenie jej III. 2. §. 24. sq. Decernent powinien w niej każdą nową skargę krótko, iednakże zrozumiale zapisać, §. 27. 28. Powinna przez Instruenta dokładnie być prowadzoną, §. 29. i 3. §. 38. Ma być opatrzona rejestrem, 2. §. 30., pilnie rewidowaną przez Prezesa, §. 31. i przy końcu każdego półroczu mają z niej być sporządzone Extrakty §. 32. Zamiar tych przepisów, §. 33. 34.

Lista kondukt, tę Prezes utrzymywać winien względem wszystkich podległych mu urzędników sądowych III. 2. §. 13. Na mocy teyże Listy mają być wyznaczone stósowne Premie Radzcom tym, którzy się szczególniej popisali, §. 14.

Lista processowa, donię wciąga się sprawa, skoro na przyjętą od Sądu skargę termin został wyznaczony U. d. R. i K. §. 24. Niepotrzeba, aby dla każdéj sprawy cała stronica była przeznaczoną, §. 25. a. Rubryki téżże, §. 25. b.

Lista przytomności, utrzymywaną będzie przy Kollegiach sądowych, III. 1. §. 40.

Listy zastawne Marchii, iak dalece prowizye od nich pobierane byđż mogą przez posiadaczy takowych, gdy w celu amortyzacyi ich obwieszczenie zostało wydane, I. 51. §. 131.

Listy zastawne, o obwieszczeniu względem takowych I. 51. §. 120. sq. i §. 120. [388]. Jeżeli całkowite zniszczenie listu zastawnego może byđż wykazane, nowy list zastawny wydać należy, §§. 121. 122. Jeżeli zaś dowodnie iest dostatecznym, wtedy obwieszczenie wydać się, §. 123. sq. Jak dalece w téj mierze zapowz edyktalny iest potrzebny §. 127. Postępowanie, gdy się posiedziciel obwieszczonego listu zastawnego zgłasza na terminie, §. 128. lub nie, §. 129. Wyrok w tym przypadku wydać się mający iest prawomocnym w czterech tygodniach, §. 130. Jak dalece w ciągu tego czasu prowizye od listów zastawnych na kupony pobierane byđż mogą przez ich posiedzicieli, §. 131. p. t. Listy zastawne Marchii i t. d. Obwieszczenie również ma miejsce, gdy listy zastawne tak zostały uszkodzone, że ich poznać niemożna, §. 132. Jak dalece toż iest dozwołoném, gdy listy takowe tylko po części są uszkodzone, §. 133. sq. Gdy same tylko kupony na prowizye od listów zastawnych zostały utracone, nie potrzeba obwieszczenia §. 137. Skutki amortyzacyi listu zastawnego, §. 138. Obowiązek władzy hypoteczný, §. 139. Po upływnieniu czasu do przedawnienia dokumentu na dług wystawionego w ogólności oznaczonego, żadać można innego listu zastawnego bez zwołania i amortyzacyi, §. 140. Jak dalece dobra pod rozbiór oddane, listami zastawnemi mogą byđż obciążane, 50. §. 629. Jak dalece listy zastawne Marchii Elektoralnéj drogą aresztu zaięte byđż mogą, 29. §. 19.

Listy zastawne Pomeranii, aż do ich przyszlęj amortyzacyi mogą byđż pobierane prowizye na kupony, czyli dokumenta procentowe przez ich posiadaczy, równie iak od listów zastawnych Marchii, I. 51. §. 131.

Litigiosa res staie się przedmiot zaskarżony wten-

czas, gdy zapozew Pozwanemu należycie wręczonym został, I. 7. §. 48. lit. c.

Litidenuncyacya, Adcytacya i Nominacya, o tém mówi I. 17. O adcytacyach i litidenuncyacyach w ogólności, §. 2—4. O adcytacyach, które przez Sędziego z urzędu rozporządzaia się, §. 5. Zamiar takowey adcytacyi, §. 6. W iakim przypadku adcytacya zamienia się w rzeczywistą litidenuncyacyą, §. 7. O adcytacyach i litidenuncyacyach Stron, §. 8. 9. Skutki prawne zaniedbaney litidenuncyacyi, §. 10. Konieczność litidenuncyacyi wtenczas tylko upada, kiedy Poprzednik iey się przez umowę wyraźnie zrzekł, §. 11. Obiaśnienia, iakie Instruenci stronom żadnego Assystenta prawnego nie mającym w téy mierze uczynić powinni, §. 12. Litidenuncyacya może nastąpić na piśmie lub ustnie w osobnym protokule, I. 17. §. 13. Jak dalece strona ieszczé aż do końca instrukcyi z litidenuncyacyą słuchaną byđż winna, §. 14. W drugiey Instancyi musi to nappóźniéy zaraz przy zgłoszeniu się z appellacyą nastąpić, ieżeli przez to chce uzasadnić regres. Prawa Zaappellowanego, kiedy Litidenuncyaty nowe przytacza czyny lub dowody, §. 15. Rezolucya na litidenuncyacyą, §. 16. Kiedy zakończenie instrukcyi póty ma byđż zawieszoném, aż Litidenuncyaty dla obrony praw swych potrzebne uczynił kroki, §§. 17. 18. Skutki prawne, kiedy Litidenuncyaty na wręczoną mu należycie litidenuncyacyą — którę powtórzenia w żadnym przypadku niepotrzeba — niezgłasza się, §. 19. Co prawo mieć chce, kiedy Litidenuncyaty przekonany byđż może, iż litidenuncyaty od zgłoszenia się do Sędziego wstrzymał, §. 20. Dalsze postępowanie, kiedy Litidenuncyaty zgłasza się, §. 21. i a) Litidenuncyantowi assystować niechce, §. 22. w którymto przypadku skarga regressowa przeciw niemu zaraz może byđż zanesioną, §. 23. albo b) kiedy mu chce assystować, §. 24. W tym przypadku Litidenuncyaty z Przypozywającym przy instrukcyi sprawy iedną tylko wyobraża osobę. Zaden z nich zaś mimo woli drugiego przysięgi deferować nie może, §. 25. Co zachować względem wykonania przysięgi Denuncyantowi i Denuncyantowi de- lub referowaney i kiedy od Denuncyanta, gdy Denuncyaty iuż przysięgł, ieszczé przysięga *de ignorantia* żadaną byđż może, §. 26. Skutki nienastąpienego przez Denuncyanta wykonania de- lub referowaney mu przysięgi, lub też przysięgi koniecznéy, §. 27. Jak dalece Pozwany przez litidenuncyacyą wychodzi *ex nexu* §. 28—

30. Przypozwany może sam przez się zakładać środki prawne, których pomyślny wypadek także Przypozywającemu służy na korzyść, §. 31. Co zachować, kiedy Adecyat albo Denuncyat dopiero w ciągu instrukcyi w pierwszhey albo wcale dopiero w drugiey Instancyi zgłasza się i nowe podaie okoliczności i dowody. Zgłoszenie się iego dopiero w Instancyi rewizyiney na żaden względ nie zasługuie, §. 32. Kiedy exekucya bezpośrednio przeciw Litisdenuncyantowi poszukiwaną bydź może, §. 33. O Nominacyach, §. 34. sq.

Litispendencya skutecznia się przez nastąpione wręczenie zapozwu I. 7. §. 48. lit. b.

Ludzie prości, iak postąpić, kiedy im iakie rozporządzenie ma bydź wręczone I. 7. §§. 24. 38. Nietrzeba ich zbyt naglic z przyznaniem przy instrukcyi, lecz wystawić im ich skutki 10. §. 26. tudzież 25. §. 65.

Lucra nuptialia, które żonie dłużnika przez umowę przy ożenieniu zawartą zapewnione zostały, umieszczają się w klassie piątey I. 50. §. 434. 436. Kiedy z takowemi *post omnes* umieszcza się §. 437. albo żadnego do nich prawa rościć nie może, §. 438.

Ł.

Ławnicy sądowi, o ich ustanowieniu przy Sądach niższych drugiey klasy I. 25. §. 51. sqq. Na takowych mogą bydź wybierani w niedostatku innych zdatnych osób, Urzędnicy ekonomiczni i Nauczyciele szkół, §. 53. Ich przysięga, §. 55. W niedostatku drugiego Ławnika przybrany bydź może prosty tylko świadek, §. 54., który pospolicie nie wykona przysięgi, lecz tylko mu się poleci bacność na czynności sądowe, §. 56.

M.

Magistrat policyiny, iak dalece się Sąd kierujący exekucyą z nim znieść powinien, gdy idzie o wyfantomowanie artysty lub professyonisty, I. 24. §. 95. w małych miasteczkach, które żadną nie są opatrzone osobą sądową, stósować się należy co do czynności dobrej woli do tych samych przepisów, które względem Sądów wiejskich są udzielone, II. 2. §. 9. p. Sekretarz mieyski. Członkowie Magistratu przyjmować mogą w miastach, gdzie nie ma Sądu, inwentarze pozostałości, 5. §. 43.

Magistraty, iak dalece powołani do nich Kaznodzieie i Nauczyciele szkół im są podlegli, I. 2. §. 46. Magistraty miast Królewskich mają forum uprzywilejowane §. 103. i [30] lecz nie pojedynczy ich członkowie, §. 104. Ich atesta mają powagę dokumentów publicznych zasądowych, 10. §. 127. Wolne są od stawienia kaucyi względem kosztów processowych, 21. §. 2.

Mahometani, o przysięgach ich mówi I. 10. §. 367.

Maiątek, prawo Fiskusa do majątku wyszłéy z kraju osoby, p. Proces konfiskacyiny. To się także ściągga do Nieletnich, I. 36. §. 6. [268] i do majątku Zagranicznego §. 30. [272].

Malitiosa desertio, p. Sprawy rozwodowe.

Małżeństwo na lewą rękę, zatwierdzenie zawartego w téy mierze kontraktu należy do Sądu głównego Prowincyi, II. 1. §. 7.

Małżonkowie, iak dalece oboie przybrani bydź muszą przy kontraktach względem wniosku żony, I. 1. §. 19. Nie mogą bydź podani iako świadkowie dowód zupełny stanowiąc mający, 10. §. 228. Nr. 6. Co się także rozumie o małżonkach członków gminy, skoro za gminą mają świadczyć, tamże Nr. 10. Nigdy nie mają bydź przypuszczeni do świadectwa przeciw sobie, §. 229. — Szczególne przepisy, które co do małżonków religii katolickiéy w procesie rozwodowym zachowane bydź winny, 40. §. 20. [287] §. 43. [292]. Małżonkowie zobowiązani są sobie nawzajem do kompetencyi, 49. §. 16. Nr. 4. Kiedy po śmierci iednego małżonka drugi pozostaie w posiadaniu pozostałego po nim majątku, otwarcie konkursu nie ma bydź rozporządzoném z urzędu, 50. §. 8. Jak iednak postąpić, kiedy tenże małżonek i drudzy także dziedzice zrzekają się spadku [317]. Umowy ich względem wspólności dóbr, p. Wspólność dóbr. Ich umowy w czasie trwającego małżeństwa, któremi małżonka mężowi, lub na korzyść iego Trzeciemu ma bydź zobowiązana, mogą bydź przed każdym Sądem zawarte, II. 1. §. 8. Intercyzy przed zawarciem małżeństwa mogą sądownie lub przed Kommissarzem sprawiedliwości i Notaryuszem bydź przedsiębrane, §. 10. Nr. 5.

Mandat, p. Pełnomocnictwo.

Mandataryusz, p. Pełnomocnik.

Mappa, o iéy sporządzeniu przy rewizyi naoczney w ogólnosci I. 10. §. 388. osobliwie w sprawach granicznych, 42. §. 16—18. i §. 28. Kiedy w sprawach burdowniczych sporządzony bydź musi formalny rysunek lub

też tylko rysunek ręczny, §. 35. O sporządzeniu mapy w sprawach separacyjnych, 43. §. 24. Przedłożenie tej, §. 27. Kiedy mappa mylna daie prawny powód do zamieszenia skargi o nieważność, 16. §. 2.

Marnotrawca, może stawac przed Sądem w asystencyi swego opiekuna, I. 1. §. 4. Mogą bydz wprawdzie iako świadkowie dowód stanowiący wysłuchani, wszelako ich zeznaniu nie można dawać zupełnéj wiarygodności, 10. §. 233. Nr. 1. Przysięga tylko ich opiekunom może bydz deferowaną, §. 261. O zapozwaniu niewiadomych wierzcycieli Marnotrawcy, 51. §. 172. sqq. Jaki ma skutek to zapozwanie, §. 173.; iaki niezgłaszających się wierzcycieli czeka uszczerbek, 174. Zapozew wymierza się właściwie tylko do tych wierzcycieli, którzy się dotychczas ieszcze nie zgłosili, §. 175. Wolno Kuratorowi domagać się także zapozwania wiadomych wierzcycieli a między nimi a Kuratorem ma miejsce postępowanie w procesie dyffamacyynym przepisane z tą różnicą, że prowokacya ta nie powinna bydz wniesiona w jurysdykcyi Dyffamuiącego, lecz do zwyczajnego Sądu osoby, pod kuratelą zostaiący, §. 176. Obwieszczenie zapozwu edyktalnego następuje pospolicie zarazem z obwieszczeniem deklaracyi marnotrawstwa i w iednéj rezolucyi, §. 177. O postępowaniu na terminie, §. 178.

Marnotrawstwo, o deklaracyi marnotrawstwa, I. 38. §. 9. seqq. W iakim przypadku i kiedy w téj mierze wniosek uczyniony bydz może, §. 9. Co urzędnik fiskalny zlecenie do tego odbieraiący zachować winien, §§. 10. 11. Gdzie nie ma urzędnika fiskalnego wolno krewnym żadać uznania marnotrawstwa, §. 12. Postępowanie, gdy krewnych nie ma, §. 13. O skardze, §. 14. Zapozew należy wymierzyć do osobistego stawiennictwa, §. 15. Postępowanie zaoczne, §. 16. Wysłuchanie Prowokata, §. 17. O postępowaniu, gdy tenże zezwala na uznanie go marnotrawcą, lub ułoży się z krewnymi względem pewnych środków, §. 18. Instrukcyja, §. 19. Poprzednicze rozporządzenia w ciągu instrukcyi, §§. 20. 21. O rozporządzeniach przez oskarzonego w ciągu procesu poczynionych, §. 22. Wyrok, §. 23. Środki prawne, §. 24. sqq. Względem Prowokata mają tylko *effectum devolutivum*, §§. 25. 28. 29. Jakie Sąd winien wydać rozporządzenia, gdy kto uznany został za marnotrawcę, §. 26. Jak dalece takowe mogą bydz wstrzymane, §. 31. Skoro zaś rozporządzenia te rzeczywiście zostały wydane, a Prowokat naostatku został uwolniony prawodzielnym wyrokiem, należy to publi-

cznie obwieścić, §. 32. O appellacyi Prowokanta, §. 33. Jak ogłosić nastąpione uznanie marnotrawstwa, §. 35. seq. Jak dalece skarga formalna w téj mierze ma mieysce, §. 40. Postępowanie dalsze, §. 41. 42. Od wyroku, przez który uchylene deklaracyi marnotrawstwa postanowione zostało, żaden środek prawny nie służy, §. 43. Jeżeli zaś Prowokant zostaje z swą prośbą oddalony, wolno mu appellacyą założyć, a skoroby wyrok pierwszy na korzyść Prowokanta był odmieniony, może się Prowokant odwołać do rewizyi, §. 44.

Massa bierna, o iéy ustanowieniu mówi, I. 50. Rozdział II.

Massa konkursowa, p. Massa czynna, Massa wspólna.

Massa czynna, o iéy dochodzeniu i ustanowieniu w konkursach, I. 50. §. 194 i nast. Opieczętowanie, §. 195 i nast., §. 197. (334.) §. 238. (348). Szczególniey względem zaprowadzenia administracyi co do handlow i fabryk, §. 197. (334). O ustanowieniu w téj mierze Administratora, [335.] O celu téżże administracyi [336.] O prawach i obowiazkach takowego Administratora [337. —339.]; p. t. Opieczętowanie. Zaięcie należności przez rozkazy i kurrendy do wiadomych dłużników massy, §. 204. 205., tudzież §. 225.; przez wydanie otwartego aresztu co do dłużników niewiadomych, §. 206 i nast., p. t. Otwarty areszt. Dalsze popieranie sprawy przez Kuratora, §. 211. 212., p. t. Kurator i Kontradyktor. Inwentaryzacya, §. 214. i nast., p. t. Inwentaryzacya w konkursach. Ustanowienie massy, §. 226.: 1) co do majątku ruchomego, p. t. Aukcyja, złoto i srebro, rzeczy drogie, okręty; 2) co do kapitałów czynnych, §. 233. i nast.; p. t. Kurator i Kontradyktor. Obowiazki, iakie Sąd względem nich ma do zachowania, §. 235. 236.; 3) co do handlu kupieckiego, §. 238. [348.] 239.; p. t. Handel kupiecki; 4) co do zasług, pensyi i t. d. Upadłego, §. 240.; 5) co do nieruchomości, §. 241. A, ich administracya, §. 242.: a) co do gruntów mieyskich, §. 243.; b) co do dóbr ziemskich, §. 249 i [349] i względem zwrotu dóbr prawem zastawném posiadanych, §. 250. [350]., p. t. Immissyja, dobra ziemskie, sekwestracyya, grunta mieyskie. B. Sprzedaż nieruchomości, §. 260. i nast. Postępowanie, gdy nieruchomości sprzedazy niepodlega, §. 265. czyli względem exmissyi dłużnika proces przypuszczonym bydz może, §. 266. [351]. Jak postąpiono bydz ma z resztą massy, jeżeli się iaką po

zaspokoieniu wszystkich wierzcicieli pozostaie, tamże §. 486.

Patrz zresztą: Własność kopalni, massa krydalna, sprawa successyino-likwidacyina, massa wspólna, massa nieruchomości, massa bierna, massa specjalna, podział massy w konkursach.

Massa krydalna, kto z nią umowę zawarł, wolny jest od wdawania się w konkurs, I. 50. §. 269. Massie krydalnéy służy co do majątku iéy Kuratorów względem poczynionych przez nich defektów, prawo piątéy klasy, I. 50. §. 442. O superatach massy, §. 486.

Massa nieruchoma, różnica między nią a massą wspólną, I. 50. §. 489. Rozłączenie obydwóch mass, §. 490. Co do massy nieruchoméy należy, §. 491. Kto z niéy zaspokoionym bydz musi, §. 492.

Massa wspólna, co do niéy należy, I. 50. §. 524. Kto z niéy zaspokoionym bydz winien, §§. 525. 526.

Materyały i narzędzia Fabrykantom od Antreprenorów fabryki kredytowane lub bezpłatnie oddane, niemoga z powodu długów Fabrykanta aresztem bydz zajęte, I. 29. §§. 16. 17. Materyały od Antreprenorów fabryk kraioowych ich robotnikom i od Instytutu ratunku w Berlinie forszosowane, a gdyby iuż przerobione bydz miały, wygotowane z nich towary, windykuia się w pierwszéy klassie, I. 50. §. 337. i [354.] §. 338. [355. 356.] Materyały na wybudowanie lub reparacyą budynków dostarczone, umieszczaią się w czwartéy klassie, §. 424.

Mąż, iak postąpić, kiedy assystencyi swéy w sprawach o wniosek żony swéy odmawia, I. 1. §. 21. Jak dalece czynności sądowe względem tegoż wniosku, bez przybrania żony, popierać może, §. 22.

Memorialia, sprawozdanie względem nich na sesyach, III. 1. §. 44. i 3. §. 42.

Mennica, w iakim przypadku złoto i srebro do massy należące, do mennicy odesłane bydz powinno, I. 50. §. 232.

Mennonici, iak postąpić, kiedy oni lub inni, którym ich zasady religiyne wykonania przysięgi niedozwalaią, co mają stwierdzić, I. 10. §. 203. No. 5.

Metryki, o ich dzielności prawnéy, I. 10. §. 159.

Miasta garnizonowe, w tém Sąd niższy ma jurysdykcyą nad niższemi osobami woyskowemi, I. 2. §. 48. i nast. [13.]

Mieysce, gdzie czynność dobréy woli będzie zdziałaną, nie stanowi żadnéy różnicy co do iéy ważności, II. 2. §. 10.

Mieszkanie, musi być dozwolone usposobionemu do ustąpienia dóbr dłużnikowi wspólnemu, aż do sprzedaży domu lub dóbr ziemskich, I. 50. §. 266.

Ministerium sprawiedliwości, należy mu uczynić raport, kiedy dwa Sądy niższe różnych Prowincyi, lub dwa Sądy główne o jurysdykcyą spór wiodą, I. 2. §. 133. Kiedy forum kilku Współpozwanym, którzyby do różnych Sądów głównych i niższych rozmaitych Prowincyi zaskarżeni być musieli, ma być oznaczone, §. 138. Kiedy Sąd główny wzbrania się nakazać wręczenie, potrzeba uczynić raport do Ministerium Sprawiedliwości, 7. §. 9. Niemniéy wtenczas, gdy przedmiot inkwizycyi świadków zagranicznych tego jest rodzaju, iżby z nich kollizye między tutejszym a obcym dworem wyniknąć mogły, 10. §. 225. a. Kiedy przy exekucyach względem własności Sądu rekwirującego lub też w saméy sprawie iakowa zachodzi wątpliwość, Sąd główny królowy powinien w téy mierze zapytać u Ministerium, 24. §. 30. Gdyby przez rozkaz gabinetowy lub reskrypt dworski exekucya miała być zawieszoną lub uchyloną, Sądy powinny wprowadzić temu zadosyć uczynić, lecz oraz niezwłocznie o prawdziwym stanie rzeczy Ministerio donieść, §. 44. Gdyby w sprawach fiskalnych cywilnych Władza skarbową miała dać powód do zwłoki, należy o tém uwiadomić Naczelnika Sprawiedliwości, 35. §. 19. i §. 21. Niemniéy gdyby wyższa Władza skarbową tamować miała wykonanie wyroków przeciw Fiskusowi zapadłych, §. 33. Legitymacya dzieci niemalżeńskich, tudzież nadanie praw pełnoletności, poszukiwane być muszą u dworu II. 1. §. 8. Zażalenia na Sąd główny zanoszone być muszą do Ministerium Sprawiedliwości, III. 1. §. 13. i 16. O zażaleniach przeciw pojedynczym Konsyliarzom i Subalternom Prezes powinien Naczelnikowi Sprawiedliwości złożyć raport §. 20. i 39. tudzież 2. §. 10. także 3. §. 60. Zażalenia w rzeczach urzędowych przeciw całym Kollegiom lub ich Prezesom podawane być muszą do Naczelnika Sprawiedliwości, 1. §. 22. Listy kondukt muszą na końcu każdego roku Naczelnikowi Sprawiedliwości być podawane, 2. §. 13. iako też listy procesowe, §. 34. Bez zezwolenia Naczelnika Sprawiedliwości Konsyliarzom nie wolno wyjeżdżać na czas dłuższy, iak od iednéy sessyi do drugiéy, §. 39. i 3. §. 9. lub przyjmować funkcyi pobocznych, §. 19. Gdyby Radzca przez czas dłuższy urzędu swego sprawować nie mógł, potrzeba o tém donieść Naczelnikowi Sprawiedliwości, III. 2. §. 40. Potwierdzenia Ministerii do umie-

szczenia Auskultatora nadal już niepotrzeba, 4. §. 5., lecz potrzebne jest do umieszczenia Referendaryusza, §. 10. 11. Prezes powinien, gdy Referendaryusz złożyć chce wielki popis, przesłać Naczelnikowi sprawiedliwości zaświadczenie względem iego sprawowania się i dołączyć akta, w których iaki Instruent pracował, §. 25, do którego Kandydat osobiście zgłosić się winien, §. 26. O wypadku wielkiego popisu musi Naczelnikowi Sprawiedliwości zdany być raport, §. 28. Fiskałowie winni Naczelnikowi sprawiedliwości bezwzględnie uczynić doniesienie, kiedy wykroczenia urzędowe wyższych Urzędników spostrzeżają, 6. §. 8. Kiedy Kommissarz sprawiedliwości wykrocza przeciw obowiązkom swoim, ma być Naczelnikowi sprawiedliwości uczyniony raport z dołączeniem opinii, 7. §. 24. i 42. Rezolucya w skutek rewizyi sądowéy wydać się mająca musi być nasamprzód przesłaną Ministerio dla potwierdzenia, 8. §. 39.

Miserabiles personae, ich dotychczasowa jurysdykcyja uprzywilejowana zniesioną została, I. 2. §. 106.

Mistrz pisania, w iaki sposób wykona przysięgę, gdy o porównanie rękopismów idzie, I. 10. §. 152 i 151. [80.] patrz zresztą: Porównanie rękopismów.

Mniemanie prywatne, p. Opinie.

Mora, p. Zwłoka.

Moralne osoby, p. Osoby moralne.

Motywa wyroku, nigdy nie mają mieć mocy wyroku, I. 13. §. 38. Niepotrzeba, aby wyrokiem rewizyjnym dodawane były, 15. §. 22.

N.

Naczelnik sprawiedliwości, p. Ministerium sprawiedliwości.

Naczelnny Brygadyer żandarmeryi, musi być wezwany przez Sądy cywilne o wykonanie eksekucyi przeciw żandarmowi, I. 24. §. 26. [149.] p. Eksekucya.

Nagroda w dokumencie assekuracyjnym (Police) przyrzeczona; po zapłaceniu iéy można skarżyć w procesie eksekucyjnym, I. 28. §. 2. No. 6. Jak dalece takowa się umieszcza w klasie drugiéy lub czwartéy, 50. §. 384. oraz 427.

Nagrody z kassy ogniowéy i zasiłki na budowę; kto zajęcia ich aresztem żądać może, I. 29. §. 18. Znajdujące się jeszcze nie mogą być pociągnięte do massy,

lecz użyć ich należy według ich przeznaczenia, I. 50. §. 336.

Naiem; rzeczy wspólnemu dłużnikowi wynajęte, windykowane będą w klasie pierwszój, I. 50. §. 297. p. zresztą Moratorium.

Naiemnicy domu, nie są obowiązani przyjąć zapozew do właściciela domu wydany, I. 7. §. 22.

Należytość z podziału sukcesyji, którą ieden suksessor jest obowiązany zapłacić drugiemu, umieszcza się w klasie szóstój, jeżeli lepszego nie ma bezpieczeństwa.

Narzędzia Artystów i Rzemieślników, ich wyfantowanie nie ma się rozciągać na takie, które są nieodbicie potrzebne, I. 24. §. 71. Postępowanie, kiedy innego nie ma przedmiotu exekucyji, §§. 95. 96. Szczególne przepisy [159.] Kiedy na nie areszt położonym być nie może, 29. §. 16. Niemogą być zatrzymane przez wynajmującego, 44. §. 60. [302.]

Nauczyciele szkół, iak dalece mają forum wyłączone i kiedy się jurysdykcya nad nimi poleca Sądom niższym, I. 2. §. 45. [11].

Nauka, zakłady na naukę mają prawo szóstój klasy I. 50. §. 464. p. zresztą Honoraria.

Niedołężni na umyśle, niemogą stawać przed Sądem I. 1. §. 3. ani złożyć żadnego świadectwa, 10. §. 227. Nr. 1. Ich pierwszeństwo do majątku ich Opiekunów, p. Opiekun.

Niedozwolone czyny, o exekucyji względem dłużów z czynów niedozwolonych, I. 24. §. 70. [157] §. 106—108. [169] p. Exekucya.

Neletni, umieszczają się względem defektu, za który wspólny dłużnik jest odpowiedzialny, w klasie czwartój I. 50. §. 421. Co należy zachować przy dobrowolnej subhastacyi dóbr do nich należących, 52. §. 74.

Nieletni i Marnotrawcy mogą w asystencyi Opiekunów swoich sami stawać w Sądzie I. 1. §. 4. Nieletnim, którzy rok ośmnasty już skończyli, może być deferowana przysięga, 10. §. 263., a kiedy téj epoki są bliskimi, może być żądaniem zawieszenie przysięgi aż po skończonym 18tym roku §. 264. Przeciwko nim ma także miejsce proces konfiskacyiny 36. §. 6. [268]. Kiedy Nieletnim i osobom z nimi równe prawa mającym służy prawo czwartój klasy, 50. §§. 421. 422.

Nieletność, kiedy w ciągu czterech lat od dnia, w którym wyrok był publikowany, lub rezolucya iaka wydana

została, przeciwko nim restytucya *ex capite minorennitatis* ma miejsce I. 16. §. 13. sqq.

Niemi, gdy iako świadkowie wysłuchani być mają, powinni rotę przysięgi w przytomności Instruenta przepisać i podpisać I. 10. §. 203. Nr. 6. Jak dalece osoby, które zarazem są głuche i nieme, iako świadkowie nie mogą być przypuszczone, §. 227. Nr. 4. Gdy osoby nieme zawierają umowy, powinny oświadczenie swe własnoręcznie do protokołu zapisać, II. 3. §. 5. I. 10. §. 19. [73].

Nieemożność odbywania robocizn. Postępowanie w przypadku, gdy takowa przez Poddanych jest utrzymywana i gdy a) o doczesne opuszczenie ich jest skarżonem, I. 41. §§. 66. 67. Takowe skargi należą przed Sądy patrymonialne, §. 68. i [296]; b) skargi o darowanie na zawsze, §. 69. Uzasadnienie skargi o nieemożność, §. 70—72. Do czego wysłuchanie Powodów szczególniej wymierzać należy, §. 73. Rezolucya na skargę, §. 74. 75. Instrukcya, §. 76. sqq. Kommissya załatwi nadewszystko punkt Ingitymacyiny, §. 77. a potem starać się będzie o nabycie powszechnę wiadomości o własności i intracie ról Poddanych i o przywiązanych do nich ciężarach i podatkach, §. 78. Ułożenie propozycyów do zgody, §. 79. Jeżeli pojednanie nie ma miejsca, przystąpi się do dalszey instrukcyi, §. 80. Co Kommissya zachować powinna, gdy ze swych badań dostrzeże, że przysły wyrok według podobieństwa mógłby wypaść na umiarkowanie robocizn, §. 81. Kommissarz ekonomiczny musi przytęm iedynie pod kierunkiem Kommissarza sądowego działać, §. 82. Przy końcu dochodzenia należy ieszcze raz z usilnością spróbować pojednania stron, §. 83. Wyrok, §. 84. Środki prawne, §. 85. Postanowienie pierwszego wyroku uważa się za *Interimisticum*, §. 86. a. Gdzieby się szczególne prawa Prowincyi względem wolności Poddanych domagania się opuszczenia robocizn znajdować miały, tam i postępowanie w processie stósownie do tych przepisów urządzone być ma, §. 86. b.

Nieprzyiaźń, kto wiadomie z stroną iaką żyje w nieprzyiaźni, może wprawdzie być słuchanym iako świadek, lecz zeznanie iego zupełny niema wiarogodności, I. 10. §. 233.

Nieprzytomny, iak dalece zawieszenie processów iego ma miejsce, I. 20. §. 13. i nast. W iakich przypadkach takowe miejsca nie znajduie, §. 16. Ustanowienie kurateli nad iego majątkiem, 37. §§. 1. 2. 3. Postępowanie przeciw

uszłym z kraiu lub nieprzytomnym Wazallom lub Poddanym, 36. §. 47—53. 52. [281].

Nieruchomości, iak dalece ich posiadanie stanowi forum, p. Forum. Kto takowe w kraiu posiada, wolny jest od stawienia kaucyi względem kosztów processowych, I. 21. §. 2. Nr. 2. W iakim razie przeciw takowemu posiadzicielowi areszt ma miejsce, 29. §. 10. Dłużnikowi, chcącemu byđż przypuszczonym do moratorium nie wolno podczas toczący się o to rozprawy zbywać gruntów, 47. §. 67. Kiedy żona dłużnika takowe windykować może, 50. §. 320. i nast. Kiedy z powodu własności lennéy lub fideikommissalnéy w pierwszéy klassie mają byđż windykowane, własność ta powinna byđż w xiędze hypotecznéy zapisana, §. 334. Umowy względem własności gruntów muszą przed Sądem albo Notaryuszem byđż zawierane i przez Władzę hypoteczną potwierdzone II. 1. §. 3. Nr. 1. Umowy, przez które ciężarem realnym obciążone byđż mają, mogą wprawdzie byđż zawierane zasądownie, lecz powinny byđż podane Władzy hypotecznéy do zainstabulowania, Nr. 3. Kiedy czwarty przed Sędzią rzeczy względem nieruchomości kontrakt niepotrzebuie ogłoszenia w Sądzie [413]. Toż samo ma miejsce względem kontraktów przez Kommissarza Sądu realnego przyiętych, [414]. Jak dalece dokumenta Władz publicznych w celu intabulowania ich w xiędze hypotecznéy, sądowego uwierzytelnienia nie potrzebują, §. 3. [415]. Przepisy względem przedaży gruntów do gmin mieyskich należących, II. 3. [424]. Względem zawiadomienia urzędu górniczego o kontraktach zawierających się względem gruntów takich, przy których się kopalnie znajdują, [425]. Kara dla osób sądowych, które wiadomie zaniedbują uwiadomić Sędziego realnego o kontraktach względem nieruchomości zawartych, albo znagłać do tego kontrahentów [426].

Niestawienie się strony, skutki ztąd wynikające, p. Skarga.

Nieważność czynności, w przypadku wątpliwym nie trzeba wnosić, iż takowa zachodzi, II. 1. §. 11. oraz 2. §. 4. Nieważność lub ważność czynności nie zawisła od mieysca lub czasu, w którym takowa przyięta została, 2. §§. 10. 11.

Niewiasty niezamężne, nie potrzebują nigdy Kuratora do stawiania przed Sądem, I. 1. §. 25. prócz Prowincyi, gdzie opieka płci dotąd miała miejsce, §§. 26. 27.

Niewłaściwość Sędziego, kiedy z tego powodu przeciw wyrokowi prawomocnemu skarga o nieważność

zanieścioną bydź może; iéy udowodnienie uchyla skutki nastąpięnego wręczenia zapozwu, I. 7. §. 49. Nr. 2.

Nominacya, ma miejsce, kiedy kto rzecz zaskarżoną imieniem kogo innego posiada, I. 17. §. 34. Skutek zanieściony Nominacyi, §. 35. Postępowanie, kiedy takowa od Pozwanego należycie iest wniesioną, §. 36., a Nominat do własności rzeczy spornéy przyznać się, i w tym względzie z Powodem wdać się chce, §. 37. Do zażądania oświadczenia się Nominata, Sędzia Nominującego w każdym przypadku iest mocen i obowiązany, chociażby Nominujący w innym względzie jurysdykcyi iego nie podlegał, §. 38. Co prawo mieć chce, kiedy się Nominat nie zgłasza, albo sądownie oświadcza, iż rzecz wcale iego się nietyczy, §. 39. Kto o popełnione w rzeczy Spolium iest zaskarżony, nominacyą właściwego Posiadacza zasłonić się nie może, §. 40. Względem sporu o to: czyli Powód do Nominata odęślać się musi lub nie, postąpięno bydź ma iak względem excepcyi litis finitae. §. 41.

Nota o objaśnienie wyroku, w iakim przypadku iest dostateczną a appellacya niepotrzebną, oraz postępowanie, gdy nota takowa iest podaną, I. 14. §. 1. Prośby o objaśnienie wyroku rewizyinego, 15. §. 26. sq.

Notaryusz, nie ma forum uprzywileiowanego I. 2. §. 56. W iakich przypadkach insynuacya czyli wręczenie przez niego nastąpić może, 7. §. 11. Kiedy Kommissarzowi do wyprowadzenia inkwizycyi świadków delegowanemu Notaryusz przydanym bydź ma, 10. §. 220. Kiedy opieczętowania przedsiębrać może II. 5. §. 20.

Notoryczność czynów, iakiego musi bydź gatunku, aby dowód uczynić niepotrzebnym. I. 10. §. 56.

Nova, p. Nowe czyny i dowody.

Novorum juramentum p. Juramentum noviter repertum.

Nowacya, iéy skutki względem prawa separacyi wierzycieli successjonalnych w konkursie I. 50. 283.

Nowe czyny lub dowody, ich podanie dopiero na terminie ostatecznym w pewnych okolicznościach iest dozwoloném I. 12. §. 6. — 8. Na te, które dopiero w Dedukcyi są przytoczone, w powszechności nie ma bydź mianny wzgląd w téy Instancyi, §. 19, chyba że wniesiona okoliczność dosyć wyraźnie i iasno iest przedstawioną i także oczewiście była ważną, 10. §. 3. O nowych okolicznościach w Instancyi rewizyiney 15. §. 10. seq. Prawa Zaappellowanego, kiedy Litisdenuciant iako Appellujący okoliczności nowe przytacza, 17. §. 15.

Nowe długi, przeciwko tym Moratorium jeneralne nie zasłania I. 47. §. 104.

O.

Obca własność, z kim o służące na niéy prawo ma bydź prowadzoną I. 1. §. 32. b.

Obce prawo, względem osnowy iego dowód ma bydź prowadzony, I. 10. §. 53.

Obcowanie podeyrzane, p. Podeyrzane obcowanie.

Obcy, kiedy do Sądów pobytu swego zaskarżonym bydź może I. 2. §§. 26. 27. Kiedy do Sądu rzeczzonego, gdy w kraiu tuteyszym nieruchomość posiada, §. 114. i [34]. Przeieżdzaiący nie ma zwyczajney osobistéy jurysdykcyi w kraiu tuteyszym, §. 28. Do jakiego Sądu ma bydź zaskarżony ieżeli jurysdykcyja przeciw niemu przez założenie aresztu lub innym sposobem iest ugruntowana, §. 29. Także injurye stanowią iego iurysdykcyą, §. 28. [8.]. Obce osoby wojskowe zostaią w każdym względzie pod Sądami cywilnymi, a gdy są Oficerami; pod Sądem Głównym Prowincyi, §. 60 [22.]. Kiedy obcy w sprawach injuryinych edyktalnie muszą bydź zapozwani, 7. §. 12. [53.]. O postępowaniu przy założeniu aresztu przez mieszkańców tuteyszych, przeciw Xiążętom panuiącym i innym, tudzież innym osobom obcym, 29. §. 43. [198.] §. 76. [201 — 212]. O aresztach Obcych przeciwko Obcym, 29. §. 88. i nast.

Obligacyia na dług — iakie powinna mieć przymioty, aby z niéy proces exekucyiny miał mieysce, I. 23. §. 2. i §. 1. [189. 190] §. 2. Nr. 1. [191.] §. 2. Nr. 7. [192] p. t. Kommissarz Sprawiedliwosci. Obligacyi w xiądze hypotecznéy zapisanéy służy prawo trzeciéy klasy, I. 50. §. 387., gdy zaś nie iest zainstabulowaną, lecz sądownie przyiętą lub potwierdzoną §§. 454. 455. oraz gdy przed Kommissarzem Sprawiedliwosci iako Notaryuszem zeznaną i podpisaną, ma prawo szóstéy klasy, §. 472. prosty zaś zapis dłużny należy do siódméy klasy, §. 474. wyiawszy, gdy wystawiony iest w formie wexlowéy przez osobę do wystawiania wexlów niezdolną, w którymto razie ma prawo szóstéy klasy, §. 471. [366.] p. Dłużnik wexlowy.

Obligacye Instytutów publicznych, p. Obwieszczenie względem utraconych Obligacyi.

Oblubienica, co Oblubieńcowi swemu forszusowała lub powierzyła, należy do klasy szóstéy, ieżeli konkurs przed ślubem otworzonym został. I. 50. §. 469.

Oberzyści, w konkursie służy im prawo drugiéj klasy. I. 50. §. 382. i [359].

Obrońca w indagacyach fiskalnych I. 35. §. 66—68. tudzież §. 91. i §. 95. p. Dalsza obrońca. Kiedy Regencye w nich stanowią przez rezolucye i postępowanie przytém, p. Indagacya fiskalna.

Obrońca, p. Assystent.

Obserwacya dłużnika, drogą eksekucyi do areztu osobistego wziąć się mającego, trwać będzie tak długo, dopóki przelożona mu władza ku zastąpieniu go w służbie nie przedsięwzięmie środków I. 24. §. 145. Obserwacya dłużnika wexlowego, 27. §. 45. już nie ma miejsca [187]. Jak dalece takowa w sprawach indagacyinych fiskalnych przeciw Oskarżonemu może być nakazaną, 35. §. 44. Ma również miejsce podczas instrukcyi podanéj przez wspólnego dłużnika próśby o odstąpienie dóbr, 48. §. 13.; musi jednak być zniesioną skoro dłużnik na bezpieczeństwo swéj osoby stawi dostateczną kaucyą, §. 14.

Obwieszczenie, względem kapitału fideikommissalnego, I. 51. §. 52. Względem nieruchomości lub poiędyńczych pretensyi na nich zaindebityowanych §. 99. sqq. 1) o obwieszczeniu względem nieruchomości, przeciw niewiadomym Pretendentom realnym, §. 100 i nast. Kto o to uczynić może wniosek, p. Successor singularis. Wiadomym Pretendentom realnym oznajmuje się wyznaczony termin tylko dla ich wiadomości, §. 102. Obwieszczenie takowe rozciąga się także na niewiadome t. i. niezaindebitywane prawa i służebności, §. 103. §. 104. Wydanie wyroku prekluzyiny §. 105. Koszta obwieszczenia ponosi pospolicie Przedający, §. 108. 2) Obwieszczenie względem wierzytelności indebityowanych, których posiadziciele nie są wiadomi, §. 110 sq. i [383]. Względem Instrumentów zagubionych, §. 115 sq. i [384.] §. 116. i [387.]. O aem Główna Dyrekcyja Bankowa zawsze uwiadomioną być ma z urzędu, §. 117. co w ogólności przy obwieszczeniu każdego Biletu au Porteur nastąpić powinno §. 144. a) Obwieszczenie względem Listów zastawnych; b) Akcyi Handlu morskiego; względem samych tylko kuponów od Listów zastawnych żadne obwieszczenie nie jest potrzebném. I. 51. §. 137. Postępowanie przy wydaniu takowego obwieszczenia; c) o Dokumentach prywatnych, §. 115. [385]; d) o wexlach każdemu posiadzicielowi płacalnych [386]; e) o zaginionych obligacyach Banku Towarzystwa handlu morskiego, Głównéj Administracyi drzewa i w ogólności wszelkich Instytutów publicznych, §. 120. [388.]

Odmiana, względem niey domysł nie ma mieysca. I. 13. 28.

Odroczenie terminu, w jaki sposób i kiedy to żądane bydź może przez Pozwanego I. 8. §. 20 sq. p. Kommissarz Sprawiedliwości, kara porządkowa. Z powodu przeszkody w osobie Pełnomocnika, §. 30. albo Instruenta nie iest dozwoloném, §. 31. W których przypadkach i pod jakim warunkiem odroczenie terminu instrukcyjnego może nastąpić, 9. §. 45. sq. Odroczenie terminu instrukcyjnego w Instancyi drugiey na żądanie Appellanta pospolicie nie ma mieysca, 14. §. 54. Względem odroczeń przez Stronę zaappelowaną poszukiwanych, zastósuią się przepisy Tyt. 8. §. 20. sqq. — §. 55. Odroczenie terminu w celu dochodzenia uczynionego ieszcze drogą exekucyi zarzutu, na wniosek Prowokanta, nigdy nie ma mieysca, 24. §. 39. Termina w sprawach wexlowych nie mogą bydź odłożone, 27. §. 16. Przepis ten zachowuie się także w processie exekucyinyur, 28. §. 4. Jak dalece w sprawach areztowych na żądanie Powoda, 29. §. 57., albo w processach handlowych odroczenie terminu instrukcyjnego iest dozwoloném, 30. §. 18. Dla osobistych tylko przeszkód, a pospolicie dla zatrudnień urzędowych do żądanych przez Fiskałów dylacyi i odroczeń w processach cywilnych fiskalnych przychyłać się nie należy. 35. §. 7. Gdy o złożenie Opiekuną z urzędu skarżono, odroczenie terminu nie ma mieysca, 39. §. 15. Również termin do ułożenia tymczasowego likwidum między dziedzicem a dzierżawcą wyznaczony, na iednostronne żądanie dzierżawcy odroczonym bydź nie może, 44. §. 17. to się też przy skargach dziedzica o exmissyą zachowuie. §. 39.

Odpieczętowanie pozostałości powinno bydź pospolicie zaraz nakazane, skoro dziedzice lub kurator pozostałości tego domagaia się II. 5. §. 36. Odięcie pieczęci może tylko przez Sąd osobisty nieboszczyka bydź rozporządżonem, §. 37. O postępowaniu przy odpieczętowaniu pozostałości urzędnika regencyjnego [436]. Kara na samowładne odcięcie pieczęci, §. 38. Postępowanie przy odpieczętowaniu, §. 39.

Odpowiedź na skargę, przy powzięciu potrzebny w téy mierze informacyi należy szczególną zwrócić uwagę na punkta następujące: 1) na excepcye Zapozwanemu może tymczasowo służące; 2) na zasadę skargi; 3) na dowody; 4) na zarzuty przeciw dowodom Powoda; 5) na excepcye peremtoryczne; 6) na domysłowe zarzuty Powoda; 7) czyli może kto trzeci będzie musiał bydź przy-

pozwany; 8) na pretensye wzajemne; 9) na przedstawienia Pozwanemu uczynić się mające I. 9. §. 1. i nast. Okazujące się przy iey powzięciu wątpliwości powinny być załatwione, §. 12. Dalsze postępowanie w miarę tego, czyli termin tylko do odpowiedzi na skargę lub też zarazem do instrukcyi sprawy jest wyznaczony, §. 13—15. i §. 17—23. Odpowiedź na skargę nie ma być na piśmie podaną, §. 15. Każda taka odpowiedź powinna zawierać 1) czyn, 2) excepcye Pozwanego, 3) służące mu może excepcye prawne, 4) wniosek do rzeczy i zamiaru Pozwanego stosowny, §. 16. Jeżeli po nastąpieniem powzięciu tylko jeszcze chodzi o uzupełnienie okoliczności iakich pobocznych, należy wyznaczyć termin do instrukcyi, §. 24.

Odwód Zaappellowanego, na wywód nic nowego nie obeymujący musi być po upłynieniu terminu do podania iego wyznaczonego przez Assystenta strony złożonym, chociażby w ciągu tego czasu oddzielnéj instrukcyi od Mocdawcy swego nieodebrał, I. 14. §. 39. 40. Odesłanie akt do zawyrokovania nie powinno być wstrzymane, chociażby wywód ten nowe obeymował czyny, §. 41. Termin do złożenia odwodu nie jest prekluzynym, owszem opieszaly Assystent zagnała się do tego przez karę porządkową póty, póki wywód nienadeydzie, albo się go wyraźnie nie zrzecze Pełnomocnik za zezwoleniem strony, §. 43. Uchylenie kary téy natenczas tylko ma miejsce, gdy Assystent udowodni należycie, iż chorobą był przeszkodzony, §. 44. Gdy się Appellant tylko do akt odwołuje, nie potrzeba odwodu ze strony przeciwnéj, §. 45. Gdy Zaappellowany stawał do instrukcyi pierwszéj instancyi, wolno mu przed terminem albo naypóźniéj na terminie do oświadczenia się na wywód appellacyiny wyznaczonym, podać odwód, §. 47. Nieobecny stronie zaappellowany należy przydać z urzędu Pełnomocnika, §. 48.

Odwołanie się do sądowéj rozprawy i wyroku od rezolucyi Rejencyów w indagacyach fiskalnych wydanych, I. 35. §. 34. [243. 254.] p. Rejencye. Kiedy takowe nie ma miejsca. [247.]

Odwołanie uczynionych zeznań lub oświadczeń, co Instruent zachować powinien, gdy to nastąpi. Odwołanie, dopiero po uregulowaniu *status causae et controversiae* nastąpione nie zasługuie pospolicie na żaden wzgląd w téj instancyi, I. 10. §. 27. Wynikające z odwołania koszta i szkodę, Odwołujący w każdym przypadku ponieść i zwrócić powinien, §. 27. b. Przepisy te zachowują się także w Sądach niższych. 25. §. 62. b.

Officerowie i Podofficerowie podlegają iurydyceji Sądów regimentowych, I. 2. §. 48. Officerowie wyżsi, ich żony i familie mają swą iurydykcyą osobistą co do wszelkich interessów iurydyceji cywilney, w Sądzie głównym prowincjonalnym [12] Officerowie pensyoniowani zarówno się uważają z Officerami w czynney służbie będącymi [15] i tylko rzeczywista, bez pensyi nastąpiona dymissya znosi także iurydykcyą woyskową w sprawach indagacyinychi i inuryinych, [15]. O wyrokach prawodzielnych o dług przez Officerą zrobiony zawsze uwiadomić należy Dowódcę pułku, 13. §. 58. [107]. Jak postąpić, gdy Officerowie skarżą o pokrzywdzenie, 34. §. 26. sqq. [234]. O wykonaniu przeciw nim exekucyi, 24. §. 70. [155. 157.] §. 106—108. [165—170.] patrz: Exekucya.

Officium Fisci, p. Fiskalny urząd.

Officyaliści gospodarczy — których zapłata jest oznaczona według stósunku wypełnionej roboty, należą do klasy drugiey, I. 50. §. 372. Są podlegli Sądom patrymonialnym ich Państwa, 2. §. 100. [28].

Officyalista, p. Urzędowa władza, urzędnik, ile protokoły urzędników przysięgłych, nie będących osobami sądowemi, w interessach urzędowych przyjęte, za *Documenta publica extrajudicialia* będą uważane I. 10. §. 129.

Officyał, ma uprzywileiowane forum I. 2. §. 45.

Ogólna kassa wdów, przez których wierzycieli odpłacane wdowom z kassy ogólney, tudzież z kassy wdów officerskich pensye, za przedmiot exekucyi mogą być podane, I. 24. §. 109., albo aresztem zaięte, 29. §. 20. Które Instytutu wdów za równo z Fiskusem używają prawa wolności od kosztów, I. 23. §. 46. [145.]. O dopilnowaniu praw kassy wdów w sprawach rozwodowych, 40. §. 43. [291.].

Okręty, jeżeli z należącemi do nich rekwizytami mają przynajmnię wartość 500 Tal. drogą subhastacyi sprzedane być powinny, I. 50. §. 230. O subhastacyi okrętów, 52. §. 65. [409.] 50. §§. 230. 231. [341—347.]; do których należą także okręty morskie i statki na rzekach używane, [347.]. O terminach i czasie do subhastacyi. [341.]. Gdzie się w tym czasie okręt pozostaje, [342.]. O wydaniu obwieszczenia [343.] i ogłoszeniu takowego, [344.]. Początek czasu do subhastacyi wyznaczonego, [345.]. Zapowzew edyktałny po niewiadomych wierzycieli okrętowych, [346.]. O konkursie nad okrętami, mówi I. 50. §. 681. sqq. Czyli podobną własność okrętową do powszechnęj massy kon-

kursowey ściagnąć, lub w Sądzie morskim i handlowym osobny konkurs otworzyć wypada, §. 681. Postępowanie w przypadku pierwszym, §. 682., w drugim, w którym także z własności okrętowey osobną masę uformować należy, §. 683. Co do własności okrętowey należy, §. 684. Klasyfikacya wierzycieli okrętowych, §. 685 — 686. Co się po zupełném ich zaspokoieniu pozostaje, powinno bydź ściagnięte do masy wspólney, §. 688. Jak dalece z téy wierzycciele okrętowi, którzy niedobór ponieśli, mogą poszukiwać swéy satysfakcyi, §. 689. Okrety nie powinny bydź nigdy podług ich dochodu, lecz iedynie podług wartości materyałów na nich znajdujących się, oszacowane II. 6. §. 18. p. zresztą Dokumenta okrętowe.

Okrety morskie, p. Okrety.

Omyłka, co zachować, kiedy strona twierdzi, iż przyznanie nastąpiło tylko przez omyłkę I. 10. §. 88. b. Kiedy w wyroku iaka nastąpiła omyłka, potrzeba tylko próśby o iey deklaracyą, 14. §. 1.

Opat, jurysdykcyja iego, p. wyłączeni.

Opieczętowanie majątku ruchomego musi zaraz nastąpić, skoro ekukcyja do majątku dłużnika wexlowego została nakazaną, I. 27. §. 47. Komu się toż poleca w razie konkursu, 50. §. 195. Co Kommissarz w téy mierze zachować winien, §. 196.; szczególnię iezeli wspólny dłużnik był kupcem lub fabrykantem, §. 197. Kiedy i iakim sposobem wtenczas administracyja ma bydź zaprowadzona, p. Massa czynna. W tym razie sprowadzonych na iarmark towarów na sprzedaż, pieczętować nie należy, §. 198. Postępowanie w razie opieczętowania na wsi, §. 199.; zwłaszcza, iezeli dobra są zadzierzawione, §. 200. Jak dalece opieczętowanie na wsi iuż pod administracyą zostaiący ma miejsce, §. 202. Co protokul względem opieczętowania obeymować musi, §. 203. Ci którzy przed otwarciem konkursu wyjednali opieczętowanie lub zajęcie majątku ruchomego wspólnego dłużnika, umieszczaią się w klasie piątey, §. 447. W którym przypadku pozostałość nieboszczyka z urzędu opieczętowaną bydź ma, II. 5. §. 4. sqq. Co z téy wzięte bydź powinno do Depozytu, §. 5. [432.]. Jak dalece opieczętowanie pozostałości ma miejsce, w której posiadaniu znajduie się iuż dziedzic, §. 9. Co w tym przypadku zachować, §. 10. Kiedy wierzycciele spadku opieczętowania żadać mogą, §. 11. Postępowanie, gdy więcey iest dziedziców, a powody do domagania się opieczętowania zachodzą tylko względem iednego lub kilku z nich, §. 13. Opieczętowanie może pospolicie tylko

przez Sąd, pod którym Spadkodawca osobiste miał *forum* swoje, bydź rozporządzoném, §. 14. Bliższe oznaczenia na przypadek, iż Sąd nie znajduie się w témże samém mieyscu, w którym Spadkodawca miał swe zamieszkanie, §. 15. Opieczętownanie pozostałości osób wyłączne *forum* mających, nastąpi w Prowincyach, gdzie obwody iurydykcyjne są obszerne, a przypadek śmierci nie zdarzył się w mieyscu, gdzie się Sąd główny znajduie, przez Kommissarzy stałych lub Magistraty i Sądy mieysc takich, gdzie Sądu głównego nie ma, §. 16. Osobliwie w razie opieczętownania majątku lub pozostałości urzędnika rejencynego [433.]. Kiedy opieczętownanie pozostałości osób wojskowych należy do Sądów wojskowych lub cywilnych, §. 17. Teraz należy do Sądów cywilnych, pod któremi Zmarły w czasie zeyścia swojego zostawał, [434.]. O oddaniu rzeczy Officera do ubioru i rysztunku iego służbowego należących Szefowi, [435.]. Co w téy mierze zachować, gdy się Zmarły znajdował w polu lub na kommendzie, §. 18. Prawa i obowiązki Sędziego właściwego w przypadku opieczętownania lub rozpieczętownania, bądź że pierwsze przez Sędziego niewłaściwego bez prawnego powodu, bądź że toż na zasadzie przepisów prawnych [§§. 15. 16.] nastąpiło, §. 21. Opieczętownanie, ieżeli ma bydź z urzędu nakazane, bez najmniejszý zwłoki przedsięwziąć należy, §. 22. Czym iest obowiązkiem donosić o przypadku śmierci, §. 23. Opieczętownanie może przez iedną przysięglą osobę, iednakże z przybraniem znajdujących się w domu krewnych, nastąpić, §. 24. O postępowaniu w téy mierze, §. 25. szczególniéy co do rzeczy, które są wolne od opieczętownania, §. 26. i rzeczy, które zepsuciu podpadaia, §. 27. O opieczętownaniu w dobrach ziemskich, §. 28. Handlu do pozostałości należącego opieczętownać nie należy, §. 29. Jak postąpić w przypadku, gdy Spadkodawca był professyonistą lub rzemieślnikiem, albo inny iaki prowadził proceder, §. 30., lub też opieczętownanie tylko dla tego zostało rozporządzoném, iż zmarły był urzędnikiem publicznym, §. 31. O postępowaniu, gdy się przy opieczętownaniu znajduie testament albo rekognicya z złożonego ostatecznego rozporządzenia, §. 32. Forma protokołu względem opieczętownania sporządzonego, §. 33. Środki ostrożności w przyłożeniu i zabezpieczeniu pieczęci, §. 34. Postępowanie w przeciągu czasu aż do odięcia pieczęci, §. 35. p. zresztą: Odięcie pieczęci.

Opieka płci, gdzie takowa iest zaprowadzoną, mimo

tego zapozew do zaskarżonej niewiasty do niéy saméy tylko będzie wydanym, I. 7. §. 3.

Opieka zwierzchnia, kiedy takowa należy do Sądów wyższych, a kiedy do Sądów niższych, I. 2. §. 95. [27.].

Opiekun, które osoby przez tegoż przed Sądem zastąpione być muszą, I. 1. §. 9. W przypadku, gdzie żona potrzebuie assystencyi męża, a tenże sam pod opieką zostaje, przybrać należy iego Kuratora, §. 17. O plenipotencyach przez opiekunów i kuratorów wystawionych, 3. §§. 51. 52. O legitymacyi ich, gdy sami przed Sądem stawiają, §. 53. Od opiekuna żądana być może przysięga edycyina, 10. §. 96. Dokąd przysięgę dyffesyiną opiekunów wymierzac należy, §. 141. Jak postąpić, gdy się Kurator wzbrania wykonać téy przysięgi, §. 142.; albo gdy Produkujący żąda, aby sam małoletni przysięgę wykonał, §. 143. Opiekunowie do popierania iakowéy sprawy w ogólnosci upoważnieni nie potrzebuia szczególnego upoważnienia do deferowania przysięgi, §. 258. Jak dalece przysięga, jeżeli strona pod opieką zostaje, opiekunowi iéy tylko deferowaną być może, §. 260. sqq. Kto sędzi, iż w processie podczas nieletności iego przez opiekuna lub kuratora albo w assystencyi tegoż prowadzonym doznał uszczerbku, może się domagać restytucyi, 16. §. 12. Nr. 1. Przeciw opiekunowi, jeżeli nieletni na zapłacenie skazanym został, żadna exekucya nie ma miejsca, 24. §. 12. Kiedy się przeciw nieletniemu znikłemu proces konfiskacyiny wprowadza, winien być do tego przypozwany, prócz najbliższych krewnych, także i opiekun 36. §. 6. [268.]. Prawo nieletnich do majątku ich opiekuna, 50. §. 424.

Opiekun płci, w których przypadkach żona w prowinicyach tych, gdzie opieka ta ieszcze jest utrzymaną, opiekuna potrzebuie, I. 1. §. 24. p. Żona. Jak z przybraniem iego postąpić należy, gdy niewiasty niezamężne w czynności wchodzą, §. 26. Żona za opiekunkę ustanowiona nie potrzebuie go, §. 27. Jak dalece opiekun płci prócz *Curatorium* swego, ieszcze Pełnomocnictwo złożyć winien, §. 29.

Opinią powinien Inkwirent w sprawach fiskalnych przy podawaniu akt zawsze dołączyć. I. 35. §. 69.

Opinie, sposób myślenia lub zdania strony albo Trzeciego, do wyiawienia tychże pod przysięgą świadek zmagłym być nie może, I. 10. §. 180. Nr. 8.

Opłata furmanów, ile takowa w klasie drugiéy umieszczoną będzie, I. 50. §. 383.

Opłata szkolna, p. Urzędnicy szkolni.

Opór przeciw Exekutorowi, kara na to, I. 24. §. 148. Za opór przeciw urzędnikom Królewskim przy wykonywaniu ich urzędowych obowiązków okazany nakazuje się indagacya fiskalna, 35. §. 34. Nr. 3. Kiedy się można spodziewać oporu w wykonywaniu egzekucyi przeciw wielkiéy liczbie ludzi, pomoc woyskowa będzie użyta. W jaki sposób to nastąpi. 24. §. 150. [179.]

Ordynacya processowa, cel téżże opiewa wstęp, oraz III. 3. §. 22.

Originis forum p. Jurysdykcyja rodziców.

Osobiste stron stawianie, na to w ciągu instrukcyi sprawy ilemożności nalegać wypada I. 3. §. 1. 2. od czego nawet panujące pomiędzy stronami zajątrzenie wymawiać ich nie może, §. 3. Powody, które od takowego obowiązku uwalniają, §. 4. sqq. Wtenczas tylko na to, ma być naleganem, gdy obecność stron dla dochodzenia prawdy koniecznie jest potrzebną. Wstęp, §. 12. [1.] §. 1. sqq. [43.] 25. §. 5. Nr. 2. [180.]. O kosztach podróży dla osobistego stawienia się podejmowanych, 3. §. 6. [44]. Zapozew do osobistego stawienia się, 6. §. 14. Nr. 2. 5. [50]. Osobiste stawianie w sprawach prostych i zawikłanéy instrukcyi nie wymagających, nie jest potrzebném, 3. §. 8. Ile Sędzia w dalszym ciągu sprawy żądać ieszcze może osobistego stron stawienia się, §. 9. Prawne skutki bezzasadnego wymawiania się od tego, §§. 12. i 13. Tego Sądy w ważnych sprawach szczególniéy przestrzegać mają, 9. §. 39., równieź i w drugiéy instancyi, 14. §. 53. Sądy niższe powinny na to ieszcze bardziéy nalegać, iak Sądy wyższe, 25. §. 5. Nr. 2. niemniey I. 14. §§. 46. i 47. Osobiste stawianie w sprawach kupieckich jest potrzebném, 30. §. 19.

Osobisty Sędzia, iakie czynności przed nim zawierane być mają, II. 1. §. 6.

Osobisty areszt, nie może być nakazany przeciw Konsulom obcych narodów, którzy w tutejszych krajach nie prowadzą procederu kupieckiego bez zapytania się Departamentu zagranicznego 1. 2. §. 65. O nakazaniu takowego przeciw urzędnikowi, władza iego urzędowa powinna być uwiadomioną, 24. §. 145. (oraz 29. §. 75.). Przeciw urzędnikowi cywilnemu nie ma miejsca, 24. §. 142. [174]. Jak dalece dłużnik wexlowy zaraz po ogłoszeniu wyroku w areszcie osobistym zatrzymanym być może, 27. §. 45. lub kiedy areszt osobisty nie ma miejsca, §. 46. O alimentacyi przyaresztowanego osobiście dłużnika, a to, iezeli areszt przed rozstrzygniém sprawy głównéy, 29.

§. 77—79., lub potem nakazany został, 24. §. 143. 141. [173]. Wierzyciel obowiązany dawać dłużnikowi alimenta, §. 143. [175.] oraz inne koszta za niego zapłacić [177.] familia zaś dłużnika nie ma do tego prawa, [176]. Kiedy areszt osobisty ustaie, §. 146. [178]. Jak dalece w indagacyach fiskalnych osobiste przyaresztowanie Oskarzonego nastąpić może, 35. §. 44. Szczególne przepisy, §. 40. [255.] §. 44. [257]. Jak dalece w ciągu insirukcyi na podaną prośbę o odstąpienie dóbr, przeciw dłużnikowi areszt osobisty nie ma bydź nakazany, 48. §. 2. 3. i 13. Jak dalece znajdujący się w areszcie dłużnik po upłynieniu roku żądać może uwolnienia siebie z aresztu 24. §. 146.; które to uwolnienie iednak z aresztu wexlowego nie ma mieysca, §. 147.

Osoba sądowa, iak dalece pojedyncze osoby sądowe bez zlecenia Sądu, czynności sądowe przedsiębrać mogą, II. 2. §. 2. Do ważności działań w processach niepotrzebne iest przybranie drugiey przysięgłey osoby sądowey do prowadzenia protokołu. Wstęp §. 40. [2.] I. 25. §. 50. [184]. Dozwolone iednak iest w sprawach tyczących się podziału wspólności gminnych, 43. §. 31. [297]. Kiedy pomimo tego takowy Protokulista bez prawney potrzeby przybrany został, tedy od stron żadne osobne dyety lub inne opłaty żądane bydź nie mogą 10. §. 19. [66]. Przybranie Protokulisty w rzeczach niespornych tylko iest potrzebne do przyimowania Testamentów, umów względem sukcesyi, takich Intercyz, w których się przyszłe następstwo w sukcesyi ustanawia i w ogólności wszelkich rozporządzeń ostatecznych II. 2. §§. 16. 17. [421]. Przy większych Sądach potrzebna iest obecność dwóch przynaymniey osób sądowych, §. 13. Sądy mnieysze powinny składać się przynaymniey z iedney osoby sądowey i z drugiey do protokołu przysięgłey, §. 14. i nast. Postępowanie, kiedy osoba sądowa ięzyka stron nie umie, §. 37. p. Tłumacz.

Osoby moralne, kiedy do ich spraw i innych czynności sądowych wyższe zezwolenie iest potrzebném, I. 1. §. 34. Do spraw gmin mieyskich zezwolenie Rejencyi nie iest potrzebném; iak dalece zaś potrzebném iest zezwolenie Dominii do spraw gmin wieyskich [4]. Które z nich są wyięte, 2. §. 103. Te z nich, które pod pośrednią lub bezpośrednią administracyą Rejencyi zostają, nie mogą dla tego rościć prawa do forum wyższego [30]. O exekucyach przeciwko gminom mieyskim i wieyskim, albo przeciw całej klasie ich członków, także przeciw Instytutom osobami moralnemi będącym, 24. §. 45. [153]. Kiedy przy ex-

kucyi przeciw znaczney liczbie ludzi pomoc wojskowa użytą i żadaną bydź może, §. 150. [179].

Osoby Xiążęce mają forum uprzywileiowane I. 2. §. 42. Panujący Xiążęta niemieccy i udzielni Xiążęta z domów Panujących niemieckich, kiedy na zawsze w kraiu tuteyszym obierają swoje zamieszkanie, podlegają jurysdykcji Sądów tuteyszych [10]. Postępowanie, kiedy mają wykonać przysięgę, 10. §. 203. Nr. 1. Przeciw niemieckim Xiążętom panującym i udzielnym areszt miejsca nie znajduie, 29. §. 76. [201] iednakże przeciwko innym Xiążętom [202].

Osoby wojskowe, z niemi także Żandarmerya w każdym względzie zarówno uważaną dydź ma, I. 2. §. 48. sqq. [20]. Jak dalece osoby wojskowe nieruchomości posiadające iurysdykcji cywilney są podległe, §. 81. Podlegają foro wojskowemu także co do okoliczności prawnych ich procederu cywilnego tyczących się, §. 82. a. chyba, że za zezwoleniem Szefa swego do cechu cywilnego przyjętemi zostały, §. 82. b. Otrzymujące dymisją wracają pod jurysdykcyą cywilną, §. 84. Oficerowie i Sztab niższy zostają pod Sądami głównymi [12] Feldwebel, Wachmistrze, Faierwerkry, Chorążowie, Podofficerowie i Prości, Chyrgowie kompanii, Masztalerze, Kowale i inni, zostają pod Sądami niższemi; i iak dalece te są Sądami miasta garnizonowego lub nie, [13]. Jurysdykcyą wojskowa rozciąga się tylko ieszcze na sprawy kryminalne i iniuryne [15] a to też tylko co do mężów nie zaś co do żon lub familii [14] lubo te z nimi równą mają iurysdykcyą cywilną [12. 13]. Jak dalece przez dymisją i to forum wojskowe [16] lecz nie co do Urlopników [17], żołnierze nieczynni czyli Inwalidzi i na czas nieoznaczony urlopowani Podofficerowie i żołnierze z obrony krajowey zostają zawsze, wyjąwszy rzeczy służbowych, kary cienesne i honorowe, niemniéy karę więzienia nad 14 dni, pod Sądami cywilnymi [18]. Czyli także co do Urlopników forum to wojskowe upada, [14]. Wolność od opłaty kosztów co do Podofficerów, Żołnierzy, Urlopników i Inwalidów, 23. §. 42. i [153] tudzież ich żon, §. 43. i [144]. Względem exekucyi przeciw osobom wojskowym Sądy cywilne zawsze wezwać muszą Sądy wojskowe, 24. §. 26. [149]. Co także ma miejsce co do żon, dzieci i służących [150]. Postępowanie w razie wzajemnych pokrzywdzeń między osobami wojskowymi i cywilnymi, p. Sprawy iniuryne. Kiedy władze cywilne przeciwko osobom wojskowym i Urlopnikom indagacyą fiskalną roz-

począć mogą. 35. §. 34. [244 245]. O konkursach nad pozostałością zmarłych wdów, I. 50. §. 690. sqq. należą tylko do Sądów cywilnych, §. 691. Jakie przedmioty Sądy wojskowe przy odpieczętowaniu do siebie wziąć mogą, §. 692. Co z pieniędzy gotowych w pozostałości znalezionych zatrzymać, §. 693. Pretensye 1) ze służby wynikające, 2) długi, na które konsens był otrzymany, 3) koszta pogrzebowe wojskowe, nagroda Lekarza i zasługi służących (a to ad 3 w polu koniecznie, w garnizonie zaś jeżeli są udowodnione) muszą w Sądach wojskowych być wyjaśnione i ustanowione, §. 694. i §. 700. Względem wszystkich tych pretensyi Sądy wojskowe powinny sporządzić dezygnacyą, §. 695. i Sądowi cywilnym udzielić z nię wierzitelny Duplikat, §. 696. Postępowanie, kiedy w pozostałości dosyć znajduje się pieniędzy gotowych do zaspokojenia tych pretensyi, §. 697. 698. Kiedy gotowe pieniądze nie wystarczają, §. 699. Sądy cywilne nie mają więc nie do czynienia z podobnemi pretensyami, §. 700. Jak dalece Sądy cywilne obowiązane są podobnym pretensyom wskazać ich miejsce w wyroku klasyfikacyjnym, §. 701. Obowiązek Sądów wojskowych przy dozwołoney im likwidacyi, §. 702. Jak dalece inni wierzyciele regres swój do władzy wojskowej utracają, §. 703. Postępowanie, kiedy wierzyciel w Sądach wojskowych pominięty, zgłasza się do Sądów cywilnych na terminie konnotacyjnym, I. 50. §. 704. Po terminie konnotacyjnym potrzeba Sądy wojskowe zaraz uwiadomić, czyli podobne pominięte pretensye zostały wniesione, §. 705. Wymienione zaś w likwidacyi Sądów wojskowych pretensye prócz tego w konkursie nigdy podane być nie mogą, chociażby pieniądze Sądowi pułkowemu przesyłać się mające [697—699] wystarczyć nie miały. Postępowanie Sądów cywilnych w przypadku podobny niedostateczności, §. 706. Sądy cywilne i wojskowe nie powinny się nawzajem mieszać w to, co podług tych przepisów do ich wydziału nie należy, §. 707.

Osoby w obowiązku przysięgi zostające, iak dalece przy składaniu świadectwa do złożoney przez nie przysięgi urzędowey odesłane być mogą I. 10. §. 203. Nr. 2. Jak dalece dane przez nie iako Znaczców opinii zaprzysiędź muszą, §. 203. Nr. 4. [84].

Oświecenie stron przy czynnościach dobrej woli zawsze nastąpić powinno ze strony Sędziego w przypadku takim, gdzie ma do czynienia ze stronami, które ani przepisów, ani interesów prawnych nie znają, II. 2. §. 31.

Otaxowanie, p. Taxa.

Otwarty areszt w konkursie, w jakim sposobie i pod jakim zagrożeniem będzie wydany, I. 50. §. 206. Jak ma być ogłoszony, §. 207. i [340]. Skutki jego, §. 209. 210. W którym przypadku tenże ma być wydany, gdy proces spadkowo-likwidacyjny jest rozpoczęty, 51. §. 74. [382].

Owoce i użytki pewnych rzeczy, względem wydania których skarżono, względem tych w wyroku, co potrzeba, stanowiono być musi, I. 23. §§. 63. 64. Kiedy owoce jeszcze nie sprzątnięte mogą być przedmiotem aresztu, 29. §. 13.

Oyciec, p. Władza oycowska.

Oyczym i macocha, pasierb i pasierbica nie są obowiązani do wyznaczenia sobie kompetencji, I. 49. §. 16. Nr. 2. Miałtkowi pasierbów służy prawo piątej klasy I. 50. §. 450.

P.

Państwo, zwyczajny jego jurysdykcji podlega w spolicie także jego czeladź, I. 2. §. 13. §. 100. Jak dalece służy mu w majątku Officialistów domowych prawo piątej klasy, 50. §. 440. Kiedy w sprawach między państwem a czeladzią appellacya tylko ma *effectum devolutivum* 14. §. 6. Nr. 2. [113].

Parafarnalia małżonki, iak będą ulokowane w konkursie I. 50. §. 406. p. Wniosek żony.

Parere iednostronnie wyrobione, iak dalece takowe w sprawach handlowych na względ zasługują, I. 30. §. 8.

Papier stępowy, użycie jego do rozrządzeń, na powództwo strony ubogiej albo z urzędu wydanych, nie mnię do protokołu użyć się mającego, ma być zawieszona I. 23. §. 36. Nr. 4., w którym przypadku stępel przez stronę prawa ubogich używającą później złożonym być winien, §. 40.

Patria potestas, p. Władza oycowska.

Peculium, p. Dzieci.

Pełnomocnictwo niewiasty, ile do wystawienia takowego przybranie Kuratora płci jest potrzebnym lub nie, I. 1. §. 28. 29. Jak dalece Assystent winien być opatrzone w pełnomocnictwo, 3. §. 20. Takowego nie potrzebią osoby inne, Pełnomocnikowi przez stronę przydane, §. 24. Do złożenia tego wyznacza się termin stosowny, §. 28. Jeżeli nie może być złożonym, czynność za nieodbyta uważać się będzie, §. 29. Co pleni-

potencya zawierać powinna, §. 30. Do czego Pełnomocnik przez takową plenipotencyą upoważnionym i zobowiązanym zostaje, §. 31. O pełnomocnictwie w procesie konkursowym, §. 33. Kiedy w skardze wzajemnej potrzeba nową plenipotencyi, §. 34. Pełnomocnictwo do czynności *in possessorio summarissimo* dane, użyte być nie może co do głównej sprawy w następującym względem niej processie, §. 35. Musi być każdego czasu na piśmie udzielone, §. 36. a do plenipotencyi Pełnomocników Radnych należy zawsze przyłączyć zaświadczenie Magistratu, §. 36. [46]. Prócz tego winny strony używać drukowanych formularzy §. 37. p. Kommissarz sprawiedliwości. O plenipotencyach gmin miejskich lub wiejskich, §. 40. sqq. i [47]; Kollegii lub Magistratu, §. 44; Towarzystwa duchownego, §§. 45. 46.; kościoła, szkoły lub fundacyi pobożnej, §. 47. 48.; od gield kupieckich i cechów §. 49. dla urzędników fiskalnych, §. 50.; od opiekunów, §. 51. sqq. Jak postąpić należy, kiedy niedokładne plenipotencye zostały podane, §. 54. O substytucjach, §§. 55. 56. Każde pełnomocnictwo ustaje z śmiercią Pełnomocnika, §. 57. Postępowanie Sądu w tym przypadku, §. 58. Śmiercią zaś Młodawcy nie uchyla się plenipotencya. Co Sądy w tym razie zachować winny, §. 59. sq. Młodawca może w każdym czasie swą plenipotencyą odwołać, §. 62. a Pełnomocnik takową wypowiedzieć, co iednak niepowinno nastąpić w czasie nieprzyzwoitym, §. 63. sqq. Stósunki między Młodawcą a Pełnomocnikiem, ile takowe w Ordynacyi Sądowej nie są oznaczone, uważają się według przepisów powszechnego Prawa krajowego, §. 67. Falszywe pełnomocnictwa pociągają za sobą nieważność całej czynności i zmyślony Pełnomocnik szkodę i kosztą wynagrodzić musi, §. 68.; za popełniony zaś fałsz prócz tego ukaranym będzie, §. 69. Wolno stronie domagać się, aby pełnomocnictwo przedstawionem było, Wystawiającemu dla jego uznania kosztem teyże strony, wszelako instrukcyja tymczasem musi być z Pełnomocnikiem dalej prowadzoną, §. 70. Postępowanie w przyimowaniu plenipotencyi sądowych, zwłaszcza jeneralnych II. 3. §. 15. Do próśby o zwrócenie testamentu potrzeba tylko zwyyczajnej, do samego zaś odebrania takowego, szczególnej plenipotencyi, 4. §. 9. Do czynności względem zatwierdzenia kontraktu, potrzebna jest plenipotencya przed Notaryuszem zeznana, patrz z resztą, Pełnomocnik III. 7. §. 60.

Pełnomocnictwo jeneralne, powinno do kaźdę szczególnę sprawę byđz podanę w odpisie, a co do czynności pełnomocnictwa specjalnego wymagających, zawierać wyraźne w tęg mierze zlecenie I. 3. §. 32.

Pełnomocnik, powinien byđz obrany z liczby Kommissarzy sprawiedliwosci przy Sądzie do praktyki processowęy ustanowionych, I. 3. §. 22. Ma byđz wskazany stronom na ich żądanie z liczby Kommissarzy sprawiedliwosci albo też Assessorów lub Referendaryuszów, §. 23. Strona może mu wprawdzie inne ieszcze przydać osoby, wszelakoż popieranie sprawy należy zawsze szczególnię do właściwego Pełnomocnika, §. 24. Jako taki powinien także byđz przypuszczony ten, kto za sobą ma domysł pełnomocnictwa, §. 25. Również i inne osoby mają byđz przypuszczone za kaucyą w przypadkach takich, gdzie przewłoka pociąga za sobą niebezpieczeństwo, §. 26. Co do Assystentów od tychże Pełnomocników [25. 26] obranych lub od Sądu uproszonych zastósują się przepisy o Assystentach, §. 27. p. Assystent. Chociażby pełnomocnictwo przez Wystawuiącego niebyło ieszcze uznanę, strona przeciwna powinna wszelakoż sprawę z Pełnomocnikiem dalej toczyć, §. 70. Przypuszczenie iego do instrukcyi nie odmienia nic w ięg sposobie, §. 71. Umocowany do zaniesienia skargi powinien toż zlecenie swoje iakożkolwiek udowodnić, 4. §. 9. i byđz zapytanym o to, czyli też do dalszego popierania sprawy uppełnomocniony, §. 10. Dalsze postępowanie, §. 11. 12. O poczynionych przez Pełnomocnika przyznaniach, p. Przyznanie. Jak się zachować wmiem przy de- lub relacyi przysięgi, p. Przysięga. O falszywych Pełnomocnikach, p. Exekucya. Kiedy przydanie Pełnomocnika w celu publikacyi wyroku ma miejsce, 13. §. 56. Jak postąpić w processie wexlowym z odebraniem przysięgi dyffessyinęy, kiedy Pozwany stawia przez Pełnomocnika, 27. §. 22. Przepisy na przypadek, kiedy Powód z wexlu skarżący Pełnomocnika swęgo nieopatrzył dostateczną informacyą względem przyięcia lub referowania przysięgi, §. 28. Co zachować w równymże przypadku względem Pozwanęgo osobiscie nieprzytomnego, p. Depozycya, szczególnię w processie exekucyjnym, 28. §. 4. Nr. 6. Przypuszczenie Pełnomocnika za Pozwanęgo w processie kupieckim, ma tylko miejsce iako wyjątek, 30. §. 19. tudzież w indagacyach fiskalnych, I. 35. §. 47. W processie konkursowym musi byđz ustanowiony przez wierzyciela nieprzytomnego, 50. §. 97.

W sprawie Młodawcy swego nie może być wprawdzie świadkiem dowód stanowiący, może jednak być wysłuchanym dla bliższej informacyi, 10. §. 230.

Pełnomocnik jeneralny, mocen iest zawierać czynności sądowe bez assistencyi Kommissarza sprawiedliwości III. 7. §. 13. [463] p. zresztą: Pełnomocnik.

Pensye emerytalne i tymczasowe, iak dalece takowe przez wierzydciela drogą exekucyi I. 24. §. 108. i §. 106—108. [162—165] albo też aresztu, 29. §§. 24 25. zajęte być mogą.

Perhorrescentiae juramentum. Na same tylko domysły stron, iakoby od Sądu nie mogły pomyślnego spodziewać się wyroku, nie będzie miany wzgląd, chociażby nawet takową swoję nieufność stwierdzić chciały przysięgą I. 2. §. 143.

Personae miserabiles p. Miserabiles personae.

Petitorium i Possessorium, będzie oprócz *Possessorium summarissimum* w iednym processie razem dochodzone I. 5. §. 27. Jak dalece w sukcesyach skarga o *possessyą* od *processu* względem samego prawa dziedzictwa odłączoną być może, §. 28.

Pieczczę, kara za naruszenie pieczęci sądowych, II. 5. §. 38.

Piekarz, rzeźnik, krawiec i szewc umieszczają się z ich wierzytelnościami z ostatnich sześciu miesięcy przed otwarciem konkursu pochodzącemi w klasie drugiey; krawcy jednak tylko co do sukien na codzien przeznaczonych I. 50. §. 376.

Pieniądze u dłużnika wspólnego złożone, p. Złożenie.

Pieniądze stołowe, nie podlegają zajęciu przez exekucyą I. 24. §. 106—108. [167] p. Exekucya.

Pierwszeństwo wierzydcieli, p. *Klasyfikacya wierzydcieli.*

Plan do rozdziału wspólnictw, o tém mówi I. 43. §§. 29. 30. Czynność w téy mierze, §. 31—33.

Plan dystrybucyiny, przepisy względem iego sporządzenia *A.*, co do *massy* nieruchomey I. 50. §. 506. *sqq. B.*, co do *massy* wspólney, §. 541. *sqq.* §. 551. [375].

Plebani i Kapelani, wyłączeni są bez różnicy wyznania religijnego z pod zwyczajney jurysdykcyi I. 2. §. 45. Wyjątek względem Plebanów protestantskich w miejscach, gdzie Magistratom nadane są prawa konsystorskie, §. 46.

Płaca za utrzymywanie, p. *Alimenta.*

Płace czyli pensye, w razie zaniesionéy o nie skargi żadna kaucya żadaną byđź nie może I. 21. §. 2. Jak dalece płace i pensye przez wierzyciela mogą byđź podane za przedmiot do iego zaspokoienia, 24. §. 106. sq. Jak dalece areszt na nie położonym byđź może lub nie. Pensya i emolumenta urzędników rządowych i innych publicznych lubo nie całkiem od aresztu są uwolnione, iednakże tylko aż do połowy zaiętymi byđź mogą, 29. §. 23. Tylko połowa tego, co 400 Tal. przenosi, może byđź aresztem zaięte, co się mianowicie tycze pensyi urzędników w czynnéy służbie będących, 24. §. 106—108. [160. 161]; co się zaś tycze pensyi łaskawych lub emerytalnych, tylko połowa tego, co 200 Tal. przechodzi, [162]. Zasady w tym względzie co do Officerów [165. 166]. Wyiątki względem pieniędzy stółowych, i t. d. [167]. Ogólne wyiątki co do alimentów, [168] względem długów z zakazanych czynów pochodzących, [169] względem bieżących podatków publicznych; [170] kiedy poczynione potrącenia płacone byđź mają z kas [164] p. t. Exekucya, Pensya, Wdowa.

Poczta, należące do niéy konie, wozy i zaprzęgi, nie mogą byđź aresztem zaięte, I. 29. §. 15.

Pocztamt jeneralny, o sprawach przeciw Fiskusowi pocztowemu wytoczonych powinien byđź bezpośrednio uwiadomiony, I. 35. §. 12. [240] niemniéy o wyrokach w sprawach o kontrawencye pocztowe zapadających a karę pieniężną stanowiących, §. 86. [265].

Poczty lionowie, jürysdykcy nad nimi polecona iest Sądom miejscowym, I. 2. §. 58.

Podarunki, dzieciom wspólnego dłużnika przez Chresnych dane, windykowane będą w klassie pierwszéy, ieżeli się ieszcze w naturze znajduią, I. 50. §. 327.

Podatki p. Ciężary i podatki.

Poddani, mogą w sprawach ich Panów gruntowych byđź wprawdzie iako świadkowie wysłuchani, zeznanie ich nie ma iednak zupełnéy wiarogodności I. 10. §. 233. Jürysdykcy poddanych kraiowych, p. Jürysdykcy, Forum.

Poddani kraiowi, ich forum, p. Jürysdykcy.

Poddani wieśniacy, o jürysdykcyi ich dzieci, I. 2. §. 18.

odeyrzane obcowanie, kto takowe utrzymiue ze stroną może byđź wprawdzie iako świadek dowód stanowić mający wysłuchanym, zeznanie takowe nie ma iednak zupełnéy wiarogodności, I. 10. §. 233. Nr. 4.

Podofficerowie i żołnierze prości, podlegają Sądom regimentowym I. 2. §. 48. zostają pod Sądem niższym mieysca garnizonowego [13] p. Osoby wojskowe. Forum ich żon, §. 88. ich dzieci; gdy te są oddane w służbę lub na rzemiosło do osób cywilnych, §. 97. O ich wolności od opłaty kosztów, 23. §. 42. sqq. i §. 42. [143] §. 43. [144] oraz w indagacyach fiskalnych, 35. §. 82. [260]. O sprawach injurynych, gdy skarżący jest Podofficerem lub prostym żołnierzem, a Oskarżony osobą cywilną, 34. §. 29. Jak postąpić w sprawach fiskalnych indagacyjnych przy zapoznaniu podanego na świadka Podofficera albo Prostego w rzeczywistey służbie będącego, 35. §. 62.

Podpisanie protokołu, lub opatrzenie go znakarni, — iak w téy mierze postąpić I. 25. §. 63. sqq. niemniéy II. 2. §. 44. Żydzi przy podpisywaniu swych imion używać powinni liter niemieckich lub łacińskich, 10. §. 19. [67]. Jak postąpić w przybraniu Assystenta dla osób pisać i pism czytać nieumiejących [68. 69]. Kiedy go Sędzia stronom z urzędu przydać winien, [70]. Gdy między kilkoma współolny interes mającymi, choć ieden pisać i pisma czytać umie, [71]. Osoby, nazwisko tylko swoje pisać umiejące, uważają się zarówno z temi, którzy wcale pisać nie umieją, [72]. Co zachować, kiedy strona sporządzonego protokołu podpisać niechce, [74].

Podwładni urzędnicy, p. Subalterni.

Podział massy konkursowéy, o tém mówi I. 50. §. 489. sqq. szczególniéy o podziale I) massy nieruchomości, §. 493. A. co do dochodów, §. 494. Postępowanie przy dystrybucyi tychże, §. 504. sqq. B. co do substancyi §. 509. sqq. §. 511. [370]. Postępowanie w téy mierze §§. 518. 519. Rozwiązanie niektórych przy tém zachodzących przypadków, §. 520. sqq. II) O podziale massy wspólney i co do niéy należy, §. 524. Z niéy zaspokoieni będą w szyscy wierzyciele, którzy się nie uważają za wierzycieli realnych, §§. 525. 526. 541. 527. [370] p. Wierzyciele zastawni. Powszechné zasady przy podziale massy wspólney, §. 529. p. Koszta wspólne. O saméyże dystrybucyi, A. gdy żadna nieruchomości do massy nie należy, 1) poprzedniczy podział, §. 538. sq. 2) Dystrybucya ostateczna, §. 548. sqq. p. Plan dystrybucyiny, Wyrok dystrybucyiny; B. gdy nieruchomości należą do massy, a 1) też są podległe sprzedaży, §. 561. sqq. 2) gdy też nie są sprzedaży podległe, §. 567. sqq. 3) gdy takowe wprawdzie podlegają sprzedaży, lecz do nabycia ich nikt nie znajdzie się, §. 581. sqq. p. Subhastacya.

Podział przedmiotu sporu, w którym przypadku wolno Sędziemu wyrokującemu przedmiot sporu podzielić I. 13. §§. 29. 30.

Poiednanie, o tém mówi I. 11. Nakłonienie stron do ugody mocno jest zalecone i Sąd o poiednanie ich starać się winien w ciągu całej instrukcyi, zwłaszcza po ułożeniu stanu kontrowersyi, albo, gdyby się ugoda i wtenczas nieudała, po przyjęciu dowodów (na terminie do zakończenia instrukcyi I. 12. §. 5. Nr. 1.) §. 1. Przytém uczynić należy obiema stronom propozycye do zgody z wystawieniem im stanu sprawy, iak się takowy wówczas wykazał, §. 2. Wszakże z iednéj strony nie można po stronach niczego wymagać, coby było przeciw iasnym i już wykazanym ich prawom, §. 3. z drugiey zaś strony powinny byđz stronom może przeciw sobie uniesionym mocno wystawiane pobudki z saméy sprawy do ugody powzięte, §. 4. Gdy dłużnik sam dług przyznaie, lecz co do zapłaty żąda względu, powinna instrukcyja specjalnego Moratorii natychmiast nastąpić, §. 5. Do powyższych przepisów winny się wszelkie osoby sędziowskie, do których instrukcyja spraw należy, ściśle stosować. Zresztą zaś odraczanie terminów pod pozorem układów natenczas tylko ma miejsce, gdyby takowe od obydwóch stron wyraźnie było żądaném, §. 6. Obecni przy układach Assystenci prawni powinni mieć uwagę na Instrumenta, lecz mu w usiłowaniu iego także ile możności byđz pomocnymi, §. 7. Jak postępować należy w zawieraniu doszłych do skutku układów, §. 8. p. zresztą: Układ. O poiednaniu stron w Sądach niższych, 25. §. 19. w sprawach aresztownych, 29. §. 38. 39. . Szczególniey powinien Sąd mieć staranie o zgodę w sprawach kupieckich, 30. §. 27. niemniey Sędziowie polubowni w sporach assekuracyjnych 30. §. 51. O poiednaniu w sprawach rozwodowych, p. Proces rozwodowy. W processach podanych 41. §§. 39. 79. 83. W sprawach granicznych 42. §. 19. W podziałach wspólnictw, 43. §. 31—33. W sprawach o dzierzawę, 44. §. 20. W processach rachunkowych, 45. §. 11. o działy, 46. §. 13. 21., o dozwoleńie specjalnego Moratorii 47. §. 11. o Moratorium jeneralne §. 73. 76.; w sprawach o ułożenie się z wierzycielami przed Sądem, 49. §. 3. sqq.

Poiednanie w konkursach, o tém w I. 50. §. 588. sqq. Zasady, §. 589. sqq. zwłaszcza za pośrednictwem osoby trzeciéy §. 590. Jak powinny byđz ułożone propozycye do zgody, ieżeli Sędzia ma mieć na nie uwagę

§. 591. Mnieysza część wierzycieli obowiązana iest przyjąć propozycye większey części tychże, §. 592. Przez takowy układ nie utracają ieszcze pospolicie wierzyciele praw swoich do wspólnego dłużnika, §. 593. i [376]. Wyjątki, §. 594. 595. Poprzednicze rozrządzenia aż do terminu likwidacyjnego, gdy są czynione propozycye do zgody, §. 596. Interimisticum ustanawia się podług większości głosów, §. 597. O obliczeniu tychże, §. 598. Na zasadzie tego obliczenia ustanawia się Interimisticum przez rezolucyą §. 599. Ułożenie planu do zgody po odbytych terminie likwidacyjnym, §. 600. Oświadczenie się wierzycieli na takowy, §. 601. Dalszy wstęp, §. 602. A) gdy wierzyciele zgadzają się na przyjęcie układów, §. 603. §. 604. iednak ugoda dopiero po wydaniu prawodzielnego wyroku prekluzyjnego zatwierdzoną być może; chyba, że wszyscy wiadomi wierzyciele na uchylenie konkursu zezwolili, §. 604. [377.] albo B) gdy się wierzyciele zgadzają na odrzucenie układu, §. 605. Obliczenie głosów, gdy C) różność w zdaniach zachodzi, §. 606—608. Postępowanie w skutek tego obrachunku, §. 609. gdy 1) większość wszystkich klas iest za układem, §. 610. albo 2) przeciw układowi, §. 611. 3) gdy zdania klas różnią się między sobą, §. 612. a w tym razie propozycye do zgody a) tego są rodzaju, iż układ prywatny z niektórymi klassami może mieć miejsce bez uszczerbku dla innych, §. 613. lub b) rozdzielać ich nie można, ale cała ugoda musi być przyjętą lub odrzuconą, §. 614. O postępowaniu, gdy w ostatnim razie z pewnością okazuje się, że według stanu massy czynney pewna klasa wierzycieli nigdy nie będzie mogła odebrać zapłaty, §. 615.—Instrukcyja uwag przeciw planowi do ugody i obrachunkom czynić się mogących, §. 616. sqq. Uwagi przeciw rezultatowi tych obrachunków nie zasługują na wzgląd, §. 617. Rozmaite przypadki, które zachodzić mogą, gdy uwagi wierzycieli wymierzone są przeciw zasadom obrachunku, §. 618. W tych wszystkich wypadkach Deputowany starać się będzie o poiednanie wierzycieli w dobry sposób, §. 619. a ponieważ w ciągu układania się o ugode, instrukcyja szczególnych pretensyi nieprzerwanie będzie prowadzoną, zatem Deputowany na terminie inrolacyjnym ieszcze raz zrobi próbę do ułożenia się, §. 620. Jeżeli usiłowanie to iest bezskuteczném, akta przedstawiają się do ferowania wyroku i rozstrzygnięcia sporu względem szczególnych pretensyi [§. 618.] w stósunku do

układu, §. 621. Przeciw decyzji takowéy mają miejsce środki prawne od wyroku klasyfikacyjnego w ogólności dozwolone, §. 622. Tymczasem Interimisticum według §. 597. urządzone zostaje się w swéy mocy, §. 623. Postępowanie, gdy w skutek remedium tego układ został potwierdzonym, albo odrzuconym, §. 624. O propozycjach do układów przez Dyrekcyę kredytowé, §. 625. sqq. Popieranie sprawy należy naówczas do Syndyka Instytutu, §. 626. Na termin według §. 600. naznaczony przybiera na pomoc Deputowany Dyrekcyi kredytowéy, §. 627. Za czynności sądowe z władzą kredytową, żadne opłaty nieustanawiają się, §. 628. Jak dalece dobra szlacheckie w konkurs podpadłe mogą bydź w ciągu konkursu obciążone listami zastawnymi, §. 629.

Połączenie więcéy skarg razem w iednę, ma miejsce wtenczas, gdy kilka pretensyi do iednego Pozwanego mianych do iednéy jurysdykcyi i do iednego rodzaju processu należy, I. 5. §. 24. W takim razie względem każdego punktu powinien bydź sporządzony oddzielny protokół, §. 25. a punkta te tak ułożone bydź winny, iak między sobą w bliższym lub dalszym zostaią związku, §. 26.

Pominienie Instancyi, p. Instancya.

Pomięszanie zmysłów cierpiący i niedołężni na umyśle muszą bydź przez swych opiekunów w Sądzie zastąpieni, I. 1. §. 3. nie są wcale zdolni do złożenia świadectwa, 10. §. 227. No. 1. Przysięga tylko ich opiekunom deferowaną bydź może, §. 260. W czasie, w którym wolny mają umysł, a rzecz jest nagłą, zawierac mogą umowy z zachowaniem przepisanych formalności II. 3. §. 9. p. Szaleni.

Pomoc wojskowa w exekucyach, p. Exekucya.

Pomór bydła, p. Remissya.

Popis, p. Auskultator, Referendaryusz.

Popis na Auskultatora, III. 4. §. 3—5. §. 1. [448—449.] §. 3. [450.] o tém nie potrzeba danosić Dworowi, lecz Kollegium kraiové może umieszczenie i zobowiązanie Kandydata na Auskultatora po złożonym examinie rozporządzić, §. 5. Popis na Referendaryusza, §. 9. sqq. Przygotowanie i popis na urząd Radzcy, §. 21. sqq. w szczególności o relacyi wzorowéy, §. 21. [452. 453.] §. 22. [454]. Kto examen Referendarski z zaszczytem odbył, niepotrzebuie iuż dla kwalifikacyi swoiéy do pospo-

litego niższego urzędu Sędziowskiego powtórnego odbyć popisu, iednak do urzędów przy Rejencyach pośrednich lub przy znacznych Sądach mieyskich potrzebny iest trzeci popis wedle §. 27. 28. złożyć się mający, który atoli nie koniecznie przed Naywyższą Kommissją examinacyjną złożonym bydź musi, lecz także Głównemu Sądowi Prowincyalnemu zleconym bydź może, §. 34. Porównay III. 8. §. 10. [472]. Popis na Kommissarza sprawiedliwości 7. §. 14. §. 13. [463.]

Poprzednicze wysłuchanie świadków. Kiedy na uzasadnienie indagacyi fiskalney ma mieysce. I. 35. §. 40. [255.]

Porównanie rękopism, gdy toż ma nastąpić, wien bydź Instrument w całej osnowie pisany i podpisany przez podanego Wystawiciela I. 10. §. 149. a) a zatem co do samego podpisu porównanie rękopism nie ma mieysca. Jak dalece toż iest dozwołoném, gdy do podpisu iest ieszcze kilka słów dołączonych, §. 149. b) Kto chce użyć tego dowodu, musi nadewszystko wykonać *juramentum calumniae*, §. 150. Jak postąpić w porównaniu rękopism, §. 151. sqq. i [80.] p. Mistrz pisania. Znacwcy powinni po wykonaney przysiedze, gdy ich iest kilku, każdy ó osobna porównywać sporny Instrument, poczem okoliczne ich wysłuchanie do protokołu nastąpi, §. 153. Co Instruent ma zachować, gdy się Znacwcy nie zgadzają między sobą w swych zdaniach, §. 154. Czyli i iak dalece rzetelność rękopisma przez porównanie takowe całkiem, albo w części tylko została dowiedziona, zostawia się przyszłemu wyrokowi. §. 155.

Portorium, p. Wydatki.

Poselstwo obce, przeciw osobom do niego należącym w Sądach tuteyszych, żadna skarga przyięta bydź nie może, I. 2. §. 63. Jeżeli w kraiu tuteyszym posiadają dobra nieruchome, natenczas zastósują się przepisy względem Forum rzeczownego, §. 66. Założenie aresztu przeciw nim mieysca nieznayduie, 29. §. 76. [201.] iednakże przeciw osobom Poselstwa do innego Państwa przeieżdżającego. [202.]

Possessorium summarissimum i sprawy spoliyene, o nich mówi I. 31. Kiedy *Possessorium* ma mieysce, §. 1. Przyięcie skargi, §. 2—4. Rezolucya na skargę, §. 5. Wyznaczenie terminu, §§. 6—7. Co się zaleci Pozwanemu, §§. 8. 9. Mianowanych przez Powoda świadków równiez na termin instrukcyjny zapozwać należy.

§. 10. Postępowanie zaoczne, §. 11. Instrukcja, §. 12. sqq. W procesie tym nie ma miejsca żądanie edycji od kogoś trzeciego, ani dowód przez świadków, bądź przez porównywanie rękopism przeciw ofiarowanej dyfessyi dokumentu, podobnież żadnych śledzeń ubocznych względem uczynionych przeciw osobie świadków zarzutów dozwolić nie należy, §. 13. Jak dalece przystąpi się do instrukcyi i przyjęcia dowodów, gdy Pozwany utrzymuje, iż possessya była nieprawna, §. 14. Dedukcyje prawne nie mają miejsca, §. 15. Przez wyrok iedynie kwestya względem stanu possessyi rozwiązana być może, §§. 16. 17. Appellacya nie ma miejsca, §. 18. Jak dalece przywrócenie do przeszłego stanu jest dopuszczone, [214.] Appellacya co do kosztów jest dozwoloną, [215.] Co zachować względem szkód, niepobieranych użytków i kosztów, gdy ten, kto wygrał sprawę possessoryiną, odbiera potem w sprawie głównéj wyrok niepomyślny, §. 19.

Posiadłości wiejskie, dziedziczne, rozlegleysze będą podług ich prawdziwego dochodu szacowane, przy innych zaś włościach taxa podług intraty nie ma miejsca II. 6. §. 14. p. Dobra ziemskie.

Posiedziciel dóbr. Małżonek posiedzicielki dóbr przez to samo nie jest wyłączonym, (*eximirt*). Posiadacze zaś przedanych folwarków domonialnych, wieczystodzierzawnych i czynszowych mają forum uprzywilejowane I. 2. §. 109. [33.]

Posłuchanie prawne, odwołanie się do niego, p. Odwołanie się.

Possessye wiejskie, o ich sekwestracji, p. Sekwestracya. O ustąpieniu z puszczonej w komorne possessyi wiejskich w konkursie I. 50. §. 259.

Postępowanie likwidacyjne w procesie konkursowym, do tego nie należy układ między następcą lennym lub fideikommissalnym, a wierzycielami dotychczasowego posiedziciela, I. 50. §. 331. Ukończenie postępowania likwidacyjnego, §. 137—139.

Postępowanie prioritatis, ile sposobem takowego spórne między Interwenientami prawo pierwszeństwa będzie dochodzone i rozstrzygnięte, I. 18. §. 6. względem rzeczy ruchomych i kapitałów, 51. §. 51. i [380.]

Potrącenie pensyi drogą exekucyi, p. Płace, Exekucya.

Potwierdzenie, 1) kontraktu zasądownie zawar-

tego; iak przy tém postąpić, II. 3. §. 22. p. t. Pełnomocnictwo, 2) sądownie zawartego, §. 23.

Powód, kto w téy własności w Sądzie stawać może, p. Skarga. Postępowanie, kiedy na terminie do przyjęcia skargi wyznaczonym, I. 4. §. 20. albo na terminie instrukcyinym nie stawą, 9. §. 42. sqq. i 20. §. 18—20. Co zachować, kiedy się sprawy zrzeka, §. 21.

Pozostałość, iéy uregulowanie należy do Sądów niższych, co do tych urzędników cywilnych, na którymi im iuż przy ich życiu iurysdykcyja zleconą była, I. 2. §. 91. [26.]

Pozwany, kiedy na terminie instrukcyinym nie stawą, wydaie się przeciw niemu wyrok zacczny I. 8. §. 9. sqq. Postępowanie, gdy się na terminie do przyjęcia odpowiedzi na skargę lub do instrukcyi zgłasza, §. 13. i skargę albo całkowicie, §. 14—16. albo po części przyznaie §. 17. 18. lub iéy zaprzecza, §. 19.

Pożyczka dana Upadłemu wyraźnie bez prowizyi na iego wsparcie, umieszcza się w szóstéy klassie, I. 50. §. 457. Pożyczki dane prawnie Officerowi z kass wojskowych na ekwipowanie się, mają pierwszeństwo przed wszelkimi innemi pretensyami w konkursie §. 268. [353.]

Pożyczone rzeczy nieużywalne, ieżeli się ieszcze w naturze znajduią, windykuią się w pierwszéy klassie, I. 50. §. 297. inaczéy zaś umieszcza się ich wartość w klassie szóstéy, §. 456.

Praca na próbę, p. Popis.

Prałat, ma uprzywileiowane Forum I. 2. §. 45.

Prawa honorowe, t. i. takie, które żadnéy istotnéy intraty nie przynoszą, n. p. lenność kościelna, lub prawo patronatu, przyłączone bydź mają przy subhastacyach do kapitału tacy podług pryncypiów w kraiu używanych, I. 52. §. 16.

Prawa zwyczajowe, względem spornych musi bydź przyjęty dowód, I. 10. §. 55.

Prawo Indygenatu, skutki iego we względzie iurysdykcyi osobistéy cudzoziemca, który w Prowincyi gdzie takowe ma mieysce, dobra szlacheckie posiada, I. 2. §. 114.

Prawne dobrodzieystwo Moratoryi, — mogą się go zrzec tylko kupcy i ci, którzy inny iakowy znaczny proceder prowadzą I. 47. §. 110. Zrzeczenie się zaśCESSYI majątku nie mn mieysca, 48. §. 31., lecz dobrodzieystwa kompetencyi zrzec się można, 49. §. 17. c.

Prawny środek dalszój obrony, p. Dalsza obrona.

Prawo, co zachować przy zastosowaniu lub tłumaczeniu praw I. 13. §. 31. Postępowanie Sędziego niższego, kiedy mu się zdaie zbywać na stósowném prawie, 25. §. 20.

Prawo kompensowania uwalnia od wdania się w konkurs, I. 50. §. 288.

Prawo odkupu do gruntu, gdy wielu w iednym czasie takowe chce wykonać i tak z posiadaczem są w sporze o to, czyli retracts ma miejsce w ogólności lub nie? iako i pomiędzy sobą o to, kto z nich do tegoż prawa jest szczególniej umocowanym?; Sędzia takowym kilku Interessentom, jeżeli zwłaszcza ich pretensya na iednyże zasadzie polega, zaleci, aby przeciw posiadaczowi wspólnie, w iednym processie działali, I. 18. §. 6.

Prawo realne do obcej własności, — processa w téj mierze, p. Obca własność.

Prawo separacyi wierzycielom Spadkodawcy służące, iak dalece im się toż zastrzega, gdy z powodu własnych długów successora, aręszt na rzeczy do pozostałości należące został założony, I. 29. §. 7. Uwalnia od wdawania się w konkurs 50. §. 272. Z czego się składa, §. 273. Co Kurator zachować winien, aby odłączenie successyi dłużnikowi wspólnemu przed otwarciem konkursu przypadłej, nastąpić mogło, §. 274. Wierzyciel spadkowy wykonywać może prawo separacyi tylko co do tych rzeczy, które się podczas otwarcia konkursu ieszcze w naturze znajdują, §. 275. Jak dalece się toż i do tego rozciąga, co dłużnik wspólny obrócił już na co innego, §. 276. Skoro odłączona od reszty majątku successya jest wystarczającą, mają być z niój wierzyciele spadkowi i Legataryusze bez względu na rodzaj ich pretensyi zaspokoieni. To, co się potem pozostanie, łączy się z massą konkursową dziedzica, §. 277. Ci, którzy dla niedostatku pozostałości niedobór ponieśli, mają się trzymać massy konkursowój dziedzica, §. 278. Jakim się sposobem utracą prawo żądania rozdziału, §. 279. Co dziedzic beneficjalny złożyć winien, gdy po upadłym prawie separacyi, żąda wymazania zapisanój na dobrach iego hypotecznie własności iako dziedzica beneficjalnego, §. 280. Jeżeli własność ta w xiędze hypotecznej nie była zapisaną, umocowani do separacyi dziedzictwa wierzyciele nie mogą szczególniejszego prawa zaprzeczyć temu, któ-

ry się wdał w sądowe ze wspólnym dłużnikiem o dobra czynności, §. 281. Wyjątek, §. 282. Utrata prawa separacyi przez nowacyą, §. 283.; przez nieużywanie, §. 284. Ile własnym successora wierzycielom służy prawo separacyi, który zadłużony obiał spadek bezwarunkowo, a przez to postawił się w niemożności zaspokoienia zupełnie swych własnych a oraz successyonalnych wierzycieli, §. 285. a. Własni wierzyciele successora beneficjalnego wchodzi co do tego prawa całkowicie w miejsce samego wchodząca, §. 285. b. Co zachować względem prawa separacyi, gdy na dłużnika wspólnego spada successya po otwarciu konkursu, §. 41.

Prawo ubogich, o tém mówi I. 23. §. 30. sqq. Kto udziału iego domagać się może, §. 31. Jakie dowody na to złożone być winny, §. 32. Dalsze postępowanie, §. 33. Norma przysięgi na udowodnienie istotnego ubóstwa, §. 34. Skutek téż przysięgi, §. 35. [140.] §. 36. [141. 142.] Przepuszczenie do tegoż dobrodzieystwa nie ma być bynajmniej uciążliwem dla drugiey strony, §. 36. Z tego drudzy współczyniący korzystać nie mogą, chociaż ieden z nich do niego jest przypuszczony, §. 38. Nie uwalnia od zwrotu kosztów drugiey stronie w przypadkach, gdzie takowy jest prawnym, §. 39. Jak dalece strona do prawa ubóstwa przypuszczona późniéj kosztu i stęple zapłacić jest obowiązana, §. 40. Kara za nieprawne przywłaszczenie go sobie, §. 41. O prawie ubóstwa w sprawach injurynych, 34. §. 32. [237.] Prawo ubóstwa uwalnia w konkursach tylko za zezwoleniem wszystkich innych Interessentów od składki do kosztów wspólnych, 50. §. 535.

Prawo zastawne, ustanowienie prawa zastawnoużytkowego na nieruchomości nastąpi przed Sądem rzezczy II. 1. §. 3. No. 2. c. Postępowanie przy zawarciu takowego kontraktu, 3. §. 14.

Prawo zatrzymania, p. Jus retentionis.

Premie assekuracyjne, kiedy się w drugiey lub w czwartéj klasie umieszczają.

Precario — dane rzeczy, p. rzeczy na prośbę dłużnikowi dane.

Prebenda — iak dalece ci, którzy takowe posiadają, wolni są od stawienia kaucyi względem kosztów, I. 21. §. 2. No. 5.

Prekluzya, wniosek o takową w processie dyffamacynym, I. 32. §. 24. Postępowanie w téy mierze §.

25. sqq. W skutek takowéy utraca wierzyciel w konkur-sie iedynie prawo do Massy, bynawniéy zaś nie do oso-by dłużnika wspólnego, 50. §. 145. p. zresztą: Wyrok klasyfikacyiny. Skutek prekluzyi w processie likwi-dacyiny, 51. §. 26. sqq. p. także: Wyrok klasyfikacyiny w processie likwidacyiny.

Prestacye roczne, w pewnym oznaczonym albo nieoznaczonym czasie znowu ustaiące, powinny bydź w wy-roku klasyfikacyiny w należytém mieyscu ulokowane, a tym końcem będzie wyznaczony kapitał, którego pro-wizya wystarczy na ich oplacenie przy zastrzeżeniu zwro-tu iego do Massy na przyszłość I. 50. §. 154.

Pretiosa, p. Kosztowności.

Pretendenci realni, niewiadomi, — o ich zapc-zwaniu, p. Obwieszczenie. Zapozew edyktałny. Zapozwanie wiadomych nie iest potrzebém, I. 51. §. 102.

Pretensye za melioracją lub deteryoracją, iak do-chodzone bydź mają przy retradycyi dóbr wydzierzawio-nych, I. 44. §. 51. i 54. tudzież przy rozłączeniu lenu od allodium, 46. §. 26.

Prewencya, iakim sposobem się takowa uzasadnia co do jurysdykcyi, I. 2. §. 166.

Prewarykacya, co za takową uważać należy, III. 7. §. 26. d.

Prezes Sądu Głównego krajowego, o urządzie iego mówi III. 2.; iego Nominacya, §. 1. obowiązki, §. 2. 1) przy podziale czynności, §. 3. przy czém wprawdzie ścisłą równość zachować, wszelako na osobiste stósunki i talenta samych pracowników wzgląd mieć winien, §. 4. a zatém tychże iak naydokładniéy poznać starać się mu-si, §. 5. — 2) Dozór nad członkami i Subalternami, §. 6. sqq. co do ich urzędowania, §. 6. i prywatnego ich ży-cia, §. 7. Co Prezes winien zachować, gdy sami Członkowie kolegiu w okoliczności ich interesu prywatnego dotyczącéy się, między sobą są w sporze, §. 8. Kiedy Członkowie albo Subalterni czynią zbyteczne wydatki, §. 9. lub obowiązków swych uchybiają. Jakie stopnie karności w téy mierze zachować należy, §§. 10. 11. Kie-dy się wszystkim lub kilku Członkom kolegiu publiczne czyni przełożenie, powinni Referendaryusze ustąpić, §. 12. Listy konduít, §. 13. 14. patrz: Lista konduít. — 3) Dyrekcyja na posiedzeniach i przy głosowaniu, §§. 15—16. i U. d. R. i K. §. 98. Jak dalece Prezes mocen iest wy-dać iakie rozporządzenie bez zapytania się Kolegiu, §.

17—19. Podpisywanie ekspedycyi, §. 20. Prezes zatrudni się superrewizyą ekspedycyi tam, gdzie to było dotąd zwyczajem, U. d. R. i K. §§. 152. 155. Stósunki subordynacyi III. 2. §§. 21. 22. — 4) Starunek o nieprzerwany bieg czynności, §. 23. Listy instrukcyjne, §. 24. sqq. Xiega dystrybucyina U. d. R. i K. §. 205. — 5) Dozór nad Sądami niższemi III. 2. §. 35. 36. nad Registraturą i Kancellaryą, §. 37. (także U. d. R. i K. §§. 6. 12. i 244.). Uwolnienie Prezesa od załatwienia szczególnych czynności, §. 38. Prośby o urlop, §. 39. Zastępstwo, §§. 40. 41. O drugim Prezesie lub Dyrektorz, §. 42. Przysięga, §. 43. i [445.] Wszelkie nadchodzące rzeczy zapieczętowane, powinny być Prezesowi oddane U. d. R. i K., §. 86.

Prezumcyą, p. Domysł.

Proboszcz, ma uprzywilejowane forum, I. 2. §. 45.

Proceder z utratą czci — kto takowy prowadzi, nie może być jako świadek dowód stanowiący, wysłuchanym, I. 10. §. 230. No. 14.

Proces egzekucyjny, I. 28. ma tylko miejsce względem pretensyi, mających za przedmiot summy pieniężne lub inną oznaczoną ilość rzeczy zużywalnych, §. 1. [189. 190.] §. 2. No. 1. [191.] §. 2. No. 7. [192.] Przy zanieśieniu skargi i instrukcyi zastosują się z pewnemi wyjątkami przepisy processu wexlowego, §. 3. 4. i [193.] W jakim razie skarga egzekucyina ieszcze przed terminem zapłaty ma miejsce, §. 4. No. 1. i [194.] Co do wyroku i środków prawnych zastosują się również przepisy processu wexlowego, §. 5. 6. Egzekucya, §. 7. sqq. Tęże osoba dłużnika podlega tylko *in subsidium*, §. 8. Od nię uwalnia tylko pospolicie złożenie Likwidi wyrokiem ustanowionego, §. 9. Kiedy jednak Pozwany z przytoczeniem ważnych, lubo nie natychmiast udowodnionych być mogących excepcyi, dalszą ofiaruie dostateczną pewność; Sędzia ma zawyrokować na rzeczywiste stawienie ofiarowanego bezpieczeństwa, §. 10. przeciw któremu to wyrokowi dozwolone są Powodowi zwyczajne środki prawne, §. 11. Postępowanie, kiedy Pozwany dług przyznaje i tylko względem żądanej zwłoki czasu do uiszczenia się ofiaruie bezpieczeństwo, §. 12. Co się tycze oddzielnych czynności względem excepcyi Pozwanego nieudowodnionych, zastosują się przepisy processu wexlowego, §. 13. Proces egzekucyjny ma także miejsce co do skarg *ex judicato*, §. 14. [195.] tudzież co do skarg względem zaległych prowizyi hipotecznych, §. 15. [196.] także co do wypowiedzenia kapitału, kiedy wierzy-

ciel przez wniesioną prośbę otrzymać chce wyrok prawomocny, albo sądowe przyznanie, §. 16. W processie exekucyiny nie ma miejsca żądanie kaucyi względem kosztów processowych, I. 21. §. 2.

Proces dyffamacyiny, o tym mówi I. 32. §. 2. sqq. Zgłoszenie się ze skargą, §. 3. musi nastąpić u Sędziego strony powołanę, co iednak podlega wyjątkowi względem Cudzoziemca, §. 4. Uzasadnienie skargi, §. 5. Rozporządzenie na to, §. 6. sqq. Jakie ostrzeżenie dodać trzeba w pozwie, §. 8. Postępowanie zaoczne, §. 9. Kiedy powołany oświadcza, iż żadney pretensyi czynić nie żąda, nie potrzeba żadnego processu, lecz wydaie się tylko rezolucya, §. 10. W jakim sposobie oświadczenie to nastąpić musi, aby na względ zasługiwało, §. 11. Kiedy Powołujący lub Powołany oświadcza, iż skargę w pewnym przeciągu czasu wniesić myśli, również nie potrzeba processu, lecz tylko rezolucyi, §. 12. 13. Postępowanie, kiedy Powołany skargi zaprzecza, §. 14. i albo tylko dyffamacyi nieprzyznaje, §. 15—17, lub twierdzi, iż niema obowiązku skarżenia, §. 18. sqq. Przeciw wyrokowi w tym przypadku tylko appellacya jest dozwolona, p. Dedukcyja. Skutek wydanych we wszystkich tych przypadkach rezolucyi lub wyroków, §. 23. Wniosek o prekluzyą, §. 24. Postępowanie w téj mierze, §. 25. sqq. Przeciw wyrokowi w tym przypadku tylko appellacya jest dozwolona, stósownie do §. 22. [§. 27.] chyba, żeby się Powołany wcale nie zgłosił, 28., albo żeby także przedłużony podług §. 26. termin nadaremnie upłynął, w których to obudwu przypadkach przeciw wyrokowi żaden środek prawny miejsca nie znajduje, I. 32. §. 29. Postępowanie, kiedy dyffamacya samą żadnego nie potrzebuie udowodnienia, §. 30.. Jak dalece Powołujący z prowokacyą swoią zarazemłączyć może proces injuryiny, §. 31. Postępowanie w tym przypadku, §. 32. 33.

Proces handlowy, o tym mówi I. 30. §. 9. sqq. Ma tylko miejsce względem czynności, iakie na iarmarkach walnych lub mniejszych odbywających tam kupców obcych między sobą, albo z miejscowymi działane zostały, §. 9. Do tego ma wszędzie, gdzie zaprowadzone są walne iarmarki lub licznie odwiedzane targi bydź ustanowiona osobna deputacya, §. 10. u której wszelkie podobne sprawy, skoro w nich interessowany iest kupiec zamiejscowy iako Powód, Pozwany lub Przypozwany, instruowane bydź maia, §. 11. Instrukcyja odbywa się pospolicie przed zgromadzoną Deputacyą, §. 12. Skrócone przytém postę-

powanie, §. 14. Przy przyjęciu skargi, §. 14. przy zapoznawaniu §§. 15. 16. Wyznaczenie terminu, §. 17. Kiedy odłożenie jego ma miejsce, §. 18. Terminu Pozwany koniecznie osobiście dopilnować winien, jeżeli na iarmark osobiście przybył, §. 19. Względem wyroków zaocznych, §. 20. Przeciwko wyrokowi zaocznemu prośba o restytucyą w ciągu 24 godzin podaną być winna, §. 21. Postępowanie przy instrukcyi samy, §. 22—24. szczególny przy przyjęciu dowodów, §. 25. Kiedy strona takie podaie dowody, których przyjęcie z utratą czasu połączoneby było, §. 26. Przepisy względem propozycyi do ugody, §. 27. względem dedukcyi, §. 28. względem przyspieszenia wyroku §. 29. względem środków prawnych, §. 30. sqq. które w ciągu 24 godzin założone być muszą, §. 31. Instrukcyja appellatoryi należy pospolicie do Sędziego pierwszey Instancyi, §. 32. Wyjątek, §. 33. Postępowanie przy instrukcyi appellatoryi, §. 34. sqq. Ferowanie wyroku appellacyjnego powinno w Sądzie głównym szczególny być przyspieszonym, §. 41. Publikacyja jego, §. 42. Z założeniem rewizyi również w ciągu 24. godzin zgłosić się trzeba, §. 43. Kiedy proces handlowy także prócz iarmarków może mieć miejsce, §. 44. Postępowanie w takowych przypadkach, §. 45—47.

Proces handlowy. W sprawach między kupcami czynności handlowe za przedmiot mających, pospolicie żaden szczególny sposób postępowania miejsca nie znajduje I. 30. §. 1.; gdzie zaś osobne są Sądy handlowe, tam pozostaje się przy udzielonych im instrukcyach, §. 2.

Proces konfiskacyjny, o tym mówi I. 36. Gdzie ma być rozpoczęty, §. 4. i [266.] przez kogo §. 5. i [267.], jak uzasadnić skargę, §. 6. i [268.] W iakich okolicznościach zamiar usunięcia się od służby wojskowej domyśla się, §. 7. sqq. Albo proces konfiskacyjny wcale nie, albo nieiako przeciw zbiegłemu kantoniście miejsce znajduje, §. 18. sqq. I. 36. §. 19. [269.] Skutki poszukiwanego od krewnych ogłoszenia uszłego za zmarłego, §. 23. [270.] Zaięcie majątku, §. 29. Postępowanie Sądów skoro takowe uście do ich dochodzi wiadomości, [271.] Jaki majątek uszłego podlega konfiskacyi, §. 30. [272.] Postępowanie względem tych, którzy do Rosyi, §. 32. [273.] do Ameryki północney lub Anglii uszli, §. 33. [274.] Względem więcy Uszłych razem zapozwać się mających, §. 35. [275.] Postępowanie, kiedy Pozwany niestawa, §. 36. 37. Co w szczególności zachować względem wykonania wyroku i zaięcia majątku do kassy Inwalidów,

§§. 38. 39. [276—278.] Postępowanie, kiedy się rodzice, krewni i t. d. zgłaszają, §. 40. Kiedy Pozwany sam się zgłasza, §. 41. i nast. zwłaszcza, kiedy to dopiero następuje po zapadłym już wyroku zaocznym, §§. 44. 45. W iakich przypadkach instrukcyja sprawy konfiskacyinėj prowadzoną bydź musi przez Sądy woyskowe, §. 46. [279. 280.] Postępowanie przeciw wyszłym z kraiu Wazallom lub Poddanym, §. 47—53. 52. [281.]

Proces konkursowy, o tym mówi I. 50. Znaczenie, §. 1. Warunki otwarcia konkursu, §§. 2. 3. Przypadki, w których takowe dla wiadomėj powszechniej niedostateczności majątku dłużnika z urzędu nastąpić musi, §. 4. Wyjątek, §. 4. [311. 312.] §. 5. sqq. §. 5. a [315.] Przypadki, w których tylko na żądanie wierzycieli nastąpić może, §§. 9. 10. Przy sprawozdaniu względem otwarcia konkursu należy rozpoznać, czyli jest powód do rozpoczęcia indagacyi względem bankructwa, §. 4. [313.] Postępowanie, kiedy dostateczność tylko jest pozorna, §. 4. No. 1. [314.] Zapozew i ostrzeżenie przy otworzeniu konkursu, kiedy żadne zapozwy edyktałne nie wydają się, §. 6. [316.] Postępowanie, kiedy successorowie i przeżyjący małżonek zrzekli się spadku, §. 8. [317.] Postępowanie przytém, §. 11. i nast. Srodek prawny, §. 19. sqq. p. także Rewizya nie ma mieysca. Czas otworzonego konkursu, §. 22. sqq. Jurysdykcyja iego, §. 25. sq. Dalszy tok rozpoczętych już spraw specjalnych, §. 27. [318.] i spraw wexlowych, [319.] Skutek otwarcia konkursu, §. 33. Kiedy otwarcie konkursu znowu cofniętem bydź może, §. 33. [320.] Jak dalece rozporządzenia wspólnego dłużnika po otworzonym konkursie mieysce znajduią, §. 34. sqq.; osobliwie co do kontraktów §§. 39. 40. i co do spadłej na niego sukcesyi lub innego prawa, §. 41. Jak dalece rozporządzenia wspólnego dłużnika przed otwarciem konkursu są ważne, §§. 42. 43. a) względem którego z wierzycieli, §. 44. sqq. Kiedy wierzyciele wyrok prawomocny przed otwarciem konkursu zapadły zaskarżyć mogą iako nieważny, §. 46. [321.] b) względem Trzeciego, §. 48. sqq. Skutek otwarcia konkursu co do szczególnych wierzycieli, §. 60. Ze względu na osobiste obowiązki dłużnika, §§. 61. 62. Urządzenie akt, §. 93. Wyznaczenie Decernenta, §§. 94. 95. Instrumenta, §. 96. O postępowaniu w processie konkursowym, kiedy Upadły pod innemi Sądami w kraiu lub za granicą posiada majątek, I. 50. §. 647. i nast.

A) gdy pod więcéy aniżeli iedną iurysdykcyą kraiową ma majątek, §§. 647. 648., szczególniéy gdy to są nieruchomości, §. 649. Jak w tym przypadku I) względem zapozwania wierzycieli postąpić, §. 650. sqq. II) względem administracyi, a) kiedy takowa należy do Dyrekcyi kredytowéy, §. 657. sqq. B) Postępowanie, kiedy dłużnik zagraniczny w kraju tutejszym, §. 663. sqq. §. 666. [378. 379.] albo C. tutejszy dłużnik za granicą posiada majątek, §. 670. sqq.; przyczém iednak (ad B. et C.) na konwencye i obserwancye między Państwem tutejszém a obcemi szczególniéjszy wzgląd mieć należy, §. 668. 670. i iedzieli w téy mierze iakowa zachodzi wątpliwosc, uczynić raport, §. 669. §. 666. [378. 379.] Konkurs kończy się przez prawomocny wyrok dystribucyiny, §. 560. Pod iakimi ograniczeniami ten, nad którego majątkiem konkurs otworzonym został, słuchanym bydz może iako świadek, 10. §. 233. czyli i iak dalece w téy mierze potrzeba kaucyi, 21. §. 2. iak przytém postąpić, kiedy się przysięgi deferuia 10. §. 280. i nast. O pełnomocnictwach w processie konkursowym, 3. §. 33.

Proces likwidacyjny I. 51. Znaczenie, §. 1. O właściwym processie likwidacyjnym, §. 2. Kto o otworzenie iego wnosć może, §. 3. Gdzie otworzonym bydz musi, §. 4. Przedmiot i skutek iego, §. 5. sqq. Do niego mają tylko wierzyciele realni bydz zapozwani, §. 8. Prawa wierzycieli osobistych, §. 9. Których pretensye nie należą wcale do Sędzięgo realnego, §. 10. Kto rachowanym bydz ma do wierzycieli realnych do processu likwidacyjnego należących, §§. 11. 12. Zapozew, §. 13. iego osnowa, §. 16. Wyznaczenie terminu, §. 17. Co w przeciagu czasu aż do terminu dziać się powinno, §. 18. Sprawy realne nie tyczące się żadnych pretensyi w gotowych pieniądzech, nie są przedmiotem postępowania likwidacyjnego, §. 19. Postępowanie na terminie, §§. 21. 22. Dalsze postępowanie 1) kiedy nieruchomosc lub summa iéy szacunkowa oczywiscie iest wystarczaiącą, I. 51. §. 23. i następ. Ferowanie wyroku klasyfikacyjnego, §. 25. Prekluzya i skutek iego, §§. 26. 27. Prawny środek przeciw niemu, §§. 30. 31. Przez wyrok klasyfikacyjny ukończa się pospolicie sprawa likwidacyjna, §. 32. Koszta takowéy sprawy dłużnik sam ponieść musi, §. 33. Kiedy dostatecznosc iest niepewną, albo niedostatecznosc iawną, zastósuią się przepisy Tyt. 50. §. 129—142. Dłużnik wstępuie przytém w miejsce Kura-

tora, §. 35. Wydaie się wyrok klasyfikacyjny, §. 36. Ułożenie i skutek prekluzyi, §. 37. Co w takowym przypadku prawo mieć chce względem prowizyi, §. 38. sqq. Kto w sprawie likwidacyinėj oddalonym zostaje ze swą pretensyą, może się trzymać osoby i reszty majątku dłużnika, §. 48. Przypozwanie Agnatów i Współlenników do sprawy likwidacyinėj względem dóbr lennych, §. 49. Właściwy proces likwidacyiny ma najszczególniej miejsce na dobro wierzycieli nieintabulowanych, §. 50. Nie jest dozwolony względem rzeczy ruchomych lub kapitałów wypożyczonych, lecz tylko rozprawa o pierwszeństwo, §. 51. Jak dalece zgłaszający się tym sposobem wierzyciele wyłączają się, [380.] Wyjątek co do kapitału lennego lub fideikommissalnego, z którego prowizyi kilku wierzycieli żąda swego zaspokoienia, §. 52.

Proces opiekuński — o tym mówi I. 39. Różne w téj mierze zachodzące przypadki, §. 1. I) o postępowaniu względem przyczyn wymawiania się od opieki, §. 2. Rozstrzygnięcie nastąpi przez rezolucyą, §§. 3. 4. od której w ciągu dni trzech naydaléy, odwołanie przez Prowokanta podane bydź musi, §. 5. i toż do zwyczajnego Sędziego appellacyjnego odeslaném, §. 6., który sprawę tę na naybliższéj sessyi przedsięwziąć winien, §. 7. Co potrzeba przez rezolucyą ustanowić, §. 8. Odpowiedzialność opiekuna, gdy wymówki iego okażą się bezzasadnymi, §. 9. Prawo iego okazania rzetelności i ważności przyczyn wymówienia się drogą ordynaryinego processu, gdyby w przepisanim tu szybkim postępowaniu w wywodzeniu ich był przeszkodzonym, §. 10. II) gdy kilka osób wiedzie spór o to, komu się opieka należy, rzecz także przez rezolucyą zadecydowaną będzie, §. 11. od której wolno zanieść rekurs w §. 5—8 opisany, §. 12. — III) Postępowanie względem złożenia opiekuna z urzędu i uzasadnienia takowego wniosku, §. 13. Wysłuchanie opiekuna, §. 14. na terminie, którego odroczenie nie ma miejsca, §. 15. Postępowanie, gdy 1) opiekun przy takimém badaniu oświadczy, że chce złożyć opiekę, §. 16.; 2) gdy nie zezwała na oddalenie go od opieki, §. 17. w tym razie winien Sąd opiekuńczy spór ten przez rezolucyą natychmiast ogłosić się mającą, zadecydować, §. 18. Dalsze postępowanie, §. 19.; w szczególności, gdyby przeciw opiekunowi indagacya fiskalna lub kryminalna nakazaną bydź miała, §. 21. sqq. IV) Gdy się przy rachunkach administracyinych opiekuna okażą monita, względem

nich wydaie się decyzya także przez rezolucyą. O postępowaniu, gdy opiekun nie przestaje na téjże, §. 27.

Proces prowokacyjny, o tym mówi I. 32. w ścisłym rozumieniu, zachowane w nim będzie, z przyzwolitą odmianą, postępowanie processu dyflamacyjnego I. 32. §. 34. 35.

Proces spadkowo-likwidacyjny, o tym mówi I. 51. §. 53. sqq. Zamiar iego, §. 53. Kto o rozpoczęcie iego wnosić może, §. 59. sqq. Jaki skutek otworzenie iego za sobą pociąga, §. 61. Złożenie inwentarza ze strony dziedzica o to wnosić chcącego, §. 62. 63. I) Kiedy z tego inwentarza iawno wykazuje się niedostateczność, otwiera się konkurs, §. 65. Jak dzień otworzonego konkursu w tym przypadku ma być oznaczony, §. 66. Różnica między sukcesorem beneficjalnym a takim, który się zrzekł spadku, §. 67. II) Postępowanie, kiedy niedostateczność nie jest iasną, §. 69. A) co do masy czynnej, iako pozostająca w posiadaniu i administracyi dziedzica, §. 69. gdzie także dziedzicowi beneficjalnemu utrzymanie co do koniecznych życia potrzeb dozwoloném być może i on iako rzetelny posiadacz uważanym być winien [381]. Wyjątek, §. 70. Kiedy dziedzic zrzec się może administracyi, §. 73., w którymto przypadku ustanowienie Kuratora i Kontradyktora i postępowanie w celu ustanowienia masy, tak iak w konkursie następuje, §. 74. i iak dalece przytém arezt otwarty wydanym być ma, [382.] Do czego dziedzic w takim przypadku obowiązany, §. 75. 76. Jak dalece po odbytych terminach likwidacyjnych stan rzeczy odmienić się może, §. 77. a) gdy sukcesor beneficjalny oświadcza, iż chce być dziedzicem bez zastrzeżenia, §. 78. 79. b) jeżeli oświadcza, iż administracyą dalej prowadzić, iednakże sukcesorem beneficjalnym pozostać chce, §. 80. Prawa wierzycieli w obu tych przypadkach, §. 81. c) gdy ieszcze na terminie likwidacyjnym oświadcza, iż spadek wierzycielom do sądowej administracyi i podziału chce oddać, §. 82. Postępowanie i prawa dziedziców w tym przypadku, §. 83. B) Wysłęczenie masy biernej, §. 84. Zapozywanie wierzycieli, §. 85. Aż do terminu likwidacyjnego sprawy specjalne muszą być kontynuowane, §. 88. Nie jest to sprawa spadkowo-likwidacyjna, kiedy dziedzic bez zastrzeżenia wierzycieli tylko dla tego każe zapożywać, aby ich tém prędzej zwołać, 98.

Proces subhastacyjny, o tym mówi I. 52. Subhastacyja konieczna ma miejsce co do dóbr nieruchomych

lub prawa pod zmysły nie podpadającego, §. 1. Względem iakich rzeczy ruchomych potrzebna iest subhastacya, przepisano w I. 50. §§. 229. 230., §. 2. p. Okrety, rozporządza się tylko drogą exekucyi, (24. §. 141.) 24. §. 110—112. [171.] §. 128. [172.] §. 141. [173.] pod iakimi warunkami w sprawach moratorynych, 47. §. 63. [308.] albo w konkursie na instancyą Kuratora massy, §. 5. O subhastacyi nieruchomości w konkursie 50. §. 260. sqq. W którym przypadku subhastacya upada albo się w krótszych, niż prawo oznacza, odbywa terminach, §. 263. 264. Jak dalece powtórzenie iéy w konkursie względem dóbr ruchomych sprzedanemi bydź niemogących ma miejsce, §. 585. sqq. O subhastacyi w konkursie, gdy dobra pod obcą jurysdykcyą są położone, §. 659. sqq. Subhastacya w processie likwidacyjnym żądana, musi bydź wprowadzoną sposobem koniecznéy subhastacyi, 52. §. 6. Gdy successor oświadczy przed terminem licytacyi lub na terminie, iż chce bydź dziedzicem bezwarunkowym, subhastacya przemienia się w dobrowolną §. 7. O postępowaniu, gdyby mógł wykazać okoliczności przeszkadzające mu w oświadczeniu się, §. 8. Rozporządzenie subhastacyi należy do Sądu rzeczy, co względem przynależności zachować trzeba, §. 9. Gdyby inny Sąd kierował exekucyą lub konkursem, Sędzia rzeczy będzie przez niego wezwany o uskutecznienie subhastacyi, §. 10. Taxa, §. 11. sqq. §. 1. 12. [395.] Sporządzenie téyże, §. 13. sqq. §. 14. [396.] Monita przeciw taxie, §§. 26. 27. patrz zresztą: Taxa. Gdy zachodzą iakowe szczególne okoliczności, winien o tém Extrahent donieść Sądowi, aby takowe w miarę potrzeby w patencie subhastacyjnym mogły bydź umieszczone, §. 28. Osnowa patentu subhastacyjnego, §. 29. Termina subhastacyjne i obwieszczenie onych z zachowaniem względu na rozmaitą własność dóbr i ich wartość, §§. 30. i [397. 399.] 31. i [400.] W którym razie adiudykacya nastąpi na podane iuż na pierwszym lub drugim terminie oferty, §. 32. Postępowanie na ostatecznym terminie licytacyjnym, §. 33. sqq. Akt licytacyjny musi bydź zawsze odbyty w miejscu zwyczajnym Sądu, §. 34. Ostatni termin licytacyjny oznaymie należy w szczególności zaintabulowaném wierzycielom, jeżeli subhastacya następuje drogą exekucyi, §. 35. i [401. 403.] Przy urządzeniu prowincyalnym, według którego dotychczas subhastacye odbywane były nie przez Sądy, lecz przez osoby właściwie na to upoważnione, i nadal pozostaje się, §. 36. Do podania oferty i sameyże licytacyi

przeznacza się cały dzień na ostatni termin zamierzony aż do godziny 6tej wieczorem. Po upłynieniu tego czasu, nowe oferty nie mogą być inaczey przypuszczone, iak za zezwoleniem wszystkich Interessentów łącząc w to naywięcey daiącego, §. 37. Tymczasem naywięcey ofiarujący nienabywa ieszcze przezto zupełnego prawa przysądzenia, §. 38. Od czego się zaczyna dzieło licytacji §. 39. Na co Delegowany Sąd przy podawaniu ofert zważać winien, §. 40. Wysłuchanie Interessentów co do naywyższey oferty, oraz iak dalece przysądzenie nastąpić powinno lub nie, §. 41. sqq. i [404.] §. 42. [405.] O kaucyi, §. 44. [406.] p. Przysądzenie. O rezolucyi adiudykacyiney, §§. 58. 59. Od nię żaden środek prawny nie ma mieysca, §. 60. ani też względem pomienionych w taxie przyległości [401.] Skutek publikacyi takowey względem kupuiącego, §. 61. Skoro tenże niedotrzymaie umówioney zapłaty, potrzeba na koszt i ryzyko iego powtórna naznaczyć subhastacyą, §. 62. Wszelako spadaia na niego nieszczęśliwe wydarzenia, któreby tymczasem spotkały dobra, §. 63. Prawa wierzcicieli do kupuiącego, ieżeli niechcą użyć prawa domagania się powtórney subhastacyi, §. 64. i §. 62—64. [408.] O subhastacyi ruchomości i praw czyli przywileiów, §. 65. w szczególności okrętów [409.] 50. §. 230. [341—347.] p. zresztą: Okręta. O subhastacyi hut i udziałów kopalni, 52. §. 65. [410.] O subhastacyi dobrowolney, §. 66. sq. Z iakich przyczyn ma mieysce, §. 66. Co przytém względem taxy, oznaczenia terminów i obwieszczenia onychże ma być zachowanem, §§. 67. 68. p. Taxa. O postępowaniu gdy się Extrahenci na formalności subhastacyi dobrowolney zgodzić nie mogą, §. 69. Co względem przysądzenia zachować należy, §. 70. sqq. i §. 73. [411.] p. Przysądzenie. Co przy subhastacyi dobrowolney dóbr do Pupillów należących iest do nadmienienia, §. 74.

Proces wexlowy, o nim mówi l. 27. Z iakich instrumentów proces wexlowy ma mieysce, §. 1. O biletach handlowych, assygnacyach kupieckich i t. d. §. 2. Zniesienie skargi, §. 3. przyczém dokumenta z annexami woryginalie złożone być muszą, albowiem inaczey rozrządzenie sposobem wexlowym nie nastąpi, §. 4. Jak się udowodnia zdolność wexlowa, §§. 5. 6. Przyspieszenie rezolucyi do Powoda w celu przyięcia skargi przez niego ustnie do protokołu zanesioney, §. 7. Rozporządzenie na skargę, §. 8. przez rezolucyą, ieżeli proces wexlowy nie okaże się być uzasadnionym, §. 9. od której

Powodowi służy rekurs lub udowodnienie zdolności Oskarżonego do wystawienia webla drogą zastrzeżonego mu processu zwyczajnego lub exekucyjnego, §. 10. Dokąd zapozowanie Oskarżonego wymierzać należy, §. 11. Jaka się czyni różnica w oznaczeniu terminu, kiedy Oskarżony jest kupcem, opatrzony w Certyfikat, lub posiadaczem dóbr szlacheckich, albo też Naddzierzawcą królewskim, §. 12. Zapozew wydaie się ustnie, §. 13. lub na piśmie, w miarę tego, czyli Zaskarżony mieszka w mieście Sądu lub nie, §. 14. Gdzie wręczenia ważnie uskutecznione byđź muszą, §. 15. Termina w sprawach wełowych odroczone byđź niemogą, wyjąwszy ieden przypadek, §. 16. O postępowaniu zaoczném w przypadku, gdy się Pozwany niestawił i o przyspieszeniu wyroku, §. 17. Publikacya, §. 18. Od takowego wyroku zaocznego restytucya nie ma mieysca, lecz tylko appellacya, §. 19. O instrukcyi, gdy Pozwany na terminie stawia, §. 20. O dyffessyi, §. 21. szczególniéy gdy się Pozwany stawił przez Pełnomocnika, przysięga więc dyffessyina na terminie odebraną byđź nie może, a Zaskarżony nie stawił się osobiście 1) dla przedsięwziętęj podróży przed wręczeniem skargi, §. 22. 2) albo dla udowodnionej należyćie choroby, §. 23. lub też bez żadney pozorney przyczyny, §. 24. Instrukcyja względem zarzutów wymagalnych, §. 25. sqq. Jak postąpić, gdy Pozwany używa dylacyi przysięgi, bądź że Powód jest osobiście przytomny lub nie, §. 28. Zarzuty niewymagalne na względ nie zasługują, §. 29. Na terminie do zakończenia instrukcyi należy strony na najbliższy dzień sądowy dla ogłoszenia im wyroku wezwać, §. 30. [185.] Ferowanie i ogłoszenie wyroku, §. 30. Appellacyya, §. 31. Względem czego Powód appellować może, §. 32. Środek ten względem Pozwanego ma tylko *effectum devolutivum*, §. 33. i do założenia tegoż dozwolony jest czas dni dziesięciu, §. 34. Zgłoszenie się nastąpi w Sądzie pierwszéj Instancyi, §. 35. który Appellującego wysłucha do protokołu a potem na termin do instrukcyi nie późniéy iak do 48 godzin oznaczyć się mający, zapozwać go każe, §. 36. Zagrożenie w przypadku niestawienia się Appellanta na tym terminie, §. 37. Postępowanie gdy tenże stawia, §§. 38. 39. W którym przypadku zamiast zgłoszenia się do appellacyi, wywód i odwód na piśmie jest dozwolony, §. 40. Co zachować przy odsyłaniu akt do Sędziego appellacyjnego, §. 41. Obowiązek tegoż do przyspieszenia wyroku, §. 42. Jak wyrok ułożony byđź ma, gdy znajdzie,

iz nienależało wnosić postępowania wexlowego, §. 43. Rewizya względem Pozwanego ma tylko *effectum devolutivum*, §. 44. nawet i wtenczas, gdy skazujący Zaskarżonego wyrok pierwszý Instancyi uchylony został w drugiéj Instancyi, [186.] Exekucya, §. 45. sqq. p. Exekucya wexlowa. O rozprawie oddzielnéj w sprawach wexlowych, §. 52. sqq. W processie wexlowym kaucya względem kosztów prawnych żadaną byđz niemoże, 21. §. 2. No. 5. Kiedy sprawy wexlowe po otwarciu konkursu daléj prowadzone byđz mogą, I. 50. §. 27. [319.] patrz zresztą: Wexel, Wierzyciel wexlowy, Zdolność do wystawienia wexla.

Processa, ogólne przepisy względem przyspieszenia takowych I. 8. §. 33. sqq. w ciągu roku mają byđz ukończone, §. 35.

Processa poddanych, o tych mówi I. 41. Co się tu rozumie przez processa poddanych, §. 1—3. I. O właściwych sporach względem robocizny, §. 4. 1) gdy poddani są Powodami, skarga musi byđz zanesiona do tego Sądu, pod którego jurysdykcyą dobra są położone, §. 5. a to przez dwóch lub trzech Deputowanych gminy o spornych robociznach z własnéj wiadomości zainformowanych, §§. 6. 7. Do instrukcyi sprawy wyznaczyć należy wprawne i na interessach gospodarskich zniające się osoby, §. 8. Obowiązki Instruenta w przyjmowaniu skargi, §. 9. sqq. Rezolucya na skargę, bądź że się przy relacyi znajdzie, iz wniesienie Powodów iest z siebie prawnu przeciwne i bezzasadne, §. 12., bądź że skarga nie iest ieszcze dokładnie przyiętą, §. 13—15., albo że nie istotnego nie ma do nadmienienia, §. 16. 17. W sprawach obszernych powinien byđz osobny termin do odpowiedzenia na skargę wyznaczony, §. 18. Postępowanie na tym terminie, §. 19. W takowych processach ani ze strony Dziedziców ani też ze strony Poddanych nie należy samych Kommissarzy sprawiedliwości iako Pełnomocników przypuszczać, lecz tylko iako Assystentów stron osobiscie stawaiących, §. 20. Termin do odpowiedzi na skargę w tym rodzaju processów nie iest z żadnym uszczerbkiem szczególnym połączony; wszakże gdyby z winy Oskarżonego upadł, tenże w każdym przypadku wynikłą ztąd większość kosztów sam ponosić winien, §. 21. — 2) Postępowanie, gdy dziedzic iest Powodem, który samowładnie nie powinien wymierzać sobie sprawiedliwości, lecz spór takowy poddać pod rozstrzygnięcie właściwego Sądu, §. 22. Skarga przeciw szczegól-

nym Poddanym do Sądu właściwego Dominium. Jak postąpić, gdy cała gmina zaskarżoną zostanie, §. 23. Postępowanie, gdy skarga w ostatnim przypadku do Głównego Sądu krajowego została podana, §. 24. sqq. Takowe sprawy poddanych pospolicie polecają się Kommissyi miejscowey, §. 31. Mianowanie Instruenta w osobie członka koleгии, któremu się wprawny Referendaryusz przydaie, §. 32. albo obcego Kommissarza, §. 33. Gdy przybranie znawców iest potrzebny, a Sądowi nie są znane osoby do tego zdadne, Kamera wojenno-ekonomiczna zostanie o mianowanie ich wezwana, §. 34. Obwieszczenie terminu, §. 36. Na terminie załatwi się naprzód legitymacya, a potem obierają się pewni z pomiędzy gminy Deputowani, w teyże oddawna osiedli, §. 37. Wysłuchanie każdéy z osobna strony względem szczególnych punktów skargi, §. 38. Przytém zachować należy przepisy Tyt. 10. i 11. z następującym bliższym oznaczeniem: 1) W urzędzeniu *status causae et controversiae*, gdy pospolicie nie masz obecnych Assystentów, powinien Kommissarz z tém więkzą postępować troskliwością; 2) Wysłuchanie świadków nie nastąpi w przytomności stron. Wszelako Kommissarze sprawiedliwości, jeżeli są przypuszczeni do instrukcyi, nie będą od tego wyłączeni; 3) Punktu prawnego ma Kommissarz z urzędu przestrzegać; 4) Wywody na piśmie pospolicie niemają miejsca; §. 39. Biegłych, jeżeliby potrzeba tychże dopiero w ciągu instrukcyi okazać się miała, mocen iest Kommissarz bezpośrednio wzywać, §. 40. a. oraz świadków, którzy się w miejscu, lub w bliskości znajdują, bezpośrednio zapozywać, §. 40. b. Gdyby dowód iaki nie mógł bydź w miejscu Kommissyi przyiętym, musi bydź o dalsze rozporządzenie do kolegium wniosek uczyniony, §. 41. Względem każdego punktu spornego przyimie się oddzielny protokół §. 42. oprócz tego sporządzony będzie protokół generalny, w którym się zagaenie Kommissyi, załatwienie legitymacyi, skłanianie stron do zgody i t. d. wyrazi, §. 43. Podanie i przedłożenie akt do zawyrokowania, §. 44. Jak postąpić, gdy Sąd dozwoli podanie wywodów, §. 45. Wyrok będzie szczególniéy przyspieszonym, §. 46. Jak postąpić przy publikacyi wyroku, §§. 47. 48. Z zgłoszeniem się do appellacyi i przyięciem uciążliwości appellacyjnych, §§. 49. 50. Instrukcyja appellatoryi, §. 51. sqq. Tak w drugiéy iako i trzeciéy Instancyi dozwolone są wywody prawne, §. 55. Zgłoszenie się do rewizyi, §. 56. Ogłoszenie wyroku rewizyjnego, §. 57. Roboci-

zny sporem objęte, jeżeli są w zwyczajui, albo przez Poddanych dotąd były odbywane, mają być wypełniane w ciągu processu, §. 58. Takowe robocizny zapisywane będą w ciągu sprawy lub na karbie naznaczone, §. 59. a jeżeliby wyrok Poddanych od pełnienia robocizny tych miał uwolnić, natenczas ustanowienie wynagrodzenia za takowe nastąpi przez prostą tylko rezolucyą; §§. 60. 61. O wynagrodzeniu dziedzica, gdyby robocizny, które mu się rzeczywiście należą, dla zaciętego uporu Poddanych odbywane nie były, §§. 62. 63. Takowa pretensya dziedzica będzie iako oddzielny proces instruowaną, §. 64. II) Skargi o opuszczenie robocizn, §. 66. sqq. p. Niemożność wypełniania robocizn. III) O skargach exmissyinych Poddanych, §. 87. sqq. p. Exmissya Poddanych.

Professorowie, podlegają jurysdykcyi Sądu akademicznego, I. 2. §. 75.

Professyonista, p. Rzemieślnik.

Promissorium juramentum, p. Przysięgi sądowe.

Prorogacya jurysdykcyi, o tém iest mowa w I. 2. §. 159. sqq. Nie ma miejsca 1) gdy sprawa należy przed *forum speciale causae*, 2) gdy prawa krajowe wyraźnie zakazują prorogacyi, iak n. p. między Sądami francuskimi a niemieckimi, woyskowemi a cywilnemi, tudzież kolegiami sądowemi a kameralnemi, §. 661. Co do uzasadnienia iéy iest potrzebném, §§. 162. 163. Jeżeli zbywa na tych warunkach, nie pociąga to wprawdzie zasobą nieważności processu, wszakże Sąd iest odpowiedzialny za przywłaszczenie sobie obcay jurysdykcyi §§. 164. 165.

Prorogacya terminów, p. Odroczenie terminów.

Prośba o złagodzenie kary; tylko ta, a nie appellacya ma miejsce, kiedy kto na karę pieniężną lub więzienia w Ordynacyi Processowéy przepisaną skazanym został, i musi być zaniesioną w ciągu czterech tygodni po nastąponéy publikacyi wyroku, I. 14. §. 3. No. 3. Rezolucya na podobną prośbę od wyroku w Sądach cywilnych zapadłego przeciw nieczynnym osobom woyskowym zapadłego, wydaie się przez Sąd główny prowincyi, 2. §. 48. sqq. [18]. Ma miejsce w sprawach injuryinych, 1) przy injuryach słownych lub lekkich realnych między ludźmi prostego stanu, kiedy zawyrokowana kara przenosi areszt dwudziestu czterech godzin, 34. §. 4. i musi naxpóźniéy w ośm dni po publikacyi wyroku być podaną, §. 5.; 2)

przy injuryach słownych lub lekkich realnych bez ciężących okoliczności między osobami średniego lub wyższego stanu mieyskiego, gdy zawyrokowana kara nieprzenosi 4 tygodni więzienia lub 50 Tal., w ciągu 10ciu dni, §. 15; również 3) przy pokrzywdzeniach słownych lub lekkich realnych z okolicznościami karę powiększającymi, albo między osobami wysokiego stanu, §. 24. Jak dalece przepisy te w ten sposób są odmienione, iż kara pieniężna nad 5 i aż do 50 Tal., a kara więzienia nad 24 godzin i aż do 4ch tygodni są przedmiotem prośby o złagodzenie w sprawach injuryjnych, §. 1.—11. [217—220]. Postępowanie, kiedy prośba o złagodzenie przeciw wyrokowi zaocznemu zamieszona została, §. 13—16. [230]. W sprawach fiskalnych, 1) kiedy kara nieprzenosi czterotygodniowego więzienia lub 50 Tal., 35. §. 87. i §. 101. 2) Ze strony Denuncyanta, kiedy na kosztą skazanym został, §. 97.

Prosty żołnierz, p. Żołnierz.

Protesta wexlowe; w przyjmowaniu ich zachowane być powinny przepisy Powszechnego Prawa Kraiowego, III. 7. §. 78.

Protestacya zapisaną być może w xiędze hypotecznę na dobrach osoby nieobecny dla rzeczywistę służby woiennej na zabezpieczenie Powoda, I. 20. §. 10., również na dobrach tego, przeciw któremu skarga o uznanie go za marnotrawcę podana została, 38. §. 21. tudzież na nieruchomościach i pretensjach czynnych wspólnego dłużnika, który się do jeneralnego Moratorium odwołuje, 47. §. 65. niemnię tego, nad którego majątkiem żądano otwarcia konkursu w ciągu rozprawy o kwestyą: czyli wniossek ten ma miejsce lub nie? 50. §. 20.

Protokulista. Przybranie iego na terminach instrukcyjnych jest potrzebnem, I. 10. §. 19. Również takowy przy mniejszych Sądach niższych użytym być musi, lub w miejsce iego dwóch Assessorów sądowych przybrać należy, 25. §§. 49. i 50. patrz także: Osoba sądowa, Radzcy policyjni. W iakich przypadkach ani Protokulista, ani też Assessorowie sądowi nie są potrzebni, §. 57—59, iakoteż II. 2. §§. 19—20. W szczególności niepotrzeba ich do przyjmowania skarg, I. 4. §. 3. przy uwierzytelnieniu, II. 3. §. 27. do przyjmowania Tax sądowych, 4. §. 3., oraz gdy Kommissarze Sprawiedliwości, iako Notaryusze protokół spisują, III. 7. §. 49. Prawne skutki nieużycia Protokulisty, gdzie to było potrzebnem, §. 60. sqq. p. Skarga o nieważność. Przybranie drugiey przysięglęy osoby sądowey do prowadzenia protokołu dla

ważności działania, nie jest potrzebném, Wstęp §. 40. [2.] I. 10. §. 19. [66.] 25. §. 50. [184]. Wszelakoż to przy podziale współnictwa jest dozwolone, 43. §. 31—36 [297]. Skoro takowy bez prawnéj potrzeby użytym został, strony ztąd żadnych kosztów ponosić nie mogą, 10. §. 19. [66.] Nie jest także potrzebnym dla głuchych, niemych, głuchoniemych i niewidomych [73.] ani też do przyięcia przyznania sądowego, §. 125 [78.] lecz gdy testamenta, rozporządzenia ostatecznéj woli, umowy sukcesyonalne, lub takie kontrakty przedślubne mają być sporządzone, w których przyszły porządek sukcesyi ma być oznaczony, II. 2. §. 16—17 [421], przybranym być musi.

Protokół; iak dalece protokoły, chociaż nie przez sądową osobę, tylko przez przysięgłego urzędnika przyjmowane, uważać należy za dokumenta publiczne zasądowe, I. 10. §. 129. Jak postępować w przyjmowaniu, przeczytaniu i podpisywaniu protokołu, 25. §. 63 sqq. Co zachować względem przybrania Assystenta, gdy strony ani pisać, ani pism czytać nieumieją, 10. §. 19. [68. 69. 70.] Kiedy między kilkoma choć iedna tylko osoba pisać umie, [71.] Kiedy strona tylko nazwisko swoje podpisać potrafi, [72.] Postępowanie w czynnościach, do których wchodzą głusi, niemi, głuchoniemi, oraz niewidomi, II. 3. §. 4—8. I. 10. §. 19. [73.] Jak postąpić, kiedy się strona wzbrania podpisać protokołu [74.] Postępowanie w przypadkach, gdy strony nieposiadają niemieckiego ięzyka [75.] p. Tłomacz. Skutki nieprzeczytania protokołu II. 2. §. 44. [423.] p. t. Podpis. Postępowanie w czynnościach dobrej woli, II. 2. §. 44. sqq. Instruent winien w przytomności stron, Protokuliście głośno dyktować, III. 3. §. 31. Skład protokołu w czynności dobrej woli spisanego, II. 2. §. 45. W których czynnościach przeczytanie i podpis protokołu ze strony osób sądowych lub Kommissarzy Sprawiedliwości nie jest potrzebnym, II. 2. §. 48. Jak przy wydaniu expedycyi takowego postąpić, §§. 49. 50. Ułożenie i zamknięcie protokołu słuchania świadków, I. 10. §. 205. 206. Protokół Kommissarza Sprawiedliwości iako Notaryusza, III. 7. §. 48. 49.

Protokół oddzielny; wyjaśnieniu punktu legitymacyjnego zawsze osobny protokół poświęconym być winien, 10. §. 81. a. również instrukcyi punktu pobocznego przy wyprowadzeniu dowodu przez dokumenta, §. 156. albo gdy zachodzą excepcye przeciw osobie świadka, §. 236. Protokół takowy przyjmuie się także względem żądanej przez stronę adycyacy lub litisdenuncyacy, 17. §. 13.; nie-

mniéy względem rekonwencyi, gdy się instrukcyja teyże *in foro conventionis* odbywa 19. §. 11. tudzież względem kaucyi, któryj stawienie było w procesie żądaniem, 21. §. 7. Względem punktów pobocznych w sprawach rozwodowych, 40. §. 54. i sporach o podział wspólnictw, 43. §. 14. W konkursie przyjmuie się na terminie weryfikacyjnym względem każdéy pretensyi Likwidantów osobny protokół, 50. §. 123.

Protokół poboczny. Kiedy takowy sporządzonym być ma przy osobach, ięzyka niemieckiego nie umiejących, II. 2. §. 37. i I. 10. §. 19. [75.] Przy inkwizycyi świadków, §. 213. [87.]

Protonotaryusz, p. Dyrektor kancelaryi.

Prowizye; czyli takowych Powód żąda, powinno być w informacyi do skargi wyrażone, I. 5. §. 4. No. 5. Jak dalece uważa się na prowizyą w obrachowaniu summy pod appellacyą przychodzący, 14. §. 3. No. 1. Względem prowizyi obowiązany iest Sędzia tam, gdzie zachodzi prawny powód żądania takowéy, z urzędu co potrzeba, ustanowić. 23. §. 58. Przez położenie aresztu na kapitał ulegający prowizyi, nietamuię się bieg prowizyi, 29. §. 86. ani też przez rozpoczęcie procesu likwidacyjnego, 51. §. 7. Wszystkie zaległe prowizye wraz z kapitałem powinny być przysądzone, §. 39. niemniéy §. 89. No. 5. Co zachować należy względem prowizyi w procesie likwidacyjnym, gdy summa szacunkowa na zapłacenie kapitału nie wystarcza, §. 40. sqq. Jeżeli następnie konkurs zostanie otworzonym, wierzyciele pierwszych trzech klas odesłani będą z pretensyami swemi o dawniejsze nad dwuletnie zaległe procenta do właściwego Sądu konkursu, §. 44 sqq. W procesie likwidacyjnym winien successor, dopóki zostaię w administracyi, płacić wierzycielom intabulowanym bieżącą prowizyą, §. 76. Otworzenie konkursu tamuię bieg prowizyi, wyjąwszy iedynie wierzycieli zastawnych i hypotecznych, 50. §. 152. niemniéy §§. 158. 159. W klasie kapitałowi służący, umieszcza się tylko zaległa od dwóch lat prowizya, §. 150. Ten przepis służy i względem zapisanych hypotecznie wierzycieli, §. 151. Wyjątek co do prowizyi w skutek ustaw moratorynych urosłéy, [329]. Kiedy iéy służy prawo klasy drugiéy, §. 356 sqq. [357]. Zaległości więcéy niż dwuletnie umieszczaia się po wszystkich, §. 477 b. Ile w przypadku kompensacyi w konkursie prowizya może być żadaną, §§. 158. 159, p. *kompensacya w konkursie*. Kto wspólnemu dłużnikowi pożyczyl wyraźnie bez prowizyi piędędzy na iego utrzymanie lub na za-

silenie go w jego professyi, umieszczony będzie w klasie szóstey, §. 457. Jak nastąpi podział dochodów bieżących dóbr na procenta, które wierzycieli hypoteczni mają do żądania, §. 499. Kiedy na opłacenie bieżących prowizyi wystarczą, - lub ieszcze cokolwiek pozostanie, §. 501. Gdy dochody te niewystarczą, §. 502. Od płacenia bieżący prowizyi i zaległości więcéy niż dwuletniéy nie zasłania Moratorium, 47. §. 97. Nro. 3. §. 63. [309.]

Prowizye hypoteczne, skoro zaległe są zaskarżone, proces exekucyjny ma miejsce, I. 28. §. 15. i [196.]

Przedawnienie, gdy dzielność dowodna xiąg handlowych wygasła przez oznaczone prawem przedawnienie, w tym razie cała zasada skargi innemi dowodami, prócz xięgi handlowéy, wyjaśnioną być powinna, I. 10. §. 168. O wysłuchaniu świadków względem przedawnienia, §. 197. Skutki tegoż w przypadku zaginięcia listów zastawnych, 51. §. 140. Umowy względem przedawnienia, ieżeli się tyczą nieruchomości, muszą być przed Sędzią rzeczy zeznane, II. 1. §. 3. Nro. 2. a.

Przedłożenie akt do wyroku pierwszey Instancyi, I. 12. §§. 20. 21. Gdy strony przytém domagają się pominięcia drugiey, albo też drugiey i trzeciey Instancyi, §. 20. [100.] p. Instancya. Kiedy Instytutom woyskowym dozwolone iest podanie opinii na piśmie. [101.]

Przedłużenie terminu, przy dedukcyach w pierwszey Instancyi pod żadnym pozorem miejsca nie znajduje, I. 10. §. 15. Co zachować względem iego przedłużenia do podania wyvodu appellacyjnego, 14. §. 43. 44. Kiedy w sprawie dyffamacyjney Powołanemu takowe do wniesienia skargi główney dozwołoném być powinno, 32. §. 26.

Przedmiot sprawy, natenczas uważa się za niepodzielny, gdy iednemu z kilku Interessentów nie może służyć, nie będąc oraz oddanym dla drugich, I. 5. §. 4. No. 78. stron. 116.

Przekupienie, kto się daie przekupić w celu złożenia pomyslnego świadectwa, staie się do tego niezdolnym, I. 10. §. 227. Kara na to, p. Kara.

Przełożeni Duchowni (Praepositi) mają *forum* uprzywileiowane, I. 2. §. 45.

Przełożeni Instytutów pobożnych, muszą podpisać uczynione dla Instytutu plenipotencye, I. 3. §. 47. Jak dalece do tego potrzebią szczególnego zezwolenia i co iest dostatecznym w miejsce tego, §. 48. Kiedy do deforowania przysięgi nie potrzebią osobnego zezwolenia, 10.

§. 258. Naprzeciw nim exekucya z wyroku przeciw Instytutowi pobożnemu wydanego nie ma miejsca, 24. §. 12. W sprawach naglących aresztownych powinni, gdy Instytut pobożny nie jest w stanie złożyć kaucyi, pod obowiązkiem swym i zamiast przysięgi upewnić, iż Instytut nie jest tyle zamożny. 29. §. 34.

Przeniewierzenie się. Ci, którzy byli o to sądownie przeświadczeni, nie jako świadkowie dowód stanowiący, lecz dla wiadomości tylko wysłuchani być mogą. I. 10. §. 230. No. 15.

Przeor i Xienie mają uprzywilejowane forum I. 2. §. 45.

Przeczytanie protokołu. p. Protokół.

Przeostroga dla świadków przysięgę wykonać mających. I. 10. §. 188. [81.] przy wykonaniu przysięg sądowych, §. 368. [96.]

Przyaresztowanie. p. Osobisty areszt.

Przydanie lat musi być udowodnionem przez złożenie otrzymanego w tym względzie Patentu I. 1. §. 7. W powszechności poszukiwanem być musi u Dworu, lecz rozpoznanie zaniesioné o to próśby należy do Sędziego osobistego, który takową, skoro jest mowa o Pupillu, Sądowi Nadopiekuńczemu zostawić winien, II. 1. §. 8.

Przyjęcie skargi, kiedy na wyznaczonym terminie Powód niestawa, zgłoszenie się jego ze skargą powinno być reponowane I. 4. §. 20. Jak przy tem postąpić należy. 5. §. 1. seq. Do tego względem następujących punktów musi być powzięta wiadomość: 1) względem forum; 2) czyli się sprawa ta nie toczy już w innym Sądzie; 3) względem przedmiotu skargi; 4) względem okoliczności za zasadę służących; 5) względem żądania Powoda; 6) względem legitymacyi; 7) względem współinteressowanych, a) ze strony powoda, b) ze strony zaskarzonego; 8) względem Auktora; 9) względem *exceptio plus petitionis tempore*, lub 10) *excussionis et ordinis*; 11) względem kaucyi; 12) względem dowodów; 13) czyli zaskarzony iakowe może mieć *exceptio*, 5. §. 4. seq. Przyjęcie skargi ma dopiero po powzięciu zupełnéj informacyi nastąpić §. 10. Kiedy protokół informacyjny zarazem samą skargę zastąpić może, §. 14. W iakich przypadkach z protokołu informacyjnego wyciągnięty być powinien osobny protokół skargi §. 15.

Patrz z resztą: Informacya. Skarga.

Przyległość nieruchomości, iak dalece takowa będzie sprzedaną przez Sędziego, którego jurysdykcji pod-

lega, I. 50. §. 661. lub też przez Sędziego konkursu, pod którego jurysdykcyą dobra główne są położone, §. 662.

Przyłożenie pieczęci, p. Opieczętowanie.

Przyrzeczenie małżeństwa, kiedy skarga o uzupełnienie lub uchylenie takowego zanieśioną być winna. I. 40. §. 1. Na co Sąd badanie swe szczególniej ma wymierzać. §§. 2. 3. Jeżeli nie ma niebezpieczeństwa w przewłóce, sprawa drogą zwyczajnego procesu wprowadzoną być winna, §. 4. Jednak dla uniknienia podwójnego procesu, instrukcyja ewentualnie razem do wynagrodzenia strony niewinnej wymierzona będzie, §. 5. Jeżeli się zaś okaże niebezpieczeństwo w przewłóce, winien Sędzia rozporządzić, aby aż do dalszej rozprawy tak zapowiedzieć, iako też ślub był wstrzymany, §. 6. W tym przypadku należy stronę uwiadomić o karze na bezzasadne sprzeciwieństwo ustanowioney, §. 7. Wysłuchanie strony oskarżonej, §. 8. Zamiarem terminu wyznaczyć się mającego powinno być szczególniej poiednanie stron i urządzenie tymczasowego układu, §. 9. Jak postąpić, kiedy w terminie tym sirona wzbraniaiąca się dopełnić zaręczyn, zostaje przy swym uporze, §. 10. Instrukcyja sprawy głównej, §. 11. i punktów pobocznych, n. p. o odebraniu panieństwa, alimentacyi spółzonego bezżennie dziecięcia i t. d. §. 12. O skargach *ad supplendum consensum*, §. 13. seq. Zaręczyny mogą być, jeżeli zapowiedź ieszcze nie nastąpiła, sądownie lub przed Kommissarzem Sprawiedliwości i Notaryuszem zdziałane. II. 1. §. 10. No. 4.

Przysięg zasadowych, na stwierdzenie uczynionych sobie nawzajem przyrzeczeń, nie wolno żądać od siebie osobom prywatnym I. 10. §. 248.

Przysięga, o téy mówi w ogólności I. 10. §. 245. sqq. Znaczenie, §. 245. Podział, §. 246. 247. Osobom prywatnym nie wolno od siebie wymagać przysięgi na stwierdzenie pewnego przyrzeczenia, §. 248. O przysięgach w procesach i o ich podziale, §. 249. 250. W jakim przypadku Sędzia od strony żądać może przysięgi uzupełniającej, §. 251. W sprawach injurynych przysięga nie ma być uważana iako prawny dowód 34. §. 13. — 16. [232.] O przysięgach deferowanych 10. §. 252. Stronom pospolicie wolno deferować przysięgę §. 252. nawet w tenczas, gdyby inne były dowody, §. 253.; iednakże w tym przypadku stronie deferuiącej przedstawione być powinny prawne skutki takowey delacyi, §. 254. Postępowanie, kiedy druga strona zamiast deferowaney sobie

przysięgi, odwołuie się do innych dowodów §. 255. Kto przysięgę deferować może, §. 256. sqq. Do tego mają ci wszyscy prawo, którzy do sprawy należycie są wylegitymowani, §. 256. Także i Pełnomocnik iest do tego upoważniony, §. 257. Jak dalece opiekunowie i Przełożeni Instytutów pobożnych do tego niepotrzebują szczególnego upoważnienia, §. 258. Urzędnicy fiskalni powinni do tego złożyć szczególne zezwolenie władzy §. 259. Komu przysięga deferowaną być może, §. 260. sq. Do złożenia przysięgi deferowaney każdy bez różnicy przypuszczonym być winien, chociażby był niezdolnym do wykonania przysięgi konieczney, §. 284. Kto akceptowaną przysięgę opuścić lub za wykonaną przyjąć może §. 285. Jey deferowanie powinno pospolicie nastąpić zaraz przy wniesieniu skargi i odpowiedzi na nią §. 286.; iednakże w pewnych okolicznościach uczynioném ieszcze być może na terminie instrukcyjnym, §. 287. Jak postąpić, kiedy już inne dowody przyjęte zostały, §. 288. Deferowanie przysięgi także i w drugiey Instancyi ieszcze ma miejsce, kiedy Sędzia pierwszey Instancyi udowodnić się mające czyny tylko za wcale nie, lub niedokładnie udowodnione przyjął §. 289. a) W następnych Instancyach nie może już być uczynioném temu, kto się gruntował na czynie w pierwszey Instancyi za zupełnie udowodniony przyjętym. I. 10. §. 289. b) Kiedy czyn z więcey niż iedney okoliczności iest złożony może względem niektórych przysięga być deferowaną, a względem innych dowód przez świadków lub dokumenta prowadzonym, §. 290. Jak postąpić względem przyjęcia lub referowania przysięgi, §. 291. szczególniéy w procesie wexlowym. 27. §. 28. Co zachować, kiedy z kilku współników sprawy niektórzy deferowaną przysięgę wykonają a drudzy ją referować chcą, §. 293. Referowanie iéy po nastąpióném przyjęciu pospolicie już nie iest dozwołóném, §. 294. Przyjęcie lub referowanie nastąpić musi, kiedy po uregulowaniu *status causae et contraversiae* podane dowody ze stronami się powtarzają §. 295. Względem przyjęcia przysięgi referowaney czas do namyslenia się miejsca nie ma. §. 296. Kto się wzbrania uczynić swego oświadczenia, czyli przysięgę wykonać chce lub nie, uważa się na wszelki przypadek iako przysiędz nie chcący §. 297. Deferowana przysięga pospolicie już cofniętą być nie może, §. 298. Wyjątek §. 301. — 303. Jak przy ułożeniu normy postąpić, §. 304. przyczém unikać potrzeba wszelkiego wyrazu przystoynosc obrażającego [89.] W iakich przypadkach

do iéy wykonania przystąpić lub takowe odłożyć wypada, §. 305.—308. Samowolne odmiany, arbitralne tłumaczenie normy przysięgi, albo *reservations mentales* Przysięgającemu nie są wolne, §. 309. Przysięga może ieszcze na terminie do iéy wykonania wyznaczonym bydź wymierzona na mnieyszą Summę od téy, która miała bydź zaprzysiężoną, §. 310. Postępowanie przy wykonaniu przysięgi w ogólności, 10. §. 314. sqq. tudzież §. 368. sqq. i [92. — 96.] O przestrogach względem krzywoprzysięstwa czynić się mających §. 368. Kiedy do tego Xiądz ma bydź przybrany §. 369. Przysięgi powinny bydź pospolicie odbierane w zwyczajnym mieyscu Sądu, §. 370. w przytomności Assystentów prawnych i drugiéy strony §. 371. lecz nie wśród zgietku stron §. 372. Jak postąpić, kiedy strony za obrębem Sądu mieszkające przysięgę wykonać mają §§. 373. 374. O wykonaniu przysięgi w procesie wexlowym, 27. §. 22. i w procesie exekucyjnym 28. §. 4. Nro. 6. Skutki niewykonania, §. 375. 376. Skutek przysięgi powinien w wyroku zawsze bydź postanowiony, a ieżeli w nim dopiero iest nakazana, na obadwa przypadki, to iest: na przypadek iéy wykonania lub niewykonania, I. 10. §. 377. Uważa się za wykonaną, kiedy przyjmujący ją bezwarunkowo przed iey wykonaniem umiera, §. 378. Przy odbieraniu rachunków za przysiężenie ich ma bydź zawsze odkładaném aż do zakończenia tegoż odebrania §. 45. §. 25.

Przysięga dyffessyina, iéy rota, I. 10. §. 134. szczególniey gdy dokument był wystawiony przez osobę mogącą przeciwnika swemi czynnościami obowięzywać, a nie zostaje przyznany, §. 138. W iakim razie mają takową złożyć Kuratorowie lub Opiekunowie, §. 141.

Przysięga konieczna, o niéy mówi I. 22. Pospolicie nie może bydź referowaną, §. 1. prócz, gdy takowa *de ignorantia* ma bydź wykonaną, §. 8. Do takowych należy przysięga uzupełnienia lub oczyszczenia, §§. 2. 3. Poprzedzać ją zawsze będzie wyrok, §. 4. w którym skutki na przypadek złożenia lub niewykonania przysięgi ustanowione będą, 10. §. 377. Od wyroku takowego służy appellacya, 22. §. 5. W iaki sposób wyrok względem przysięgi koniecznéy będzie ułożony, 10. §. 329. [95.] Jak dalece takowa uważa się za złożoną, §. 379. W których przypadkach będzie miała mieysce i co przy oznaczeniu iéy zachować trzeba, 13. §. 24. sqq. i §. 24. [105.] Do złożenia przysięgi takowéy przypuszczeni nie będą ci, którzy według 10. §. 227. iako świadkowie przysięgi skła-

dać nie mogą; iednakże dezertter, który otrzymał ulaskawienie, do wykonania iéy nie uważa się za niezdolnego, 13. §. 25.. Sukcessorowie przysięgę konieczną tylko *de ignorantia* złożyć mogą, 22. §. 6. Jak ma być postąpioném, gdy kto przed wykonaniem koniecznéj przysięgi *de veritate*, umiera [10. §.. 379.] natenczas, gdy według zachodzących okoliczności przysięga ta nie może być ieszcze uważana za złożoną, §. 7. Do wykonania przysięgi koniecznéj iest niezdolnym ten, kto się stał winnym złośliwego w Sądzie zapierania się, albo zeznania z umysłu nieprawdy, ileby przysięga ta na korzyść iego wypadła, 23. §. 52.; niemniéy ten, kto przez przekupstwo wyєднаł sobie niesprawiedliwą rezolucyą, i iego pośrednik, III. 1. §. 27.

Przysięga manifestacyjna, o téy mówi I. 22. §. 28. sqq. W iakim przypadku żadaną być może, §. 28. Kto do iéy wykonania szczególniéy iest obowiązany, §. 29. Skoro iéy wykonanie odmawia się, musi być o to zanesiona formalna skarga, §. 30. Wyjątek, §. 31. Do iéy wykonania względem dezygnacyi i rachunków przedzéy przystąpiono być nie może, aż strona przeciwna została w téy mierze słuchaną, §. 32. Jakie przyrzeczenie przysięga zawierać musi i kiedy przeciw niéy dowód krzywoprzysięstwa ma mieysce, §. 33. Postępowanie, kiedy kto do wykonania przysięgi manifestacyjnéj za obowiązane uznany, wzbrania się tego, §. 34. Przeciw Trzeciemu z zaprzysiężenia dezygnacyi lub rachunku nigdy dowód długu powziętym być nie może I. 22. §. 35. Wymienieni w takowym rachunku wierzyciele mogą pretensye swe przezto tylko tak dalece uzasadnić, ile przeciw samemu Przysięgającemu są wymierzone, §. 36. Zaprzysiężenie rachunku ma być odłożoném aż po ukończoném iego odbieraniu, 45. §. 25. W iakim sposobie przycięga manifestacyjna od tego, kto do dobrodzieystwa *cessy* chce być przypuszczonym na żądanie wierzycieli wykonaną być winna, 48. §. 43. W processie konkursowym musi takowa przy okazji inwentaryzacyi od dłużnika i przynależących iego być oderbaną, 50. §. 217. Jak przy obwieszczeniu zaginionych dokumentów od Extrahenta wykonaną być ma, 51. §. 118. Kiedy takowa od Kommissarza inwentaryzacyi żadaną być może, II. 5. §. 56.

Przysięga na świadectwo, dokąd takowa po przeczytaniu świadkowi zeznania ma być wymierzona, szczególniéy w przypadku, gdy świadek według I. 10. §. 180.

niał prawo zamilczeć o niektórych okolicznościach, patrz zresztą: Biegli, Taxatorowie. Od wykonania przysięgi na świadectwo wolne są następujące osoby: 1) osoby stanu xiążącego, którym się rota przysięgi do podpisu poda; 2) osoby w obowiązku przysięgi zostające, mające świadczyć w przedmiotach bezpośrednio ich urzędu ty-czących się; 3) Znawcy raz na zawsze przysięgli; 4) Mennonici lub inne osoby, którym według ich zasad religijnych niewolno wykonywać przysięgi, jeżeli to nale-życie udowodnią, lub Sądom już iest wiadomo; 5) oso-by nieme, które rotę przysięgi przepisać i podpisać mu-szą. Sama tylko delikatność sumienia od wykonania przy-sięgi nie uwalnia. Do wykonania iéy wprawdzie nikt zniewolonym nie będzie, przeciw tym jednak, którzy bez przyczyny wzbraniaią się wykonać przysięgi, podobnie się postąpi, iak z tymi, którzy się chcą usuwać od zło-żenia świadectwa, §. 203. Przed odebraniem przysięgi, raz ieszcze uczyni się świadkom napomnienie, §. 204. Przy wykonaniu przez świadków przysięgi, jeżeli strony ani osobiście, ani też przez Pełnomocników swoich nie są obecne, należy im z urzędu przydać Pełnomocnika, [85.] Przy odbieraniu przysięg od świadków przez za-mieyscowego Kommissarza ustanowi się stronom niesta-wiającym z urzędu Pełnomocników, §. 219. Od wysłu-chanego już i przysięgłego świadka, który się z własne-go powodu zgłasza z żądaniem, aby go powtórnie wy-słuchano, nie należy zaraz powtórney przysięgi odbierać, owszem zostawić trzeba przyszłemu wyrokowi, czyli powtórna przysięga będzie potrzebną lub nie, §. 212. Przez to, iż świadek wysłuchany przed ukończeniem ca-łéy inkwizycyi, a zatem przed wykonaniem przysięgi umrze, zeznanie iego na swéy wiarogodności nie traci, §. 209. W sprawie żydów ze żydami nie potrzeba aby świadkowie żydowscy wykonywali przysięgę, §. 343. Przysięga żydów na świadectwo może bydź wykonaną w zwyczajném mieyscu posiedzeń Sądu §. 346. No. 1.

Przysięga oczyszczenia. Takowa w sprawach indagacyinych fiskalnych nigdy nakazaną bydź nie ma, I. 35. §. 73. p. Przysięga konieczna.

Przysięga uzupełniająca; w iakich przypadkach uzupełnienie dowodu przez takową nie iest dopuszczoném I. 13. §. 25. p. zresztą: Przysięga konieczna.

Przysięga w razie niemożności stawienia kaucyi wykonać się mająca; rota iéy I. 21. §. 11. Złożenie iéy cudzoziemcowi nie będzie dozwolone §. 13.

Przysięgę darować może Pełnomocnik tylko natenczas, gdy jest opatrzony szczególném pełnomocnictwem I. 10. §. 203. No. 3. [53.]

Przyspieszenie spraw, przepisy ogólne do tego dążące I. 8. §. 33. sqq. Obowiązki Kommissarzy Sprawiedliwości w tym względzie, §. 36. tudzież Kommissarzy zamiescowych §. 37.

Przysposobienie dziecka powinno być zatwierdzone przez Główny Sąd Prowincyi II. 1. §. 7.

Przesądzenie. Summa, za którą i nazwisko tego, komu rzecz przyznana została, musi być dokładnie w protokule aukcyi wyrażone I. 24. §. 87. W subhastacyi konieczny przesądzenie nie ma być wstrzymane przez monita, które dopiero w samym terminie licytacyi były wniesione 52. §. 26. Przesądzenie nie może nastąpić na pierwszym lub drugim terminie licytacyjnym, chyba że się na to wszyscy interessenci zgodzą §. 32. Chociaż podana po upłynieniu terminu licytacyjnego oferta przez Interessentów przypuszczoną była, naywięcéy dający nie nabywa ieszcze przez to zupełnego prawa przysądzenia, §. 38. Skoro wszyscy ochotnicy do kupna wysłuchani zostali, Interessenci będą wysłuchani czyli zezwalaia na przysądzenie lub nie, §. 41. Dopóki wyrok adjudykacyiny nie został ieszcze ogłoszonym, interessenci przyiąć mogą wyższą ofertę [404.] Ten, komu mieyska nieruchomości ma być przysądzoną, winien uzyskać prawo obywatelstwa, §. 42. [405.] O kaucyi w téy mierze, §. 44. [406.] Przesądzenie musi nastąpić I) gdy dobra są szlacheckimi mimo zachodzący sprzeczności, skoro oferta wynosi dwie trzecie części taxy lub więcéy, §. 46. Wyjątek, §. 47. ieżeli mniéy iak $\frac{2}{3}$ części ofiarowano, przybicie bez zezwolenia wszystkich Interessentów nie ma mieysca, §. 48. II) Jeżeli dobra nie są szlacheckimi, adjudykacya pospolicie nastąpić musi, chociażby oferta wynosiła mniéy iak $\frac{2}{3}$ części taxy, §. 50. Wyjątek od tego prawidła, 51. Nawet dłużnik może wstrzymać przysądzenie, skoro za mniéyszą ilość oferty stawi zdolnego zaręczyciela, §. 52. Jeżeli Fiskus sprzeciwia się przysądzeniu, nie potrzeba z iego strony kaucyi, §. 53. Przesądzenie raz tylko w skutek sprzeczności Interessentów wstrzymaném być może, §. 54. III) Co do rzeczy ruchomych i przywilejów, przysądzenie nastąpić musi koniecznie na terminie za naywyższą ofertę, §. 65. W dobrowolnych zaś subhastacyach zawisła adjudykacya iedynie od iednomyślności Interessentów, §. 70. Jeżeli się ci zgodzić o to niemogą, rzecz będzie rozstrzygniętą we-

dług przepisów Powszechnego Prawa krajowego. (I. 17. §. 10. sqq.) §. 71. W ciągu sporu więcéy dający nie iest za swą ofertę odpowiedzialny, zastrzegą mu się nawet prawa względem strony przeciwnéy dla zawodu z niedosłego do skutku przybicia dla niego wyniknąć mogącego, 52. §. 72. Jak dalece przybicie nastąpić może, kiedy subhastacya dobrowolna na konieczną przemienioną być musi, §. 73. i [411.] Co do dóbr Pupillów, adyudkacya przed wydaniem zezwolenia od władzy opiekuńczej nastąpić nie może, §. 74. Kiedy się w sprawach moratorvinych przysądzenie wstrzymuie, 47. §. 63. [308.]

Przywileie, postępowanie przy ich subhastacyi, I. 52. §. 65. i ich oszacowaniu, II. 6. §. 17.

Przyznanie. — Przez pospiech do porywczego zeznania nakłaniać stron nie należy I. 10. §. 26. oraz 25. §. 65. O dowodzie przez przyznanie mówi §. 82. sq. Gdy czyn iaki przyznanym został w instrukcyi, nie potrzeba nań przyjmować żadnego dowodu, §. 82. Gdy zaś iedna strona utrzymuie, iż przyznanie nastąpiło w innéy sprawie, a strona przeciwna zapiera to twierdzenie; wyiaśnienie przez dowód nastąpić musi, §. 83. Czyliby w tym przypadku przyjęcie dowodów zwrócić do objętego sporem głównego *factum*, albo do czynu nastąpionego przyznania, bądź do obojga razem, należy od rozpoznania Sądu, §. 84. Aby przyznanie prawny miało wpływ potrzeba, aby Przyznający był mocen podług własnego iedynie zdania w sprawie działać, §. 85. Jak należy postąpić, gdy z wielu współników niektórzy tylko czyn przyznają i iak dalece współnik sprawy może być iako świadek słuchany, §. 86. Przyznanie Pełnomocnika iest również obowiązującym, iak gdyby nastąpiło przez samego Mocdawcę, §. 87. Przyjęcie złożonego przez stronę przyznania nie iest potrzebném, §. 88. *a.* Co stanowi przyznanie zasądowe i sądowe w innéy sprawie uczynione, §. 88. *b. p.* Domysł.

Przyznanie sądowe, może także od Deputowanego Sądu być przyjętém, I. 10. §. 125. [78.]

Publikacya testamentu, *p.* Testament.

Publikacya wyroku, o tém mówi I. 13. §. 44. sqq. ogłoszenie wyroku nastąpi w naybliższym dniu sądowym po iego wydaniu, §. 46. Na to nie potrzeba oddzielnego zapozwu Assystentów lub Pełnomocników, ile ci należą do liczby ustanowionych przy Sądzie Kommissarzy sprawiedliwości, §. 47. *p.t.* Pełnomocnik. Kommissarz sprawiedliwości. Publikacya w Instancyi

drugiéy nastąpi w tym Sądzie, w którym instrukcyja odbyta została, 14. §. 67. 68. W sprawach fiskalnych indagacyinych, 35. §. 86. i [264. 265.] Ile takowa i iak długo w sprawach rozwodowych wstrzymana być może, 40. §. 45. sqq. Jak się w téy mierze w processach poddanych postąpi, 41. §. 47. 48. oraz w sprawach o zniesienie wspólnotwa, 43. §. 16—18. Ile publikacyja zawieszona będzie w sprawach o ustąpienie dóbr, 48. §. 22—24. albo takowa zaraz po wydaniu wyroku nastąpi, 25. Jak postąpić należy z ogłoszeniem wyroku klasyfikacyinyego w sprawach konkursowych, 50. §. 166. i [332.] Publikacyja wyroku ma być zawieszoną w ciągu feryów sądowych, III. 1. §. 52.

Punkt legitymacyiny, iak na załatwienie iego, szczególniéy co do dziedziców przy przyjmowaniu skargi uwagę zwrócić potrzeba, I. 5. §. 4. No. 6. tudzież przy przyjmowaniu odpowiedzi na skargę, 9. §. 2. No. 1. Wyjaśnieniu iego, gdy formalnego potrzeba śledztwa, zawsze osobny protokół poświęconym być winien, 10. §. 81. Jak Fiskał w sprawach fiskalnych legitymować się ma, 35. §. 3. Jak punkt legitymacyiny w sprawach poddanych włóscian ma być załatwiony, 41. §. 37. i §. 77. niemniéy w sprawach tyczących się uchylenia wspólnotości gminnych, 43. §. 8. i §. 35. Postępowanie, kiedy legitymacyja Następcy lennego lub fideikommissalnego od dziedzica allodyalnego iest zaprzeczoną, 46. §. 30. Punkt legitymacyiny powinien także przy czynnościach dobrej woli należycie być załatwionym, II. 2. §. 24.

Punkta incydentalne. Instrukcyja tych, które się przy okazji edycyi dokumentów zdarzają, zapisuie się w osobnych protokółach I. 10. §. 156. Punkta incydentalne powinny w wyrokach nasamprzód być rozstrzygnię, 13. §. 36. O punktach incydentalnych w sprawach rozwodowych, 40. §. 53. i nast.

Punkta preiudycyalne rozstrzygnięone będą oddzielnie lub razem z sprawą główną, ile wyłączenie teyże albo głównej sprawy iest mniéy lub więcéy zawikłaném, I. 5. §. 29. 30. oraz 10. §. 81. b. niemniéy 13. §. 43. w wyroku załatwią się, nim się do rozstrzygnięnia głównej sprawy przystąpi, §. 36. Jak dalece mimo to, iż tak względem zasady iako też ilości pretensyi instrukcyja została odbyta, równo tylko decyzyja względem zasady iako kwestyi preiudycyalnej ma być wydana, §. 40. O dochodzeniu takowych przy rozłączeniu wspólnotwa, 43. §. 11. sqq. 1) gdy od tego zależy kwestyja, czyli roz-

łączenie ma nastąpić, §§. 12. 13. 2) lub gdy się tylko ściągają do subrepartycyi, §. 14. sqq.

Punktacya. Sędzia winien takową, lub inny tymczasowy układ stron, podług którego czynność dobrą woli chcą mieć przedsięwziętą, przed przyjęciem protokółu dokładnie przetrząsnąć, II. 2. §. 36.

Purgatorium p. Przysięga oczyszczenia.

R.

Radzca handlowy, p. Wylączeni.

Radzca Ziemiański czyli poborowy, co przy wydawaniu paszportów na wędrowkę kantonistom zachować winien I. 36. §. 9. 10.

Radzcy policyjni mogą przy Magistratach zastępować Assessorów sądowych, I. 25. §. 52.

Radzcy poborowi, p. Radzca Ziemiański.

Radzcy przy Kollegiach sądowych krajowych, o ich urządzie mówi III. 3. Nominacya, §. 1. Obowiązki ogólne, §. 2. sqq. w ich urzędowaniu do czego należy szczególnie gorliwe dążenie do wymierzenia Bogulubey sprawiedliwości, §. 3. i zachowanie najsłyszey bezstronności, §. 4. Za swém urzędowaniem powinni prowadzić przyzwoite życie, aby w swém postępowaniu byli wzorem wszelkich cnot obywatelskich i chrześciańskich, §. 5. Powinni się wystrzegać troskliwie zadłużenia, albowiem Radzca, któryby się odwołał na Indult, do układów lub prawnego dobrodziejstwa ustąpienia dóbr, albo długi jego miały dać powód do otworzenia konkursu, dłużey na urządzie swoim utrzymać się nie może, §. 6. Stósunki subordynacyi Radzców, §. 7. Prośby o urlop i co przytém zachować, §. 8—10. i §. 9. [446.] Powinni się oraz wstrzymywać od wszelkich związków ze stronami i Kommissarzami sprawiedliwości, §. 11. niemniey unikać wszelkiego doradzania lub mieszania się w innym względzie w spory i interesa prywatne drugich, §. 12. i 19. iako też wstrzymywać się od głosowania w sprawach swych własnych i swych krewnych §§. 13. 14. a nawet w przypadku tym (§§. 13. 14.) nie służy Radzcy prawo popierania sprawy iako doradzca, Assystent prawny lub Pełnomocnik, chyba, iż proces tyczy się jego małżonki, rodziców, dzieci lub rodzeństwa, §. 15. Postępowanie, gdy Radzca jest spokrewnionym z Kommissarzem sprawiedliwości, §. 16. w szczególności, gdy Radzca o takowych związkach pomiędzy nim, a prawu-

iącą się stroną, lub zastępującym ją Kommissarzem sprawiedliwości, alboliteż o własnym swym interessie w sprawie mianym nie donosi, ale tego wcale się wypiera §. 17. Wszyscy Radzcy powinni względem okoliczności w Kollegium zachodzących sumienne zachwać milczenie, §. 18. Urzędów pobocznych bez wiedzy Prezesa i zezwolenia Naczelnika sprawiedliwości nie przyjmować, §. 19. O szczególnych obowiązkach Radzców, 1) iako Assystentów, 2) iako Instruentów, 3) iako Decernentów, 4) iako Referentów, §. 20. sqq. Podczas odczytania relacyi nie mają się zatrudniać innemi przedmiotami i czynnościami, §. 58. p. Decernent, Instruent, Referent. O ich przysiędzie, §. 63. [447.] Wszyscy Radzcy Królewscy rzeczywiesi lub tytularni mają uprzywileiowane forum, I. 2. §. 53.

Radzcy Xiążąt, Offycyalsi domowi, liberya i czeladź zostają pod tą samą jurysdykcyą, co ich państwo, I. 2. §. 100.

Reasumcyą processu, iak należy postąpić, gdy strona w ciągu processu umiera, I. 10. §. 1. sq. W szczególności gdy to nastąpi, nim ieszcze można było przyjąć dokładną informacyą, §. 2. albo krótko przed, lub też zaraz po ogłoszeniu wyroku pierwszey lub drugiey Instancyi, §. 3. Postępowanie, gdy się w tym przeciągu czasu żaden successor nie zgłosił, §. 4. Gdy spór zachodzi o iaką rzecz szczególną, po śmierci dotychczasowego posiadacza na Trzeciego, dziedzicem tegoż zarazem niebędącego, spadająca, §. 5. Obowiązek Assystenta albo Pełnomocnika doniesienia Sądowi o zeyściu strony, iak tylko dojdzie iego wiadomości, §. 6. Co Sąd zachować winien, gdy takie odebrał doniesienie, §. 7.

Receptitia czyli zastrzeżony majątek żony wspólnego dłużnika, jeżeli mu go w prowizyi nie wypuściła, umieszczony będzie w klassie piątéy, I. 50. §. 433.

Recessowanie i dyktowanie, zabronione jest Kommissarzom sprawiedliwości iako Assystentom lub Pełnomocnikom, wszelakowo im wolno, gdyby sądzili, iż Delegowany nietrafił w ich myśl, takowe dodatki zadyktować Protokuliście, I. 3. §. 76.

Referendaryusz. Bywsi przy Kollegiach krajowych Referendaryusze, jeżeli im ten harakter przy dymissyi nie był wyraźnie zastrzeżony, póki z innego powodu do wyłączenia rościć nie mogą prawa, pod zwyczajnym mieysca swego zamieszkania zostają Sędem, I. 2. §. 83. O ich iurysdykcyi w ogólności, §. 18. [7.] Tak-

że i prócz dni sesyjonalnych ma być kilku Referendaryuszów obecnych w Sądzie, w celu wysłuchania stron ubogich, III. 2. §. 36. i U. d. R. i K. §. 35. Popis na Referendaryusza, 4. §. 9. sqq. §. 6. i 13. [451.] Zatrudnienie Referendaryusza, §. 13. sqq. Warunki pod którymi dozwolone jest Referendaryuszom poszukiwać swego umieszczenia przy Kamerze Woienno-Ekonomiczney w mieyscu (Rejencyi) §. 17. b. Obowiązki ogólne, §. 18. Umieszczenie, §. 19. 1) na urzędzie przy Głównym Sądzie Kraiowym, §. 20. Przygotowanie i popis, §. 21. sqq. i §. 21. [452. i 453.] §. 22. [454.] p. t. Popis. 2) Umieszczenie przy Sądzie niższym, §. 32. sqq. Jak dalece wolno im przyjmować Justycyaryaty, §. 32. [455.] 3) Jako Kommissarze sprawiedliwości, §. 35. 4) Jako Subalterni, §. 36. Przysięga, §. 37. i [456.] Jak dalece mogą być przypuszczeni do urzędów ważniejszych, chociaż nie pracowali przy Głównym Sądzie kraiowym, 8. §. 10. [472.] p. wreszcie Auskultator.

Referent. W ważnych sprawach przydany mu będzie Korreferent I. 13. §. 1. Tym być nigdy nie może Instruent ani też w liczniejszych kolegiach Decernent, §. 2. Obowiązki Referenta w ogólności, §. 3. sqq. w szczególności gdy się przekona, iż instrukcyja jest niedokładną, §. 4. p. Rezolucyja. O sposobie referowania, §. 7. Co zachować winien w rozpoznawaniu czynów spornych, §§. 8. 9. Obowiązki jego w razie niezgodności 1) Dokumentów, §. 13—15. 2) między świadkami, §§. 16. 17. 3) między dokumentami a świadkami, §. 18—20. 4) gdy niezgodność ztąd wynikła, iż kilku współników sporu oświadczyli gotowość swą dopełnienia przysięg deferowanych albo referowanych, inni zaś wzbraniają się przysięgać, albo chcą referować przysięgę, §. 21. 5) przy rewizyach naocznych, §. 22. Co Referent przy naznaczaniu przysięg koniecznych zachować winien, §. 23. sqq. Gdy instrukcyja względem dowodu była wcale bezskuteczna, strona która ma za sobą prezumcyją prawną, zyskuje pomyślny wyrok, §§. 27—28. Przypadki, w których ma miejsce podział przedmiotu sporu, §. 29—30. Obowiązek Referenta, gdy mu się z czynu wyluszczonego excepcyje prawne wynikać zdejają, 9. §. 11. i III. 3. §. 30. Co tenże przy zastosowaniu praw, lub ich tłómaczeniu zachować winien 13. §. 31. sqq. W wyroku załatwić potrzeba nasamprzód zachodzące w sprawie kwestyie poprzednicze i preiudycyalne, a potem przeydzie się do decyzji sprawy głównej z przyłączeniem do każ-

dego punktu powodów prawnych, §. 36. W sprawach o pretensye wzajemne po odsądzeniu wszelkich szczególnych punktów, obliczy się za przybraniem, jeżeli potrzeba Kalkulatora, wiele strona drugiey ma wypłacić albo zarachować i to w wyroku się ustanowi, §. 37. Rzeczywiste sprawy rozstrzygnięcie i powody onego będą troskliwie od siebie rozróżnione, albowiem motywa wyroku nigdy nie mają mocy wyroku, §. 38. Jeżeli wypada wykonać przysięgę, wyrok musi być wymierzony do obudwu przypasków to jest: gdy przysięga będzie wykonaną lub nie, §. 39. Co Referent ma zachować, gdy tak zasada iako i ilość pretensyi są w sporze, a względem ilości odbyła się także instrukcja, chociażby zasada pretensyi była odrzuconą, a zatem kwestya prejudycyalna niepomyślnie dla powoda rozstrzygnięta, §. 40. Także co do kosztów, wynagrodzenia i kar winien Referent co potrzeba, ustanowić, §. 41. W układaniu wyroku i zasad stanowczych ma się starać o jasność i precyzją, §. 42. Pospolicie cały proces we wszelkich swych przedmiotach stanowczo wyrokiem rozstrzygnięty być musi, chyba że zachodzą kwestye prejudycyalne, §. 43. O obowiązkach Radcy iako Referenta, III. 3. §. 51. sqq. W ważnych sprawach relacye za zwyczaj na piśmie ułożone być muszą. Co Referent zachować winien przy ustnym przedstawianiu rzeczy, §§. 53, 54. Czyli sprawa ustnie tylko ma być przedstawioną lub w nięj relacya na piśmie ułożoną; zawisto jedynie od decyzyi Prezesa, §. 55. W kollegiach nawałem prac obarczonych dozwołonem być może Korreferentowi, który pospolicie także dokładną relacyą ułożyć winien, aby w pierwszey i drugiey Instancyi tylko piśmienne Votum z wyluszczeniem zachodzących wątpliwości, tudzież powodów za decyzją wypracował, nigdy zaś w Instancyi trzeciey, §. 56. Re- i Korreferent nie powinni sobie relacyi udzielać, chyba że Referendaryuszom i Auskultatorom sprawy dla ich wydoskonalenia się są przypisane, §. 57. Obowiązki Referenta przy sporządzeniu relacyi z akt sądu niższego, §. 59. Tenże powinien przypisane mu do referatu sprawy niezwłocznie odrobić, §. 60. a po złożony relacyi akta do registratury oddać U. d. R. i K. §. 207. Co zachować gdy uzna za potrzebę wziąć akta powtórnie do domu w celu ułożenia wyroku, §. 211. Przepisy dla Referenta przy wydaniu wyroku appellacyjnego I. 14. §. 63. sqq. w Instancyi appellacyjney ma być za zwyczaj, §. 66. a w Instancyi trzeciey w każdej sprawie

dwóch Referentów wyznaczonych §. 7. Co zachować powinni, gdy się instrukcyja okaże bydź niedokładną §§. 8. 9. O nowych czynach in Revisorio, §. 10. sqq. p. Rewizya.

Registrator. Nominacya iego, III. 5. §§. 23. 24. Obowiązki ogólne §. 25. względem rzeczy nadchodzących, §. 27. sqq. i U. d. R. i K. §. 87. sqq. przy rozdzieleniu ich pomiędzy Decernentów III. 5. §. 30. Zbieranie rzeczy zadekretowanych, §. 31. Co do spraw do zawyrokovania przygotowanych, §. 32. i U. d. R. i K. §. 200. sqq. Zachowanie i kompletowanie Akt III. 5. §. 33. sqq. Registrator obowiązany jest takowe po sessyi odebrać z expedycyi U. d. R. i K. §. 109. chyba żeby ich Sekretarz potrzebował przy expedycyi §. 110. Obowiązki Registratora co do conceptów do Registratury oddanych, §. 189. Zszywającego Akta zniewoli do swéy powinności, §. 190. oraz co Sobota zrewiduje Dziennik poprzedzającego tygodnia §. 191. Przysięga Registratora III. 5. §. 55. sqq. i §. 55. sqq. [458.]

Registratura. Podział teyże III. 5. §. 37. sqq. I. Registratura procesowa, §. 39. sqq. Przeznaczenie Listy nowych skarg U. d. R. i K. §. 23. Co przedsięwziąć należy, skoro się sprawa w repertorium procesowy bieżących przenosi §. 26. O Repertorium Akt reponowanych III. 5. §§. 27. 28. Różnica między Aktami bieżącemi a reponowanemi, §. 29. II. Registratura konkursowa III. 5. §. 42. Repertorium bieżących spraw konkursowych i likwidacyjnych U. d. R. i K. §. 30. a. sqq. III. Registratura kryminalna III. 5. §. 46. oraz U. d. R. i K. §. 38. IV. Registratura jeneralna III. 5. §§. 47. 48. i U. d. R. i K., §. 39. V. Inne gatunki Registratur III. 5. §. 49. sqq. i U. d. R. i K. §. 40. i 51. sqq. O Repertorium bieżącym pupillarném §. 31. sqq. Skład i cel Dziennika, §. 41. sqq. i §. 111. sqq. O xiędze dystrybucynéy, §. 44. O xiędze annotacyinéy §§. 45. i 46. Urządzenie Registratury reponowaney, §. 47. sqq. O zachowaniu Akt §. 52. 53. O Listach §. 54. Dyrektor kancelaryi powinien Registraturę często odwiedzać §. 259. Registratura. Collegium Notaryuszów.

Regencye dawniey Kamery Wojenno-Ekonomiczne. Kiedy imieniem Skarbu do Sądów Głównych a kiedy w Sądach niższych skarżyć powinni I. 2. §. 126. [35. 36.] p. Fiskus. Powierzona im dawniey jurysdykcyja przeszła do Sądów zwyczajnych, §. 130. [39.] Winny bydź uwiadomione o skargach przeciw urzędnikowi Regencyi

o regres lub injurye z urzędowania iego pochodzących albo gdy przeciw kasowemu urzędnikowi wydziału administracyjnego pretensye pieniężne zaskarżają się 6. §. 8. [49.] oraz o zapoznaniu ich urzędników przed Sądem 7. §. 1. [52.] niemniéy o rozpocząć się mającý przeciw nim indagacyi fiskalnéy. 35. §. 34. [252.] i o nakazać się mającém osobistém przyaresztowaniu tychże, §. 44. [257.] tudzież gdy pozostały po nich lub inny majątek ma bydź opieczętowany, aby Regencye tam, gdzieby się Akt administracyjnych spodziewać można, pieczęć swą przyłożyć mogły II. 5. §. 16. [433.] Postępowanie przy odpieczętowaniu, §. 37. [436.] Za pozwanie Fiskusa nastąpi na ręce Praesidii I. 7. §. 28. [57.] O wykonaniu eksekucyi przeciw Instytutowi pod Regencyą zostaiącemu, 24. §. 45. [153.] O zniesieniu się z niemi Sądów, kiedy wykonanie eksekucyi przeciw wielkiéy liczbie ludzi ma nastąpić, lub gdy do uskutecznienia eksekucyi pomoc wojskowa zdaie się bydź potrzebną, §. 150. [179.] Ile są upoważnione rozpoczynać procesa fiskalne lub odpowiadać na zanesione skargi, 35. §. 1—3. [238.] Iakie mają prawo względem instrukcyi i wyroku w sprawach takowych, §. 11. [239.] Iakie koszta zasądowe w nich likwidować mogą §. 26. [241.] Iak dalece w sprawach fiskalnych indagacyjnych rozstrzygają przez rezolucyą, od którój atoli odwołanie się do Sądu ma miejsce, §. 34. [242.] Kiedy odwołanie się na wyrok sądowy nie iest dozwolone i kiedy rozstrzygnięcie to przez rezolucyą nie ma nastąpić. 243. Skutki żądania wyroku sądowego [243. 254.] Iak dalece władze cywilne przeciw osobom wojskowym rozpocząć mogą indagacye fiskalne [244. 245.] Iak dalece Sądy główne mają prawo żądać przyspieszenia indagacyi w sprawie przeciw uwięzionemu w areszcie [246.] W sprawach konfiskacyjnych dochodzą się pretensye do majątku uszłego kantonisty imieniem Głównej kasy Regencyinéy Prowincyi I. 36. §. 5. [267.] §. 23. [270.] Władze sądowe powinny o majątku Uszłego, o którym się dowiadują Regencyóm z urzędu donosić §. 29. [271.]

Regestr podatkowy, o dzielności iego I. 10. §. 159.

Regestra czynszowe i podatkowe, o ich dzielności prawnej I. 10. §. 159.

Regestra służbowe i urbarye, o ich dzielności prawnej I. 10. §. 159. jeżeli pomiędzy dziedzicami a poddanymi zrobione zostały, podane będą Sądowi, pod którego jurysdykcyą dobra należą, do zatwierdzenia II. 1. §. 4.

Regestra rozmiarowe, iak postąpić z ich przedstawieniem w sprawach o rozdział wspólnotwa I. 43. §§. 26. 27.

Rekognicye. Postępowanie przy rekognicyi sądowéy II. 3. §. 26. i [427.] albo gdy tylko podpis przed Kommissarzem Sprawiedliwości iako Notaryuszem przyznaie się III. 7. §. 75—77.

Rekonwencya. O téy mówi I. 19. O wywodzeniu pretensyi wzajemnych bez osobnéy skargi zwrotnéy, §. 1. sqq. Postępowanie, gdy pretensya wzajemna wynika nietylko z tego samego co i pretensya powodu, interesu, ale nadto iest z nią uwłasciwiona do iednakego rodzaju procesu, §. 5. sqq. W szczególności, gdy się przy zawyrokowaniu okaże, iż Pozwany przez wzajemną pretensyą swą wywiódł przeciw Powodowi więcéy, aniżeli ten przeciw niemu, §. 6. Niestanowi to żadnéy różnicy w postępowaniu, chociaż Powód nabył prawa swego przez odstąpienie §. 7. Wszelako będzie wolno Pozwanemu żądać przypozwania Cedenta, który się, bez względu na służącą mu iurysdykcyą stawić musi, §. 8. Właściwa rekonwencya, iezeli wzajemna pretensya nie wypława z iednego interesu, nigdy w iednym processie z tą samą skargą nie ma byđż załatwiona, §. 9. wyiawszy, gdy strony w ciągłéy zostawały z sobą czynności, §. 10. Prócz tego przypadku należy przyiąć pretensyą i kontra pretensyą do osobnego protokołu, §. 11. a ostatnia uważać się będzie iako oddzielny proces, §. 12. Również eksekucya z iednéy sprawy nakazana, nie może byđż wstrzymana z powodu, iż drugi proces ieszcze nie iest rozstrzygnięty, §. 13. Jak dalece ma mieysce *reconventio reconventionis*, §. 14. Nie odmienia to nic w postępowaniu, gdy Powód od konwencyi po przyięciu iéy odstępuje, §. 15. Rekonwencya musi, ażeby Powód był obowiązany, odbierać wymiar sprawiedliwości tam, gdzie skarzył, naypóźniéy w terminie instrukcyinym byđż podana, §. 16. W iakich przypadkach i w tém założeniu prorogacya fori nie ma mieysca, §. 17. We wszystkich przypadkach, w których dopuszczoną byđż ma rekonwencya, Powód musi byđż zapozwany w tém samém znaczeniu, w iakiém tenże skarzył, §. 18. Jak dalece Pozwany względem pretensyi onemuż z innego interesu do Trzeciego iako Cedenta służących przeciw Powodowi, iako Cessyonaryuszowi tegoż może czynić rekonwencyą, §. 19. Wszelkie rozporządzenia względem tego, czyli rekonwencya z sprawą główną w iednym processie ma byđż rozstrzygnięta, wydane będą pospolicie przez pro-

stą rezolucyą; gdyby jednak wyłuszczenie téy kwestyi bliższego dochodzenia wymagało, więc takową, iak względem excepcyi dylatoryinych przepisana, do instrukcyi sprawy głównéy odesłać należy, §. 20. Eksekucyi wyroku, na wniesioną na odwrot skargę wydanego, Sędzia co do pierwotnéy skargi właściwy, bezpośrednio wykonać nie może, lecz tylko przez rekwizycyą Sędziego dla strony na odwrot zaskarżonéy właściwego 24. §. 27. [151.] p. t. Eksekucya.

Rekurs do wyższej Magistratury służy stronom, gdy przedmiot sporu niedozwala appellacyi, I. 14. §. 3. No. 2. i 26. §. 18. Względem odrzuconéy appellacyi musi bydź założony w ciągu czterech tygodni rachując od dnia ogłoszenia dekretu, przez który appellacya została oddaloną, §. 4. b. O rekursie stron do Sądu wyższego względem ustanowienia przez Sąd niższy *status causae et controversiae*, I. 25. §. 14. seq. p. t. Koszta, Kara. Denuncyantowi w sprawie injurynéy żalącemu się na uwolnienie od wszelkiéy kary Denuncyanta, albo na zbyt łagodne ukaranie tegoż, służy tylko Rekurs, §. 34—1. 34. §. 16. O Rekursie w sprawach opiekuńczych przeciw rezolucyom wydanym, 39. §. 5. sqq.

Rekwizycya. O zapozwach przez rekwizycyą, I. 7. §. 4. sqq. p. t. Wręczenie. Jak postąpić, gdy Sąd krajowy nieczynni zadosyć rekwizycyi, §§. 9. 10. kiedy Sąd zagraniczny takowéy niedopełnia, §. 11. Jak się ułoży rekwizycya, gdy osoba trzecia mająca wydać dokument, zostaje pod obcą iurysdykcyą, 10. §. 107. O zapozwaniu świadków przez rekwizycyą, §. 175. sqq. osobliwie gdy zapozwani świadkowie są ludzie prości i pospolici, §. 178. O wysłuchaniu świadków przez rekwizycyą, §. 217. sqq. mianowicie obcych i zagranicznych Sądów, §. 223. Postępowanie, jeżeli rekwizycyi téy niedopełniają, §. 225. a. Postępowanie w przypadku, iż Sądy krajowe od władz zagranicznych o wysłuchanie świadków są wezwane, §. 225. b. O odbieraniu przysięg przez rekwizycyą, §§. 373. 374. O wykonaniu przez rekwizycyą eksekucyi, 24. §. 27. sqq. szczególniéy przeciw osobom wojskowym, Żandarrom, §. 26. [149.] ich żonom, dzieciom i czeladzi [150.] oraz o eksekucyi w rekonwencyach, §. 27. [151.] Żadnéy rekwizycyi tego rodzaju wzbraniać się nie powinien żaden Sąd krajowy pod iakowym bądź pozorem zadosyć uczynić §. 28. wyiawszy, gdy Sąd rekwirowany iest władzą przełożoną Sądu rekwirującego, a w wykonaniu eksekucyi ma wątpliwość, §. 29. Postępowanie w razie, gdy Sądy zagraniczne wzywają Sądy krajowe o wykonanie eksekucyi

§. 30. O rekwizycyi przez Sędziego sprawy głównej do Sądu areszt nakazującego, 29. §. 44. Postępowanie, gdy na żądanie innego Sądu areszt osobisty został nakazany, §. 73. O zapozwaniu żołnierza na świadka w sprawie indagacyjnej fiskalnej przez rekwizycją Dowódcy kompanii, Kommandanta lub Dowódcy pułku, 35. §. 62. O rekwizycyi, gdy dłużnik wspólny posiada dobra pod inną iurysdykcyą, 50. §. 649. sqq. w szczególności względem zapozwania wierzycieli, §. 650. Administracya, §. 656. sqq. Subhastacya nieruchomości, §. 659. sqq. Rekwizycyi Sądu zagranicznego o otworenie konkursu nad majątkiem mieszkańca krajowego, Sądy tutejsze ani są obowiązane, ani też mocne zadosyć uczynić, §. 671. O rekwizycyi Sądu górniczego o otworenie konkursu specjalnego nad własnością górniczą, §. 673. sqq. niemniej Sądu morskiego i handlowego względem otworenia konkursu nad okrętami, §. 682.

Remedium ulterioris defensionis, p. Dalsza obrona.

Remissya. Postępowanie w przypadku zachodzącego sporu pomiędzy wydierzawiającym a Possessore, l. 44. §. 24. sqq. przyczém rozróżnić należy, czyli zachodzi niebezpieczeństwo w przewłóce lub nie, §. 25. osobliwie, gdy przypadek remissyiny według swéy natury spiesznego wymaga dochodzenia, n. p. gdy podczas zdarzonego gradobicia, zboże ma byđz na pniu obeyrzane i oszacowane, §. 26. Przybranie Znawców w takim przypadku, §. 27. Zamiar poprzedniczego dochodzenia, §. 28. Jak dalece w przypadku, gdzie niebezpieczeństwo w przewłóce niezachodzi, zasada i ilość remissyi razem dochodzoną byđz ma, §. 29. sqq. co n. p. w tym przypadku nastąpić musi, gdy wprowadzie iest iasno, iż z powodu pomoru bydła należy się dzierzawcy remissya, dziedzic iednak zaprzecza, aby tyle sztuk bydła paść miało, ile potrzeba według kontranktu, iżby był obowiązany do przyznania mu remissyi, §. 30. Postępowanie w przypadku, gdy dochodzenie kwestyi: czyli dzierzawca w ogólności ma prawo żadać defalki, nie zawisło wcale od wynalezienia ilości, §. 31. Gdy w takowym przypadku dla wyprowadzenia dokładnej instrukcyi sprawy potrzebna iest Kommissya miejscowa, aby ta oraz dochodziła ilości opuścić się mającý kwoty, §. 32. wyjąwszy atoli ten przypadek, gdy prawo dzierzawcy żądania remissyi iako kwestya prejudycyalna, iest z siebie samego wątpliwe, wynalezienie zaś ilości remissyi znacznych wymaga

rozwlekłości i nakładów, §. 33. Gdyby cała sprawa i kwestya: czyli w ogólności przypadek remissyi ma miejsce lub nie? w zwyczajnym mieyscu posiedzeń Sądu bez Kommissyi miejscowéj wyjaśnioną i rozstrzygniętą być mogła; naówczas wynalezienie *quanti remittendi* zawieszonym być powinno, §. 34. We wszelkich przypadkach, gdzie już nastąpiło dochodzenie *quanti remittendi*, chociażby Sędzia oddalił dzierzawcę z żadaną w ogólności remissyą, powinien wszelako wyrzec, w jakiejby ilości też remissyą oznaczyć wypadało, gdyby dzierzawca miał w dalszych Instancyach pomyślniejszy uzyskać wyrok, (*conf.* 13. §. 40.). Postępowanie, gdy w tym przypadku dzierzawca przez oznaczenie ewentualne ilości, sądzi się być uciążonym, §. 35.

Renowacya dokumentów. Jak w téj mierze postąpić, II. 1. §. 29.

Renuncyacya, p. Zrzeczenie się.

Repozycya protokołu zgłoszenia się z skargą nastąpi, gdy Powód na terminie do przyięcia skargi nie stawia, I. 4. §. 20. Gdy się Powód na terminie instrukcyjnym nie stawia, odłożenie akt także nastąpić powinno, 9. §. 42. 20. §. 19. Po ogłoszeniu wyroku rewizyjnego reponują się akta natychmiast z urzędu, chyba, że złożenie przysięgi lub skutecznienie innego zalecenia zostało stromie nakazanem, 15. §. 25.

Res fungibilis, p. Fungibilis res.

Reservatio Domini, p. Zastrzeżenie dziedzictwa.

Reservationes mentales. Nie powinien ich sobie przysięgający pozwalać, I. 10. §. 309.

Restytucya przeciw decyzji zaocznój musi być poszukiwaną w ciągu dni 10ciu, I. 14. §. 17. Co przytém udowodnić należy, §. 71. W przedmiotach, w których appellacya niema mieysca, zatrzymuje decyzja kontumacyalna moc swoję, jeżeli w prośbie o restytucyą nie są podane ważne przyczyny z dowodami takowe usprawiedliwiającemi, §. 73. [124.] Wyrok potem wydać się mający uważa się za pierwszy, a zatem wyda go Sędzia I. Instancyi, do którego to należy, §. 76. Jak dalece przy instrukcyi sprawy głównej rozpoznać należy zarazem zasady prośby restytucyjnej, §. 77. Kiedy w skutek założonej restytucyi, instrukcyja nastąpi w pierwszej lub drugiej Instancyi, oraz kiedy od rezolucyi zaocznej tylko appellacya ma miejsce, §. 75. [125—127.] Względem opóźnionego czasu do appellacyi restytucya jest do-

zwoloną, gdy strona dla osobistych przeszkód nie była w stanie udzielić oświadczenia swego w oznaczonym czasie, §. 34. i [114. 115.] O restytucyi przeciw wyrokowi prawodzielnyemu mówi 16. §. 12. sqq. 1) Gdy kto utrzymuje, iż w processie podczas swęj małoletności lub ustanowionęj nad nim z innego powodu opieki, przez opiekuna albo Kuratora, bądź w iego assistencyi prowadzonym, skrzywdzonym został, o restytucyą domagać się musi w ciągu lat czterech, rachując od dnia, gdy wyrok lub rezolucya przeciw którym restytucya iest wymierzoną, został publikowany albo wydany, §. 13. Toż samo dobrodzieystwo prawa służy także Fiskusowi, kościołom i instytucjom pobożnym, zgoła wszystkim tym, którym nadane są prawa osób nieletnich, §. 14. Dochodzenie powodu do restytucyi nastąpi razem z instrukcyą w sprawie głównęj, §. 15. Przez takową restytucyą uchyla się wyrok tylko tak dalece, ile odwołujący się do nięj pokrzywdzonym został, §. 16. Co potrzeba na uzasadnienie restytucyi z nowo wynalezionych dokumentów, §. 17. Prośbę takową zanieść należy najpóźnięj w ośm tygodni po wynalezieniu nowych dokumentów do Sędziego właściwego processu poprzedniczego, §. 18. Prośba o restytucyą w ogólności tylko w ciągu lat 10ciu iest dopuszczalną, rachując od dnia publikacyi prawomocnego wyroku, chyba, żeby odwołujący się mógł dowieść, że przez samego przeciwnika lub kogoś trzeciego przeszkodzonym został w wcześniejszem takowych dokumentów wynalezieniu, §. 19. Instrukcyja powinna być wymierzoną tak co do powodów restytucyi, iako też co do osnowy i dzielności prawney nowych dokumentów, §. 20. Kiedy wyrzec należy względem wykonania *Juramenti noviter repertorum*, §. 21. W tym przypadku winien Implorant stronie przeciwnęj wynagrodzić wszelkie koszta przeszłego procesu, a ta używać ma aż do terminu instrukcyi w sprawie restytucyinęj wszelkich korzyści rzetelnemu posiadaczowi służących, §. 22. p. Kara. Restytucya ta ma miejsce nie tylko wtenczas, gdy z nowych dokumentów nowe na iaw przychodzą czyny, lecz też i wtedy, gdy się ściągają do *factum*, które iuż wniesione było w pierwszym processie, lecz naówczas dla niedostatku innych dowodów nie mogło być wyjaśnionem, §. 23.; chyba że na takowy czyn strona przeciwna przysięgła *de veritate*, w którymto przypadku restytucya nie ma miejsca, lecz tylko dowód popełnionego krzywoprzysięstwa, §. 24. W instrukcyi takowęj prośby restytucyinęj wolno przeciwnikowi złożyć nowe dowody na poparcie przeszłego wy-

roku, §. 25. Restytucya z powodu nowych świadków poszukiwaną być winna w ośm tygodni od czasu, w którym Implorant powziął wiadomość o pobycie świadków, albo w którym mu oznajmiono, że ich wysłuchanie teraz nastąpić może u tego Sądu, gdzie się odbyła instrukcja Instancyi, w której najpierw wymienił świadków, §. 26. Do Sądu tego należy także wydanie wyroku. Wreszcie i taż restytucya ogranicza się do dziesięcioletniego przeciągu czasu, §. 27. Przez prośbę restytucyjną równie iak przez skargę o nieważność nie ma być wstrzymaną egzekucya przeszłego wyroku, §. 28. Kara na tego, kto bez dostateczny przyczyny zaskarża wyrok prawdzielný lub poszukiwanie przeciw niemu restytucyi, §. 29. O kosztach w sprawach restytucyjnych, 23. §. 14—16. p. t. Koszta. O restytucyi przeciw wyrokom zaocznym w sprawach o naiem, 44. §. 63. [303.] O restytucyi wierzycieli prekludowanych wyrokiem klasyfikacyjnym w konkursie, 50. §. 167. Koszta téż poniesie sam wierzyciel późniéj likwidujący, jeżeliby nie mógł okazać, że we wcześniejszym zgłoszeniu się bez własnej winy został przeszkodzonym, §. 168. O restytucyi wierzycieli prekludowanych w processie likwidacyjnym, 51. §. 30. niemniéj w sprawie tyczącej się zwolnienia wierzycieli do nieruchomości, §. 106.

Rewizya, — o niéj mówi l. 15. Postępowanie przy zgłoszeniu się z rewizyą, §§. 4—5. Uciążliwości winny być jasno i dokładnie wyrażone, ułożonych zaś w ogólnych tylko wyrazach zgłoszeń się do rewizyi dopuszczać nie należy, §. 5. Postępowanie *in Revisorio*. Czas do podania wyvodu i odvodu, iak w pierwszój Instancyi, podlega prekluzji. O dozwolić się mającym przeciągu czasu przeciw niewcześnie założonéj rewizyi, §. 5. [131.] Formalnéj inrotulacji akt nie potrzeba wprawdzie, wszelakoż w sprawach, do których wiele akt należy, spisany będzie protokół, w którym się dokładnie wyrazi, co za akta lub dokumenta mają być przesłane Sędziemu rewizyjnemu. Przymem należy wziąć na uwagę, ileby dołączenie akt doręcznych mogło być potrzebném, §. 6. Inrotulacja akt w Instancyi trzeciéj zawsze jest potrzebną i iak w téj mierze postąpić, [132.] W trzeciéj Instancyi ustanowi się zawsze Referent i Korreferent, a gdy ci wnoszą o zmienienie dwóch iednoznacznych wyroków, i tenże ich wniosek Kolegium za ważny uzna, akta oddadzą się dwóm innym członkom, poczem wyrok większością głosów ferowany być musi. Zdanie Prezydującego nie rozstrzyga sprawy, gdyby było za odmianą wyroków przeszłych, §. 7. Postę

powanie, kiedy się odmieniaią dwa iednoznaczne wyroki, §§. 22. 23. [133.] Kiedy Sędzia rewizyjny uważa instrukcją za niedokładną, będzie względem uzupełnienia téżże rezolucya wydana, §. 8. a gdyby się ściagało tylko do punktu pobocznego, lub iednego z kilku punktów oddzielnych, naówczas w sprawie lub względem innych kategorii zaraz ostateczny wydaie się wyrok, §. 9. Na nowych czynach lub dowodach, które w pierwszych Instancjach wcale wnoszone nie były, Sędzia rewizyjny decyzyi swéy zasadać nie powinien, §. 10. Ograniczenie tego przepisu, §. 11. sqq.; 1) gdy Sędzia rewizyjny czyn w przeszłych Instancjach nie dochodzony ważnym bydz znajdzie, §. 12.; 2) gdy na poparcie pociągnionego w przeszłych Instancjach do instrukcyi czynu, nowe są przytoczone powody, §. 13. —15. Jak dalece w szczególności gdy nowych świadków podano, lub do wywodu rewizyjnego nowe dokumenta przyłączono, a w przeszłych Instancjach już przyjęcie dowodu nastąpiło, na to ma bydz wzgląd miany, §. 14. Jeżeli się nakaże instrukcja względem nowych dowodów, takowa wymierzona bydz powinna do tego, skąd pochodzi, że takowe dowody dopiero w trzeciéy Instancji podane zostały? a w miarę tego, co się tym sposobem wysledzi, należy ustanowić większą lub mnieyszą wiarogodność nowych dowodów, oraz kto ma wynagrodzić koszta i wynikiłą z przewłoki szkodę, niemniéy ponieść karę na rozmyślną szykanę i zwłokę przepisana, §. 15. Dochodzenie przywiedzionéy dopiero w Instancji rewizyjnéy nowéy okoliczności nastąpi zawsze na koszt Imploranta, 23. §. 12.; 3) gdy podano wcale nowe czyny, na których się ma gruntować różna od dotychczasowéy zasada skargi, wydaie się wyrok stósownie do działywanych dotąd akt i nowa zasada skargi odsyła się do oddzielnego wywodu, §. 16.; 4) na nowe czyny, na poparcie niezmienną zostaiący zasady skargi tylko podane §. 17. niemniéy 5) na nowe zarzuty Pozwanego na czynach gruntuiące się, nie należy mieć żadnego względu, chybaży zarzuty te należały do excepcyi, które przy eksekucyi [I. 24. §. 36.] nawet mogą bydz ieszcze wnoszone. Te odesłane bydz powinny do dalszéy rozprawy w pierwszéy Instancji, §. 18. Postępowanie, gdy Sędzią rewizyjny nową rozporządził instrukcją, §. 19. Wniesione nowe okoliczności lub dowody, za bezzasadne uznane, powinny bydz w wyroku wyraźnie odrzucone, §. 20. a na wyszczególnione w opisie sprawy pomiędzy członki Sądu rewizyjnego rozdany, nowe czyny lub dowody nigdy względem mieć nie należy, §. 21. W wyrokach rewizyjnych

niepotrzebne jest dodanie zasad stanowczych, §. 22. Sędzia rewizyjny winien jednak, zwłaszcza gdy mniema, że mu wypada dwa iednoznaczne odmienić wyroki, z szczególniejszą postępować troskliwością i przezornością, §. 23. Postępowanie, kiedy się dwa iednobrzmiące wyroki odmieniają, [133.] Ogłoszenie wyroków rewizyjnych przez Sąd, który odbył instrukcyą, §. 24. i Repozycyą akt §. 25. p. Repozycyą. Prośby o objaśnienie wyroku rewizyjnego muszą być zanoszone w czterech tygodniach, po publikacyi onegoż do Sądu odbywającego instrukcyą, §. 26., który po troskliwém rozpoznaniu prośby, Podającemu bezzasadność żądania iego oświadczy, §. 27. albo do Sądowi rewizyjnego prześle, §. 28. O kosztach Instancyi rewizyjnej, 23. §. 10—12. Mianowicie, gdy rewizya przez obiedwie strony założoną została, §. 11. O rewizyach w sprawach przed Sądy niższe należących. W którym przypadku instrukcyą prawnego środka rewizyi odbywa się w Sądzie niższym i iak się postępuje z odsyłaniem akt do zawyrokovania, 25. §. 30. niemniej przy zwróceniu ich do publikacyi wyroku, [182.] Kiedy się instrukcyą *revisorii* odbywa w Sądzie głównym, §. 42. i §. 82. W sprawach kupieckich musi być rewizya w dwudziestu czterech godzinach po ogłoszeniu wyroku apelacyjnego założoną, 30. §. 43. Do zgłoszenia się z rewizyą w sprawach cywilnych fiskalnych wyznaczone są dla Władz skarbowych z téj strony Wezery i Wisły cztery tygodnie, dla odleglejszych zaś sześć tygodni, 35. §. 22. W Instancyi rewizyjnej żadna Litisdenuncyacya już nie ma miejsca, 17. §. 15. Również się na to zważać nie będzie, kiedy się Przypozwany dopiero w téj Instancyi na wsparcie lub obronę Przypozywającego zgłasza, §. 32.

Rewizya nie ma miejsca, A) w ogólności, gdy obadwa pierwsze wyroki są rozmaitej osnowy, a przedmiot sprawy w Sądzie wyższym rozstrzygniętej nie wynosi stu Talarów, albo, skoro obadwa pierwsze wyroki są zgodne, dwóchset Talarów, w sprawach zaś w Sądzie niższym toczących się, bez różnicy, czyli poprzednicze wyroki są zgodne lub nie, jeżeli przedmiot mniej wynosi, iak sto Talarów, I. 15. §. 2. i 25. §. 31. Rewizya jest tylko dozwoloną a) kiedy w pierwszój Instancyi w Sądzie niższym zawyrokovano a przedmiot uciążliwości wynosi dwieście Talarów lub więcej, b) kiedy w pierwszój Instancyi w Sądzie wyższym zawyrokovano, a

przedmiot uciążliwości wynosi czterysta Talarów lub więcej; c) kiedy w sprawach, które w pierwszemy Instancyi w Sądzie wyższym toczyły się, przedmiot rewizyi wprowadzie tylko dwieście Talarów wynosi, iednakże obadwa pierwsze wyroki różny od siebie są osnowy, §. 2. [129.] Kilka pretensyi, które z iednego tylko interressu głównego pochodzą, stanowią łącznie summę do rewizyi potrzebną [130.] B) w szczególności 1) w sprawach aresztownych, 29. §. 61. §. 68. 2) w sprawach assekuracyjnych, 30. §. 56. i [213.] 3) w processie dyffamacyjnym, nawet w tym przypadku, gdy obowiązek Powołanego do podania skargi iest przedmiotem sporu, 32. §. 22. także i od wyroku przez który zagrożona Powołanemu prekluzya zrealizowaną została, §. 27. 4) W sprawach injurjnych, 34. §. 14. i §. 24. 5) W indagacyach fiskalnych, 35. §. 103. O wyjątkach p. Sprawy celne. 6) Gdy wniosek o uznanie marnotrawstwa 38. §. 33. lub żądanie o uchylenie takowego przez dwa iednoznaczne wyroki odrzucone zostało, §. 44. 7) W sprawach exmissyjnych gdy dwa wyroki nakazujące ustąpienie z dóbr zapadły a poddany nie iest właścicielem, 41. §. 92. 8) W skargach o exmissya Dzierzawcy, chyba, iżby Powód albo był całkowicie oddalony, albo Pozwany na ustąpienie z dóbr skazany, 44. §. 43. z przepisanem ograniczeniem w sprawach o naiem, 44. §. 63. [304.] 9) W sprawach moratoryjnych, 47. §. 26. i §. 96. 10) gdy o to spór zachodzi, czyli konkurs ma bydź otworzony, albo nie, 50. §. 19.

Rewizya ma tylko effectum devolutivum, A) we wszystkich tych przypadkach, w których appellacya ma tylko effectum devolutivum I. 15. §. 1. p. Appellacya. B) W szczególności gdy spór zachodzi o budowlą już zaczętą, a zniesienie zaczętey ieszcze przed rozpoczęciem processu części spornej nie iest nakazane, 42. §. 40.

Rewizya naoczna, iey przedsięwzięcie, przypadki w których przedsięwziętą bydź musi, I. 10. §. 380. 381. Kiedy takowa od Deputowanego Sądu lub Kommissarza zamiejscowego ma bydź odbytą, §. 382. Kiedy Znawcy mają bydź przybrani, §. 383. i iakie osoby do nię wzwąć, §. 384. Zapozwać należy do nię strony i świadków iako też wszystkich, którzy przytęm są interesowani, §. 385. 386. Postępowanie przy samęm odbywaniu rewizyi naocznej §. 387. sqq. szczególnięy, kiedy się między protokulem względem oświadczenia Bieglych przytęm a zeznaniem świadków iakowa okazie różnica, §. 396.

Rewizya sądowa u Sądów niższych. Komu takową zlecić, w miarę tego, czyli Sąd niższy należy do pierwszey lub drugiey klasy, III. 8. §. 17. Jest albo zwyczajną lub nadzwyczajną, §. 18. A) Dla zwyczajnych mają być stali Rewizorowie ustanowieni i ci w rzeczach, które się wskazanych im Sądów niższych dotyczą, na Decernentów być wyznaczeni, §. 19. Ciż Rewizorowie powinni powierzone ich dozorowi Sądy niższe przynajmniej raz w rok odwiedzać i do tego szczególne obrać czas feryów sądowych §. 20. przyczem najpierwszą ma być czynnością zażądanie kluczy depozytalnych, §. 21. Prócz tego winni być przytomni sessyom, §. 22. Kazać sobie przedłożyć bieżące akta processowe, konkursowe i ważniejsze opiekuńcze, iakoteż więę hypoteczną §. 23. 24.; słuchać zażalenia na Sąd niższy do nich zanesione §. 25. a po ukończoney rewizyi złożyć raport, §. 26. B) Nadzwyczajne rewizye mają być przedsiębrane u takich Sądów niższych, na które częste zachodzą zażalenia, §. 27. i 2. §. 35. Jak podobne rewizye sądowe Sądowi niższemu i mieszkańcom ich jurysdykcji podlegającym oznajmić, §. 28. Kommissarz powinien się przytém szczególnie z urzędzeniem Sądu obeznac; §. 29. bywać na sessyach i przy instrukcyach, §. 30.; wszelkie akta bieżące rewidować, §. 31.; rozpoznać zawiadywanie Depozytu, §. 32.; przeglądać więę hypoteczną i należące do niej akta, §. 33.; dochodzić urzędzeń Kancellaryi i Registratury, §. 34.; rozpoznawać zażalenia Suplikantów, §. 35. i być baczny na zachowanie tacy szportlowey, §. 36. Postępowanie Kommissarza, gdyby miał odkryć, iż członek Sądu kwalifikuje się do kassacyi, §. 37. Po skończoney rewizyi powinien być raport zdany i projekt do rezolucyi rewizyiney dołączony, §. 39.; który po następnem sprawozdaniu musi być przesłany do Ministerium, w celu potwierdzenia III. 8. §. 39. Koszta rewizyi sądowey, §. 40. Także i u głównych Sądów krajowych mają być często przedsiębrane rewizye sądowe, 1. §. 11.

Rewizya Expedycyi, p. Decernent. Prezes.

Rewizya tacy, p. Taxa.

Rezolucya. W następujących przypadkach niepotrzeba wyroku, lecz tylko rezolucyi czyli dekretu, od którego appellacya niema miejsca. Kiedy Powodowi oświadczonem być ma, iż właściwość jurysdykcji Pozwanego nie jest uzasadnioną, I. 4. §. 15. w razie oddalenia skargi, która oczywiście nie jest dopuszczalną 6. §.

7. osobliwie nieuzasadnionych wcale skarg rozwodowych 40. §. 34. albo prośby o ustąpienie dóbr, 48. §. 12. Kiedy Pozwany przyznaie słuszność skargi, 8. §. 15. Kiedy się reponują akta z powodu niestawienia się Powoda, 9. §. 42.; kiedy instrukcyja względem okoliczności dopiero w wywodzie przytoczoné w sprawach, w których dedukcyje mają miejsce, nakazaną została 10. §. 3.; kiedy po uregulowaniu stanu sprawy przez Kollegium postanowione zostało, co ieszcze przez dowód ma być wyiaśnioném, §. 57.; kiedy względem wydania dokumentu wychodzi iakowe rozporządzenie, §. 108.; kiedy wyrok po wykonaniu naznaczonéj nim przysięgi puryfikowanym być ma, §. 377.; kiedy Sędzia uzupełnienie niedokładnéj instrukcyi nakazał, 13. §. 4. i 14. §§. 63. 64. oraz 15. §. 8.; gdy żądano objaśnienia wyroku, 14. §. 1.; gdy ma być wyrzeczoném, czyli dochodzenie rekonwencyi ma nastąpić w Sądzie sprawy głównej 19. §. 20.; kiedy się wydaie decyzya względem obowiązku stawienia za kosztą processu kaucyi oraz ilości téżże 21. §. 8.; kiedy kto wzbrania się wykonać *juramentum calumniae*, w którym to przypadku przysięga ta naznaczoną będzie przez rezolucyą z ustanowieniem skutku na przypadek niewykonania oneyże 22. §. 41. Ustanowienie kosztów stronie wynagrodzić się mających nastąpi przez prosty tylko dekret, 23. §. 28. Dalsza instrukcyja w celu wyiaśnienia excepcyi w ciągu exekucyi uczynionéj, nakazuje się przez prostą rezolucyą, 24. §. 40. Jak dalece w sprawach aresztowych prosta tylko rezolucya czyli dekret ma miejsce, 29. §§. 39. 51. 77. albo w processie dyffamacyjnym, 32. §. 10. 12. Jeżeli się wniosek o przyjęcie dowodu na wieczną pamiętkę okaże bezzasadnym, oddalić go należy przez prosty tylko dekret, 33. §. 7. Na podaną w sprawach injurynych prośbę o złagodzenie kary, wydaie się decyzya przez rezolucyą 34. §. 7. także i wtenczas, gdy się wniosek Denuncyanta opowiększenie kary wyrokiem ustanowioéy okaże bezzasadnym, §. 17. O rezolucyach, które Rejencye po poprzedniczem śledztwie w sprawach fiskalnych, kontrawencyjnych i defraudacyjnych wydawają, p. Indagacye fiskalne. Rejencye. Ogłoszenie marnotrawstwa, gdy Prowokat na to zezwoli, nastąpi przez rezolucyą, 38. §. 18.; uchylone będzie w ten sam sposób, gdy krewni i Sąd opiekuńczy są przekonani o poprawie Marnotrawcy, §. 37. Jeżeli się zgadzają na to, iż prośbę Suplikanta oddalić należy, oddalenie również przez dekret nastąpi, §. 38. W processach opiekuńskich

prosta tylko wydaie się rezolucya, I) w postępowaniu względem wymawiania się od przyięcia opieki, 39. §. 3—5. od któręyto rezolucyi służy rekurs w ciągu dni trzech §. 5—7. na który prawne rozporządzenie wyda się znowu przez rezolucyą, na którę jedynie zaprzestać trzeba, §. 8. Te same przepisy zachowują się gdy II) kilka osób wiedzie spór o opiekę §. 11. niemniéy III) przy złożeniu opiekuna z urzędu §§. 18. 19. Ustanowienie Intermistici w sprawach małżeńskich gdy zaszło przeciwieństwo, nastąpi przez dekret 40. §. 11. również i oddalenie Skarżącego o zawarcie ślubu, jeżeli dziecko zgadza się na opór rodziców, §. 16. W razie, iż się ogłoszenie wyroku rozwodowego zawiesza, postanowi się przez tymczasową rezolucyą, w jaki sposób utrzymanie żony i dzieci ma nastąpić, §. 46. Interimisticum w sprawach rozwodowych ustanowi się przez prosty tylko dekret, §. 56. który aż do prawodzielnego rozstrzygnięcia processu utrzymany będzie w swęy mocy [294.] W jakim sposobie w processach Poddanych wynagrodzenie robocizn w ciągu processu wypełnianych ustanawia się przez rezolucyą lub wyrok, 41. §. 60. 61. W którym przypadku w sprawach z dzierzawy lub najmu tymczasowa rezolucya ma miejsce, 44. §§. 21—22. Kiedy się dłużnik przez prostą tylko rezolucyą uznaie za utracającego Moratorium, 47. §. 40. i 103. Interimisticum względem zarządzania majątkiem w ciągu instrukcyi Moratorium jeneralnego ustanawia się przez prostą rezolucyą, §. 73. Kiedy się konkurs otwiera przez dekret, 50. §. 16. a proces spadkowolikwidacyiny ukończy się przez prostą rezolucyą 51. §. 79.

Rezydenci Mocarstw zagranicznych nie podlegają tuteyszey iurysdykeji, I. 2. §. 62.

Rękopism, p. Porównanie rękopismów.

Rękomyia, p. Kaucya.

Robocizna, co względem niéy zachować w czasie trwającego o nię processu, I. 41. §. 58. i nast. O skargach o iéy opuszczenie, §. 66. sqq. szczególniéy 1) o czasowe opuszczenie §. 67. 68. i [296.] 2) o ciągle opuszczenie §. 69. Uzasadnienie skargi względem niemożności, §. 70—72. Przyięcie skargi, §. 73. Dalsze rozporządzenie, §. 74. 75. Instrukcyja, §. 76. sqq. Wyrok, §. 84. Skutek iego, §. 85. 86.

Roczna płaca Lekarza, p. Lekarz.

Rodzeństwo, nie może bydź podane na świadków, lecz dla dokładniejszey informacyi może bydź wysłuchaném, I. 10. §. 228. No. 4. W powszechności nie

może też być zagnonem do świadczenia przeciw swym krewnym, I. 10. §. 229. Obowiązane jest wyznaczać iedno drugiemu kompetencyą, 49. §. 16. No. 3.

Rodzice, iak dalece rejestra ich domowe dowód stanowią, I. 10. §. 162. Jak dalece iako świadkowie podani być mogą, §. 228 No. 1. nigdy nie mają być zagnieni do złożenia świadectwa przeciw swym dzieciom, §. 229.

Rozdział wspólności, o tym mówi I. 43. Prowokacya §. 1. i nast. iéy uzasadnienie, §. 4. sqq. Wysłędzenie Interessentów i praw udziałowych, §. 7. sqq. Wyiaśnienie punktów preiudycyalnych. Rozmiar i bonitacya, §. 20. sq. Przedłożenie mappy i rejestrów rozmiarowych, §. 27. 28. Plan rozdziałowy, §. 29. 30. Działanie w téy mierze, §. 31. sq. Do tego przybrany być może Protokulista, §. 31. [297.] Postępowanie w sprawach rozdziałowych między samemi członkami Gminy, [298.] Działy przy osiągniętym układzie dobrowolnym, §. 34. 35. Instrukcyja punktów spornych §. 36. sqq. Apellacya, §. 40. i nast. Rewizya, §. 44. Wykonanie separacyi, §. 45. 46. Zniesione wspólności pastwiska i innych wspólnych praw gruntowych, §. 47. sqq.

Rozdział między towarzystwami kupieckimi, I. 46. §. 34. i nast.

Rozmiar i bonitacya w sprawach o rozdział wspólnotwa, o tém mówi I. 43. §. 20. sqq. p. Mappa.

Rozwódka, iéy forum I. 2. §. 94. Przez co zachować sobie może w konkursie prawo pierwszeństwa, §. 415. a jeżeli tych środków nie przedsięwzięła, umieszcza się w piętéy klassie, §. 432.

Ruchomości, dłużnik do Moratorium przypuszczony sprzedawać nie może I. 47. §. 67. O ich sądowéy sprzedaży w przypadkach konkursowych, 50. §. 227. sqq. Rozprawa względem pierwszeństwa, 51. §. 51. Kiedy takowe nie przez aukcyą sprzedane, lecz subhastowano być mają, p. Proces subhastacyiny. Postępowanie przy ich otaxowaniu, II. 6. §. 19.

Rys czyli ręczny rysunek, ma być ułożony w sprawach budowniczych, I. 42. §. 35. p. Mappa.

Rzeczy na prośbę dłużnika dane, których używać nie można, zwrócone będą w klassie pierwszéy, I. 50. §. 297. Jeżeli się zaś w naturze już nie znajduią, wartość ich w klassie szóstéy będzie umieszczoną, §. 456.

Rzeczy pod warunkiem dłużnikowi dane, zwrócone będą w klassie pierwszéy, gdy się takowy wa-

runek uisci. Jednakowoż ograniczenie to co do dóbr nieruchomych musi być zapisane w księdze hipotecznej, jeżeli pierwszeństwo to ma mieć miejsce.

Rzeczy przyszłe, umowy względem ich sprzedaży mogą być zawierane przed każdym Sądem, II. 1. §. 9.

Rzeczy ruchome, p. Ruchomości.

Rzeczy u dłużnika wspólnego zastawione, windykowane będą w klasie pierwszej I. 50. §. 298.; a jeżeli ich nie ma już w naturze, wartość takowych umieszcza się w klasie szóstey, §. 456.

Rzeczy zepsuciu podległe, o postępowaniu, gdy się zajmują przez arezt I. 29. §. 14. Co względem nich zachować przy opieczętowaniu II. 5. §. 27.

Rzemiosło, cokolwiek żona nabyła w ciągu małżeństwa przez oddzielny proceder, nie podlega bynajmniej windykacyi, jeżeli nie należy do majątku zastrzeżonego, I. 50. §. 317. Wszelakoż narzędzia do tego należące wydane ię będą, §. 318.

Rzemieślnicy, otrzymują należytość swoją za naukę dzieci dłużnika z ostatniego roku przed otwarciem konkursu w pierwszej klasie, I. 50. §. 375. O exekucyi przeciwko nim i o przepisach przytęm zachować się mających, 24. §§. 95. 96. [159.] Narzędzi i rzeczy do ich rzemiosła potrzebnych, Wynajmujący zatrzymać nie może, 44. §. 60. [302.]

Rzeźnicy umieszczają się względem potrzeb dłużnikowi wspólnemu w ostatnich sześciu miesiącach dostarczanych w klasie drugiej, I. 50. §. 376. b.

S.

Satysfakcya prywatna, wniosek o takową za wyrządzoną obelgę nie ma miejsca I. 34. §. 13—16. [229.]

Sąd, iakie czynności wprawdzie przed Sądem, lecz przed każdym należycie obsadzonym przedsiębiorane być mogą II. 1. §. 9. Jakie czynności albo przed Sądem albo przed Kommissarzem Sprawiedliwości i Notaryuszem przedsiębiorzete być mogą §. 10.

Sąd kolonialny miejsowy, podlegają mu członki kolonii francuzkiej i palatynatu I. 2. §. 30. a to bez dalszego względu, §. 31. Jurysdykcya rozciąga się także do gruntów członków kolonii §. 32. ogranicza się iednak tylko na miejsca i dystrykty, dla których Sądy te wyraźnie zostały ustanowione, §. 33. Ile się cudzoziemcy teyże poddać mogą §§. 35. 36. Ile się członek kolonii

palatynatskiéy poddać może Sądowi kolonialnemu francuzkiemu §. 37. Jurysdykcyja ta zupełnie iest zniesiona §. 30. [9.]

Sąd właściwy, do niego odesłać trzeba strony w czynnościach dobrej woli, gdzie takowe przed właściwym Sądem zawarte bydz powinny.

Sąd wyższy prowincyalny. Jak dalece w przypadku zachodzącego sporu iurysdykcyinego sprawa główna przed tenże należy I. 2. §. 132. Postępowanie, gdy pomiędzy dwoma Sądami głównemi spór o iurysdykcyję zaszedł §. 133. p. Ministerium Sprawiedliwości. Instrukcyja sprawy iniuryinéy osoby woyskowej przeciw osobie stanu cywilnego będzie przez Sąd główny prowadzoną, ieżeli tego obrażony żąda I. 34. §. 27. a choćby to nie nastąpiło, to jednak Sąd ten wyda wyrok; chyba żeby się tego obrażony wyraźnie zrzekł §. 28. Jak dalece Sądy wyższe rozpoczną indagacyą fiskalną, w przypadku, gdy się od rezolucyi Regencyów w sprawach kontrawencyinych i defraudacyinych wydanych, odwołano do rozprawy sądowéy i wyroku 55. §. 34. [243. 254.] W jakim przypadku osoby woyskowe i na urlopie będzie do indagacyi fiskalnéy przez Sądy wyższe pociągnięte bydz mogą [244. 245.] Gdyby śledztwo summaryczne przez Regencye było opóźnione, żądać mogą oddania sobie Akt [246.] Jakie indagacye fiskalne wyłącznie przed Sądami wyższymi należą [248.] W których sprawach fiskalnych zachować mogą skrócone postępowanie [253.] Przez Sądy wyższe będą potwierdzone 1) umowy względem małżeństwa na lewą ręką; 2) względem przysposobienia dziecięcia III. 1. §. 7.

Sądami niższemi są wszystkie, które nie są Głównemi Sądami krajowemi I. 25. §. 1. Dziela się na dwie klasy §. 3. i III. 8. §§. 1. 2. O postępowaniu w Sądach niższych Iszéy, klasy ogólne prawidła I. 25. §. 4. Dokładniejsze oznaczenie co do skrócenia terminów §. 5. Względem ułożenia stanu sprawy i sporu §. 6. gdy przyjęcie dowodu zawisło od tłumaczenia ciemnego prawa §. 7. sqq. p. Kommissyja prawodawcza. Gdy idzie tylko o przystosowanie prawa do czynu §. 12. Gdy zdaie się zbywać na przepisie prawa §. 13. O rekursie stron do Sądu wyższego względem ustanowienia nie podług ich zdania *status causae et controversiae* §. 14. sqq. p. koszta, Akta doręczne, kara. Co mają zachować Sądy niższe względem zawyrokowania i czynienia zapytań do kommissyi prawodawczéy §. 19. Gdy mnie-

maią dostrzegać, iż do rozsądzenia zbywa na prawie zastósowanem bydź mogącem, muszą zapytanie się w tćy mierze zostawić Sądowi wyższemu, §. 20. O appellacyach §. 21. sqq. p. Appellacya. O rewizyach §§. 30. 31. p. Rewizya. O rezolucyach kontumacyalnych §. 43. Koszta §. 44. Skoro Magistraty należą do pierwszćy klasy Sądów niższych, natenczas ile możności załatwianie rzeczy sądowych od innych ma bydź odłączone III. 8. §. 3. Obsadzenie Sądów niższych, §. 4. Obowiązki ogólne §. 5. 6. O Sądach niższych pierwszćy klasy §§. 7. 8. Te mogą przyjmować Auskultatorów i Referendaryuszów za złożeniem popisu przed Sędem głównym i approbacyą jego §. 9. którzy poszukiwać muszą umieszczenia swego albo na urzędzie Subalterny, albo na małym urzędzie sędziowskim przy jakim Sędzie niższym §. 10. O postępowaniu w Sądach niższych drugićy klasy I. 25. §. 45. sqq. Ogólne skazowki §. 45. osobliwie względem skrócenia terminów do osobistego stawania stron §§. 46. 47. p. kary porządkowe. Jak postąpić, gdy strona jest nieobecna §. 48. W Sądach niższych muszą także bydź przybierani Protokuliści §§. 49. 50. p. Protokulista, lub Assessorowie sądowi §. 51. O ich ustanowieniu §. 52. W iakich przypadkach niepotrzeba Protokulisty lub Assessora sądowego, §. 57—50. Prawne skutki uchybionego przybrania Protokulisty lub Assessora, §. 60. sq. p. Skarga o nieważność. Jak postępować w przyjmowaniu protokołu §. 63. sqq. O appellacyach od wyroków Sądów niższych drugićy klasy §. 67. sq. O rewizyach §. 82. Do nich należy prowadzenie indagacyi fiskalnych względem gry zakazanćy, ieżeli Oskarżony pod niemi ma swą jurysdykcyą zwyczajną 35. §. 34. [249.] Kiedy w sprawach defraudacyinych obowiązane są prowadzić indagacye fiskalne [250.] Przy Sądach niższych mogą tylko kandydaci prawa na Protokulistów bydź przyjęci a potćm zaraz iako Referendaryusze przy Sądach głównych ustanowieni III. 8. §. 11. Szczególne obowiązki Sędziogo niższego drugićy klasy §§. 12. 13. Dozór nad Sądami niższymi i postępowanie, gdy zachodzą na nie zażalenia p. Decernent. Prezes.

Sądy cywilne, nie mają się mieszać w żadne okoliczności do jurysdykcyi woyskowej należące I. 2. §. 52. Wykonywaią teraz jurysdykcyą cywilną nad osobami woyskowymi §. 48. sqq. [12.] Nad obcemi osobami woyskowymi mają także jurysdykcyą w sprawach kryminalnych i injuryinych §. 60. [22.] Obowiązane są uwiadom

mać Sądy wojskowe o każdej skardze przeciw osobom wojskowym, do cechów cywilnych przyjętym zaniesioné §. 82. Zony Podofficerów i żołnierzy w garnizonie pozostające podległe są Sądom cywilnym mieyseowym kiedy Pułki w pole wyciągają §. 38. Kiedy przeciw osobom wojskowym i urlopowanym prowadzić mogą indagacyą fiskalną 35. §. 34. [244. 245.]

Sądy miast bezśrednich mają wyłączne forum I. 2. §. 103.

Sądy mieyskie p. Sądy miast bezśrednich.

Sądy morskie p. Sprawy handlowe.

Sądy patrymonialne, im podlegają pospolicie Gminy wieyskie, które iednak, jeżeli dziedzic jest Powodem, mogą wyłączyć Sędziego patrymonialnego I. 2. §. 105.

Sądy prywatne p. Depozyt.

Sądy regimentowe, pod niemi zostają Officerowie, Podofficerowie i żołnierze, niemniéy wszelkie osoby do niższego sztabu należące I. 2. §. 48.

Sądy wieyskie, iak dalece mocne są przedsiębrać czynności dobréj woli bez przybrania Justycyaryusza II. 2. §. 8. Obowiązane są w przytomności Justycyaryusza opieczętować pozostałość w mieyscu znajdującą się 5. §. 19. Mogą względem pozostałości prostych ludzi na wsi pod kierunkiem Justycyaryusza sporządzać Dezygnacye §. 43.

Sądy wojskowe, w żadne do nich należące okoliczności prawne Sądy cywilne mięszać się nie mają, iak tylko przez wstawienie się za osobami ich jurysdykcyi podległemi do Głównego kollegium Woennego I. 3. §. 52. Forum wojskowe zniesioném iest co do wszelkich okoliczności jurysdykcyi cywilnéj 2. §. 48. sqq. [12.] Tylko we wszelkich okolicznościach, w których idzie o indagacyą i ukaranie i w sprawach injurynych zachowuje się forum wojskowe [15.] Jak dalece i to forum wojskowe przez dymissyą bez pensyi znosi się [16.] iaki wyjątek i tu kary cielesne i honorowe czynią [18.] Kiedy Sądy cywilne przeciw osobom wojskowym na urlopie będącym indagacye prowadzić muszą [17.] Zony, familie i służący osób wojskowych nie należą do tego forum wojskowego [19.] O zniesieniu realnéj jurysdykcyi wojskowéj §. 108. [32.] O zapozywaniu osób wojskowych przed Sądy cywilne p. Zapozew. Kiedy w sprawach konfiskacynych przez nie iustrukcyja wyprowadzoną byđż musi 36. §. 46. i [279. 280.] Sądy wojskowe nie mogą przywłaszcząć sobie otwarcia oddziel-

ney sprawy konkursowey lub likwidacyjney nad znajdującą się pozostałością woyskową §. 691. Jakie im w takowym przypadku służy prawo §§. 692. 693. Jakie pretensje w Sądach woyskowych wyjaśnione i ustanowione bydź muszą i iak przytém daléj postąpić §. 694. sqq.

Sekretarz, iego nominacja III. 5. §§. 4. 5. Obowiązki §. 6. przy expedyowaniu §. 7. sqq. Kontrasygnowanie §. 15. Utrzymywanie wokandy, §. 16. Rzeczy depozytalne §. 17. Dozór nad kancelaryą §. 18. Obowiązki ogólne §. 19. sqq. Przysięga §. 22. i [457.] Jak dalece mu wolno po południu nie bydź przytomnym U. d. R. i K. §. 9. Expediendy swoje powinien brać do siebie §. 121. Każdemu Sekretarzowi musi bydź wskazany pewny wydział §. 122. co iednak nie wylacza od wzajemnego obowiązku wspierania się, gdy tego potrzeba §. 123. Dekreta tyczące się bieżących procesów, powinny bydź nayprzód §. 124. a od iedney sessyi do drugiey niezawodnie do kancelaryi oddane §. 125. Przepisy dla Sekretarzy we względzie ułożenia expedycyi §. 126. sqq. szczególniéj co do obliczenia kosztów §. 129. sqq. Jak sobie należy postąpić, gdy na iednym Exhibitum razem i expedycya i wydanie kopii, albo teź samo udzielenie odpisu zostało rozporządzoném §. 193. p. Inspektor kancelaryi.

Sekretarz mieyski. Gdzie tylko iedna znajduje się osoba do sprawowania urzędu Sędziego obowiązana, w iéy obecności nie może bydź czynność dobrej woli z przybraniem Sekretarza mieyskiego zdziałaną II. 2. §. 9.

Sekretaryat p. Expedycya.

Sekwestracja drogą egzekucji nakazana, o téj mówi I. 24. §. 116. sqq. i §. 110—112. [171.] §. 128. [172.] §. 141. [173.] Przytém prowadzenie gospodarstwa można zlecić wierzycielowi §. 120. Do sekwestracyi possessyi mieyskich należy ustanowić Administratora §. 121. i temu oddać grunt przez Kommissarza Sądowego §. 122. Przy oddawaniu rozporządzi się zarazem względem reparacyi, jeżeli takowa iest potrzebną §. 123. Administrator względnie poleconego sobie zarządu ma wszelkie prawa i obowiązki rzeczywistego właściciela §. 124. Sądy bronić go będą przed dłużnikiem. Gdyby atoli złe miał prowadzić gospodarstwo, wolno domagać się ustanowienia innego Administratora §. 125. Z swéj administracyi musi zdać rachunek §. 126. Przy sekwestracyi dóbr ziemskich nieszlacheckich zastósują się te same przepisy §. 127. Sekwestracja dóbr szlacheckich,

gdzie już są zaprowadzone systemata kredytu ziemskiego, ma być pozostawiona Dyrekcyi kredytowéy §. 128. Co kollegia te zachować mają, gdy dobra te są wydzierżawione §. 129. Co jest prawném, gdy wierzyciel z opłat dzierzawnych lub komornicznych poszukaie dla siebie zaspokoienia, Dzierzawca zaś dowodzi, iż już zgóry zapłacił §. 130. Jeżeli dłużnik sam zawiadywał dobrami, kollegia ziemiańskie względem postawienia w należytych stanie budynków i inwentarza uczynią nadewszystko rozporządzenie §. 131. przyczém wysłuchają Interesentów §. 132. W razie czynienia głównych odmian w Administracyi, znosić się trzeba z Głównym Sądem krajowym, który nakazał zaprowadzenie sekwestracji §. 133. Gdyby Kommissarz Ziemstwa kredytowego, albo sama Dyrekcyja kredytowa lub też iéy urzędnicy nieprawnie i przeciw przepisom sobie postąpili, służy stronie regres do nich §. 134. Jak sobie postąpić z czystemi dochodami dóbr §. 135. Wyrabiający sekwestracją musi podać do Akt wykaz hipoteczny z wnioskiem, aby wierzycielom realnym, którzy się z niego okazują o nakazanej sekwestracji dana była wiadomość. Szkodliwe skutki, gdy Extrahent zaniedba tego uczynić §. 136. Po uchylonéy sekwestracji musi zwrot sądownie nastąpić §. 137. Ustanowiony Sekwestrator winien rachunek z administracyi swoiéy Dyrekcyi kredytowéy zdać §. 138. Jak postąpić, gdy dobra przez sam Sąd sekwestracją kierujący, w dzierzawę puszczone zostały §. 139. W prowincyach, gdzie system kredytowy nie jest urządzony, sekwestracja dóbr szlacheckich nakazaną i kierowaną będzie przez ten Sąd, do którego jurysdykcji realné nieruchomości należy §. 140. O sekwestracji a) gruntów mieyskich w razie konkursu 50. §. 243. b) dóbr ziemskich, §. 244. sqq. Jeżeli te znajdowały się dotąd w administracyi, tedy się przytém aż do sprzedaży pozostanie §. 245. Gdy dłużnik dobrami dotąd sam zawiadywał, sekwestracja według przepisu Tyt. 24. §. 127. sqq. ustanowioną być musi §. 246. Co do dóbr szlacheckich według przytoczonego przepisu. Sąd nie ma nic do czynienia z samą administracyą §. 247. Kurator w Kollegium administracyą zajmującym się powinien przestrzegać praw Massy §. 248. Pospolicie dobra pod konkurs podpadające, nie mają być zadzierżawione §. 249. Immissya wierzyciela kończy się z otwarciem konkursu. Prawa takowego wierzyciela w tej mierze §. 250. Postępowanie, gdy dobra podczas otwarcia konkursu są

zadzierzawione §. 251. sqq. Jeżeli w tym przypadku sprzedaż miejsca mieć nie może, wierzyciele muszą dzierzawcy dać wysiedzieć czas jego §. 252. Skoro dziedzic warował sobie pewne wyłączenia albo zastrzeżenia, te naówczas służą Massie §. 253. W jakim przypadku odwołanie kontraktu dzierzawnego nastąpić może §. 254. Jeżeli dobra sprzedane bydź mogą, nie należy sprzedaży wstrzymywać z powodu zadzierzawienia §. 255. Wszakże termin subhastacyiny tak urządzony bydź winien, iżby, jeżeli można, nadszedł dopiero za wyściem dzierzawy, §. 256. Gdyby zaś Dzierzawca miał ieszcze dłużej siedzieć niż rok ieden, wypowiedzieć mu trzeba arendę §. 257. Prawo Dzierzawcy żądania wynagrodzenia mu szkody §. 258. Jak postąpić należy w konkursie ze sekwestracją dóbr sprzedaży nie podlegających, do których dochodu pewni wierzyciele przy dystrybucyi odesłanymi zostali §§. 578. 579. Jak postąpić ze sekwestracją dóbr wprawdzie alienacyi podlegających, lecz sprzedanemi bydź nie mogących §. 581. sqq. O postępowaniu przy administracyach w sprawach konkursowych przy Sądach niższych §. 636. sqq. O administracyi dóbr nieruchomych, do konkursu należących pod inną jurysdykcyą rzeczowną położonych, bądź że ta służy Dyrekcyi kredytowéy §. 656., albo nie §§. 657. 658. Sekwestracya własności górniczéy w konkurs popadley służy Sądowi górniczemu §. 678. a własności okrętowéy Sądowi morskemu czyli handlowemu, jeżeli względem niéy podług ustaw prowincyalnych wypada oddzielny otworzyć konkurs §. 681. W procesie spadkowo-likwidacyinym administracyi służy pospolicie dziedzicowi beneficalnemu 51. §. 69. sqq. Kiedy wierzyciele mogą odebrać mu administracyą §§. 70. 71. Jak dalece Sukcessor może się zrzec administracyi i co w tym przypadku zachować I. 51. §. 73. sqq. p. zresztą Kurator i Kontradyktor.

Separacya p. Rozdział wspólnictw.

Separatio feudi ab allodio p. Len albo Fideikommiss.

Separatum w procesach wexlowych; instrukcyja takowego powinna bydź nakazana przez oddzielną rezolucyą przy wydaniu wyroku wexlowego, poczem w téyże natychmiast, chociaż w ciągu appellacyi albo wykucyi nieprzerwanie postępować należy I. 27. §. 52. Instrukcyja oddzielna należy pospolicie do Sędziego, który wydał wyrok w sprawie wexlowéy bez względu na jurysdykcyą, któraby miał Powód wexlowy a terażniejszy

Pozwany §. 53. W téy instrukcyi Pozwany może wywodzić wszelkie swe excepcye. Toż samo służy względnie pretensyi wzajemnych albo kompensacyjnych, skoro Sędzia w procesie wexlowym iest oraz zwyczajną Prowadą wexlowego jurysdykcyą, albo gdy pretensya wzajemna iuż była wniesiona w procesie wexlowym §. 54. Przepisy te [§. 52. sqq.] zachowane także będą w procesie exekucyjnym, gdy wyjaśnienie excepcyi lub pretensyi wzajemney odesłano do oddzielnéy rozprawy 28. §. 13. p. zresztą: Depozycya.

Sexus Curator p. Opieka płci.

Sędzia polubowny. Jak dalece Sędziom polubownym rozsądzenie zachodzącego pomiędzy stronami sporu sposobem kompromissu poddać można I. 2. §§. 167. 168. Jakie osoby na Sędziów polubownych obierane byđź mogą §. 169. Niepowinny mieszkać za granicą [41.] W którym przypadku strony, albo sami Sędziowie polubowni Superarbitra wybrać winni, §. 170. [oraz 30. §. 53.] Sędziowie polubowni tak w rozbiórze iako też i w rozstrzygnięciu sprawy stósować się mają do przepisów praw kraiowych 2. §. 171. W iakim przypadku wyrok Sędziów polubownych iest nieważnym §. 172. Kiedy wyrok ich iedynie w swéy mocy zachowany byđź winien, §. 173., lub odwołanie się do zwyczajnego Sądu w ciągu dni czternastu iest dozwolone §. 174.; który, ieżeli Dekret kompromissarski okazuje się nieważnym, wyda wyrok w pierwszey Instancyi, w przeciwnym zaś razie w Instancyi drugiey §. 175. Exekucya z wyroku kompromissarskiego u właściwego Sądu żadaną będzie, §. 176. oraz 30. §. 54. Spory assekuracyjne, ieżeli iedna lub obiedwie strony nie żadaią wyroku przez Sąd właściwy, ułatwione i rozstrzygnięte byđź mają w pierwszey Instancyi przed Sędziami polubownymi §. 48. których strony obierają a między którymi zawsze prawnik znaydować się winien §. 49. Ci Sędziowie polubowni z przybraniem przysięgłego Rachmistrza wyprowadzą instrukcyą i wyrok wydadzą, ieżeli ugoda nie przyidzie do skutku §. 50 — 52. oraz Superarbitra wybierają, skoro tego będzie potrzeba §. 53. Instrukcyja na założoną od Dekretu kompromissarskiego w sprawach assekuracyjnych appellacyą, należy przed właściwego Sędziego appellacyjnego §. 55.; rewizya zaś nie ma mieysca §. 56.

Sędzia realny p. Nieruchomość.

Sfałszowanie dokumentu domysł w tey mierze nie ma mieysca I. 10. §. 121.

Skarga, może być zanesioną od każdego, kto sam sobą i majątkiem swoim rozrządzać jest zdolny I. 1. §. 1. Może być wytoczoną od każdego przeciw każdemu mieszkańcowi kraju bez różnicy stanu §. 2. także od wszelkich korporacyi i przeciw nim, które się uważają jako osoba moralna I. 1. §. 33. Kilka osób razem nie może w iednymże procesie ani skarżyć ani być skarżonymi, chyba że ze względu praw za iedną uważają się osobę §. 35. albo wspólne miały prawa i obowiązki §. 36. Jakie skargi na dziedziców przechodzą, przepisuie prawo krajowe §. 38. Co ten rozważać winien, kto skarżyć albo w skargę wdać się myśli, §. 39. Każda skarga powinna być zanesioną do właściwego Sądu 2. §. 1. Przeciw osobom do obcego Poselstwa należącym u tu-tejszych Sądów skarżyć nie można. Postępowanie, kiedy takowa skarga jest podaną §. 63. Kiedy skarga o wynagrodzenie szkody zarazem z występkiem w Sądzie kryminalnym dochodzoną być może lub do forum osobistego Uszkodziciela zanesioną być musi §. 178. Skarga piśmienna jest dozwoloną §. 16. Osnowa każdéy skargi, §. 17. Szczególne iéy warunki 1) przy opowiadaniu czynów, §. 18; 2) przy formowaniu wniosku, §. 19. Przytém na genera i formulas actionum tak ściśle uważać nie potrzeba 5. §. 20. Jak dalece i iak długo odmiana wniosku skargi jest dozwoloną §. 24 — 23. Co rozporządzić na skargę, kiedy poprzednicze trudności są do załatwienia, 6. §. 3. sqq. Skarga oczywiście bezzasadna może być oddaloną przez rezolucyą §. 7. Rozporządzenie na skargę, kiedy poprzednicze zalecenia do Pozwanego lub Trzeciego są potrzebne §. 8. szczególniéy w iakich przypadkach Regencya uwiadomioną być powinna o skargach regressowych i injuryinych przeciw iéy urzędnikom a Dyrekcyja Generalna Teatrów królewskich o skargach przeciw osobom tychże Teatrów i Orkiestry §. 8. [49.] Kiedy należycie jest uzasadnioną §. 10. 11. i zaraz termin do instrukcyi wyznaczonym być może §§. 12. 13. i §. 16 — 18. albo na samprzód tylko termin do odpowiedzi na skargę wyznacza się §. 14. 15. Kiedy skarga przez Pełnomocnika Pozwanego całkowicie jest przyznana, Pełnomocnik powinien nietylko w ogólności pełnomocnictwem być wylegitymowany, lecz zlecenie iego do takowego oświadczenia musi też albo z samego pełnomocnictwa, albo z listów lub instrukcyi i t. d. dostatecznie okazywać się 8. §. 14. Na to wydaie się rezolucyą §. 15. z którój, tak iak z wyroku, exekucya poszu-

kiwaną być może. Same zaś prywatne oświadczenia piśmienne strony nie są dostateczne do wydania takowej rezolucyi §. 16. Jeżeli skarga tylko w części jest przyznana, następuje również, iak kiedy całkowiec jest zaprzeczoną instrukcyą sprawy §§. 17. 18.

Skarga o nieważność przeciw wyrokowi prawomocnemu, o téy mówi l. 16. Skarga takowa ma miejsce 1) gdy stroną na zasadzie fałszywego dokumentu, albo iedynie według zeznań przekupionych świadków osądzoną lub oddaloną została. Których świadków uważać należy za przekupionych. Zarówno z fałszywemi dokumentami uważają się także mapy i rejestra miernicze. Prowokant winien sfalszowanie dokumentów lub przekupienie świadków udowodnić. Kto niedowodzi sfalszowania dokumentu, lecz tylko twierdzi, że takowy do innego interessu należy, niemoże skarżyć o nieważność, chyba że udowodnić potrafi, iż dokumenta zostały zamienione. 2) Skarga o nieważność będzie przypuszczoną, gdy w pierwszej lub drugiej Instancyi wyrzeczono przeciw iasney w prawie krajowém lub xiegach praw prowincyalnych zawartéy ustawie. 3) Gdy kto żadną jurysdykcyą nieupoważniony, lub do wymiaru sprawiedliwości według przepisu nie powołany, spór rozstrzygnął. 4) Gdy kto niebędący zdolnym działać przed Sądem bez Opiekuna lub Kuratora, bez takowéy assistencyi dopuszczonym został. 5) Gdy kto przez fałszywego Pełnomocnika był zastąpionym. Wreszcie 6) gdy przeciw temu, kto niemał wręczonego sobie pozwu, zapadł wyrok zaoczny, §. 2. Postępowanie na zanesioną o nieważność skargę, §. 3. sqq. Instrukcyą ma tylko za przedmiot dochodzenie mniemanéy nieważności, nie zaś głównéy sprawy, §. 5. Od wyroku służą stronie zwyczajne środki prawne, §. 6. Postępowanie, gdy skarga w §. 1. pod Nr. 3. wymieniona, podaną będzie, a szczególniéy gdy Strona twierdzi, iż Sędziemu żadna nie służyła jurysdykcyą, lub że do wymiaru sprawiedliwości nie był powołany i przysięgły, w którym to przypadku skarga podaną być ma do Głównego Sądu krajowego. Skutki nieważności wyroku, §. 8. które się iednak daléy nie rozciągają, iak do czasu, w którym nieważność zaszła, §. 9. Przez iaki czas skarga o nieważność wniesioną być może. Dopóki nieważność prawodzielnie uznana nie została, wyrok zaskarżony będzie wykonanym; chyba, że mniemany Pełnomocnik niemał wcale żadnego pełnomocnictwa, §. 10. Jak dalece skarga o nieważność może być połączoną z innymi zwyczajnymi środkami prawnymi, §. 11. O ko-

sztach skargi o nieważność, 23. §. 13. Z nieużycia Protokulisty w przypadkach, gdzie to według prawa koniecznie jest potrzebném, wynika nieważność czynności, 25. §. 60. Sędzia zaś appellacyjny nie ma ani prawa ani też obowiązku, odrzucać dla tego instrukcją w Instancyi poprzedzającą przedsięwziętą, z urzędu, iako nieważną, §. 61. Skarga o nieważność z powodu nieużycia Protokulisty wniesioną być musi pod utratą prawa tego, w ciągu 6ciu tygodni po ogłoszeniu wyroku, do przelożony Sędziemu wyrokującemu władzy, §. 62. a. W jakim przypadku wierzyciele o nieważność wyroku prawodzielnego, przed otworzeniem konkursu wydanego skarżyć mogą, 50. §. 46. [321.]

Skarga o wynagrodzenie, ile takowa w sprawach kryminalnych w zwyczajnej osobistej jurysdykcji sprawcy zrządzonej szkody zanesioną być powinna, I. 2. §. 178.

Skargi regressowe, jeżeli w nich idzie o osobisty interes szczególnych członków iakowego kolegium, plenipotentya przez nich wszstkich wystawioną być powinna, I. 3. §. 44. przeciw Pełnomocnikowi uzasadni się natenczas, gdy tenże postąpił wbrew udzielony mu instrukcyi, 10. §. 87. Również przeciw trzeciéj osobie w proces niewewiklaney, która upornie wzbrania się złożyć dokumentów, §. 105. niemniéj przeciw świadkowi, który znalazł sposobność usunięcia się całkiem od świadectwa i zmierzających do tegoż rozrządzeń sądowych, §. 186. Przez samo zaniebdanie litisdenuncyacji nieutraca ten, do którego to należało, regressu do Jurysdatora, 17. §. 10. Celem regressu powinna być litisdenuncyacja zanesiona nie późniéj, iak przy zgłoszeniu się do appellacji, §. 15. Prawne skutki względem Litisdenuncyata gdy się ten nie zgłasza §. 19. osobliwie, gdyby przez samego Litisdenuncyanta od tego był wstrzymanym, §. 20. Gdy Litisdenuncyat nieprzyznaie Przypozywającemu prawa do regressu przeciw sobie, skarga regressowa naprzeciw pierwszemu ieszcze przed rozstrzygnięciem processu głównego podaną być może, jeżeli chce asystować Denuncyantowi, §§. 23. 24. Jak dalece zastrzega się wierzycielowi do drugiego regres w konkursie, 50. §. 559. p. t. Wyrok dystrybucyiny.

Skład towarów, o zaięciu tegoż przez exekucją I. 24. §. 71. [158.]. p. Exekucya.

Składki do Towarzystwa ogniowego, bieżące wolne są od wdawania się w konkurs, I. 50. §. 280. Od dwóch lat zaległe umieszczają się w drugiéj klassie §. 359. także i dawniejsze, jeżeli z przyczyny wyszłych późniéj

praw moratoryjnych zaległy, §. 356. sqq. [357.] Rozpisanie w ciągu ostatnich dwóch lat przed otwarciem konkursu składki podobne mają być zapłacone z bieżących dochodów, §. 500. [369.] inaczey zaś od więcéy iak dwóch lat zaległe, umieszczają się w klassie czwartéy, §. 404.

Śląskie listy zastawne. Co zachować aż do nastą pionéy amortyzacyi zaginionych lub zniszczonych listów zastawnych I. 51. §. 131.

Śledziółowstwo w Emden. Akcye tegoż, p. Akcye.

Śledztwo summaryczne, które poprzedzają rezolucye Rejencyów w sprawach fiskalnych, kontrawencyjnych i defraudacyjnych wydać się mogące, p. Indagacye fiskalne, Rejencye.

Slepi czyli niewidomi żadnego złożyć niemogą świadectwa względem przedmiotów takich, do których rozpoznania zmysł wzroku iest potrzebny, I. 10. §. 227. Nr. 2. Niewidomi i głuchoniemi, ich umowy mogą być zawarte przed każdym sądem, II. 1. §. 9. Postępowanie, kiedy niewidomy chce zawrzeć kontrakt 3. §. 8. I. 10. §. 19. [73.]

Słuchanie świadków, p. Wysłuchanie świadków.

Sługa kancellaryiny, p. Dozorca woźnych.

Sługi podlegają zwyczajnéy jurysdykcyi swych Panów, przez co iednak osobiste prawa mieysca urodzenia nie zmieniają się, I. 2. §. 13. i §. 100. [28.] Także dzieci Podofficerów i żołnierzy zostają pod jurysdykcją swych Panów, §. 97. Sługi mogą wprawdzie w sprawach swych Panów być słuchani iako świadkowie, lecz ich zeznanie ma tylko pod pewnemi ograniczeniami zupełną wiarogodność, 10. §. 233. No. 5. Jak dalece względem zasług i ordynaryi ma miejsce Moratorium lub nie, I. 47. §. 97. Nr. 7. Jch zasługi umieszczają się co do dwuletniéy zaległości w klassie drugiéy, a co do dawniejszéy, w ostatniéy klassie 50. §. 370. Wyjątek, §. 356. sqq. [357.] Przywilej drugiéy klasy nie ma mieysca kiedy służbę dłużnika już przed otwarciem konkursu opuścili, §. 373. Kiedy w processach między Panami i ich sługami appellacya tylko ma *effectum devolutivum*, 14. §. 6. Nr. 2. [213.]

Służalce. Przeciw zbiegłym od armii służalcem wytoczony będzie proces konfiskacyjny przez Sądy mieysca ich urodzenia lub zamieszkania, I. 36. §. 46. [280.]

Służebności. O postępowaniu gdy takowe przy rozdziale wspólnictw mają być uchylone, I. 43. §. 47.

Spadek. Forum iego, p. Forum. W iakim razie co do spadków skarga względem posiadania od skargi względem samego prawa dziedzictwa oddzieloną być może, I. 5. §. 28. Po otworzonym konkursie Upadły nie może się zrzec spadku lub innego prawa mimo woli wierzycieli, 50. §. 41. Postępowanie, kiedy Fiskus rości do niego pretensyą, iako do rzeczy właściciela niemającego, 51. §. 156.

Species facti, ma być przy spisaniu informacji dokładnie wyłożony, I. 5. §. 4. Nr. 4. oraz 9. §. 3. jest najgłówniejszą istotą stanu sprawy 10. §. 28. Nr. 1. Niepotrzeba go tylko w sprawach drobnych oraz injuriynych, w processach wexlowych, exekucyynych tudzież o doznane w posiadaniu przeszkody i w innych rodzajach spraw sumarycznych, §. 27. c. [76.] 14. §§. 58. 59. [117.] Taki opis sprawy prowadzony będzie od początku interesu aż do czasu, w którym się wszczął proces, §. 29. W nim czyny przytoczone, bez względu na miejsce, gdzie o nich naprzód uczyniona była wzmianka, w tymże samym naturalnym porządku, w iakim w biegu interesu istotnie po sobie nastąpiły, należy przedstawić, okoliczności zaś i czyny w sporze będące wcale się nie wymieniają, §. 30. Od wyluszczenia czynu głównego lub interesu zacząć należy. Jak się postąpi z okolicznościami ubocznymi, §. 32. Stan sprawy przedstawi się stronom do oświadczenia się na takowy §. 33. i powinien być według potrzeby uzupełniony lub odmieniony, §. 34. Jeżeli się strony zgadzają z Instruentem, opis sprawy zapisze się do protokołu, §. 35. p. t. Stan sprawy i sporu.

Specyjalna massa w konkursie, p. Własność górnicza. Prawo separacyi.

Specyjalne Moratorium. p. Moratorium.

Specyjalne processa. Kiedy się takowe po otwarciu konkursu wstrzymują lub nie, I. 50. §. 27. i [318.]

Specyjalne Pełnomocnictwo złożyć musi ten, kto imieniem nieobecnego testament napowrót ma odebrać, II. 4. §. 9. p. zresztą, Pełnomocnitwo.

Specyjalny konkurs. O tym mówi I. 50. §. 663—671. §. 666. 671. [378. 379.] p. Proces konkursowy.

Spis pozostałości. Postępowanie gdy Testator przy zdziałaniu lub oddawaniu swojego testamentu zakazuje inventaryzacyą, II. 4. §. 7. Jak dalece takowa będzie nakazaną na domaganie się dziedzica lub też z urzędu 5. §. 40. Musi być przedsięwziętą przez osobę są-

dową za przybraniem Protokulisty, §. 43. p. Kommissarz Sprawiedliwości. Jak postąpić przy spisie pozostałości osób wojskowych, §. 44. Kto do tego przyzwany być winien, §. 45. 46. Postępowanie przy inwentaryzacji w ogólności, §. 47. W szczególności względem przynależności, §. 48. Względem domów, dóbr ziemskich i innych nieruchomości, §. 50. p. Taxa. Względem papierów i dokumentów, §. 51. Względem długów pozostałość ciężących, §. 52. Forma protokołu względem inwentaryzacji, §. 54. Postępowanie, gdy nieboszczyk w kilku miejscach majątek pozostawił, §. 55. Skutki zaniedbania powyższych przepisów względem Kommissarza delegowanego, §. 56.

Spory assekuracyjne, mają w pierwszój Instancyi przez Sędziów polubownych być zagodzone lub rozstrzygnięte, I. 30. §. 48. Jakie w téj mierze postępowanie §. 49. i nast. Rewizya nie ma miejsca, §. 56. [213.] p. t. Rewizya, Sędzia polubowny.

Spory iurysdykcyjne, gdzie proces podczas będzie rozpoznany, I. 2. §. 132. 133. iak należy postąpić, gdy spory takowe dopiero po odpowiedzi na skargę wynikły, §. 135. Postępowanie, w takim razie w procesie cywilnym fiskalnym §. 23. w szczególności, gdy *possessorium summarissimum* przez Skarb lub przeciw Skarbowi jest wniesione, §. 24. p. zresztą: Ministerium sprawiedliwości.

Sprawa rozwodowa, w téj niewolno żądać kaucyi względem kosztów, I. 21. §. 2. O tém mówi w ogólności I. 40. §. 20. sqq. Osobne przedstawienia, iakie małżonkom religii katolickiej przy zanieśieniu skargi o rozwód czynione być muszą, [287.] Rozpoczęcie sprawy, §. 21. 1) w Sądach niższych §. 22. 23. Poiednanie za przybraniem Xiędza, §. 24. sqq. Do tego obiedwie strony koniecznie osobiście stawić się, a w razie potrzeby realnie zapozwanemi być muszą, §. 25. Poiednanie może także być zleconém ich Xiędzu w jego pomieszkaniu, albo strony mogą być do niego odesłane, §. 26. i [289.] W iakim przypadku takowe także bez assistencyi Xiędza może być przedsięwziętém, §. 27. albo weale miejsca nie znajduie, 40. §. 28. Czego Sędzia przytém zarazem dochodzić starać się winien, §. 29. Burzycielom spokojności małżeńskiej powinien nietylko mocną położyć tamę, lecz oraz donieść ich właściwój Władzy w celu rozpoczęcia przeciw nim indagacyi fiskalnej, I. 40. §. 30. Odesłanie skarg rozwodowych do processu, kiedy poie-

dnanie nie przyszło do skutku, §. 31. Ustanowienie opieki nad dziećmi, §. 32. Rozporządzenie Sądu głównego czyli rozwodowego, §. 33. Skargę oczywiście bezzasadną winien odrzucić przez rezolucyą, §. 34. w razie zaś przeciwnym przystąpić do instrukcyi, §. 35. Przepisy 2) kiedy właściwy Sąd rozwodowy iest zarazem zwyczajnym Sądem osobistym męża, §. 36. sqq. Na co przywyznaczeniu Kommissarza do tymczasowego tentowania zgody szczególniey względ mieć należy §. 37. i co tenże przytém zachować winien, §. 38. 39. W jakim przypadku w skutek niedoszłego pojednania rozwiązanie małżeństwa przez wyrok natychmiast i bez dalszey instrukcyi nastąpić może, §. 40. Co zazwyczaj na raport Kommissarza, że tentowanie zgody było nadaremne, rozporządzone być musi, §. 41. Mianować się zarazem mający opiekun powinien być przybrany do całej instrukcyi, §. 42. Przy instrukcyi należy postępować z szczególną ostrożnością, §. 43. Osobliwie względem zachowania praw ogólney kassy wdów. [291.] a co do katolików względem zupełnie odosobnionego i bez przytomności drugich instruowania, [292.] Do powtórnego pojednania po uregulowaniu *status causae et controversiae* nie potrzebne iest przybranie Xiędza, §. 44. Wyrok, §. 45. sqq. Wyrokiem powinny być zarazem objęte potrzebne postanowienia względem kary rozwodowey i względem wychowania dzieci §. 51. przyczem kara rozwodowa z dokładnością oznaczoną być powinna [293.] iednakże podział majątku z sprawą rozwodową pospolicie nie ma być pomięszany, §. 52. O skargach rozwodowych z przyczyny złośliwego opuszczenia, §. 58. sqq. Co strona powodowa zaprzysiądz musi, kiedy strona pozwana niestawa, §. 61. Rozwiązanie małżeństwa przez wyrok i ogłoszenie onegoż przez publiczne wywieszenie §. 62. szczególniey o zapozwaniu zbiegłego zbrodniarza, §§. 63. 64. [295.]

Sprawy bagatelne, w tych żadne stawienie kaucyi mieysca nieznayduie, I. 21. §. 2. O postępowaniu w sprawach bagatelnych 1) w Sądach głównych, 26. §. 1. i nast. Znaczenie, §. 1—3. Norma postępowania, §. 4. Szczególne przepisy, §. 5. 6. 2) O sprawach bagatelnych w Sądach niższych a) mniéy 10 Tal. §. 15. sqq. b) od 10 do 50 Tal.

Sprawy budownicze, o tém mówi I. 42. §. 43. i nast. Szczególne ich przyspieszenie, §. 35—37. Skróconę postępowanie w sprawach budowniczych ma tylko

wtenczas miejsce, kiedy o już rozpoczętę budowlę spornę jest mowa, §. 42.

Sprawy celne. W indagacjach, których są przedmiotem, Instancya trzecia nie ma miejsca, I. 35. §. 103.

Sprawy graniczne, o tych mówi I. 42. O przyjęciu skargi, §. 1. sqq. O rozporządzeniu na nią, §. 8. sqq. Wysłuchanie stron, §. 13. Rewizya naoczna, §. 14. Dalsza instrukcyja, §. 15. Sporządzenie mapy, §. 16. Uregulowanie *Intermistici*, I. 42. §. 19. 20. Szczególne uwagi, a) względem sporządzenia mapy ieszcze przed instrukcyją §. 21. b) względem rozłączenia różnych punktów spornych, §. 22. Wywody, §. 23. Wyrok, §. 24. Środek prawny, §§. 25. 26. Założenie appellacyi, §. 27. Instrukcyja appellatoryi, §. 28. Publikacya wyroku appellacyjnego i dalszy środek prawny, §. 29. Sprostowanie granicy podług wyroku prawomocnego, §§. 30. 31. Koszta uregulowania granicy, §. 32. Postępowanie, kiedy spór graniczny zarazem tyczy się granicy kraiowey, §. 33.

Sprawy injuryne I. 34. w tych Sądy wojskowe ieszcze mają jurysdykcyą nad osobami wojskowemi p. Osoby wojskowe. Jednakże obce osoby wojskowe zostają pod sądami cywilnemi. 2. §. 60. [22.] W sprawach injurynych należy rozróżnić pięć rozmaitych przypadków, §. 1. Postępowanie I) przy pokrzywdzeniach słownych lub lekkich realnych między ludźmi prostego stanu §. 2. i nast. II) przy takowych injuryach między osobami stanu średniego lub wyższego mieyskiego §. 8. sqq. Postępowanie, kiedy nie skaleczenie iakie lub grube pokrzywdzenie osoby znaczący nastąpiło. 34. §. 1 — 11. [216.] Przeciwnko wyrokom stanowiącym karę pieniężną do 5 Tal. lub więzienia do 24 godzin żaden środek prawny miejsca nie znajduje [217.] odtąd zaś aż do 50 Tal. lub 4tygodni więzienia tylko prosba o złagodzenie kary wniesioną być może [218. 219.] a dopiero przy wyższej karze może być założony prawny środek dalszey obrony [220.] W obudwóch przypadkach Przeciwnikowi wolno podać w czasie krótkim prekluzywnym odwód [221.] Postępowanie, kiedy zachodzi wątpliwosc, do której klasy stanu mieyskiego obiedwie strony spór wiodące należą [222.] W iakim razie Sąd nie ma się wdac w dochodzenie prawdy zarzutu §. 12. W wyroku ustanowioną być powinna tak satysfakcyja prywatna, iako też publiczna, §. 13. Środek prawny w tym przypadku §§. 14. 15. Postępowanie względem założonego środka prawnego ze strony Skarżącego §. 13 — 16. [223. 224.]

Kiedy Uwolniony w pierwszój Instancji a w drugiój Instancji na karę osądzony, albo którego kara w drugiój Instancji zaostrzoną została, wnosić może o powtórne dalsze rozszczenie sprawy [225.] Wolno założyć apelacyą i rewizyą względem szkody razem ze skargą injuryjną zaskarżonę [226.] Kiedy zrzec się można skargi injuryjnę [227.] Postępowanie względem excepcyi veritatis [228.] Satysfakcyja prywatna upada [229.] O instrukcyi powodów na uniewinienie przytoczonych, kiedy przeciw wyrokowi zaocznemu wniesioną została prośba o złagodzenie kary [230.] O dowodzie i aby ten przez skrócone postępowanie w właściwości swoiój nie cierpiał [231.] Ze przysięga dowodu nie stanowi [232.] Skarżącemu nie służy przeciw wyrokowi żaden środek prawny, lecz tylko Rekurs §§. 16. 17. W iakim przypadku zdanie urzędnika fiskalnego względem zażalenia Oskarżonego zażądać się mające [§. 16.] Skarżącemu do piśmiennęj obrony komunikowaném bydź powinno, niemniéj iakie środki prawne temuż służy, kiedy w skutek tego ostrzeyszy następuie wyrok I. 34. §. 18. Na nowe przez Skarżącego wniesione czyny lub dowody w procesie injuryjnym żaden wzgląd nie iest miany; gdyby zaś stanowić miały formalną indagacyą, ta w pierwszój Instancji musi bydź rozporządzoną §. 19. Przy téj i w pierwszój klasie spraw injuryjnych skarga może bydź zarazem wymierzoną na wynagrodzenie szkody §. 20. III. Postępowanie przy injuryach słownych lub lekkich realnych z ciężkimi okolicznościami, albo między osobami wyższego stanu §. 21. i nast. Wyrok powinien również stanowić satysfakcyą publiczną i prywatną iako téż wynagrodzenie szkody, §. 23. Co do środków prawnych zastosują się powyższe przepisy §. 24. IV. Postępowanie przy ciężkich injuryach realnych, albo przy innych pod ciężkimi okolicznościami między osobami stanu szlacheckiego lub officerskiego popełnionych, §. 25. V. Przy injuryach osób cywilnych przeciw wojskowym §. 26. sqq. Wyjątki od ogólnych prawideł jurysdykcyi co do pokrzywdzeń osób wojskowych iuż mieysca nie znajduią, iednakże w sprawach o wzajemne pokrzywdzenie kara przeciw osobie wojskowej zawyrokowana prędzéj wykonaną bydź nie ma, aż téż względem przewinienia osoby cywilnéj wyrok od Sądu cywilnego wydanym został [233.] Postępowanie, kiedy Officer względem injuryów skarży [234.] Kiedy przeciw osobom do dworu należącym [235.] kiedy przeciw urzędnikowi Rejencyi wzglę-

dem popełnionych przez niego w urzędzie injuryów skarga zanesioną być może [236.] W takim przypadku instrukcyja na żądanie Pokrzywdzonego zawsze w Sądzie głównym ma być prowadzoną §. 27. Kiedy, gdy instrukcyja sprawy w Sądzie niższym nastąpiła, przez tenże także wyrok ferowanym być może §. 28. Powyższe przepisy stósują się także do Podofficerów i żołnierzy prostych §. 29. Jak dalece to podlega wyjątkowi co do Urlopników, §. 30. Przy injuryach realnych przeciw Officerowi Sądy Główne wyrok wraz z Aktami zawsze wydziałowi kryminalnemu Ministerii Sprawiedliwości do potwierdzenia przesyłać powinny §. 31. Koszta w sprawach injuryjnych, wyjąwszy przypadek czwarty, nie potrzebują być ponoszone przez władze jurysdykcyjne *in subsidium* §. 32. Co o kosztach procesowych w ogólności i o prawie Ubogich prawa stanowią, stósuje się także do spraw injuryjnych [237.] Kiedy należytości dla Pełnomocnika w sprawach injuryjnych niewynagradzają się §. 25. No. 9. 10. [139.] Przeciw świadkowi z powodu zeznania jego żadna skarga injuryjna miejsca nie znajduje §. 243. W sprawach injuryjnych wysłuchanie więcej jak trzech świadków o teyże samey okoliczności świadczyć mających, zawsze nastąpić musi kosztem Produkiującego, który się tego domaga I. 23. §. 23. No. 4.

Sprawy kontrawencyjne pocztowe; kary w nich przewinione przysądzają się kasie kar pocztowych I. 35. §. 86. [265.]

Sprawy leśne, w nich powinien się Fiskał przez oryginalną instrukcyją Departamentu leśnego Jeneralnego Dyrektoryi legitymować I. 35. §. 3. Rejencye zaś nie będą się względem rozpoczęcia takowych zapytywać, §. 1 — 3. [238.]

Sprawy małżeńskie należą pospolicie do Głównego Sądu Prowincyi, I. 2. §. 128. Należą one równie jako sprawy oblubiencze do zwyczajnego Sądu, któremu małżonek osobiście podlega §. 128. [37.] 40. §. 22. [288.] O skargach *ad supplendum consensum* 40. §. 13. sqq. Co na uzasadnienie skargi takię udowodnionę być musi, §. 13. Dalsze postępowanie, §. 14. Jak i na co Delegowany wysłuchać winien osobę o której zamęcie skarga zasła, §. 15. Jeżeli dziecko zgadza się na opór rodziców, oddali się dowód przez prostą tylko rezolucyą, §. 16. Jak należy postąpić, gdy dziecko jest w porozumieniu z Powodem, §. 17. sqq. W ciągu procesu nie wolno ro-

dzicom, osobą dziecka swego takiego uczynić rozporządzenia przez coby prawa Powoda były zawiedziona §. 19.

Sprawy moratoryjne, o tych mówi I. 47. Zamiar moratorii §. 1. Ma tylko miejsce przeciw wypłatom pieniężnym §. 2. Ogólne warunki §. 3. Uszły dłużnik nie ma przedzwy w téj mierze być słuchany, aż po jego powrocie §. 5. Podział moratorii, §. 6. O instrukcyi moratorii specjalnego §. 7. sqq. Wniosek o przypuszczenie do dobrodzieystwa moratorii powinien być uczyniony nappóźniéy przy końcu instrukcyi §. 7. 8. i po zakończoney instrukcyi w pierwszey Instancyi, lub wcale dopiero po prawodzielném rozstrzygniéniu sprawy główney iuż miejsca nie znajduie §. 9. [tudzież 24. §. 42.] Odłączenie działywanych w téj mierze czynności od sprawy główney, §. 10. Przyęcie prowokacyi §. 12. Wniesienie prawney próby o moratorium znosi wprawdzie exekucyą, lecz nie postępowanie względem zabezpieczenia zaskarżonych wierzytelności [306.] Instrukcyja, §. 12. 13. Co do dostateczności majątku §. 14. Rozpoznanie bezpieczeństwa §. 15. a., co do nieruchomości §. 16—18. b., co do rocznych dochodów §. 19. c., co do kapitałów czynnych, §. 20. d., co do zastawów ruchomych §. 21. e., co do Poręczycieli §. 22. Wierzyciel krajowy nie jest obowiązany przyjmować bezpieczeństwa za granicą mu wskazanego §. 23. Wyrok, 24. Moratorium specjalne dozwała się pospolicie tylko na rok ieden §. 25. Przeciwno wyrokowi otwarta jest appellacya; rewizya zaś nie jest dozwolona §. 26. Instrukcyja appellatorii §. 30. 31. Srodki zapobiegaiące nadużyciu moratorii §. 32. sqq. Koszta §. 36. Skutek moratorii specjalnego §. 37. W ciągu iego prowizye muszą być płacone kwartalnie §. 38. Uchylenie moratorii §. 39. Kiedy dłużnik nie dotrzymuie terminów do zaplacenja prowizyi oznaczonych, §. 40. albo wierzyciel twierdzi, iż iuż dostatecznego nie ma bezpieczeństwa I. 47. §. 41. 42. Jak daleko moratorium ważném także jest przeciwko wierzycielowi wierzyciela, §. 43. 44. Po upływnieniu czasu moratorii zaraz przystąpiono być ma do exekucyi §. 45. O instrukcyi moratorii jeneralnego §. 46. sqq. Wniesienie prowokacyi §. 46. Przyęcie iéy §. 47. Podana przez dłużnika dezygnacya majątku i długów iego musi być z nim konfrontowana §. 48. 49. Postępowanie względem długów w sporze będących §. 50. Obowiązek Instruenta kiedy znajduie, iż Powołuiący do moratorium nie kwalifikuie się, §. 51. Kiedy go znajduie

do niego ukwalifikowango, §. 52. Prośba o moratorium może być podaną przez Kommissarza Sprawiedliwości na piśmie z załączeniem Akt iego doręcznych, §. 53. Rezolucya na nią §. 54. sqq. Kiedy mieysce ma zapozwanie edyktalne wierzycieli §. 56. i z iakiemi formalnościami i terminami [307.] Z iakiem ostrzeżeniem wierzyciele mają być zapozwani §. 57. Muszą się zgodzić na wspólnego Pełnomocnika, skoro iednakowe mają prawa §. 58. Oznaczenie terminu, §. 59. Wręczenie zapozwów §. 60. 61. Co tym czasem względem spraw specyalnych exekucyi i t. d. uczynić należy, §. 62 — 64. szczególniey względem rozporządzonych już exekucyi §. 63. [308.] i względem bieżących prowizyi i dwuletnich zaległości [309.] Dłużnik niepownien żadnego wierzyciela przed drugim zaspokoić, §. 64. Co ma Sąd uczynić, aby takowym gratyfikacyom zapobiedz, §. 65. Kiedy moratorium przeciwko exekucyi prawodzielných wyroków wexlowych zasłania §. 66. Jak postąpić z administracją majątku przez czas czynności względem prośby o moratorium §. 67. 68. zwłaszcza, gdy dłużnik iest kupcem §. 69. Co dłużnik ma do zachowania, kiedy które z rozporządzeń powszechnie mu zakazanych, znajduie potrzebném lub korzystném §. 70. i wszyscy wierzyciele z nim się w téy mierze zgadzaią §. 71. Prawo wierzycieli, kiedy uważaią za rzecz ryzykowną, zostawić dłużnikowi wolne rozporządzenie nad majątkiem swoim aż do zupełnego rozstrzygnięcia wniosku iego o przypuszczenie go do moratorium §. 72. W takowym przypadku ma być uregulowane Interimisticum, a iezeli Interesenci względem niego zgodzić się nie mogą, ustanawia się przez prostą rezolucyą §. 73. Oznaczenie środków ku zabezpieczeniu wierzycieli zostawia się w tym przypadku Sądowi §. 74. Czynności na terminie do instrukcyi moratorii §. 75. 76. Kiedy dobrowolna następuje ugoda §. 77. Kiedy wszyscy, albo niektórzy wierzyciele wnioskowi o moratorium są przeciwni §. 78. sqq. Gdzie tylko iest pytanie o to: czyli dłużnikowi dostateczność majątku swego i bezpieczeństwo dla swych wierzycieli twierdzącemu, pewna zwłoka czasu do uiszczenia się służyć powinna, większość głosów nic nie ma rozstrzygnąć, lecz tylko na to ma być uważano, czyli prawne zachodzą warunki względem moratorium przepisane I. 47. §. 79. 80. Bliższe przepisy względem instrukcyi moratorii jeneralnego, kiedy 1) względem wartości nieruchomości iakiéy, 2) względem długów w xiegach zapisanych, albo 3) składu towarów

kupca i 4) ruchomości dłużnika, jeżeli tenże rzeczy te jako przedmioty bezpieczeństwa proponuje, albo 5) względem stawic się mającego wierzycielom bezpieczeństwa na to, iż całość majątku przez lata moratoryjne nie zmniejszy się i wypłata prowizyi należycie nastąpi, spór zachodzi §. 81. Spory o rzetelność i ilość pretensyi pojedynczych wierzycieli, nie mają być pomieszane z instrukcją sprawy moratoryjnej §. 82. Wyrok, §. 83. 84. Moratorium jeneralne najwięcej tylko na trzy lata, od prawodzielności wyroku rachując, dozwoloném byđź ma §. 85. Srodki prawne §. 86. sqq. Kiedy dłużnik z prośbą swoją o moratorium całkowicie oddalonym został, zawieszono dotąd exekucye znowu przeciw niemu kontynuowane byđź powinny §. 89. Przyczém wierzyciele, których pretensye ieszcze niedoszły do exekucyi, zgłosić się mogą jako Interwenienci i żądać, aby ściągnięte pieniądze aż do zupełnego sprawy rozstrzygnięcia złożone były do Depozytu §. 90. Instrukcyja appellatorii §. 91. 92. Wyrok §. 93. Rewizya nie iest dozwolona §. 94. Koszta instrukcyi moratorii jeneralnego §. 95. Kiedy takowe prawodzielnie uznaném zostało za niedopuszczalne, wierzycielom wolno wnosić o otworzenie konkursu, §. 96. Moratorium niezasłania 1) przeciw pospolitym ciężarom i podatkom, 2) przeciw pretensyom kasy publicznej, 3) przeciw bieżącym i od dwóch lat zaległym prowizyom, 4) przeciw bieżącym rocznym stałym wypłatom, n. p. Kanonu i t. d. 5) przeciw bieżącym alimentom, 6) przeciw bieżącemu komornemu i dzierzawie, 7) przeciw bieżącym zasługom i ordynaryi tudzież kosztom edukacyi dzieci, 8) kiedy kto rzeczy sobie powierzony w naturze zwrócić nie może, 9) przeciw wexlom, §. 97. Pretensye tego rodzaju nie przychodzą więc pod żadną rozważkę przy rozpoznaniu bezpieczeństwa od dłużnika stawic się mającego, §. 98. Co prawo mieć chce, kiedy dłużnik był iuż do moratorium specjalnego przypuszczony, §. 99. Kiedy dłużnik dobrodzieystwa moratorii rzec się może, §. 100. Co prawo przepisuje a) względem długów zamilczonych, §. 101 — 103. Kiedy to pociąga za sobą ten skutek, iż dłużnik uznanym byđź musi za utracającego moratorium, co się bez wszelkich formalności procesowych przez prostą tylko dzieie rezolucyą §. 103. b) przeciw nowym długom moratorium również nie zasłania §. 104. Co prawo mieć chce, kiedy podobne długi zaskarżają się, §. 105. Skoro dłużnik iest kupcem §. 106. Gdy nie iest kupcem §. 107. 108. Przepisy te [102 — 108.]

tylko ważne są przez czas trwającego moratorii, §. 109. Uchylenie znowu moratorii z powodu niewypłacania prowizyi lub zmniejszającej się istoty majątku I. 47. §. 110. W ciągu lat moratoryjnych mogą wierzyciele pretensye swoje ieszcze nieudowodnione wykazać i dochodzić aż do stopnia exekucyi §. 111. Po upłynieniu czasu moratorii daléj postąpić trzeba z exekucją bez wniesienia o to nowcy skargi §. 112. Jak dalece moratorium służy także dziedzicom, §. 113. lub poręczycielom §. 114. 115. Do czego polepszenie majątku dłużnika w czasie moratorii wierzycieli upoważnia §. 116. O zastosowaniu edyktów względem ogólnego moratorium §. 35 — 57. [310.]

Sprawy oblubieńcze p. Sprawy małżeńskie.

Sprawy rachunkowe, o tych mówi I. 45. Rozmaite rodzaje sporów rachunkowych §. 1. 1) gdy spór wynika z obowiązku złożenia rachunku, 2) gdy ten zachodzi o termin *a quo* i *ad quem* §. 2—3. 3) o ociąganie się mającego składać rachunki w ich oddaniu §. 4. Właściwe procesa rachunkowe §. 5. Postępowanie przy odbieraniu rachunków, §. 6. sqq. Defectatorium §. 15. sqq. Instrukcja §. 18. 19. Dedukcye nie mają miejsca §. 20. Wyrok §. 21. Srodki prawne §. 22 — 24. Stwierdzanie rachunków przysięgą w przypadkach, gdzie Składający takowe, do zaprzysiężenia ich jest obowiązany, ma być wstrzymaném aż do odebrania całkowitego rachunku §. 25. Postępowanie gdy strony tylko względem szczególnych punktów są w sporze §. 26.

Sprawy wojskowe; w jakim przypadku ich zawieszenie ma miejsce i co przy tém zachować I. 20. §. 9 — 12.

Sprawy o łupiestwo; w nich żądać nie można kaucyi względem kosztów procesowych I. 21. §. 2. No. 7.

Sprawy z dzierżaw wynikające, o tych mówi I. 44. Rozmaity rodzaj sporów dzierżawnych §. 1. 2. jako to: 1) względem obrachunku z dzierżawy. Skarga i odpowiedź §. 3. Instrukcja §. 4. sqq. Wyrok, §. 9. Srodki prawne, §. 10. sqq. p. Wyrok I wszéy Instancyi służyący za *Interimisticum*; Rewizya ma tylko *effectum devolutivum*. Szczególne przepisy względem postępowania, a) gdy Dzierżawca wnosi pretensye o kompensacyą niewymagalne, §. 16. sqq. Termin w téy mierze do ustanowienia tymczasowego Liquidu wyznaczony, na iednostronny wniosek Dzierżawcy nie może być odroczone §. 17. Co Instruent na terminie tym zachować winien §. 18. sqq. Jeżeli między stronami

nie przyjdzie do skutku zgoda, Liquidum przez tymczasową rezolucyą ustanowioném będzie §. 21., która się jako tymczasowe urządzenie uważa, aż właściwe Liquidum w wyroku ustanowioném nie zostanie, a od której to rezolucyi żaden środek prawny miejsca nie ma §. 22. lecz takowe Liquidum intermistyczne nie stanowi w główny sprawie przesądu §. 25. Postępowanie *b.*, w przypadkach remissyi §. 24. Poprzednicze dochodzenie §. 26. — 28. Przypadki, w których zasada i ilość remissyi są razem instruowane §. 29. sqq. lub gdy tylko zasada pretensyi remissyiny przychodzi do instrukcyi §. 33. sqq. p. zresztą: Remissya II. O processach względem exmissyi Dzierzawców §. 36. sqq. Postępowanie w wyznaczonym w tej mierze terminie, który na iednostronny wniosek zaskarzonego Dzierzawcy nie będzie odroczone §. 39. Ogłoszenie wyroku §. 40. Appellacya i iak dalece, gdy ta przez Dzierzawcę także została założoną, mimo tego, exmissya nastąpi §§. 41. i 42. Appellacya zawsze ma skutek zawieszający §. 41. [299.] O założeniu rewizyi §. 43. III. O processach względem przywrócenia do possessyi samowładnie wyrugowanych Dzierzawców §. 44. Takowa skarga Dzierzawcy exmittowanego o przywrócenie go do dzierzawy ma tylko miejsce w ciągu 6ciu miesięcy, późniéj może tylko żądać wynagrodzenia §. 45. IV. o procesie z powodu zwrotu dóbr wynikającym §. 46. 1) gdy po nastąpionym już zwrocie względem wynikłych przy nim sporów n. p. o pretensye melioracyjne i deteryoracye należy wyrokować §. 47.; 2) gdy sam zwrot ma nastąpić sądownie, §. 48. sqq. osobliwie względem ulepszenia i pogorszenia dóbr §. 54.; 3) gdy Dzierzawca chce używać prawa zatrzymania §. 55. iakie postępowanie względem ustąpienia z dóbr natenczas zachować należy [300 — 301.] lub 4) gdy dziedzic chce prawo zatrzymania wykonywać §. 56 — 58.

Sprawy z najmu wynikające, o nich mówi I. 44. §. 59. sqq. p. Appellacya która tylko ma *effectum devolutivum*. Artyscie lub rzemieślnikowi nie mogą bydź zatrzymane narzędzia lub rzeczy do prowadzenia procedery onemu potrzebne §. 60. [302.] O dopuszczalności środka prawnego przeciw wyrokowi zaocznemu w sprawach z najmu pośpiechu wymagających §. 63. [303.] O prawnym środku rewizyi w tychże sprawach [304.]

Sprzeczność dowodów względem siebie, o tém mówi I. 10. §. 391. sqq. O sprzeczności między dokumentami §. 392.; między świadkami §. 393. między

świadkami a dokumentami, jeżeli przez zeznanie ich wiarogodność dokumentu staie się wątpliwą §. 394. lub z wyznań ich okazuje się co przeciwnego temu, co dokumenta obeymują §. 395.; między osnową protokołu w razie odbytey rewizyi naoczney a zeznaniem świadków §. 396. Na co Sędzia wyrokujący wzgląd mieć winien, gdy sprzeczności takowe nie mogą być załatwione, 13. §. 12. sqq. p. Referent. Sprzeczności w zeznaniu świadka osłabiają iego wiarogodność, 10. §. 240. Jak postąpić, gdy między przyznaniem a innemi o położeniu sprawy powziętemi wiadomościami zachodzi sprzeczność §. 88. b.

Spustoszenie drzewa, w indagacyach, których przedmiotem iest spustoszenie drzewa, trzecia Instancya ma miejsce I. 35. §. 103.

Srebro p. złoto i srebro.

Stan sprawy ma być ułożony przez Instruenta z przybraniem Assystentów stron, gdzie idzie o wysłuchanie świadków przez rekwizycyą I. 10. §. 218. Jeżeli wysłuchanie to ma nastąpić przez Sąd zagraniczny, do takowego stanu sprawy ma być dołączony wyciąg z Tytułu Powszechnéy Ordynacyi Sądowéy o dowodzie przez świadków §. 223.

Stan sprawy i sporu, o tym mówi I. 10. §. 28. sqq. Do tego należy 1) opis sprawy, którego jednak w sprawach mniejszey wagi, w sprawach injuryinych i summarycznych niepotrzeba, §. 27. sqq. [76.] 14. §§. 58. 59. [117.] 2) Ustanowienie spornych okoliczności; 3) oznaczenie z pomiędzy takowych okoliczności tych, względem których dowód ma być przyjętym, §. 28. Ułożenie opisu sprawy (*species facti*) §. 29. sqq. Ustanowienie punktów spornych, §. 36. *Species facti* i opis spornych punktów podpisane będą przez strony, §. 37. Cel stanu sprawy, który w każdéy sprawie nieodzowną iest koniecznością, §. 38. a. Wszelakoż przepisy do ułożenia takowego udzielone, są tylko skazówką dla Instruenta, do której niema się bynajmniéy ściśle przywiewać, §. 38. b. Ułożenie stanu sprawy nastąpi albo na pierwszym terminie do instrukcyi wyznaczonym, lub też na nowym terminie nie daléy iak do dni ośmiu odłożyć się mającym, §. 39. Gdy się okaże, że *species facti*, iż się już więcéy nie znajduje czynów, dokładniejszego przez dowody wyjaśnienia potrzebiących, starać się trzeba o pojednanie stron, a jeżeli to będzie bezskuteczne, przystąpi się do zakończenia instrukcyi, §. 40. Jeżeli zaś są ieszcze sporne czyny, przystąpi się do oznaczenia okoliczności

spornych, które dowodami wyjaśnione być mają, §. 41. W działaniu tém Instruent powinien sobie z dojrzałym rozsądkiem postąpić i okazać gruntowną znościomość zastosowania teoryi prawa, §. 42. i do tego zawsze przybierać strony i ich Assystentów, §. 43. Jeżeli się strony zgadzają na to z Instruentem, wyrażą się punkta przez dowód wyjaśnionemi być mające w protokule i natém się ukończy uregulowanie stanu sprawy i sporu, §. 44. Jeżeli się zaś Instruent z stronami nie zgodzi, powinien rzecz tę przedstawić składowi Sądu do rozpoznania, §. 45. Gdyby się tego Instruent miał wzbraniać, wolno stronom donieść o tém Sądowi na piśmie, §. 46. Przedstawienie okoliczności téy nastąpi przez zwyczajnego Decernenta §. 47. iednakże w większych kollegiach do dni i godzin odczytaniu relacyi poświęconych, ma być odłożoną, §. 48. W którym Kollegium lub Senacie rzecz będzie przedstawioną i w którym przypadku dozwoli się relacyi na piśmie, §. 49. O co idzie przy wydaniu decyzyi, §. 50. sqq. Jeżeli rozwiązanie pytania, czyli względem czynu iakowego dowód ma być przyjętym lub nie, zależy od wyłożenia prawa niewyraźnego; wolno Sędziemu zażądać decyzyi Kommissyi prawodawczéy, §. 52. Zapytania u Kommissyi prawodawczéy w ciągu procesu iuż nie mają miejsca, [77.] Jak dalece dopuszcza się dowód względem praw kraiu obcego, §. 53. Statutów, §. 54. albo zwyczajów, §. 55. Gdy czyn publicznie iest wiadomym, nie potrzeba dowodu, §. 56. Od wydaney przez Sąd decyzyi względem tego, co ieszcze przez dowód ma być wyjaśnioném żadna appellacya miejsca nie ma, Sędzia zaś przy wydaniu wyroku do niéy niekoniecznie iest przywiązanym, §. 57. O postępowaniu, gdy się ieszcze przy uregulowaniu stanu sprawy i sporu okaże, iż gdziekolwiek znajduie się dokument, do wyjaśnienia sprawy koniecznie potrzebny, §. 58. W Instancyi appellacyinéy będzie także uregulowany stan sprawy, skoro nowa instrukcyja nakazuje się I. 14. §. 58. wyjąwszy, gdy niezachodzą nowe czyny, tecz tylko nowe dowody, a instrukcyja w pierwszéy Instancyi odbyła się w wyższym Sądzie, §. 59. Jak sobie postąpią Sądy niższe z uregulowaniem stanu sprawy i sporu 25. §. 6. sqq. szczególniéy, gdy oznaczenie okoliczności dowodem wyjaśnić się mającéy od tłumaczenia niewyraźnego prawa zależy; w którym to razie należy się zapytać Sądu wyższego o objaśnienie, §. 7. Co Sąd wyższy w tym przypadku na uwagę wziąć powinien, §. 8. Jeżeli się oka-

że, iż prawo z siebie iest iasne, wyda natychmiast Sądowi niższemu rezolucyą §. 9.; skoro zaś idzie o tłumaczenie istotnie ciemnego prawa, zapyta się Kommissyi prawodawczey, §. 10. O postępowaniu Sędziego niższego, gdy tylko idzie o przystósowanie iasnego z siebie prawa do przedstawionego czynu, §. 12. albo gdy zdaie się zbywać na przepisie prawa, §. 13. O rekursie stron do Sądu wyższego względem ustanowienia *status causae et controversiae* §. 14. p. t. Rekurs. W sprawach fiskalnych indagacyjnych także ułożonym będzie stan sprawy i sporu, 35. §. 59.

Statuta, w iakim przypadku względem bytu tychże ma bydź dowód przyjętym, I. 10. §. 54.

Strawne, p. Koszta podróży.

Strony ubogie, mają bydź przez Referendarzy wysłuchanemi.

Strony, — ich osobiste stawienie się, p. Osobiste stawienie się stron.

Strzelcy polni konni, p. Osoby woyskawe.

Studenci należą pod Sąd akademiczny, po ukończeniu zaś nauk nie mają prawa do żadnego wyłącznego forum, I. 2. §. 76.

Styl w dokumentach ma bydź iasny, bez chęci utworzenia nowych wyrazów i z zaniechaniem długich periodów, wszelkich pleonasmów i niepotrzebnych powtórzań, II. 2. §. 51, Sekretarze powinni się starać o dobry, czysty i iasny sposób pisania, III. 5. §. 9.

Subalterni Głównego Kollegium woennego, iak dalece podlegają Sądowi kameralnemu I. 2. §. 51.

Subalterni przy Głównych Sądach krajowych, o tych mówi III. 5. p. zresztą: Sługa kancelaryiny, Kancellista, Exekutor, Registrator, Sekretarz. Wieloracy są Subalterni przy Sądach Głównych krajowych, U. d. R. i K. §. 1. Winni codzień przed i po południu o godzinie pewney do lokalu sądowego przychodzić §. 2. osobliwie urzędnicy Archivum i Registratury, §. 3. Kara na Subalternów, którzy przepisu tego nie zachowują, §. 4. Dyrektor kancelaryi ma w téy mierze utrzymywać listę przytomności §. 5. którą sobie Prezes każe co tydzień raz podać, §. 6. Od kary żadne tłumaczenie się późniejsze uwolnić nie może, §. 7. owszem przyczyna niemożności przybycia musi bydź Prezesowi doniesiona i należycie udowodniona, §. 8. p. Dyrektor kancelaryi, Kancellista, Inspektor kancelaryi. Kara na nierzetelne podanie przyczyn

nieprzytomności, §. 11. Żadnemu Subalternie niewolno brać pracy z sobą do domu, §. 13. Jak ma być urządzony lokal do pracy dla Subalternów, §. 14. sqq. p. Expedycya, Registratura. O szczególnych obowiązkach Subalternów, §. 82. D) O czynnościach ściągających się do Fortragu memorialiów, §. 83.; 11) o czynnościach ich w sprawach do zawyrokowania idących, §. 201. sqq. p. Dyrektor kancelaryi, Inspektor kancelaryi, Prezes, Referent, Registrator. O różnych innych czynnościach tychże, §. 226. sqq. Dyrektor kancelaryi ma dozór nad wszystkimi Subalternami, §. 238. p. Dyrektor kancelaryi.

Subalterni Ziemskich Towarzystw kredytowych są wyłączeni I. 2. §. 57.

Subintrandi jus w konkursie p. Wierzyciel.

Substytucya w Plenipotencyi, iak dalece takowa nastąpić może tylko za wyraźnym zezwoleniem Mocdawcy, lub nie, I. 3. §§. 55. 56.

Successor singularis — iak się zachować winien względem *Litis reasumcyi* I. 20. §. 5. Jak dalece przeciw niemu exekucya ma miejsce, 24. §. 7. Zwolania niewiadomych Pretendentów realnych żądać tylko może *Successor singularis*, 51. §. 100.

Summa appellabilis i revisibilis, p. Appellacya, Rewizya.

Summa szacunkowa, kiedy windykowaną być może w pierwszój klasie zamiast nieznaudyjących się już w naturze efektów I. 50. §. 354. Skutek, kiedy iey zapłata przy adjudykacyach nie następuje 52. §. 62.

Summarissimum p. *Possessorium summarissimum*.

Superrewizya expedycyi p. Prezes.

Superintendenci są wyłączeni, I. 2. §. 45.

Superarbiter, iak dalece tenże będzie obranym przez strony, gdy te poddały się Sędziom polubownym sposobem kompromissu I. 2. §. 170.

Suppletorium p. konieczna przysięga.

Supplikować p. Zażalenie.

Systemata czyli Towarzystwa kredytowe wolne są od wdawania się w konkurs, I. 50. §. 287. Układanie się z wierzycielami w konkursach za ich pośrednictwem §. 625. Załatwianie téy okoliczności należy do Syndyka Systematu kredytowego, §. 626. lecz na terminie do przedstawienia planu do ugody, przybiera się Deputowany Systematu kredytowego, który się nie uważa iako strona, lecz iako pomocnik Deputowanego Sądu

§. 627. Za tę czynność z Systematem kredytowym żadne nie pobierają się szportle, §. 628.

Świadcetwo, takowe każdy bez różnicy stanu iest obowiązany złożyć I. 10. §. 179. W których przypadkach ma miejsce wyjątek §. 180. Jak należy postąpić, gdy się kto wzbrania złożyć świadcetwa, bądź że się sprawa toczy w Sądzie niższym, lub też w Sądzie wyższym, §. 181. Kara na tego, kto bez prawny przyczyny wzbrania się stanąć w Sądzie dla złożenia świadcetwa §. 183. Takowy świadek winien wynagrodzić wszelkie przez swój upór zrządzone koszta §. 185. a gdyby istotnie znalazł sposobność usunięcia się całkiem od świadcetwa, stronie ponoszącý przez to szkodę, zastrzega się do niego regres §. 186.

Świadcetwa z xiąg kościelnych wydawane względem chrztów, zaślubin i pogrzebów uważają się za publiczne zasądowe dokumenta, I. 10. §. 128.

Świadek instrumentalny, o iego zdolności mówi III. 7. §. 63.

Świadkowie, na takowych niewolno wzywać osób do Poselstwa zagranicznego należących, I. 2. §. 64. ich nazwisko, stan i miejsce pobytu, niemniéy okoliczność, o której każdy z nich właściwie ma mieć wiadomość, należy dokładnie zapisać przy przyjmowaniu skargi, 5. §. 5. i w przyjmowaniu odpowiedzi na skargę, 9. §. 4. Zapozwanie ich w sprawach ważniejszych nie prędzý następować powinno, aż po uregulowaniu stanu sporu §. 37. (oraz 10. §. 170.) O przyjęciu dowodu przez świadków mówi 10. §. 169. sqq. W którym przypadku zapozwani będą natychmiast na termin instrukcyiny, §. 170. Co im należy oznaymić w zapozwie względem przedmiotu ich wysłuchania, §. 171. Dokąd zapozwać świadków, §. 172. Na świadków, których pobyt nie iest wiadomy, względu mieć nie można, §. 173. Kiedy od strony, która podała świadków za granicą mieszkających, można żądać wykonania *juramenti calumniae*, §. 174. Gdy iest więcéy świadków, zapożywiają się przez kurrendę; ci zaś, którzy pod inną zostają jurysdykcyą przez rekwizycyą, §. 175—177. Jak postąpić, gdy zapozwani świadkowie są ludzie prości i pospolici, §. 178. Kto iest obowiązany do złożenia świadcetwa, §. 179. sqq. p. Świadcetwo. Koszta podróży, strawne i za opóźnienie mają byđż świadkom z kassy szportlowéy założone, §. 187. Jak postąpić należy w wysłuchaniu świadków, §. 188. sqq. p. Wysłuchanie świadków. Odebranie przy-

siegi od świadków, §. 202. Jakie osoby wolne są od wykonania przysięgi na świadectwo, §. 203. p. Przysięga na świadectwo. Na świadków I. niezdolni są wcale 1) szaleni, pomieszanie zmysłów cierpiący i niedołążni; 2) ślepi, względem takich przedmiotów, do których poznania potrzebny jest zmysł widzenia; 3) osoby głuche, jeżeli czytać nie umieją; 4) osoby razem głuche i nieme, jeżeli czytać i pisać nieumieją; 5) kto się dał przekupić od strony, lub 6) o krzywoprzysięstwo został przekonany; albo też za popełnione zbrodnie od czci odsądzonym został, §. 227. II. Następujące osoby ze względu na związek, w którym z jedną z stron zostają, wprawdzie podane być nie mogą na świadków dla stanowienia dowodu, iednakże słuchane być mogą dla powzięcia dokładniejszey wiadomości o stanie sprawy. 1) Rodzice i inni krewni w linii wstępnéy; 2) dzieci i inni krewni w linii zstępnéy; 3) oyczym i macocha, lub rodzice drugiego małżonka, tudzież pasierb i pasierbica, albo zięć i synowa; 4) bracia i siostry; 5) szwagrowie lub bratowe; 6) małżonkowie lub publicznie zaręczeni; 7) osoby mające ze stroną wspólne prawa lub obowiązki; 8) Litisdenuyancyanci, Denuncyanci albo Interwenienci; 9) w ogólności wszyscy, którzy iakowy w sprawie mają interes; 10) członkowie korporacyi w proces zawikłanéy, §. 228. p. Małżonkowie (rodziców, dzieci i małżonków nie można nigdy zniewalać do dawania świadectwa przeciw sobie, §. 229.) 11) pełnomocnicy w sprawach swych mocodawców; 12) żydzi w processach między chrześcianem a żydem, §. 230. No. 12. i [88.] 13. §. 24. [105.]; 13) osoby, które czternastu lat wieku swego nie skończyły, albowiem od nich przysięgi ieszcze odbierać nie można; małoletni zaś mogą być przypuszczeni na świadków dowód stanowiących; 14) ci, którzy prowadzą proceder z utratą czci połączoney, albo 15) o przeniewierzenie się, lub o kary godne bankructwo byli przeświadczeni, lub téż 16) do wykonania koniecznéy przysięgi za niezdolnych uznani, §. 230. Co zachować, gdy się zdarza, iż osoby te mają wiadomość o spornym czynie, §§. 231. 232. III. Następujące osoby przypuszcić należy za zdolnych świadków, zeznaniem ich iednak nie może być dana zupełna wiarogodność: 1) marnotrawcy; 2) ci, nad których majątkiem konkurs został otworzonym a nieudowodnili przypadków nieszczęśliwych; 3) ci, którzy ze stroną w wiadoméy powszechnie żyją nieprzyjaźni, albo 4) ze stroną podeyrzane i poufałe utrzymują

obcowanie; 5) czeladź; 6) poddani, §. 233. Jak dalece osoba wspólne prawo lub obowiązki mająca za świadka słuchaną być może, §. 86. Postępowanie względem zarzutów przeciw osobom świadków §. 234. względem czego żadne oddzielne wyroki lub Instancye miejsca nie mają, §. 235. Dochodzenie względem takich punktów ubocznych, należy zapisać do osobnych protokołów, §. 236. Kara za podanie przez stronę umyślnie świadków przez prawo od świadectwa wyłączonych, §. 237. W oznaczeniu wiarogodności świadka pospolicie nie należy mieć względu na to, która strona dała powód do wysłuchania onegoż, §. 238. Kogo za świadka zupełny wiary godnego uważać należy, §. 239. Sprzeczność w zeznaniu świadka, osłabia jego wiarogodność, §. 240. Jak postąpić należy, gdy świadek tylko ze słyszenia opowiada, §. 241. Jak dalece zeznanie jego ma wpływ na rozstrzygnięcie sprawy, gdy twierdzi, iż mu o interesie w którym jest słuchany, nic nie jest wiadomo, §. 242. Względem osnowy zeznania świadka nie wolno znosić skargi injurymey, §. 243. Jak się postąpi, gdy kilku świadków jest między sobą w zeznaniu sprzecznych, §. 393. p. Wysłuchanie świadków, albo gdy się okazuje różnica między rewizją naoczną a zeznaniem świadków, §. 396. O restytucyi dla nowo wynalezionych świadków, 16. §. 26. p. Restytucya. Gdy strona na ieden i tenże sam czyn więcęć iak trzech podaie świadków, chociażby wygrała sprawę, nie może żądać od strony przeciwney zaplacenienia kosztów inkwizycyi, iak tylko za trzech świadków, 23. §. 23. No. 4. O przybraniu świadka do czynności sądowey w niedostatku drugiego Ławnika sądowego, 25. §. 54. albo do przyjmowania testamentu zamiast drugiego Tłomacza, II. 2. §. 38. Jak dalece w sprawach bagatelnych należy wysłuchać świadków mimo wyłączenia ich przez stronę I. 26. §. 5. No. 5. Inkwirentowi w sprawach fiskalnych indagacyinych będzie wolno, przebywających na témże miejscu świadków zapozwać bezpośrednio, 35. §. 61. Jak w téy mierze należy postąpić, gdy świadek jest Podoficerem lub żołnierzem w rzeczywistey służbie, §. 62.

Szaleni, pomieszanie zmysłów cierpiący i niedołączni na umyśle wcale nie są zdolni do złożenia świadectwa, iednakże wyjątek ma miejsce względem tych, którzy tylko czasem są pozbawieni użycia swego rozumu I. 10. §. 227. No. 1.

Szef pułku winien być do Audytoryatu jeneralnego lub do Sądu gubernialnego zaskarżony, I. 2. §. 50.

Szewc, pretensye jego za dostarczane wspólnemu dłużnikowi i familii jego w ostatnich sześciu miesiącach przed otworzeniem konkursu potrzeby mają prawo szóstej klasy I. 50. §. 376.

Szkoda, względem wynagrodzenia téż należy w wyroku co potrzeba, ustanowić I. 13. §. 41. Co zachować, gdy w sprawach injurynych także o wynagrodzenie szkód skarżono, 34. §. 13. 16. [226.] Co się rozumie przez szkody z powodu procesu wynikłe, 23. §. 59.

Szkody z powodu processu wynikłe, co się przez nie rozumie I. 23. §. 59.

Szkoły, grunta szkół uczonych podlegają iurydyceki Głównych Sądów krajowych, ale nie szkół pospolitych, I. 2. §. 108.

Szlachta ma wyłączne forum I. 2. §. 42.

Szportle, p. Opłata sądowa.

Sztab Jeneralny, osoby do niego należące zostają pod Audytoryatem Jeneralnym, I. 2. §. 50.

Sztab niższy, należące do niego osoby zostają pod Sądami regimentowemi, I. 2. §. 48. Mają z żonami i dziećmi swemi, iurydykcyą swą w Sądzie głównym prowincyalnym, [12.]

Szykana, p. Juramentum calumniae.

T.

Tajemnica. Kiedy świadek odmówić może ię wyjawienia I. 10. §. 180. Nro. 5.

Tajemnice familyjne, których rozgłaszanie szkodzić może honorowi, dobremu imieniu lub kredytowi stron, tych wyjawienia Instruent, osobliwie w sprawach rozwodowych, od nich wymagać nie powinien I. 40. §. 43. W ogólności tylko wtenczas, a to z największą delikatnością, ma z nich korzystać, kiedy ich wiadomość dla wystawienia prawdy koniecznie jest potrzebną III. 3. §. 40.

Taxa drogą konieczną subhastacyi nakazana — o nię mówi I. 52. §. 11. sqq. Ma być sporządzona w monecie srebrnej [395.] Zamiarem ię jest tylko obiaśnienie ochotników do kupna i za nię nikt nie jest odpowiedzialny §. 12. Co zachować przy rozporządzeniu detaxacyi §. 13. Jeżeli jest mowa o dobrach szlacheckich, należy takową polecieć kollegium Ziemiańskiemu

Prowincyi §. 14. jest rzeczą Sądu zwyczajnego, jeżeli na dobrach żadne nie są intabulowane listy zastawne [396.] Sąd ten prześle taxę Sądowi polecającemu §. 15. Różnica między taxą od Ziemianstwa końcem subhastacyi przyiętą, a tą, która się sporządza iedynie końcem oznaczenia kredytu na dobra dać się mającego §. 16. p. Prawa honorowe. Gdzie nie jest zaprowadzone systema kredytowe, lub gdy dobra nieruchome nie są szlacheckimi; Sąd subhastacyą zajmujący się, winien sam sporządzić taxę §. 17. Własności obierać się mających na to kommissarzy §. 18. którzy przytem użyją znających się Taxatorów §. 19. i trzymać się będą ściśle ustaw w Prowincyi zaprowadzonych. Gdzieby takowych ieszcze nie było, Główny Sąd krajowy ułoży w tey mierze nasamprzód projekt, a po zniesieniu się z Kameralą Wojenno-Ekonomiczną, w ciągu roku, od ogłoszenia przeyrzanej Ordynacyi procesowey rachując, poda go do zatwierdzenia §. 20. Jak dalece dawać należy wzgląd na inwentarz na gruncie znajdujący się §. 21. O nakazaniem sporządzeniu taxy Sąd udzieli wiadomość posiadzicielowi, jeżeli jest obecny §. 22. oraz wierzycielom na dobrach intabulowanym §. 23. Skoro subhastacya nastąpi w konkursie, dość jest, gdy dekret przedstawionym będzie ich Pełnomocnikom §. 24. W ciągu niedziel czterech przed ostatnim terminem, wolno czynić monita przeciw taxie §. 26. chociażby takowa przez Dyrekcyą Landszastową była sporządzoną §. 27. Same tylko przynależności oszacowane bydź mają przez Sędziego, pod którego jurysdykcyą się znajduią §. 9. W subhastacyach dobrowolnych również taxa sądowa za zasadę wziętą bydź powinna, §. 67. Zamiast teyże iednak proste tylko opisanie gruntu do patentów subhastacyinych dołączone bydź może §. 68. Przy inwentaryzacyi sporządzenie taxy dóbr nieruchomych nigdy nie ma miejsca II. 5. §. 50. Powody do sporządzenia tax sądowych 6. §. 1. Przedmioty tychże §. 2. powinny bydź sporządzane pod kierunkiem osoby sądowey §. 3. Własności Taxatorów §§. 4. 5. Liczba tychże §. 6. Oznaymienie terminu detaxacyinego Interressentom, §. 7. Postępowanie w przyimowaniu taxy §. 8. Co protokół w tey mierze przyięć się mający zawierac ma §. 9. Z tego powinien Kommissarz ułożyć Instrument detaxacyiny i takowy Sądowi podac §. 10., który się wydaie pod większą jego pieczęcią §. 11. I. Dobra szlacheckie zawsze podług prawdziwego ich dochodu szacowane bydź mają. O dalszem w tey mierze

postępowaniu §§. 12. i [437.] 13. O taxie II. innych dóbr nieszlacheckich, bądź ze wolną stanowią własność ich posiadzieli, lub nie §. 14. i [438.] III. Domy po miastach nie mogą być cenione podług samego tylko dochodu. O postępowaniu w téj mierze §. 15. IV. O sporządzeniu tax innych nieruchomości §. 16. V. Przywilejów §. 17. VI. Okrętów §. 18. VII. rzeczy ruchomych §. 19.

Taxatorowie, iak należy postąpić, gdy się przybierają do oszacowania lub bonitowania w sprawach o rozdział wspólnictw I. 43. §. 22. niemniéy w przypadku remissyi 44. §. 27. O kwalifikacyi tychże 52. §. 19. i II. 6. §. 4. 5. liczba tychże §. 6.

Tajny Radzca Sprawiedliwości, pod tym zostają Xiążęta i Xiężniczki Domu Królewskiego I. 2. §. 41. i Posłowie i t. d. Królewscy przy Dworach zagranicznych §. 71.

Teatr narodowy Berliński. Członki tegoż mają uprzywilejowane forum I. 2. §. 73.

Termin, o wyznaczeniu takowego, gdy włoczęga ma być edyktalnie zapozwany I. 7. §. 15. Oznaczenie terminów w sprawach, nie należy zdawać na Sekretarzy 8. §. 1. Termin do odpowiedzi na skargę wyznaczony być ma naywcześniéy we cztery, a naypóźniéy w ośm tygodni od daty wydaney rezolucyi. Na co przytém wzg'ąd mieć trzeba §. 2. Co zachować, gdy przewidzieć można, iż do czynności w sprawie więcéy niż iednego dnia będzie potrzeba §. 3. Termina mają być za zniesieniem się z Assystentami lub Pełnomocnikami stron wyznaczane §. 4. Jak postąpić, gdyby termin przez omyłkę na niedzielę lub dzień świąteczny był wyznaczony §. 5. i [62.] Na ieden dzień więcéy terminów naznaczać nie należy §. 6. Deputowany, Assystent lub Pełnomocnik powinien terminu odbywać się mające dokładnie zapisywać §. 7. Że strona nie stawiła się przez nieposłuszeństwo, tylko natenczas przyiąć należy, gdy się do terminu na przedpołudnie wyznaczonego nie zgłosiła do godziny dwunastey, a po południu do godziny piątey §. 8. Podczas feryów sądowych nie będzie żaden termin w sprawach wyznaczony III. 1. §. 82. iednakże dla zasztéy omyłki postępowanie nie ma być ieszcze uważane za nieważne [444.] wyjąwszy sprawy wexlowe, alimentacyjne, aresztowne i inne podobne, gdzie w przewłóce niebezpieczeństwo zachodzi, §. 53. p. zresztą: Zapozew edyktal-

ny, Termin do instrukcyi. Odroczenie terminów.

Termin do zakończenia sprawy, o tym mówi I. 12. W iakich przypadkach takowy jest potrzebny lub nie § 1—3. Niepotrzeba, aby strony na nim osobiście stanęły § 4. Czynności na tymże § 5. Nowe dowody lub nowe czyny do poparcia głównej sprawy przyłożyć się mające, na terminie tym przytoczone być mogą § 6. Przepisy względem kosztów z takowego opóźnienia wynikających i o karze za przewłokę § 7. Jeżeli z tego powodu dalsza instrukcyja i powtórny termin do iey zakończenia okazały się być potrzebniemi, taż sama strona na nim powtórnie nowych czynów lub dowodów już przytaczać nie może § 8. O terminie do zakończenia indagacyi fiskalnej 35. §§. 69. 70. p. zresztą: Wywód. Inrotulacya.

Termin instrukcyiny, iak ma być wyznaczony, iak strony nań zapozwać i co im przytém zalecić I. 9. §. 25. i nast. Jak sprawa do tego z urzędu ma być przygotowana § 36. Kiedy świadków i Biegłych zarazem przypozwać potrzeba, §. 37. 38. Jak daleko ma być wyznaczony §. 40. Cel iego 10. §. 1.

Termin likwidacyiny w procesie likwidacyiny, przy wyznaczeniu iego zachowane być powinny przepisy Tytułu 50. §. 101. sqq. I. 51. §. 17. O nim ma także być uwiadomiony nabywca sprzedańey może już nieruchomości §. 20.

Termin likwidacyiny w procesie konkursowym, kiedy massa czynna podług ryczałtowego obrachunku przenosi 1000 Tal. I. 50. §. 109. albo oznaczyć się nie da, czyli więcéy lub mniéy iak 1000 Tal. wynosi, na trzy miesiące §. 112. Kiedy tylko 1000 Tal. albo mniéy wynosi, §. 110. lub oznaczoném być nie może czyli 200 Tal. przenosi albo nie, na dziewięć tygodni §. 112. i kiedy tylko 200 Tal. albo mniéy wynosi, na 6 tygodni wyznaczonym być winien §. 111. Przy oznaczeniu ilości massy złoto rachuje na kurant z 5 prCt. agio §. 107. [325.] Jak przy nieruchomościach atest hypoteczny ma być wzięty za zasadę §. 108. [326.] Na tenże termin także i dłużnik zapozwanym być winien §. 114. Przygotowanie kontradyktora do terminu likwidacyjnego §. 115. Na tymże powinny nasamprzód zapozwy edyktalne, gazety i dzienniki intelligencyjne, niemniéy zapozzew wiadomych wierzycieli do Akt być wzięte §. 117. a pretensye pod bieżącemi numerami w protokule konnotacyiny być

zapisane, §. 117. Co konnotacya ta zawierać musi §. 118. Dalej powinno od wierzycieli zażądane być oświadczenie się względem zatrzymania lub oddalenia tymczasowego kuratora i kontradyktora §. 66. a kiedy względem tego zgodzić się nie mogą, musi być obrany podług większości likwidowanych pretensyi, albo gdyby ta tak łatwo wysledzoną być nie mogła, podług umiarkowania Sądu I. 50. §. 67.

Termin spadkowo-likwidacyjny powinien także dziedzicowi być oznajmiony I. 51. §. 87. Postępowanie w samymże terminie i różnica procesu spadkowo-likwidacyjnego od konkursowego §. 89.

Termin weryfikacyjny w procesie konkursowym; zamiar takowego I. 50. §. 119. W jakim przypadku kilka się takowych wyznacza §. 120. Co się na nim stać musi §§. 121—122. Względem każdéj pretensyi sporządzi się osobny protokół §. 123. Postępowanie, bądź że się pretensya przyjmuje za rzetelną, lub nie §. 125. Wierzyciele mogą czynić swe zarzuty przeciw takim nawet długom, które są przyznane przez Kontradyktora §§. 126. 127. Co zachować przy instrukcyi takich pretensyi, o których niepewna, czyli dojdą wypłacenia lub nie, §§. 129. 130. Instrukcyja długów w sporze pozostałych, §. 131. sqq. Inrotulacya §. 140—142. p. Inrotulacya.

Termina techniczne, mają przy układaniu i wygotowaniu dokumentów ile możności być unikane, II. 2. §. 51.

Teść i macocha, zięć i synowa — nie dla dowodu, lecz tylko dla informacji słuchani być mogą, I. 10. §. 228. No. 3. Obowiązani są do wyznaczenia dłużnikowi wspólnemu kompetencyi co do przyrzczonego mu posagu, 49. §. 16. No. 2.

Testament, może być zeznany przed każdym należycie obsadzonym Sądem, II. 1. §. 9. Kiedy przed Sądami wojskowemi 2. §. 7. [418.] Do tego zawsze Protokulista jest potrzebny, §. 16. [421.] Postępowanie w przyjmowaniu testamentu lub kodycyllu Wendów, §. 37. sqq. [422.] O postępowaniu, gdy się takowe I. ustnie *A.* przed zgromadzonym Sądem, 4. §. 53. albo *B.* przed Deputacyą działaia, §. 4. lub też II. na piśmie *A.* Sądowi, §. 5. albo *B.* Deputacyi onegoż oddadzą, §. 6. Do przyjmowania testamentów od osób ięzyka niemieckiego nie posiadających przybrać należy dwóch Tłomaczów lub przynajmniej jednego Tłomacza i jednego

18. świadka, 2. §. 38. Co do przyięcia, zachowania i zwrotu testamentów zastosują się przepisy ustawy depozytalnej 4. §. 8. a jeżeli Testatorowi zależy na tém, aby był jego testamentu był tajnym, zachowują się ieszcze inne przepisy, [428.] Jednakowoż co do Sądu kameralnego zachowuje się tymczasowo reskrypt z dnia 12. Września 1791. §. 12. Co Testator zachować winien, gdy zwrotu swego testamentu żąda, §. 9. i [429.] p. Pełnomocnictwo specjalne. Postępowanie przy ogłoszeniu testamentów §§. 10. 11. i innych rozrządzeń ostatecznych, §. 13. O dalszém zachowaniu testamentu wzajemnego małżonków po ogłoszeniu takowego aż do zeyścia drugiego małżonka, §. 9. [429.] O aktach testamentowych, §. 14. Umowy sukcesyjne, §. 15. i [431.] Co przy opieczętowaniu w przypadkach śmierci względem ostatecznych rozporządzeń zachować, któreby się znaleźć mogły, 5. §. 32.

Tłómacz, obowiązki jego przy wysłuchaniu świadków ięzyka Sądu nie umiejących, I. 10. §. 213. sq. i [87.] iak w tym przypadku ma być przysięgą zobowiązany, §. 215. Jak dalece do czynności dobrej woli przybranym być musi II. 2. §. 37. osobliwie do przyjmowania testamentów, §. 38. W iakich przypadkach przy czynnościach między żyjącymi dosyć jest przybrać jednego tylko Tłómacza, §. 39. przy Sądach większych musi być raz na zawsze ustanowiony i przysięgą zobowiązany, §. 40. Jak w téj mierze postąpić przy Sądach niższych, §. 41. W ogólności potrzebny tylko jest jeden Tłómacz, I. 10. §. 19. [75.]

Towary wspólnemu dłużnikowi na sprzedaż w komisie dane, albo zebrane za nie pieniądze, kiedy się umieszczają w klasie pierwszój, I. 50. §§. 300. 301. gdy kto zlecił wspólnemu dłużnikowi zakupienie na swój rachunek towarów i dał mu na nie pieniądze, §. 302. Na kim wierzyciel satysfakcyi swój poszukiwać winien, gdy wspólny dłużnik takowe towary kupił na kredyt, a na ich zakupienie były mu już zaasygnowane potrzebne fundusze, §. 303. Prawo wierzycieli, gdy zamawiający na zapłacenie kupionych na jego rachunek towarów żadnego nie wskazał funduszu, §. 304. Jak dalece dane wspólnemu dłużnikowi na kredyt towary windykowane być mogą w klasie pierwszój, §. 305. Co zachować, gdy zamówione przez dłużnika wspólnego towary, przybędą dopiero po wynikłym konkursie, §. 306. lub na ten czas, w którym dłużnik wspólny oświadczył się już za

niebędącego w stanie płacenia, §. 307. sqq. Kiedy się towary uważają za dane na kredyt, §. 309. b.

Towarzystwa kredytowe, kiedy pretensye ich kas w czwartéy klasie umieszczają się, I. 50. §. 405.

Towarzystwo handlu morskiego. Jak się takowe zapożywa I. 7. §. 29. [58.] Płace urzędników przy niem ustanowionych nie mogą być aresztem zajęte, 29. §. 22. Exekucya o płace takowe wcale niema miejsca, 24. §. 108. Towarzystwu handlu morskiego służą prawa fiskalne, 50. §. 361. Jak dalece ma prawo do klasy czwartéy, §. 401.

Towarzystwa kupieckie, o ich rozłączeniu mówi §. 46. I. §. 34. sqq. p. Biegli.

Towarzystwo Ziemskie Marchii Elektorckiey, iak dalece złożone do niego pieniądze drogą aresztu zajęte być mogą, I. 29. §. 19.

Towarzystwa Ziemskie i kredytowe. Urzędnicy tychże mają wyłączne forum, I. 2. §. 57.

Towarzysze. Jak dalece nie są obowiązani wdać się w konkurs I. 50. §. 289. Czego w przypadku takim mogą żądać przy podziale, §. 290. Otwarcie konkursu należy do tych zmienionych okoliczności, które tak wierzycielom wspólnego dłużnika iako i innym jego kompanistom dają prawo żądać uchylecia towarzystwa, §. 291.

Tranzakcye, p. Ugoda.

Turek, p. Machometanie.

Tytuł. Pod pozorem że takowy nie jest należycie wyrażony, nie ma się nikt wzbraniać przyjmowania rezolucyi sądowych I. 7. §. 37. Sekretarze powinni należycie zachować tytuły, III. 5. §. 10.

Tytularni Radzcy i Urzędnicy Królewscy, uważają się za wyłączonych, I. 2. §. 53.

U.

Uchylone interesa, wypłata z nich pochodząca, wolna jest od wdawania się w konkurs I. 50. §. 294.

Uczciwość, na zapytanie, przez które takowa zostaje obrażoną, świadek nie jest obowiązany odpowiadać I. 10. §. 180. No. 4. Nie ma być także obrażoną przy ułożeniu roty przysięgi koniecznéy, §. 304. [89.]

Udział kopalni, iak przy subhastacyi takowych postępować należy, I. 52. §. 65. [410.]

Ugoda. O postępowaniu w zawieraniu takowéy I. 11. §. 8. sqq. Z ugody sądownie zawartéy nakazuje się

eksekucya, tak iak z wyroku prawodzielnego, §. 13. (niemniéy 24. §. 4.) Prawne skutki odrzuczonéy bez powodu ugody, §. 14. Koszta tegoż, 23. §. 21. i [136.] Układ względem alimentów, p. Alimenta. O zgodzie w konkursie, p. Poiednanie.

Układanie się z wierzycielami, znaczenie I. 49. §. 1. Układanie się prywatne, §. 2. Sądowe, §. 3. sqq. Postępowanie, §. 7. a) gdy wszyscy wierzyciele względem przyięcia uczynionych propozycyi są zgodni, §. 8. b) skoro się między wierzycielami okazuje niezgoda, w którym to przypadku konkurs otworzonym być musi, §. 9. Wyjątek, §. 10. sqq.

Ulterior defensio, p. Dalsza obrona.

Ukrzywdzenie. Przeciw wykonanéy przysiędze *in litem* żaden dowód ukrzywdzenia nie ma być dopuszczonym, I. 22. §. 26.

Umiejętności i kunszta. Honoraria za naukę tychże umieszczają się w klasie szóstéy I. 50. §. 464.

Umowa o kupno spadku zawartą być może przed każdym należycie obsadzonym Sądem, II. 1. §. 9. No. 2.

Umowa przedślubna iak w przyięciu téżże postąpić należy, II. 3. §. 18. p. Małżonkowie.

Umowa o successyą zawartą być może przed każdym Sądem II. 1. §. 9. Nro. 6. Protokulista do tego zawsze iest potrzebny 2. §§. 16. 17. [421.] Sposób przyięcia takowéy 4. §. 15. i [431.]

Umowy, iak dalece przez zawartą umowę uzasadni się jurysdykcyja kontraktu i co w téy mierze iest prawném I. 2. §. 148. sqq. Umowy wspólnego dłużnika przed otwarciem konkursu zawarte ważne są z siebie samych 50. §. 42. Ograniczenie, §. 43. sqq. a) względem wierzyciela, §. 44. b) względem Trzeciego 1) iezeli rzecz zasadza się na darowiznie, §. 48. sqq. p. Darowizna. 2) iezeli wspólny dłużnik wydał lub alienował cokolwiek Trzeciemu na zasadzie uciążliwego układu, §. 53. bądź że niemożność wspólnego dłużnika nie była wiadomą obcemu kontrahentowi, §. 54. bądź że obcy wiedział o niewypłacalności tegoż §. 55. sqq. Które czynności przed właściwym Sądem zawierane być winny II. 1. §. 3. Jak dalece umowy względem przyległości domonialnych ogłoszenia potrzebią §. 3. Nro. 1. [412.] Jak dalece ogłoszenie to iuz nie iest potrzebném, kiedy umowy względem dóbr nieruchomych w Sądzie rzeczy [413.] lub przed Kommissarzem Sądu realnego [414.] zostały przyięte. Dokumenta przez władze publiczne wydane i

pieczęcią opatrzone, nie potrzebują uwierzytelnienia sądowego §. 3. [415.] O umowach względem własności okrętu morskiego §. 5. Które z czynności przed zwyyczajnym Sędzią osobistym zawierane być muszą §. 6. i §. 6. Nro. 1. [416.] p. Alimenta, wspólność dóbr, Władza oycowska. Od Sądu Głównego musi być małżeństwo na lewą rękę i Akt przysposobienia dziecka potwierdzonym, §. 7. Legitymacyi dzieci bezzęnnie spłodzonych i przydania lat, należy pospolicie u Dworu poszukiwać §. 8. Które umowy przed każdym należycie obsadzonym Sądem zawierane być mogą §. 9. p. Niewidomi, Rękomyia, Umowa o sukcesyją, o rzeczy przyszłe, Darowizna, Niemi, Głuszy, Testamenta. Przed Sądem albo Kommissarzem Sprawiedliwości jako Notaryuszem zawierać należy umowy tych, którzy pisać nie umieją, lub ięzyka, w którym kontrakt ma być sporządzonym, nie posiadają; dalej wszelkie dokumenta, które bez poprzedniczey nawet rekognicyi stanowią wiarę i dowód i t. d. (p. umowy przedślubne, zaręczyny, obligacye) §. 10. Co jest skutkiem niezachowania tych przepisów, §. 11. Sposób zawierania wszelkich innych umów, zależy od woli stron, §. 12. O postępowaniu w przyimowaniu i potwierdzaniu umów i innych czynności między żyjącymi II. 3. Szczególne przepisy względem alienacyi gruntów do gmin miejskich należących [424.] względem nieruchomości, do których należą kopalnie [425.] Kara na urzędników sądowych, którzy do zawarcia kontraktu o kupno gruntów przybrany zostali, a nie mają o to starania, iżby o umowach takich w ciągu dni 14tu po nastąpieney tradycyi władzy hypoteczney doniesiono, [426.] I. Przyimowanie umów, §. 2. A. co zachować, gdy jedna z stron kontraktujących taki ma defekt, że jasność i pewność iey oświadczenia mogłaby się stać wątpliwą 3. §. 3. W szczególności a) co do głuchych, §. 4. i I. 10. §. 19. [73.] b) co do niemych II. 3. §§. 5. 6. i I. 10. §. 19 [73.] c) co do głucho-niemych II. 3. §. 7. i I. 10. §. 19. [73.] d) co do niewidomych II. 3. §. 8. I. 10. §. 19. [73.] e) co do osób, czasem pomieszanie zmysłów cierpiących II. 3. §. 9. B. Co względem osnowy umów zachować §. 10. p. Rękomyia, Wspólność dóbr, kontrakt o kupno, Darowizna, Pełnomocnictwo. Postępowanie w przyimowaniu innych gatunków umów §. 20. II. Potwierdzenie umów, §. 21. a) gdy kontrakt tylko sądownie §. 22. b) lub sądownie zawartym został, §. 23.

Ile exemplarzy ma być wygotowanych, zależy od postanowienia stron, §. 24. III. Jednostronne czynności między żyjącymi, §. 25. IV. Rekognicye sądowe §. 26. Chociażby w zaświadczeniu względem sądowej rekognicyi wygotowanem, o sporządzonym w téj mierze osobnym protokule nie było wzmianki, przecież to nie pociąga ieszcze za sobą nieważności Aktu rekognicyjnego [427.] Widymacye, §§. 27. 28. Renowacye §. 29. p. z resztą: Czynności dobrej woli.

Umorzenie utraconych Instrumentów p. Obwieszczenie.

Uniwersytety. Należące do nich dobra podlegają jurysdykcji wyższych Sądów I. 2. §. 108. O właściwości Sądu należących do tychże osób §. 76. [24.] które z uniwersytetów używają porówno z fiskusem wolność od opłaty kosztów 23. §. 46. [145.]

Urlop do przedsięwzięcia podróży. Jak w téj mierze postąpić we względzie Prezesów III. 2. §. 39., we względzie Radzców 3. §. 8—10. §. 9. [446.]

Urząd; przyjęcie onegoż w pewnym mieyscu, stanowi tamże mieysce zamieszkania I. 2. §. 11.

Urzędowa władza, uwiadomioną być powinna

- 1) kiedy urzędnik do aresztu osobistego iest wzięty I. 24. §. 145. i nast. tudzież I. 29. §. 75. i 35. §. 44. [257.]
- 2) Kiedy względem majątku iego inwentaryzacya ma nastąpić, 50. §. 215. 3) Kiedy który z iey urzędników zapozwany iest do Sądu, 7. §. 1. [52.] 4) Gdy przeciw takowemu rozpoczętą byđź ma indagacya fiskalna 35. §. 34. [252.] 5) W razie wniesioney przeciw niemu skargi regressowey i injuryiney w rzeczach urzędowych; tudzież kiedy przeciw iey urzędnikom kasowym zaskarżone są pretensye pieniężne 6. §. 8. [49.]

Urzędowe pisma i utensilia wolne są od wdawania się w konkurs, I. 50. §. 295.

Urządzenie policyjne, temu podlegają także wyłączeni (eximirt) I. 2. §. 79.

Urzędów pobocznych Radzey przy Sądach Głównych bez zezwolenia Naczelnika Sprawiedliwości III. 3. §. 19. a kommissarze Sprawiedliwości bez zezwolenia Głównego Sądu Prowincyi przyjmować nie powinni 7. §. 10.

Urzędy pocztowe o poświadczeniu pozwów na pocztę oddanych I. 7. §. 26. [56.]

Urzędnicy Administracyi, Akcyzy i cła, pensya ich nie może być zaiętą I. 29. §. 22. [197.]

Urzednicy królewscy p. Urzędowa władza.

Urzednicy cywilni. O exekucyi przeciw nim, i o uczynić im się mogących z pensyi potrąceniach p. Pensya. Exekucya.

Urzednicy kościelni niżsi, nie mają forum uprzywilejowanego I. 2. §. 47. Co im się należy w bieżący dziesięcinie lub ordynaryi, wolne jest od formalności konkursu 50. §. 270. Dwuletnie zaległości takowych prentensyi umieszczają się w klasie drugiey §. 357. od więcéy zaś iak od dwóch lat zaległe, w klasie czwartej, §. 404.

Urzednicy przy kasach, pierwszeństwo Fiskusa do ich majątku, p. Fiskus.

Urzednicy niżsi leśni i Pocztylionowie. Jurysdykcya nad nimi zdana jest Sądom miejscowym I. 2. §. 58.

Urzednicy domu królewskiego. Postępowanie, gdy przeciw nim są wniesione skargi injuryne, I. 34. §. 26. sqq. [235.]

Urzednicy domowi osób wyłączonych (*eximiri*) p. Wyłączeni. Podlegają pospolicie Sądom patrymonialnym ich Państwa, I. 2. §. 100. [28.] Mogą być wprawdzie w processach strony, w którey się służbie znajdują, iako zdolni świadkowie wysłuchani, iadnak zeznanie ich nie ma zupełnéy wiarogodności, 10. §. 233.

Urzednicy pocztowi, ich płaca i emolumenta, nie mogą być zajęte aresztem I. 29. §. 22. odmieniono przez §. 22—25. [197.]

Urzednicy Rejencyini. Postępowanie, gdy przeciw nim zaydą skargi o pokrzywdzenie w urzędzie wyrażzone, I. 34. §. 26. sqq. [236.] Gdy przeciw nim indagacya fiskalna ma być rozpoczętą, 35. §. 34. [252.]; gdy mają być wzięci do aresztu osobistego, §. 44. [257.] Postępowanie przy opieczetowaniu ich pozostałości lub majątku, II. 5. §. 16. [433.] przy odpieczetowaniu §. 37. sqq. [436.]

Urzednicy szkolni, należaca im się bieżąca dziesięcina lub ordynarya, wolną jest od wdawania się w konkurs I. 50. §. 270. Dwuletnie zaległości umieszczają się w klasie drugiey §. 357. a dawniejsze w klasie czwartej, §. 404.; w iaki sposób zaś i tym służy prawo klasy drugiey, §. 356. [357.] Oplata szkolna za dzieci wspólnego dłużnika z ostatniego roku przed rozpoczęciem konkursu zaległa, należy do klasy drugiey, §. 375.

Urzednicy szportlowi, o ich urzedzie mowi U. d. R. i K. §. 77—79.

Urzednicy ekonomiczni, kiedy zastepowac moga miejsce Ławników sądowych, I. 24. §. 53.

Urzednik fiskalny kasy Inwalidów, o jego obowiazkach w processie konfiskacyinym, I. 36. §§. 25. 36. 38. 39.

Ustawa dla Registratur i Kancellaryi, ogólna — stosuje się do większego Kollegium. Str. 314. p. zresztą: Subalterni.

Ustanowienie Liquidy, p. Liquidum.

Ustanowienie opieki w processach powinno nastąpić ze strony władzy opiekuńczej I. 1. §. 10. jeżeli ta jest Sądem zagranicznym, wystąpienie się o to zostawia się Interessentom §. 11. a sprawa zostaje w zawieszeniu; aż opieka jest ustanowioną; wszelakoż może także w przypadkach nagłych Kurator tymczasowy być przydany, §. 12.

Utrata czci, przez popełnienie zbrodni czyni niegodnym do złożenia świadectwa, przyczem nastąpienie ulaskawienie samo przez się żadnej różnicy nie stanowi, I. 10. §. 227.

Uznanie kogo za cierpiącego pomieszczenie zmysłów lub za niedołęznego. Kto się może tego domagać I. 38. §. 2. Rozpoznanie należy do zwyczajnego Sądu osobistego Implorata §. 3. Jak wniosek ten uzasadniony być musi §. 4. O ustanowieniu kuratora, gdy Sędzia uważa wniosek za uzasadniony §. 5. a to przez Sędziego instrukcją wyprowadzającego [283.] który także o zabezpieczenie majątku podczas instrukcyi staranie mieć winien [284.] Bliższe dochodzenie stanu umysłu z przybraniem dwóch biegłych Lekarzy §. 6. i [285.] Jak postąpić, gdy Kurator i krewni między sobą i Znawcami zgodzić się nie mogą, niemniej gdy między Biegłymi nie ma zgody §. 7. Uznanie kogo za pomieszczenie zmysłów cierpiącego lub za niedołęznego musi zawsze następować przez wyrok, od którego tylko Imploratorowi czyli Kuratorowi tego — Implorantom zaś żaden prawny środek nie służy, a w ciągu tego wyrok pierwszy uważa się za Interimisticum §. 8. Publicznego obwieszczenia wyroku takowego nie potrzeba [286.]

Uznanie za zmarłego kantonisty znikłego. Przez to nie odeymuje się kasie Inwalidów prawo do pozostałego po nim majątku I. 36. §. 23. Postępowanie w przypadku, iż to będzie żądaniem [270.] U którego

Sądu uznanie za zmarłego będzie poszukiwaném 37. §. 3. i [282.] Zgłoszenie się ze skargą i ięcy przyjęcie §§. 4. 5. Zapozew §. 6—8. Instrukcyja, gdy się Pozwany nie zgłasza §§. 9. 10. Wyrok, §. 11. Jak postąpić, gdy się zgłasza Zapozwany §. 12. albo Sukcessorowie §. 13. O połączeniu różnych zapozwów znikłych osób w iednym procesie §§. 14. 15.

Użytek i ryzyko zalicytowanych dóbr przypada pospolicie na Kupującego od dnia ogłoszenia wyroku adjudykacyjnego I. 52. §. 61.

W.

Wachmistrze nie mają wyłącznego Forum I. 2. §. 48. sqq. [13.]

Wazallowie lub Poddani, którzy się z kraiu wynieśli, postępowanie przeciw nim I. 36. §. 47—53. 52. [281.]

Wazallowie lub Poddani którzy się wynieśli z kraiu, nie będąc do kantonu zobowiązanymi I. 36. §. 47. sqq. Skarga podaną bydź winna przez urzędnika fiskalnego §. 47. Jak ma bydź uzasadniona §. 48. Zapozew §. 49. O wręczeniu takowego, ieżeli Oskarżony osiadłym iest dóbr ziemskich posiadaczem, w dobrach w kraiu będących §. 50. Gdy nie ma posiadłości dóbr ziemskich, musi bydź zapozew edyktałny wydanym §. 51. Prócz tegoż będzie oddzielny zapozew do niego wydany, skoro pobyt nieprzytomnego nie iest wiadomy §. 52. i [281.] Co do dalszëj instrukcyi sprawy, zastosowane będą przepisy względem procesu konfiskacyjnego udzielone §. 53.

Wdawanie się w konkurs; od tego wolnemi są 1) pożyczki dane Officerowi z kas wojskowych na ekwipowanie się I. 50. §. 268. [353.] Ci, którzy z masą umowę zawarli, §. 269. 3) bieżące publiczne i pospolite ciężary bez różnicy, czyli do kas królewskich lub powiatowych i kamelarnych mają bydź płacone §. 270. 271. 4) ci, którzy mają prawo do separacyi I. 50. §. 272. sqq. 5) Systemata kredytowe i posiadziciele listów zastawnych §. 287., 6) Ci którzy mają prawo do kompensacyi §. 288. 7) Wspólnicy, co do długów wspólnotwa. §. 289—291., 8) Pewne gatunki Depozytów §. 292. 9) Soluta z interesów uchylonych §. 294. 10) Papiery i utensylia urzędowe §. 295.

Wdowa zatrzymuie jurysdykcyą swego męża, póki nieporzuci wdowieństwa I. 2. §. 90. Wyjątki co do

3. wdów Nadleśniczych i urzędników leśnych w równym
5. z niemi stopniu będących, niemniéj niższych przy kolle-
la- giach królewskich Subalternów, §. 91. Wdowy kancel-
la- listów zatrzymują jurysdykcyą swych mężów, [25.] Wdo-
o- wy osób woyskowych zostają pod Sądami, którym ich
m- mężowie byliby podlegali po uzyskanéy dymissyi, §. 92.
m- Wdowy Posłów etc. dworów zagranicznych, ieżeli po
da śmierci swych mężów chcą zostać w Państwach tutey-
ku szych, podlegają tuteyszéy jurysdykcyi, §. 93. Jak dalece
wdowie od własnych iéy wierzycieli kompetencya także
zostawioną byđź musi, 49. §. 30.

Wdowa po Nadleśniczym pozostała, p.
Wdowa.

2. Wendy, o postępowaniu w przyimowaniu od nich
testamentów lub kondycyllów, II. 2. §. 37. sqq. [422.]

Wexel, ile z niego proces exekucyiny ma miejsce I.
2. 28. §. 2. No. 7. Z wexlu można tylko pozywać, gdy czas
zapłacenia go upłynął, §. 4. No. 1. Od tego nie zaślania
żadne moratorium, 47. §. 97. No. 9. Pierwszeństwo we-
xlów w konkursie, p. Wierzyciel wexłowy.

Widymacya, iak w téy mierze postąpić II. 3. §. 27.
szczególniéy gdy odpis wierzytelny ma zastąpić miejsce
oryginału, §. 28.

Wieczna pamiątka, p. Dowód na wieczną
pamiątkę.

Wierzyciel kompaniczny. O cytacyi niewiado-
mych wierzycieli kompanicznych, I. 51. §. 162.

Wierzyciel okrętowy, p. Okręty.

Wierzyciel osobisty. Jego prawa przy podziale
massy I. 50. §. 524. sqq. gdy się wierzyciele osobiści zgła-
szią do processu likwidacyinego nad nieruchomością roz-
poczętego, winni byđź pospolicie do osoby wspólnego
dłużnika i reszty iego majątku odesłani, 51. §. 8. Mogą
jednak położyć areszt na to, co się po zaspokoieniu wie-
rzycieli realnych zostanie, §. 9. winni jednak areszt ten
u Sądu osobistego wspólnego dłużnika, któremu reman-
ent massy ma byđź odesłany, usprawiedliwić §. 10.

Wierzyciel realny. Między zapozwać się mające-
mi w konkursie wierzycielami rzeczowymi mieć się
mają ci, którzy od wdawania się w konkurs są uwolnie-
ni; im tylko o wyznaczonym terminie likwidacyiny dla
wiadomości oznaynić należy I. 50. §. 102. Powtórnego
zapozwania ich niepotrzeba, ieżeli toczący się wprzód
względem należących do dłużnika wspólnego nierucho-
mości proces likwidacyiny zamieniony został na konkur-

sowy, §. 103. Gdy pobyt ich iest niewiadomy, wtedy w cytacyi edyktalnéy z imienia zapozwanymi bydź powinni, §. 105. Wierzyciele realni żądać tylko mogą w konkursie dwuletniéy zaległości prowizyi w mieyscu, które się dostało kapitałowi; chyba, że dawniejsza zaległość procentu oddzielnie została zahypotekowaną, w którym to razie takowa do trzeciéy klasy należy, §. 151. Ciąg prowizyi nie tamuje się co do wierzycieli rzeczowych, §. 152. Zaintabulowani wierzyciele umieszczają się w klasie trzeciéy, §. 387. sqq. p. Xięga hypoteczna. Prawa wierzycieli przy podziale massy, p. Podział massy. W processie likwidacyinym nad nieruchomością otworzonym potrzeba tylko zwołać wierzycieli rzeczowych, 51. §. 8.

Wierzyciel wexlowy. O prawie onemu służącém, gdy ze skargą wexlową, I. 27. §. 10. p. Proces wexlowy, albo z pretensją z wexlu wynikającą oddalonym został, §. 55. O prawach iego w ciągu instrukcyi sprawy o cessyą 48. §§. 13. 14. Wierzyciele wexlowi mają prawo szóstéy klasy 50. §. 472. Wexle zaś, które wedle tutejszych praw krajowych są przedawnione, należą do klasy siódméy, §. 471. [365.] Wystawione w formie wexlowéy obligacye osób do wystawienia wexłów niezdolnych, mają prawo szóstéy klasy, [366.]

Wierzyciel zastawny w iakim przypadku może poszukiwać aresztu, I. 29. §. 12. Zastawnicy muszą zastaw prawem użytkowém posiadauy zwrócić do massy konkursowéy, jeżeli się takowa z nieruchomości składa, 50. §. 250. [350.] Jak dalece zaspokoieni będą z wartości zastawu w klasie drugiéy, §. 377. sqq. W równi z takowymi uważają się przy klasyfikacyi wydzierzawiający i wypuszczający, niemniéy, dziedzice dzierzaw dziedzicznych oraz szyprowie i furmani względem opłaty przewoźnéy, §. 382. a. i b. niemniéy §. 383.

Wierzyciele. Jak dalece obowiązani są dłużnikowi wyznaczyć kompetencyą I. 49. §. 16. No. 7. O zapozwaniu wierzycieli w konkursie, a to przez osobne rozporządzenia, 50. §. 101—106. §. 100. [322.] §. 106. [323. 324.] przez zapozwy edyktalne §. 107—113. §. 107. [325.] §. 108. [326.] §. 109. [327.] O wierzycielach zastawnych, kiedy używane przez nich grunta do massy konkursowéy zwrócić muszą, §. 250. [350.] Kiedy kto w konkursie w mieysce zaspokoionego przez siebie wierzyciela wstępuje i wyraźnego niepotrzeba w téy mierze ustąpienia praw tegoż wierzyciela, czyli *de jure subitrandi*, 50. §.

161. i [331.] Szczególne przywileie tych wierzycieli, którzy przez odkrycie usuniętych przedmiotów lub przez przystawienie dłużnika do aresztu, masę wzbogacają, §. 483 — 485.

Wierzyciele handlu, niewiadomi, ich zapozwanie, I. 51. §. 159. sqq. musi być poszukiwane u Sędziego osobistego Pryncypała handlu, §. 160.

Wierzyciele kasowi, niewiadomi wierzyciele kasy publicznej prawami fiskalnemi obdarzonej mogą być zapozwani publicznie I. 51. §. 171. d. 171. e. Zapozwanie niewiadomych wierzycieli kas depozytalnych, §. 171. b. [391. 392.] kas wojskowych [393.]

Wierzyciele, którzy na wystawienie budowli pieniędzy pożyczyci, kiedy w czwartej lub szóstej klasie umieszczają się I. 50. §. 424. i §. 426. Fiskusowi wolno żądać, aby niewiadomi tacy wierzyciele byli zapozwani, kiedy budowle na rachunek królewski lub inny publiczny wystawione zostały.

Wierzyciele sukcesjonalni im służy w konkursie prawo odłączenia się względem dziedzictwa wspólnemu dłużnikowi przypadłego I. 50. §. 272. sqq. Muszą być równie iak Legataryusze, bez względu na rodzaj ich pretensyi z odłączonego dziedzictwa, ile to wystarcza, zaspokoieni §. 277.

Wikaryusze mają wyłączne forum I. 2. §. 45.

Windykacja p. Pretensya własności.

Władza hipoteczna iakie czynności od niej zatwierdzone być muszą p. Nieruchomości. Obowiązek iey wymazania umorzonych Listów zastawnych I. 51. §. 139.

Władza oycowska. Jak dalece zostające pod nią osoby mogą same stawać przed Sądem, lub tylko w asystencyi oycy swego I. 1. §. 13 — 15. Osobiste prawa sług takich, które ieszcze zostają pod władzą oycowską, przeto niezmieniają się, iż podlegają zwyczajnemu dla swego Państwa właściwemu Sądowi, I. 2. §. 13. Zapozew do osoby pod władzą oycowską zostający, wydaie się do samego tylko oycy 7. §. 3. Oświadczenie oycy, przez które syn iego ieszcze nieletni, ma być usamowolniony, musi być przed Sędzią osobistym oddane II. 1. §. 6. Nro. 4.

Własność górnicza, iak dalece zajęta być może przez areszt I. 29. §. 27. O postępowaniu w konkursach w téj mierze wytoczonych, mówi I. 50. §. 672. sqq. Zwyczajny Sędzia konkursu nie może sobie przywła-

szezyć dyrekcyi względem massy specyalnéy przez nią ustanowionéy §. 672. 673. Postępowanie w miarę tego, czyli takowa własność górnicza położoną iest w prowincyi lub za prowincyą, gdzie się Sąd Głównego Konkursu znajduie I. 50. §. 674. sqq. Postępowanie względem konnotacyi i weryfikacyi rozszczonych pretensyi, wydanie wyroku klasyfikacyjnego, administracya własności górniczéy i t. d. należą iedynie do Sądu górniczego §. 676. sqq. Co z massy téy specyalnéy po zaspokoieniu wierzycieli górniczych pozostae, przyrasta massie wspólnéy §. 679. lecz i wierzyciele górniczi mogą się też nawzajem trzymać *in subsidium* teyże massy.

Własność okrętowa p. Okręty.

Własność podzielona, gdzie takowa zachodzi, tam sprawy iéy się tyczące mogą bydź załatwiane tak przez wyższego iako i użytkuiącego właściciela I. 1. §. 30.

Włóczęga. Kto w znaczeniu prawném uważa się za takowego I. 2. §. 22 — 24. może bydź do każdego Sądu, gdziekolwiek go się napotyka, pociągany, §. 25. p. Zapozew edyktałny.

Wniesienie skargi, od kogo i iak nastąpić może I. 4. §. 1. Co zawierać musi §. 2. Do iéy przyięcia, przyczém przybrania Protokulisty nie potrzeba, ma każdego dnia z rana osoba sądowa w miejscu Sądu bydź obecną §. 3. p. z resztą: Pełnomocnik także Referendaryusz. Co po sporządzonym względem wniesionéy skargi protokule osoba sądowa takową przyjmuiąca ma do zachowania §. 4. i co na to od Sądu ma bydź rozporządzoném, §. 5. i nast. Na co Decernent przy sprawozdaniu względem skargi na piśmie wniesionéy szczególniéy uważać winien i co na to ma bydź stanowioném, §. 13. i nast. Na samo tylko wniesienie skargi, skoro iest dokładném, może bydź równieź iak na właściwą skargę stanowiono §. 22. i nast.

Wniosek żony, kiedy w czwartéy klasie umieszczonym bydź może I. 50. §. 406. sqq. §. 410. [363.] lub prawo to utraca się §. 412. i przynależytości żony dopiero *post omnes* są lokowane §. 480. Żona może prawo swoje do czwartéy klasy cedować, §. 413. Cassyonaryusze lub Zstępni zmarléy żony zawsze mają pierwszeństwo przed późniejszą żoną dłużnika §. 414. Jeżeli z innymi do téy klasy należącymi wierzycielami konkurruia, naówczas prawo pierwszych rachuię się od dnia ślubu, chyba, że dowiedzioném bydź może, iż majątek późniéy wniesionym został §. 416.

Wolność od opłaty kosztów służy ubogim, Podofficerom i żołnierzom, Konnym strzelcom polnym, Urlopowanym i żonom tychże osób I. 23. §. 42. i nast. i [143.] §. 43. [144.] również w indagacyach fiskalnych 35. §. 82. [260.] tudzież Skarbowi i równym mu Instytutom i władzom, iako też Xiążętom domu Królewskiego 23. §. 46. [146.]

Wojna, iak przy iéy wybuchnieniu postąpić względem spraw wojskowych I. 20. §. 8. sqq. Jak dalece podczas wojny przeciw osobie w służbie wojskowej nieobecnéy zaocznie postępować nie można §. 9. Czego Powód ma prawo żądać, kiedy Nieprzytomny zastępuje miejsce Pozwanego §. 10. Względem pretensyi z czasu przed wojną pochodzących przeciw osobom na wojnie będącym żadne skargi przyjmowane lub zapozwy edyktalne ze skutkiem prekluzyi wydawane byđź nie mogą §. 11. Co zaś nastąpić może, kiedy wojna rzeczywiście ieszcze niewybuchła, lecz tylko ieszcze czynią się przygotowania, także wojsko iuż wyruszyło, lecz ieszcze zostaje w obozach §. 12.

Woźni, ich umieszczenie III. 5. §. 86. 87. Obowiązki §. 88. sqq. zobowiązanie przysięgą §. 92. §. 71. [459.]

Woźny sądowy ma za sobą domysł, iż wręczenie należycie uskutecznił I. 7. §. 40.

Wręczenie I. 7. §. 4. i nast. O wręczeniu przez rekwizycyą, §. 4. Postępowanie, kiedy główny lub niższy Sąd krajowy takowego odmawia §. 9. Skutki tegoż odmówienia dla wzbraniającego się Sądu §. 10. Postępowanie, kiedy Sąd zagraniczny odmawia wręczenia §. 11. Nie ma pospolicie byđź uczynioném w niedzielę lub święta §. 23. Wręczenia ludziom prostym czynić się mające powinny byđź uskutecznione przez Kommissarzy §. 24. Jaki sposób wręczenia Sądom także w innych przypadkach wolny §. 25. Na iego udowodnienie samo zaświadczenie poczty miejsca odeyscia nie iest dostateczném §. 26. O wręczeniach uskutecznić się mających, a) osobom wysokiego stopnia godności, §. 27. b) Urzędom, §. 28. c) osobom moralnym §. 29. d) zagrodnikom i innym, którzy nie mogą byđź uważani za gminę §. 30. e) kilkoma Pozwanym razem 7. §. 31. f) kilkoma Sukcessorom razem, §. 32. g) kiedy Sukcessorowie są niewiadomi §. 33 a. h) Opiekunom, §. 33 b. i) Sukcessorom, kiedy się sprawa iuż toczy, §. 35. k) stronom podczas trwającego procesu oddalającym się §. 36. p. t. Zapoz-

zew edyktałny. l) Osobom woyskowym, p. Zapozew. m) przez pocztę §. 26. i [56.] Przyjęcie wręczyć się mającego zapozwu pod pretextem nie zachowanych należycie kuryaliów niema bydź odmówionem §. 37. sqq. Skutki należycie wręczonego zapozwu są następujące: a) stanowi się przez to Prewencya; b) sprawa uważa się za już w Sądzie tym toczącą się; c) rzecz zaskarżona staie się przez to spórną; d) Pozwany zaczyna bydź *in mora* l. 7. §. 48. Skutki te upadają: 1) kiedy ten, kto zapozew wyrobił, sprawy nie popiera; 2) kiedy Pozwany wykazuje niewłaściwość Sędziego §. 49. Skutki wręczenia ze względu na przedawnienie §. 50. albo ze względu na skargi takie, które od dziedzica lub przeciw dziedzicowi inaczey wytoczone bydź nie mogą. oznaczone są w Powszechném Prawie krajowém, §. 51.

Wspólne prawa i obowiązki mający, kiedy ich pretensye do innych lub tychże do nich roszczone, odesłane bydź muszą do osobnych rozpraw, l. 1. §. 37. Jak dalece o pretensye i długi wspólnego Spadkodawcy razem lub pojedynczo skarżyć i zaskarżonemi bydź mogą, §. 38.

Wspólny dłużnik, temuż w konkursach żadna przysięga nie może bydź deferowaną, iednakże może bydź podany na świadka, l. 10. §. 280. Kiedy do dobrodziejstwa cessyi żąda bydź przypuszczonym, upadłość iego iest notoryczna, a konkurs z urzędu otworzonym bydź winien, 50. §. 4. No. 1. przyczém nigdy nie idzie o pozorną dostateczność, lecz o możność zaspokoienia wierzycieli [314.] Kiedy to nastąpić musi, skoro dłużnik oddalił się, No. 4. Niewolno mu zakładać środków prawnych przeciw wyrokowi massy konkursowéy dotyczącym się 50. §. 169. [333.] Kiedy mu dozwołoném bydź może pomieszkanie w domu do massy konkursowéy należącym, p. Cessya i Dobrodziejstwo cessyi. Względem żadaney przez wierzycieli *exmissyi* iego żaden formalny proces mieysca nie znajduie l. 50. §. 266. [351.] Przywilej wierzyciela tego, który uchodzącego dłużnika wspólnego przystawia do więzienia, §. 484. 485. Kiedy w procesie likwidacyjnym wstępuje w mieysce Kuratora, 51. §. 35.

Wspólnicy handlu, ich forum p. Forum. Jak dalece areszt przeciw nim ma mieysce, l. 29. §. 3. Udzielone względem ich działu szczególne przepisy dane są tylko dla ważnych i zawikłanych kwestyi, skoro zaś takowe nie zachodzą, zestósują się ogólne zasady, 46. §. 40. W jakim razie ieden drugiemu obowiązany wyznaczyć

kompetencją 49. §. 16. No. 5. lub niewiadomych wierzycieli wspólnictwa zapoznać kazać może, 51. §. 162. i nast.

Wspólnicy sprawy, kiedy iako świadkowie wysłuchani być mogą I. 10. §. 86. Kiedy przysięga wszystkim deferowaną być musi, albo Deferujący ię żądać może od niektórych imieniem wszystkim, §. 269. Skutek appellacyi iednego Wspólnika sprawy względem drugich nieappellujących 14. §§. 13. 14. No. 14. b. Dyspensacya iednego Współczyniącego od stawienia kaucyi w processach, drugim nieśłuży 21. §. 2. Kiedy Wspólnicy sprawy do wynagrodzenia kosztów zobowiązani są *in solidum* lub tylko *pro rata*, 23. §. 29. Prawo ubogich iednemu przyznane, nie może służyć i drugim §. 35.

Wspólność majątku, kiedy potrzeba przybrać żonę w procesach względem ię wniosku, I. 1. §. 23. Gdzie takowa miała miejsce, żona dłużnika nie ma prawa do windykacyi, 50. §. 326. Umowy względem ię zaprowadzenia lub uchylenia zawierane być muszą przed zwyczajnym Sędzią osobistym II. 1. §. 6. No. 3. i §. 6. No. 1. [416.] Postępowanie przy ich przyimowaniu 3. §. 19.

Współlennicy i Agnaci, muszą być przyzwani w procesie likwidacyjnym, jeżeli przedmiotem tegoż będą dobra lenne I. 51. §. 49. Wezwanie niewiadomych do złożenia pewnych deklaracyi, §§. 157. 158.

Wydatki gotowe, co względem nich zachować, kiedy iedna ze stron do prawa ubóstwa iest przypuszczoną, I. 23. §. 36. i [141. 142.]

Wydział interesów zagranicznych, p. Departament interesów zagranicznych.

Wydzierzawienie dóbr w sprawach konkursowych pospolicie niema miejsca, I. 50. §. 249. iednakże większość wierzycieli w téj mierze stanowi, [349.] Jak dalece wydzierzawienie nastąpić powinno przez sąd lub przed Kommissarzem sprawiedliwości iako Notaryuszem, II. 1. §. 10. No. 3.

Wyfantowanie. Skoro przed otwarciem konkursu nakazanem zostało, uzasadnia miejsce w piątęj klasie I. 50. §. 447. p. z resztą Exekucya.

Wykonanie wyroku p. Exekucya.

Wykroczenie służbowe iest przedmiotem indagacyi fiskalnęj, jeżeli kara na to przepisana nie przechodzi złożenia z urzędu I. 35. §. 34. Nro. 5. Postępowanie w téj mierze §. 34. [252.]

Wykupno ze strony przeszłego posiadacza po zapadłym wyroku adjudykacyjnym w przypadku subhastacyi koniecznéj nie ma miejsca I. 52. §. 60.

Wyłączeni od zwyczajnéj jurysdykcyi (Eximirt) są Xiążęta, Hrabiowie, Baronowie i stanu szlacheckiego będący I. 2. §. 42. p. Osoby Xiążęce oraz następujące osoby duchowne: Opaci, Xienie, Biskupi, Kanonicy, Zakonnicy oboiędzy płci, Prałaci, Arcykapłani, Oficjalowicze, Plebani i Kapelani bez różnicy wyznania religijnego, Przełożeni duchowni, Przeorowie i Przeorzy-sze, Proboszczowie, Superintendentenci, Wikaryusze, niemniej Przełożeni i Nauczyciele szkół Akademicznych i Gimnazyów oraz szkół uczonych §. 45. i [11.] Wyjątki, §. 46. p. Magistrat. Wyłączeni są także wszyscy królewscy urzędnicy cywilni, §. 53. niemniej Justycyaryusze po wsiach żyjący [21.] iako też Dzierżawcy jeneralni §. 54. tudzież Kommissarze Sprawiedliwości i Notaryusze §. 55. Subalterni Dyrekcýów Landszastowych §. 57. Rzeczywici lub tytularni urzędnicy Państw obcych §. 60. zagraniczne osoby wojskowe podlegają w każdym względzie Sądom cywilnym i mają wyłączne forum, jeżeli są Officerami §. 60. [22.] Wyjątek §. 61. Wyłączeni są także wszyscy Officerowie i osoby sztabu niższego, ich żony i familie, §. 48. [12.] Członkowie i Oficjalisci Akademii umiejętności i kunsztów, ustanowieni przy Akademiach rycerskich koniuszowie i uieżdżacze, niemniej należące do teatru królewskiego lub do chóru muzycznego osoby, tudzież członkowie teatru narodowego są wyłączeni §. 73. również ci, którzy akademicznych godności dostąpili §. 74. niemniej Professorowie iako urzędnicy królewscy §. 75. Jurysdykcyja osób do Akademiiów należących, §. 76. [24.] Wyłączeni są także Inspektorowie, Kommissarze i Kontrollerowie domów ubogich krajowych i Inwalidów §. 73. [23.] O wszelkich osobach wyłączonych ma miejsce domysł, iż są podległe wyższemu Sądowi Prowincyi §. 77. Ci, którzy mieszkają po miastach, podlegają urządzeniom policyi miejscowéj i karom §. 79. Radzcy Xiążąt, niemniej ich Oficjalisci domowi albo Liberya i czeladź innych osób wyłączonych, zostają pod tą samą, co ich Państwo, jurysdykcyją §. 100. Do wyłączonych liczą się nakoniec osoby moralne iako to: Kapituły, Kollegiaty, Klasztory, Magistraty i Sądy miast bezśrednich §. 103.

Wyłączenie od zwyczajnéj niższego Sądu jurysdykcyi (Exemption). Oznaczenie takowego I. 2.

§§. 43. 44. Studenci po ukończeniu nauk do wyłącznego forum prawa nie mają i inni wyłączeni z tego już korzystać nie mogą, skoro proceder mieyski prowadzą §. 78. Sam tytuł Radzcy lub Taynego Radzcy handlowego nie stanowi wyłączenia, póki obdarzony niém, handel prowadzi §. 80. przez uwolnienie od służby z zatrzymaniem charakteru nie uchyla się wyłączenie §. 83.; przez kasacyą zaś utracą się takowe §. 85. Zony niższych urzędników królewskich utracają wyłączną jurysdykcyą po zeyściu ich mężów. Wyłączenie dzieci trwa tylko tak długo, aż innym iakimkolwiek bądź sposobem nie przejdą pod inną jurysdykcyą §. 98. Wyłączenie Liberyi królewskiej i Xiążąt, niemniej wszystkich oddzielnym charakterem niezaszczyczonych urzędników, ustaje po ich dymissyi §. 102.

Wyłączenie Sędziego może nastąpić, gdy ten w wypadku sprawy ma bliski, lub też daleki tylko interes I. 2. §. 143. i [40.] Również względem pokrewieństwa aż do piątego i szóstego stopnia.

Wyłączenie świadka, żądaniem bydz musi najpóźniéj w terminie instrukcyjnym, I. 10. §. 234. W téj mierze żadne oddzielne wyroki nie mają mieysca, §. 235. Dochodzenia względem takowego punktu ubocznego w osobnych protokołach zapisać należy, §. 236.

Wynagrodzenie Lekarza, p. Lekarz. Wynagrodzenie tych, którzy wspólnemu dłużnikowi lub iego dziedzicom dawali informacyą w ięzykach, kunsztach i umiejętnościach, należy do szóstéj klasy I. 50. §. 464.

Wynajmujący, p. Dziedzic.

Wyposażenie, czyli kwota alimentacyjna, która żonie wspólnego dłużnika zamiast wniosku wyznaczoną została. Jak ma bydz postąpione z umieszczeniem téjże w klasie czwartéj, I. 50. §. 408.

Wyposażenie dziedziczne, ustanowienie go w dobrach nieruchomych lub kapitałach nastąpić może przed każdym Sądem, II. 1. §. 9. No. 9.

Wyposażenie Xiążąt domu królewskiego, wolne iest od opłaty kosztów I. 23. §. 46. [146.]

Wypowiedzenie kapitału, postępowanie przy wypowiedzeniu sądowém I. 28. §. 16. Jak dalece wspólny dłużnik w czasie działań względem wniosku iego o przypuszczenie go do Moratorium jeneralnego kapitały wypowiedzieć lub zaskarżyć może, 47. §. 68.

Wypuszczający w dzierzawę dziedziczną. Jak dalece ten nie ma obowiązku wdania się w konkurs

lub umieszczony bydź winien w klasie drugiéj, albo też należy do klasy siódméj I. 50. §. 382. b.

Wyrok, ogólne przepisy względem iego ferowania I. 13. §. 8. sqq. §. 36. sqq. Co do Sądów niższych, 25. §. 19. 20. W sprawach bagatelnych 1) w Sądach wyższych, 26. §. 7. 8. 2) w Sądach niższych a) w sprawach mniéj iak 10 Tal. wynoszących, §. 17. 18. b) w sprawach od 10 do 50 Tal. §. 20. Szczególne prawidła przy ferowaniu wyroków, względem zasiągania opinii i objaśnień w rzeczach tyczących się urzędzeń krajowych, administracyi krajowéj, ekonomii politycznéj, policyi i industryi krajowéj, §. 8. [102.] w rzeczach wojskowych [103.] w rzeczach tyczących się kopalni [104.] Jak wyroki mają bydź ułożone, któremi przysięga konieczna nakazuje się, 10. §. 368. 372. [95.] O przybraniu Deputowanego Rejencyi do ferowania wyroku w ważnych cywilnych sprawach fiskalnych, 35. §. 11. [239.] O wyrokach względem kar rozwodowych, 40. §. 51. i [293.] O zawyrokowaniu w drugiéj Instancyi, 14. §. 63—66. [123.]

Wyrok dystrybucyjny, o iego ferowaniu I. 50. §. 558. Przeciw temu dozwolone są zwyczajne środki prawne. Jeżeli który z wierzycieli zakładaiąc środki prawne, przegrywa, drugim służy przeciw niemu regres względem niepobieranych przez tenczas prowizyi, §. 559. Przez wyrok ten kończy się konkurs, §. 560.

Wyrok klasyfikacyjny w procesie konkursowym. Prekluzya wierzycieli, którzy się nie stawili I. 50. §. 143—145. p. t. Prekluzya. Nie potrzeba, aby wyrok ten w mieyscu Sądu był wywieszonym, §. 143. [328.] Zastrzeżenie względem pretensyi do konkursu nie należących, §. 146. Wzmianka o kosztach wspólnych, §. 147. Lokacya wierzycieli, 148. Rozporządzenie względem rzetelności pretensyi, §. 149.; względem prowizyi, §. 150—152.; osobliwie względem prowizyi od roku 1807. z powodu wydanych praw moratoryjnych urosłych, §. 151. [329.] Względem kosztów, §. 153. i [330.] Względem czasowych tylko prestacyi, §. 154. Względem wierzytelności ieszcze niewymagalnych, §. 155. Względem kompensacyi w konkursach, §. 156. O *jure subitrandi*, §. 161. i [331.] O prawie odwetu czyli retorsyi, §. 162. Sposób ułożenia wyroku, §. 163. Umieszczenie więcéj pretensyi iednego wierzyciela, §. 164. Oddalenie pretensyi bezzasadnych, §. 165. Publikacya wyroku klasyfikacyjnego, §. 166. i [332.] Prośby o restytucyę, §. 167. Koszta téjże restytucyi, §. 168. Appellacya przeciw wyro-

kowi klasyfikacyjnemu służy tak kontradaktorowi iako też wierzycielom §. 169. lecz nie dłużnikowi wspólnemu czyli upadłemu, [333.] Jak dalece kontradaktorowi, §. 170. i nast., iak dalece wierzycielowi §. 174. i nast. a to gdy appellacya A) tyczy się własnéy iego pretensyi, a) co do iéy rzetelności i ilości §. 175. albo b) pierwszeństwa pretensyi, §. 176. lub też obojga razem [§§. 175. 176.] Przedmiotem appellacyi iest, §. 177. B) Kiedy się appellacya tycze pretensyi współwierzyciela, §. 178. W tym przypadku skutek pomyślnego wyroku appellacyjnego służy zarazem wszystkim wierzycielom, interes w tém mającym, §§. 179. 180. Ciż iednak obowiązani są przyłożyć się do kosztów przez takowy dla nich pomyślny wyrok appellacyjiny zrzządzonych, §. 181. Termin do regulowania appellacyi, §. 182. Instrukcyja, §. 188. sqq. Rewizya, §. 192. Koszta, §. 193. Ułożenie wyroku co do wierzycieli górniczych.

Wyrok klasyfikacyjny w procesie likwidacyjnym, iak dalece przeciw takowemu tylko środek prawny w Cz. I. Tyt. 14. Rozdz. 3. opisany, albo formalna appellacya ma miejsce, I. 51. §§. 30. 31. Przez wyrok ten kończy się pospolicie proces likwidacyjiny, §. 32.

Wyrok pierwszény Instancyi, uważa się iako *Interemisticum*, 1) w sprawach o uznanie kogo za niedołącznego na umyśle, I. 38. §. 8. 2) w sprawach tyczących się ogłoszenia kogo za marnotrawcę §. 26. i nast. 3) w sprawach poddanych włóścian, kiedy się skarga tycze niemożności wypełnienia robocizny 41. §. 86. a. 4) w sprawach granicznych 42. §. 25. i §. 29. 5) w sprawach tyczących się obrachunku względem pieniędzy dzierzawnych aż do zapadnięcia wyroku appellacyjnego, 23. §. 11.

Wyrok prawomocny, skutek iego I. 16. §. 1. W iakich przypadkach wyrok nigdy nie nabywa mocy prawa §. 2. albo restytucya przeciw wyrokowi prawodzielnemu ma miejsce, §. 12. i nast. *Ex iudicato* ten na nowo skarżyć musi, kto od dnia, w którym wyrok stał się prawodzielnym, rok cały exekucyi nieposzukiwał, 24. §. 3. O skutku wyroku prawodzielnego przeciw Trzeciemu, §. 5. i nast. W skutek skargi na mocy wyroku prawodzielnego zanesionéy, proces exekucyjiny ma miejsce, iednak tylko przez pięć lat od zapadłego wyroku 28. §. 14. Czas ten rachuje się od dnia wyroku prawomocnego, [195.] Przy skargach *ex iudicato* żadna kaucya żądana byđz nie może, 21. §. 2.

Wyrok prekluzyiny na zwołanie wierzycieli wydany. Od takowego służy iedynie dozwołona w I. 14. Rozd. 3. prośba restytucyina I. 51. §. 106.

Wyrok zaoczny przeciw Tułaczowi edyktalnie zapozwanemu, iak ma bydź publikowany I. 7. §. 16. ma moc rzeczywistego wyroku, 8. §. 12. p. t. Pozwany. Jakie środki prawne przeciw niemu mają miejsce i co przytém zachować, 14. §. 69, i nast. Prośba o restytucyę przeciw takowemu wyrokowi ma także miejsce przy obiektach żadney appellacyi niedozwalających §. 73. i [124.] Z takową prośbą restytucyina iuż wniesć nie można o prolongacyę do podania odpowiedzi na skargę I. 14. §. 74. Kiedy Pozwany przeciw wyrokowi zaocznemu poszukiwać nie może restytucyi, lecz appellacyą założyć winien, §. 78. Powód zaś kiedy na nim zaprzestać niechce, zawsze appellować musi, §. 79. Kiedy przeciw wyrokowi zaocznemu appellacya założoną bydź musi. Kiedy w skutek poszukiwaney restytucyi instrukcyja w pierwszej instancyi następuje, §. 75. 77. [125—127.] O wyrokach zaocznych Sądów niższych, 25. §. 43. O postępowaniu zaoczném i wyrokach zaocznych w sprawach wexlowych, 27. §. 17—19. Przeciw takowemu wyrokowi w sprawach wexlowych nie restytucyja ale tylko appellacya ma miejsce, §. 19. O iego ferowaniu w sprawach kupieckich, 30. §. 20. Środek prawny przeciw niemu w tym rodzaju procesu wniesionym bydź musi w ciągu 24. godzin po wręczeniu decyzyi, §. 21. Postępowanie, kiedy przeciw wyrokowi zaocznemu w sprawach injuryinych prośba o złagodzenie kary wniesioną została, 34. §. 13—16. [230.] O środkach prawnych przeciw wyrokowi zaocznemu w nagłych sprawach tyjących się naymu, 44. §. 63. [303.]

Wysłuchanie świadków. Do tego przypuszczeni bydź mają Kommissarze Sprawiedliwości iako Assystenci I. 3. §. 18. i iako Pełnomocnicy §. 75. 40. §. 189. i 220. W sprawach fiskalnych indagacyinych przypuścić należy na żądanie Oskarzonego do inkwizycyi świadków wiadomego prawa Assystenta onego 35. §. 60. Assystemtom lub Pełnomocnikom wolno ieszcze przed wysłuchaniem świadka oddać Deputowanemu notę, w której wyrażone są okoliczności, na iakie przy wysłuchaniu świadków szczególniey dawać należy uwagę. Powinni wprawdzie Instruenta przy słuchaniu świadków pilnować, iednakże go w czynności nie przerywać 10. §. 198. a gdyby Instruent miał się wzbraniać przyiąć takowe

uwagi do protokołu, o tém Sądowi natychmiast donosić §. 199. O wysłuchaniu świadków w ich zamieszkanu §. 182. p. Świadectwo. Jak przy wysłuchaniu świadków postąpić §. 188. sqq. Przestroga §. 188. i [81. 82.] Zapytania powszechnie §. 190. Poczém Instruent żądać powinien od świadka, aby mu czyn dokładnie opisał a przyjąwszy zeznanie ile możności rzetelnie do protokołu, ułoży stósownie do tego dalsze zapytania, §. 191. Obowiązek Instruenta, gdy odpowiedź świadka iest niezrozumiałą, zamieszaną i chwiejącą się §. 192. lub udaie, że o iakiéy okoliczności nie wie, albo że o niéy zapomniał §. 193. Instruent powinien tego przestrzegać, aby świadek zamiast samego zdarzenia, własnych swych domniemań i wniosków nie wystawiał §. 194. i ściśle mieć bacność na to, przyczém się świadek zastanawia §. 195. albo w odpowiedzi iego na podane mu zapytania okazuje się sprzeczność względem tego, co iuż w ogólności zeznał §. 196. Czego w szczególności należy przestrzegać, gdy świadkowie względem przedawnienia mają byđź wysłuchani §. 197. Co zachować przy odczytaniu świadkowi zeznania iego §. 200. osobliwie gdy świadek natenczas zeznanie swoje odmienia §. 201. O ułożeniu i zakończeniu protokołu względem wysłuchania świadków sporządzonego §. 205. i [86.] Gdy się ma słuchać świadków względem rozmaitych w związku z sobą nie będących czynów, ich zeznania zapisać należy w osobnych protokołach §. 206. O konfrontowaniu świadków z sobą §. 207. i ze stronami §. 208. Jak dalece powtarzanie inkwizycji ze świadków ma miejsce §. 210. 211. Jak postąpić, gdy iuż wysłuchany i przysięgły świadek zgłasza się z własnego powodu do powtórnego wysłuchania §. 212. Jak postąpić należy w wysłuchaniu świadków ięzyka niemieckiego nieposiadających §. 213 — 215. i 213. [87.] O wysłuchaniu zamiejscowych świadków przez Delegowanych lub Sądy obce §. 216. 217. W tym przypadku winien Instruent za przybraniem Assystentów prawnych ułożyć z Akt stan sprawy względem czynów przez świadka zeznawać się mających, §. 218. Jak postąpić przy odbieraniu przysięgi od świadka zamiejscowego §. 219. Zależy od rozpoznania Sądu, czyli w sprawach ważnych Delegowanemu zamiejscowemu drugi Kommissarz albo też Notaryusz przydany byđź ma §. 220. albo też Instruent sam z Assystentami prawnymi do wysłuchania świadka na miejsce udać się ma §. 221. Zamiejscowy Kommissarz powinien się do powyższych przepisów stósować,

§. 222. Jeżeli świadkowie mają być słuchani w zagranicznym Sądzie, tedy oprócz stanu sprawy udzielony mu jeszcze być powinien wyciąg z Rozdziału Powszechney Ordynacyi Sądowey „o dowodzie przez świadków“

§. 223. Udzielone protokoły względem inkwizycyi zagraniczney będą nasamprzód przedstawione a potem Instruentowi oddane §. 224. a. O udzieleniu inkwizycyi stronom §. 224 b. O przyspieszeniu inkwizycyi świadków §. 225 a. b. Co zachować, gdy inkwizycya wstrzymana jest przez chorobę świadka §. 226 a. albo podany na świadka znajduje w podróży, §. 226 b. p. *Calumniae juramentum*. W którym przypadku protokół inkwizycyi świadków winien być zapieczętowany i do Akt złożony §. 224. Kiedy w sprawach fiskalnych indagacyjnych poprzednicze wysłuchanie świadków na uzasadnienie indagacyi jest potrzebném 35. §. 40. [255.]

Wzajemne pretensye i excepcye nieudowodnione, będą w procesach wexlowych i eksekucyjnych do oddzielnéj rozprawy odesłane. Jak ma być postąpiono przy podaniu wzajemnych pretensyi w ciągu rozprawy *in appellatorio* I. 14. §. 75. i 77. [128.] Jak dalece wzajemne pretensye uwalniają od wdania się w konkurs p. Złożenie.

X.

Xiądz p. Kaznodzieia

Xiążęta i Xiężniczki domu królewskiego podlegają pospolicie Taynéj Radzie Sądowey z Sądem Kame-ralnym połączonej I. 2. §. 41. Wolni są równie iak ich wyposażenie, od opłaty kosztów.

Z.

Zabezpieczenie p. Kaucya. Exekucya.

Zaięcie p. Areszt. Exekucya.

Zakazana gra. Indagacya względem zakazaney gry nie należy już do Fiskalatu jeneralnego, lecz do zwyczajnych Sądów Denuncyonowanego I. 35. §. 34. [249.]

Zakład kosztów; co przytém zachować I. 23. §. 47. i [147.]

Zakład na koszta p. Koszta.

Zakłady na dobro massy, po otworzeniu konkursu uczynione, wolne są zupełnie od wdania się w konkurs I. 50. §. 269. Materyaly, których Fabrykanci swym ro-

botnikom dostarczyli lub wyrobione z nich towary po wynagrodzeniu massie płacy za robotę, mają prawo klasy pierwszey §. 337. i [354.] §. 338. [355. 356.] również i towary kupcom na kredyt dane §. 338. Toż prawo służy także funduszowi na wsparcie fabrykantów założonemu §. 339. sqq. niemniéy innym, którzy fabrykantom sukna i wełny, założyli materyały §. 342. sqq. również i tym, którzy Poddanym dali zakłady, §. 345. sq. W klasie czwartéy umieszczają się zakłady Oficerowi na ekwipaż dostarczone, §. 423. Zakłady na postawienie lub reparacyą budynków §. 424., na uzupełnienie inventarza gruntowego, na wsparcie poddanych, na zakupienie zboża do siewu, na chleb i na obrok, na załatwienie ciężarów i danin z dóbr, lub zapłacenie włożonych na nie kontrybucyi, §. 425. (ieżeli budynki lub dobra w czasie otwarcia konkursu znaydują się w massie; w przeciwnym razie umieszczają się zakłady takowe w klasie siódméy §. 426.) Prawo szóstéy klasy służy zakładom na naukę, §. 464. i zakładom fabrykantom danym, ieżeli oznaczone w §. 337. pierwszeństwo nie ma miejsca, §. 469. niemniéy to, co Oblubienica założyła swemu Narzeczonemu, §. 420.

Zakonnik iest wyłączony I. 2. §. 45.

Zakrystyanie, nie są wyłączonymi, I. 2. §. 47.

Zakrystyanie woyskowi polni, należą pod Sądy regimentowe, I. 2. §. 48.

Zaległości. Skoro zaległe więcéy iak dwuletnie prowizye wierzycieli drugiéy klasy w konkursie iedynie są skutkiem nowo wydanych ustaw moratoryinych, służy im prawo pierwszeństwa samego kapitału I. 50. §. 356. [357.] p. zresztą: Prowizye.

Zamieszkanie, przez to oznacza się zwyczajna osobista jurysdykcyja, I. 2. §. 9. Co należy uważać za milczące oświadczenie się, iż sobie kto w pewném miejscu mieszkanie obiera, §. 11. Jak dalece podeymowanie dzierzawy stanowi miejsce zamieszkania, §. 12. Z czego nie można ieszcze wnosić tego, §. 14.

Zandarmerya. Do niéy stósują się co do forum, wszelkie przepisy dla osób woyskowych dane I. 2. §. 48. i nast. [20.] p. Osoby woyskowe. Sądy cywilne, niemogą bezpośrednio przeciw nim wykonać exekucyi, lecz muszą o to rekwirować Naczelnego Brygadiera Prowincyi, 24. §. 26. [149.] p. zresztą: Exekucya.

Zapasy fabryk, o zaięciu takowych, I. 24. §. 71. [158.]

Zapasy towarów, o zaięciu ich przez exekucyą I. 24. §. 71. [158.] p. Exekucya.

Zapis tak się nazywa dokument iednostronny I. 28. §. 1. [189.]

Zapisy familyne i stałe fideikommissa zdziałane będą przed zwyczajnym Sędzią osobistym, ieżeli się nie tyczą nieruchomości II. 1. §. 6. Nro. 2.

Zapisy przez wspólnego dłużnika poczynione umieszczają się *post omnes* I. 50. §. 481.

Zapłata do pługa i za młockę umieszcza się w klasie drugiej, ieżeli pretensya ta pochodzi z ostatniego roku przed otworzeniem konkursu I. 50. §. 347. niemniéy gdy takowe z dawniejszego czasu pochodzą §. 356. seqq. [357.]

Zapozew edyktalny iak ma być wydany, kiedy Sąd zagraniczny odmawia wręczenia, a to żadnym innym sposobem uskuteczniém być nie może I. 7. §. 11. W sprawach cywilnych ma także miejsce przeciw Tułaczowi §. 12. Także w sprawach injuryinych przeciw Zagranicznym, którym zapozew wręczonym być nie może [53.] Gdzie zapozwanie Tułacza poszukiwaném być musi §. 13. Co przytém udowodnioném być powinno §. 14. Osnowa zapozwu edyktalnego §. 15. Co Powód przysięgą stwierdzić musi, kiedy Pozwany nie stawia, I. 7. §. 16. W iakim przypadku zapozew edyktalny cofniętym być musi, §. 17. Nie iest potrzebny, gdy strona dopiero w czasie trwającego procesu miejsce zamieszkania swego tak odmienia, iż iéy znaleźć nie można, §. 36. Wygotuie się pospolicie tylko, pojedynczo §. 42. Co zachować względem umieszczenia iego w gazetach i dzienniku intelligencyinym, §. 43. sqq. Szczególne przepisy względem wywieszania i umieszczenia zapozwów edyktalnych §. 42. 43. [59.] Pod miesiącem rozumie się tu zwyczajny miesiąc kalendarski [60.] Pozzew zatrzymaie prawny swój skutek, chociażby exemplarz w miejscu sądowém wywieszony miał zaginąć §. 47a. Dosyć także kiedy tylko między pierwszém umieszczeniem a terminem zupełny przeciąg czasu prawem przepisany, iest obięty, §. 47b. Kiedy powtórzenie zapozwu edyktalnego iest potrzebném [61.] Także w indagacyach fiskalnych nastąpić musi zapozwanie edyktalne Oskarzonego, którego miejsce pobytu nie iest wiadome, bez potrzeby wymagania od Denuncyanta wykonania przysięgi w Cz. I. 7. §. 16. przepisany 35. §. 56. O zapozwaniu edyktalném zbiegłych kantonistów w procesie

konfiskacyinym, 36. §. 35. O zapozwaniu zbiegłych, którzy się znajdują w Rossyi §. 32. [273.] w Ameryce północny lub w Angli, §. 33. [274.] O zapozwaniu więcej Zbiegłych razem, §. 35. [275.] Znikłych 37. §. 6—8. i jak dalece przytém kilka zapozwów w iednym procesie razem mogą być połączone §. 14, 15. W razie zaniesionéy skargi o rozwód z powodu złośliwego opuszczenia 40. §. 60. W tym przypadku niepotrzeba zapozwu edyktalnego lecz zwyczajne zapozwanie iest dostatecznym kiedy ieden z małżonków za taki występek, który iuż sam przez się stanowi przyczynę do rozwodu, na karę kryminalną rzeczywiście osądzonym został i od kary téy usunął się przez ucieczkę 40. §. 63. iednakże i w tym przypadku zapozew edyktalny wydanym być musi, gdy strona skarżąca kary rozwodowéy żąda §. 64. szczególniéy kiedy Zaskarżony z powodu występk uciekł, §. 63. 64. [295.] W sprawach o przypuszczenie do jeneralnego Moratorium ma tylko wtenczas miejsce, kiedy Powołujący i wierzyciele są zgodni 47. §. 56. i w jakim sposobie [307.] Wierzycieli w procesie konkursowym, przytém musi wierzyciel realny lub zastawny, którego miejsce pobytu tylko iest niewiadome imiennie być razem zapozwanym 50. §. 105. Oznaczenie terminu, liczba zapozwów i sposób ich ogłoszenia, zależy od ilości massy czynnéy §. 107. sqq. §. 107. [325.] §. 108. [326.] §. 109. [327.] Zapozew edyktalny po Upadłego w procesie konkursowym §. 114. Jak dalece w konkursach względem części kopalni oddzielnego nie potrzeba zapozwu edyktalnego ze strony Sądów górniczych §. 674. Wierzycieli w procesie likwidacyinym 51. §. 15. sq. Szczególniéy w sukcesyinym §. 85. Niepotrzeba powtórnego zapozwu edyktalnego, kiedy proces spadkowo-likwidacyiny zmienia się w konkursowy I. 51. §. 86. Zapozew edyktalny po niewiadomych Pretendentów realnych, iakie ostrzeżenie w nim dodać trzeba §. 102.; niewiadomych posiadzicieli zahypotekowanych kapitałów §. 112. i nast. Przy obwieszczeniu zgubionych obligacyi Instytutów publicznych w ogólności §. 120. [388.] Jak dalece potrzebny iest przy obwieszczeniu zgubionych listów zastawnych §. 126. Uskutecznia się przez Dyrekcyą kredytową kosztem Extrahenta, §. 127. Zapozew edyktalny przy obwieszczeniu listów zastawnych, które przez uszkodzenie stały się całkiem lub w części iuż nierozeznalnemi, §. 132. sqq. §. 137. [389.] Po niewiadomych Sukcessorów §. 145. sqq. §. 146. [390.] Jak ostrzeżenie względem niestawienia się ma być ułożonym, §. 152. Zapozew edyktalny po niewiadomych Agna-

tów w celu oddania pewnych oświadczeń §. 157. 158., po niewiadomych wierzycieli Handlu wspólnego §. 159. Ostrzeżenie iakie dodać potrzeba §. 116. Po niewiadomych wierzycieli budowniczych i kasowych §. 169.; po niewiadomych Interessentów depozytalnych, §. 171b. [391. 392.]; niewiadomych wierzycieli kas wojskowych [393.]; po niewiadomych wierzycieli Marnotrawcy §. 179. sqq. §. 181. [394.] po niewiadomych wierzycieli okrętowych przy subhastacyach okrętów. O zapozwach edyktałnych przy subhastacyach w ogólności, p. Proces subhastacyiny.

Zapozew edyktałny w procesie konkursowym. Ile razy tenże wedle zachodzących okoliczności wygotowany być winien i gdzie się takowy przybija, I. 50. §. 109. sqq. O patentach subhastacyjnych 52. §. 29. 30. [399.] §. 31. [400.] §. 35. [401.] §. 62 — 64. [408.] w szczególności przy subhastacyi okrętu, p. Okręta.

Zapozew, czyli inne rozporządzenia sądowe. W jakim stylu mają być ułożone, I. 7. §. 1. Będą wydawane w niemieckim ięzyku, chociażby do stron zagranicznych były przeznaczone [51.] Kiedy się urzędnik Rejencyiny lub Rejencyi podwładny zapożywa, należy uwiadomić przełożoną mu bezpośrednio władzę [52.] Do osób moralnych wychodzi zapozew w ogólnym wyrazie (*nomine colectivo*) §. 2. Zapozew do osób pod opieką lub władzą oycowską zostających, adresuie się do opiekuna lub do oycy §. 3. O wręczeniu pozwów i skutkach wręczenia należycie pozwu, p. Wręczenie. O zapozwaniu stron na termin do odpowiedzi na skargę 6. §. 14. i [50.] na termin instrukcyiny, 9. §. 41. sqq. w procesie exekucyiny, 28. §. 4. [193.] O zapozwaniu Zagranicznych w sprawach injuryinych 7. §. 12. [53.] O pozwach do osób wojskowych a) do Podofficerów i żołnierzy prostych przesyłają się Dowódcy kompanii lub Szwadronu §. 19. sqq. [54.] b) do Officerów przez Dowódcę Pułków, Batalionów lub innych Przełożonych [55.] O przesyłaniu zapozwów przez pocztę §. 26. [56.] O zapozwaniu Fiskusa przez Presidium Rejencyi, §. 28. [57.] O pozwach do Towarzystwa Handlu morskigo, 29. [58.] O zapozwach w sprawach indagacyinych fiskalnych 35. §. 34. [253.] §. 41. [256.] O zapozwie w procesie konfiskacyiny, 36. §. 30. sqq. Termin do obwieszczenia pozwu §. 31. gdy pobyt Zapozwanego jest niewiadomy §. 32. Gdyby wiadomy pobyt Oskarżonego był za granicą krajów niemieckich lub za granicą Europy §. 33. O zapozwaniu Uszłych z kraju do Rossyi, §. 32. [273.] do Ameryki północney lub Anglii §. 33. [274.]

O pozwanie kilku Uszłych w jedném obwieszczeniu §. 35. [275.] O pozwach w procesie konkursowym 50. §. 98. sqq. i §. 6. [316.] §. 100. [322.] §. 106. [323. 324.] przez rezolucyje specyalne §. 101. sqq. Zapozew edyktałny §. 107. sqq. O zapozwaniu wspólnego dłużnika §. 114. kontradyktora i wierzycieli w Instancyi appellacyinéy §. 182. O zapozwania wierzycieli, gdy wspólny dłużnik posiada majątek innym Sądom podległy, §. 650. sqq. O pozwach w procesach subhastacyinych p. Proces subhastacyiny. Zagrożenie, które się umieszcza w zapozwie, gdy dokumenta mają być odnowione II. 3. §. 29. str. 65. O zapozwach na termina detaxacyine 6. §. 7. p. z resztą: Zapozew edyktałny.

Zaręzeni wprawdzie nie mogą być podani na świadków dla stanowienia dowodu, jednakże słuchani być mogą dla dokładniejszój informacyi I. 10. §. 228. No. 6.

Zasługi lub ordynarya; przy zanesionych o nie skargach żadna kaucya względem kosztów procesowych żadaną być nie może I. 21. §. 2. Nro. 1.

Zasługi osób służących, przy umieszczeniu takowych w klasie drugiéy, zarówno uważane będzie strawne lub ordynarya, liberya tudzież pieńkowe i akcydens strzelecki, iako część zapłaty naznaczona, a przez wspólnego dłużnika zatrzymana I. 50. §. 370.

Zastrzeżenie własności, niestanowi prawapierwszeństwa w konkursie I. 50. §. 388.

Zaświadczenie poczty iak dalece przez takowe wręczenie pozwu zaświadczone być może I. 7. §. 26.

Zaświadczenie pogrzebu z wiegi kościelnéy pod pieczęcią kościelną wydane, uważa się za dokument publiczny zasądowy I. 10. §. 128.

Zawiadowcy i Administratorowie obowiązani są przyjmować wydane do właściciela zapozwy I. 7. §. 22. p. zresztą: Sekwestracya.

Zażalenia przeciw Głównym Sądom krajowym; iak postąpić względem ich dochodzenia III. 1. §. 13. sqq. przeciw Sądom niższym 2. §. 35. 36. i 8. §. 15. sqq. W sprawach prawodzielnie rozsądzonych żadne żażalenia zanesione być nie mają III. 1. §. 13. [439.] Postępowanie względem ukarania Doradców pokatnych, §. 14. [440.] Przepisy dla Supplikantów [441.] Kary za niepotrzebne i niesłuszne użalenie się §. 15. [442. 443.]

Zbieg iak długo pozostała po nim żona zatrzymuie iego jurysdykcyą uprzywileiowaną tudzież do którego Sądu należy zawiadywanie iéy majątkiem I. 2. §. 89. Nie jest

niezdolną do wykonania przysięgi koniecznéj 13. §. 25. Instrukcyja sprawy konfiskacyinéj przeciw Zbiegowi musi nastąpić w Sądach woyskowych, 36. §. 46. Przytém pozostać się ieszcze i teraz [279.]

Zboże do siewu, na chléb lub obrok, w ostatnim roku gospodarskim przed otworzeniem konkursu przez urzędników domonialnych, dzierzawców albo zawiadowców i t. d. włościanom założone, ieżeli się ieszcze w naturze znayduie, może bydź w klasie pierwszézj dochodzone I. 50. §. 345. 346. Zaległości za czas późniejszy umieszczają się w klasie czwartézj §. 347. W jakim przypadku prawo pierwszeństwa klasy pierwszézj służyć będzie dłużézj iak do najbliższego żniwa po wyświadczonym zakładzie §. 348. Co się uważa we względzie pierwszeństwa równo z zakładem w naturze udzielonym, §. 349. Gotowe pieniądze, które na zakupienie zboża do siewu, na chléb lub obrok założone zostały, umieszczone będą w klasie czwartézj §. 350. Co na udowodnienie rzetelności pretensyi i pierwszeństwa teyże iest potrzebém §. 351. Zakłady dane z własnéj pobudki przez obcych umieszczają się w klasie czwartézj, §. 352. chyba, że dziedzic lub urzędnik zezwolił na to wyraźnie i ten o to starał się, iż zakład według §. 349. należycie był użyty §. 353.

Zboże iak postąpić przy iego zatradowaniu I. 24. §. 93.

Zbrodnia. Gdy ludzie rozmaitych narodów łącznie iaką zbroń popelnia, uważani będą we względzie ich jurysdykcyi za współników I. 2. §. 39.

Zbrodniarz. Postępowanie w zapozwaniu uszłego dla występku małżonka w procesie rozwodowym I. 40. §§. 63. 64. [295.]

Zdanie jurysdykcyi Sądu wyższego nad niższymi urzędnikami królewskimi zwyczajnym Sądem miejscowym iest dozwolone I. 2. §. 58. Wolne także iest co do niższych sług Xiążąt i Xiężniczek i innych osób wyższą jurysdykcyą mających §. 101. p. t. Berlin z wyjątkiem atoli sług Dworu królewskiego, włączając kammerdynerów, ogrodników dworskich, masztalerzy i t. d. §. 101. [29.]

Zdolność działającego prawna, także przy czynnościach dobrézj woli musi bydź ściśle dochodzoną i każda wątpliwosc w téj mierze zachodząca załatwioną II. 2. §§. 25. 26. Postępowanie w przypadkach pośpiechu wymagających, §. 27.

Zdolność wystawienia wexla. Certyfikat względem niéy wydaie zwyczajny Sędzia osobisty II. 1. §. 6.

Nro. 5. jednakże takowy udzielonym być może od każdego innego Sądu, jeżeli żądający tegoż nie znajduje się w miejscu zwyczajnego zamieszkania swego 3. §. 30. *lit. d.* Jak w wydaniu Certyfikatu postąpić, *lit. a. — e.* Jak ma być dezygnacya względem udzielonych Certyfikatów utrzymana; *lit. e. p.* zresztą: Proces wexlowy.

Zgodne ze stanem utrzymanie, przez dłużnika wspólnego swęj żonie dane, musi ię być zostawione. Do tego w żadnym przypadku nie liczą się klejnoty i drogie rzeczy I. 50. §. 315.

Zjednoczenie dzieci. Akt względem tego przed każdym Sądem zawarty być może II. 1. §. 9.

Znikły, gdy ma być zapozwany, wymierzona musi być skarga przeciw przydanemu onemuż opiekunowi, I. 1. §. 8. i I. 37. §. 3. [282.] O zapozwaniu Znikłego w zamiarze ogłoszenia go za umarłego, mówi 37. p. Zapozew edyktałny.

Złośliwe opuszczenie, iak zanesiona z téj przyczynny skarga rozwodowa ma być instruowaną, I. 40. §. 58. i nast. p. t. Zapozew edyktałny.

Złoto i srebro bądź że jest wyrobione lub nie, nie należy do rzeczy drogich, które subhastowane być muszą I. 50. §. 229. Musi być oddane do Mennicy, kiedy na aukcyi tyle nie podają, ile taxa podług wagi oznaczona wynosi, §. 232.

Złożenie waluty w sprawie wexlowey musi nastąpić ze strony Pozwanego, kiedy sam nie był osobiście przytomny i w ciągu 24 godzin do wykonania de- lub referowaney mu przysięgi niezgłasza się I. 27. §. 28. Jak dalece przez to exekucya wexlowa wstrzymuje się, §. 51. lub exekucya w procesie exekucyjnym 28. §. 9. Musi nastąpić co do Instrumentu względem długu wystawionego, kiedy na wypożyczony kapitał czynny areszt położony został 29. §. 54. Uwalnia w pewnych okolicznościach od wdawania się w konkurs 50. §. 292. O sądowem złożeniu Testamentów p. Testament.

Złożenie z urzędu, skutki tego we względzie jurysdykcyi, p. Wyłączeni.

Żołnierze nieczynni, p. Osoby wojskowe.

Żołnierze prości i Podoficerowie należą pod Sądy pułkowe, I. 2. §. 48. zostają pod Sądem niższym miasta garnizonowego [13.] p. Osoby wojskowe. Jurysdykcyą nad ich żonami oznacza Powszechnie Prawo Kraiove, §. 88. p. Sądy cywilne. Dezerter. O jurysdykcyi dzieci tychże, §. 97. p. Dzieci. O ich wol-

ności od kosztów, 23. §. 42. sqq. O postępowaniu w sprawach o obrazę między osobami cywilnymi a Podoficerami i prostymi żołnierzami, 34. §. 27—30. p. Sprawy injuryjne. Jak należy postąpić z ich zapozwaniem, gdy w sprawach fiskalnych indagacyjnych jako świadkowie mają być słuchani, 35. §. 62. Od kosztów wspólnych mogą być tylko uwolnieni za zezwoleniem wszystkich innych Interessentów, 50. §. 535.

Żona — w jakim przypadku bez assistencyi męża swego w Sądzie stawać może, I. 1. §. 16. W takowym przypadku pospolicie niepotrzebuie także innego assistenta, §. 18. i [3.] Ma zawsze jednakową jurysdykcyą z mężem swoim, 2. §. 87. W jakim razie przeciw żonie areoszt osobisty nakazanym być może lub iéy efekta zajętemi być mogą, 29. §. 11.

Żona dłużnika wspólnego, iak dalece efekta lub nieruchomości swoje w pierwszýj klasie windykować może, I. 50. §. 312. sqq. Jak dalece wartości wniosku swego żądać może w czwartýj klasie §. 406—416. §. 410. [363.] Dziedzice iéy, jeżeli nie należą do Zstępnych, umieszczają się w piątýj klasie co do tego wszystkiego, coby Spadkodawczyną w czwartýj klasie była otrzymała, §. 432. Co się zaś tycze korzyści przez dłużnika iéy dopiero po zawarciu małżeństwa nadanych, umieszcza się na wszelki przypadek dopiero na końcu, I. 50. §. 439.

Żona Podoficera lub Żołnierza, iéy forum, p. Sądy cywilne.

Żona zbiega, iéy forum, p. Zbieg.

Zrzeczenie się dobrodzieystwa prawnego, które urzędnikom co do zajętych im drogą exekucyi plac zostało dozwołoném, iest bez wszelkiego skutku I. 24. §. 106—108. [163.] p. Exekucya.

Zrzeczenie się excepcyi i dobrodzieystw prawa. Skutek takowego zrzeczenia się powinien Sędzia stronom przedstawić II. 2. §. 32. Bezskutecznemi dokumenta nie mają być obciążone §. 52. Zrzeczenie się dobrodzieystwa cessyi iest nieważném, I. 48. §. 31. Jak dalece to ma miejsce co do Moratorium 47. §. 110.

Zrzeczenie się skargi w sprawach injuryjnych I. 34. §. 13. 16. [227.]

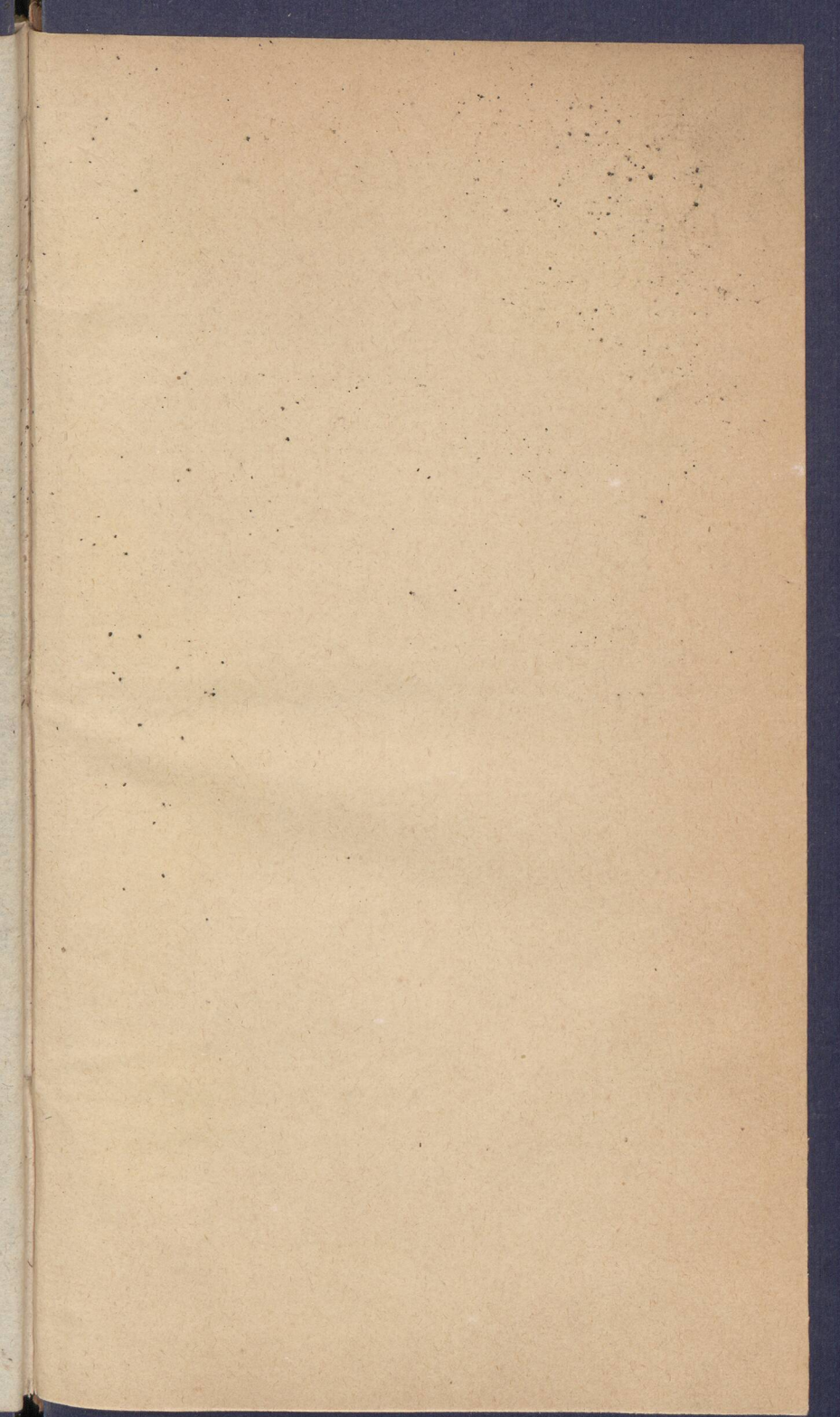
Zrzeczenie się sprawy; kiedy Powód sprawy zrzekający się od Pozwanego zagnalonym być może, albo sprawę dalej popierać albo się wyraźnie zrzec pretensyi za skarżonéy I. 20. §. 21. Koszta przy zrzeczeniu się sprawy w rzeczach injuryjnych 34. §. 13—16. [227.]

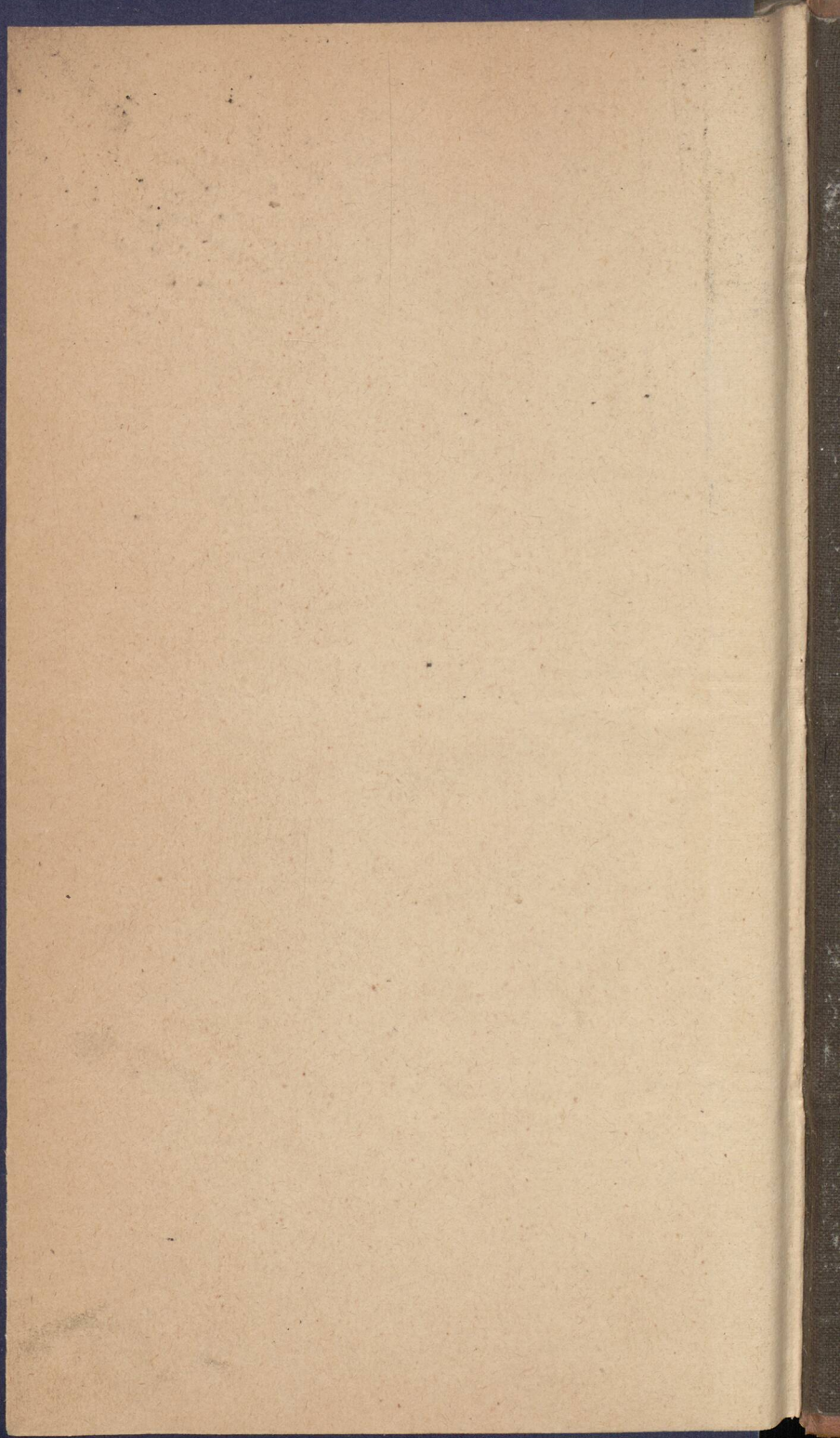
Zwierzchnia opieka kiedy takowa należy do Sądów wyższych lub niższych I. 2. §. 95. [27.]

Zwłoka. Przez nastąpione wręczenie zaskarżony postawia się w przypadku zwłoki I. 7. §. 48. *lit. d.*

Żydzi w powszechności nie należą do jurysdykcji Sądu Głównego w pierwszemy Instancji I. 2. §. 40. Gminy żydowskie w miastach pośrednich uważają się iak Gminy wiejskie co do ich forum §. 105. [31.] Żydzi nie mają przy swych podpisach innych używać liter, iak niemieckich lub łacińskich 10. §. 19. [67.] Żydzi nie mogą bydz wysłuchani iako świadkowie, lecz tylko dla dokładniejszemy informacyi, gdy w sprawach między chrześcianami a żydami przez ostatnich na świadków są podani 10. §. 228. Nro. 12. Skoro zaś nadane im są prawa obywatelstwa, ważnymi są świadkami w każdym przypadku §. 230. Nro. 12. [88.] I. 13. §. 24. [105.] O postępowaniu przy wykonywaniu przez nich przysięgi w ogólności mówi I. 10. §. 317. i nast. W ich święta, szabas i dnie pokuty nie mają bydz zwołani do wykonania przysięgi, §. 319 — 321. i 302. [90.] Żydówki nie mogą przysięgać w czasie ich czyszczenia miesięcznego §. 347. 348. wszelakoż w czasie ich ciąży §. 349. Wiarogodność świadectwa żydówki ma iedynie bydz uważaną podług praw ogólnych, §. 351. W ciężkich sprawach kryminalnych żaden żyd lub żydówka nie mają bydz zwołani do złożenia świadectwa §. 352. Dobrowolne nawet zeznania świadków żydowskich w takowych przypadkach nigdy zupełnego nie mają stanowić dowodu §. 353. Co do mniejszych występków świadectwo żyda iest dozwolone i wiarogodne §. 354. W sprawach między żydami a chrześcianami potrzeba szczególniey od ostatnich żadać przysięgi konieczney, chyba że przeważające są powody do dania żydowi więcey wiary, aniżeli chrześcianinowi 13. §. 24.

50 -

BIBLIOTEKA GŁÓWNA
UNIWERSYTETU AMI W POZNANIU

32657.2